ཀཔ། ཚེ་ཀ་ཀོ། ཀྱ། ཡོ། ཡེ། འཀྱ། ཡ།

༄༅། །གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་ རྣམ་གཞག་གཅེས་བཏུས་ བཀུགས་སོ། །

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་མཛད།

རྒྱུད་སྟོད་དགེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༩

༄ རིགས་ཀུན་ཁྱབ་བདག་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་།།

༄ རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཙོང་ཁ་པ།།

༄༅།། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་གཅེས་བཏུས་
བཞུགས་སོ།།

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་མཛད།

རྒྱུད་སྟོད་དགེ་མཛོད་ཁང་།
༢༠༡༨

གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད།

གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཅེས་བཏུས།

མཛད་པ་པོ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་སོགས།

བརྗོད་བྱ། གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཟབ་ལམ་དང་ཟབ་ཁྱད་ཀྱི་སྐོར།

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།

སློབ་སྟོན་པ། དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ། དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།

ལག་བསྐྱར་ཞུ་སྒྲིག་པ། གླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

དཔར་སྐྲུན་བདག་དབང་། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དཔར་སྐྲུན་པ། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས་ཨང་།

Gyuto Library
Sidhbari - Dharamshala (H.P.)

Gyuto Library© 2018

Second Edition: 500 Copies

Series Title: gsaṅ chen stod rgyud Volume 8
Volume Title: gsaṅ sṅags rdo rje theg paḥi sa lam gyi rnam gzhag gces btus
Author: Panchen Losang Choekyi Gyaltsen, Et al.
Subject: A Compilation of Presentations of the Tantric Grounds and Paths

Chief Editorial Advisor: Prof. Samdhong Rinpoche
Chief Editor: Geshe. Khedrub Norsang
Managing Editor: Ven. Lobsang Ludup
Editor: LangtsangTenzin Rabten
Copyright: Gyuto Library
Publisher: Gyuto Library
ISBN: 978-81-924649-7-8
Published by: Gyuto Library, Sidhbari, 176057, Dharamshala,
Distt. Kangra, Himachal Pradesh, India
E-mail: gyutolibrary@gmail.com

Printed at New Delhi by Norbu Graphics

༄༅ སྔོན་གླེང་།

༄༅།། དེ་ཡང་ཡབ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྔར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་བཟང་ཟླ་བྲལ་འདི་ཉིད་སྤེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་པའི་བདེན་འབྲས་དུས་སུ་སྨིན་ནས་ཞིང་འདིར་བྱོན་ཏེ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་རྨང་ནས་གསོ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་གསང་བའི་སྙིང་པོ་དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་གཙོར་གྱུར་གྱི་རྒྱུད་སྡེའི་འཆད་ཉན་གྱི་གྲྭ་ཚང་འདེབས་དགོས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་ཞལ་བཀོད་བཅས་མཛད་པས་གསང་བདག་རྣམ་སྤྲུལ་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ །འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཆེན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་བཅས་བུ་སློབ་དང་ཡང་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟི་གནས་མང་དུ་བཙུགས་པས་ས་འདི་ཨོ་ཊི་ཡ་ནའི་གསང་མཛོད་དུ་གྱུར། འོན་ཀྱང་༡༩༥༩ཙམ་ནས་དུས་ངན་སྙིགས་མའི་རང་མདངས་མི་བཟད་པའི་གློང་དུ་ཚུད་དེ་ཉམས་ཉེས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ནའང་། བརྩེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མགོན་དཔུང་དམ་པ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་རླབས་ཆེན་མཛད་རྗེས་བཟང་པོས་འཕགས་པའི་ཡུལ་འདིར་སླར་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་གྱི་གྲྭ་ཚང་གསར་དུ་ཚུགས་ཏེ་ལོ་རེ་བཞིན་གདན་ས་ཆེན་མོ་ཁག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱུད་འགྲེམས་པ་ཇེ་མང་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་འཛིན་གྲྭ་རིམ་བགྲོད་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་ཁག་ཏུ་སོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་

གཉེར་གྱི་ཆ་རྐྱེན་དུ་སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ་ཁག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བགྱིས་པ་ལགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ས་ལམ་ཁག་གི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུ་ན། ཐོག་མར་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སྦྱང་བའི་རིམ་པ། རྩ་བཤད་སྦྱར་ནས་རྒྱུད་དོན་འཚོལ་ཚུལ། རྒྱུད་དོན་གོ་བ་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་རག་ལས་ཚུལ། བློ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་དཔག་པའི་ཁྲིད་ལུགས་སོགས་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ཚུལ་དུ༑ རྗེའི་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསང་འདུས་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་གི་དང་པོ་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་བཀོད་ཡོད། དེ་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་འཛིན་ཆོས་སུ་གནང་བའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་འདི་ཉིད། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོགས་རིགས་ལུང་ཐལ་ཏགས་སུ་འཕེན་པའི་སྒྲོལ་ལྟར་ཁྲབ་མཐའ་བཅད་ནས་གསུངས་པས། གསང་དོན་རིགས་ལམ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མཁོ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་འདིར་བཀོད། དེ་བཞིན། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཕྲ་ངེས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས༑ རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དེའི་སྡོམ་ཚིག་དང་། གྲུབ་དབང་ཀློང་རྡོལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྔགས་སྡོམ་འདི་ནི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་སྡོམ་ཡིན་པ་མ་ཟད་རྗེའི་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ། རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་སོགས་དང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་སོགས་ལས་གསང་བའི་སྙིང་བཅུད་བསྡུས་ནས་བཀོད་པ་ལ་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གཙོས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བཞིའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི་གཞུང་བཟང་བྱིན་རླབས་ཅན་ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱོར་སྦྱོང་ཡང་ཡང་མཛད་ན་

མ་འོངས་པར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱར་འགྱུར་བའི་ཐུགས་སྨོན་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ས་ལམ་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་མན་ངག་སྙིང་པོ་ཕྱུང་སྟེ་དཀའ་གནད་ལ་དོགས་སློང་བཀོད་པ་སོགས་དགོས་གནད་ཆེ༑ གཞི་ཡི་སྐུ་གསུམ་རྣམ་གཞག་འདི་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ལའང་མགོ་ངེས་སུ་ཡོད་ཅིང་འདིར་ལུང་འདྲེན་དང་སྤྲོས་བཤད་སོགས་མེད་པར་ཟབ་གནད་དམར་རྗེན་དུ་བཀོད་པར་མཛད་འདུག་པས་སྙིང་ནས་གཅེས་པའི་མན་ངག་ཡིན། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེའི་ས་ལམ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཆར་གྱི་ཟབ་གནད་གསལ་བ་མ་ཟད་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ས་ལམ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་བཀོད་པ་དང་། རྗེའི་གཞུང་ལུགས་དཔང་པོར་བཟུང་སྟེ་རང་གི་བླ་མ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་གསུང་ལའང་དོགས་སློང་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་དཀའ་གནད་ལ་དམིགས་ཕུག་པའི་དཔྱད་བསྡུར་གནང་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་འདྲ་ཕྱིན་ཆད་འབྱུང་བར་མི་སེམས། སོག་པོ་ཆེ་རམས་པའི་ས་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱང་གནད་དོན་ཅུང་ཟུར་བསྡུ་བར་མཛད་པ་དང་། གོང་འོག་ཀུན་དུ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་མང་དུ་བཀོད་འདུག་པས་གལ་ཆེ་བར་ཡོད། དེ་བཞིན་རིགས་གྲྭ་ཚང་གི་ས་ལམ་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་བཞེད་རྒྱུན། རིམ་ལྔ་སོ་སོའི་འཕོ་མཚམས་ཀྱི་གསང་གནད། སྔགས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཚིག་ཉུང་དོན་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཡོད་པས་ཞིབ་ཏུ་མཇལ་ན་བློ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་མཚམས་རྗེ་ཞང་སྟོན་གྱི་སྔགས་ཀྱི་དོགས་སློང་འདི་ནི་ཚིག་ཉུང་ནའང་རིགས་པའི་དཔྱད་སྒོ་ཡངས་ཤིང་རྗེའི་སྔགས་གཞུང་ལ་གདེང་ཐོབ་པའི་ཉམས་འགྱུར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས་སུ་བྲིས་པ་ཡིན།

འདིར་གལ་གནད་ཆེ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ལ། གཞུང་འདི་དག་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

ནི༑ བླ་མེད་ཀྱི་དབང་ཆེན་མེད་པ་དང་། ལྟོ་ཡི་ཕྱིར་གསང་སྔགས་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་དུས་ནམ་ཡང་འཆད་སྤེལ་མི་མཛད་པར་ཞུ་ཞུ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྣོད་མིན་ལ་གསང་བ་འཆད་པའི་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བ་སྨྲོས་མེད་ཁར་གསང་སྔགས་འཆལ་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས།། དེ་བཞིན་གདམས་པ་ཞུ་བ་པོ་རྣམས་ནས་ཀྱང་། ཐོག་མར་སྙན་གསན་གྱི་རིམ་པ་ཁག་དང་། ཀུན་སློང་བཅོས་པ་དང་འཆད་པ་པོ་ལ་གལ་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བལྟ་མ་ཐུབ་ཀྱང་དད་པ་དག་སྣང་ཡང་ཡང་སྦྱོང་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ལ་རག་ཤིན་ཏུ་ལས་པས་ན། སྔགས་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་ཉིང་དགོས་འགྲུབ་དཀའ། མདོར་ན་རང་ཅག་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བཀའ་བབ་ཀྱི་རྒྱུད་གྲྭ་འདིར་ཞུགས་ཏེ་ངེས་གསང་ཐེག་པའི་གནས་ལ་འདོད་རྒྱུར་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་མཆོག་ལ་མཇལ་བའི་སྐབས་འདིར་རང་གིས་རང་མ་བསླུས་པ་ཞིག་མཛད་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྔོན་གླེང་མདོར་བསྡུས་བཀོད་པ་འདི་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་༧སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་གནས་ནས། ཆོས་དཀོན་མཆོག་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱུན་མར་སྒྲོག་ཅིང་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་གནས་མཆོག་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་སེར་བྱེས་ལྟོ་པ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་མ་ནི་ཧྲ་དྲས་བྲིས་པའོ།། ༎

༄ དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅། །གསང་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་འདིའི་འགན་དམིགས་གཙོ་བོ་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུན་དང་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོ། དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་དེ་དག་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་བཞེས་ལ་སྨན་པའི་ཆེད། ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པའི་འཕགས་བོད་སྐྱེས་ཆེན་དག་གིས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་ཞེས་པ་མུ་སྦྲེལ་གྱི་དཔེ་ཚོགས་གསར་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན།

ད་ལམ་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་«གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཅེས་བཏུས་»ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ལོར་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་ཟིན་ཀྱང་ལོ་ལྟར་གདན་ས་ཁག་གི་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་རྣམ་པ་དང་གཞན་ཡང་སྔགས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་མཁན་གྱི་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་འཕྲིན་ལས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན། སླར་ཡང་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་དགོས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པས་ལུང་མཆན་དང་བསྡུར་མཆན་བཀོད་ཅིང་སྔར་ལྷག་ཞིབ་འཇུག་བསྐྱར་ནན་གང་ལེགས་ཞུས་ཏེ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་པ་ཡིན།

མ་དཔེ་བསྡུ་སྒྲིག་གི་དབར་གཞི་ལ་མཚོན་ན། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་དང་། ཟབ་

མོ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་གཉིས་རྗེའི་གསུང་སྐུ་འབུམ་དཔར་མ་དང་། བསྟན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཤིང་དཔར་མ། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་ཙ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཙ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་བཀའ་རྒྱ་མ། གསང་སྔགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་གྲངས་ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ཀུན་བདེ་གླིང་གི་དཔར་མ། གཞིའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རབ་གསལ་སྒྲོན་མེ་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས་གཉིས་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ལྷ་ལི་ནས་བསྐྲུན་དཔར་བརྒྱབ་པ། གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བྱེད་ཁལ་ཁ་དགེ་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱི་གསུང་འབུམ། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚེ་བརྟན་གྱི་གསུང་སེར་སྔགས་རིག་འཛིན་དཔར་ཁང་དུ་བཞུགས་པ༔ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དྲིས་ལན་སྙིང་གི་མུན་སེལ་དཔལ་ལྡན་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་རལ་གྲིའི་གསུང་བདེ་ཆེན་ལྷུན་གྲུབ་གླིང་གི་དཔར་མ། སྔགས་ཀྱི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་བརྗེད་བྱང་དུ་འགོད་པ་སྤྱོས་མེའི་སྣང་བ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གཉིས་ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ནང་བཞུགས་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོས་དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་བཀོད་པ་བཅས་ལ་ཙ་འཛིན་ཞུས་ཤིང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་གཞན་གང་རྙེད་རྣམས་ལའང་དཔེ་བསྡུར་ཞུས།

ཀློང་རྡོལ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་སྔགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀུན་བདེ་གླིང་གི་དཔར་མ་དང་། པེ་ཅིང་དཔར་མ་གཉིས་ཚིག་སྣ་མི་མཐུན་པ་ཆེས་མང་བས་འདི་ཡིན་གྱི་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ་བར་བརྟེན་ཀུན་བདེ་གླིང་དཔར་མ་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཞིང་པེ་ཅིང་དཔར་མ་འོག་མཆན་དུ་བཀོད།

འོན་ཀྱང་ཚིག་སྣ་ཁ་ཤས་པེ་ཅིང་དཔར་མ་དག་པར་སེམས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཡོད༑ དེ་ཡང་ཀུན་དཔར་ཞེས་པ་ཀུན་བདེ་གླིང་གི་དཔར་མ་དང་། པེ་དཔར་ཞེས་པ་པེ་ཅིང་དཔར་མ་ལ་གོ་དགོས་སོ།།

ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཡིག་ནོར་རིགས་ཐད་ཀར་དག་བཅོས་ཞུས་པ་ལས་གཞན་མ་དཔེར་གང་འཕོད་རྣམས་རང་སོར་བཞག་ཡོད། རྗ་འཛིན་བྲ་ཡུལ་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀའི་ནང་དཔེ་མ་དག་པ་དང་། བརྗོད་པ་མི་བདེ་བ། དོགས་གཞི་ཆེ་བའི་རིགས་ཆེས་མང་སྐབས་འབྲེལ་ཡོད་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་བསྡུར་ནས་བཅོས། དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་ཚིག་རིས་ཀྱི་ཆ་ནས་འབྲི་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་མིང་ཚིག་དཔེར་ན། འགྲེལ་པ་ལ་འགྲེལ་བ། ཐར་པ་ལ་ཐར་བ། ཡིན་ཡང་ལ་ཡིན་ཀྱང་། ཞིག་ལ་ཅིག ཅིག་ལ་གཅིག ལྟ་བུ་ཧི་སྐྱེད་ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་དཔེ་སོ་སོར་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད་དཔེ་གཅིག་གི་ནང་གོང་འོག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་དུ་བཀོད་དཀའ་སྐབས་གཞུང་གོང་འོག་གི་ཚིག་འགྲོས་གཅིག་གྱུར་ཏུ་གནས་ཐབས་ཀྱིས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གཞན་དང་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་འགྲོས་ལ་བསྡུར་ནས་བཅོས། བསྡུར་མཆན་རྣམས་ལུང་མཆན་དང་མཚམས་འབྱེད་སླ་བའི་ཆེད་ཙུང་ནག་ཤས་ཆེ་བ་བཟོས་ཡོད།

ལུང་མཆན་ནི། ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་གནང་བདེའི་སླད་ལུང་འདྲེན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠ན༡ ཞེས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་དང་། གཞུང་གི་སྡེ་ཚན། པོད་ཐྲེང་གི་སྡེ་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་མཛད་པ་པོ། གཞུང་མཚན༑ ལེའུའི་མཚམས། ཤོག་གྲངས། མདུན་རྟགས་ན རྒྱབ་རྟགས་བ ཐིག་ཕྲེང་གི་གྲངས་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཚིག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ། དཔེར་ན། སྡེ་བཀའ་རུ། ‘དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་མོ་ཆེ།།’ ཞེས་པར་གཞུང་དུ། ‘དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་མོའི་མཆོག །’ ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཚམས་གསལ་པོར་

འབྱེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཚིག་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་" "འདི་དང་། ལུང་ཚིག་དེའི་ནང་དུའང་ཚིག་ཕྲང་རེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚེ་རྟགས་' 'འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཀུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། "སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ།། གསང་སྔགས་མི་འགྱུར་གཞི་ལ་གནས།། ཡན་ལག་མ་ཉམས་གསང་སྔགས་བཟླས།། 'ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་སོས་ཤིག །" ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་'ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་སོས་ཤིག །' ཅེས་ཚིག་ཕྲང་གཅིག་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཡང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་འགྱུར་སྔ་ཕྱི་དང་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་བརྟེན་མི་མཐུན་པ་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད། གཞན་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་སོགས་བོད་མཁས་པའི་གསུང་འབུམ་ནས་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་གཞུང་ངོ་མར་བསྟུར་སྐབས་ཚིག་སྣ་དང་བརྗོད་པ་མི་མཉམ་བའི་རིགས་རྣམས་དཔྱད་ཞིབ་ནན་ཚགས་ཀྱིས་ཆད་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་རྩ་བའི་གཞུང་དང་བསྟུན་ནས་དག་བཅོས་ཞུས། ཞལ་རྒྱུན་ཙམ་ལས་གསུང་འབུམ་ནང་མི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་མཆན་གྱི་ནང་གསལ་བཤད་ཞུས་ཡོད།

གཞུང་སོ་སོའི་མཛད་པ་པོའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ཁུངས་བཙོལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་རྣམས་ཐོག་མའི་ཟུར་རྒྱན་དུ་བཀོད།

མཐའ་མའི་ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་གི་སྐབས་དོགས་གནས་ཆེ་བའི་རིགས་རྣམས་ཞུ་ཆེན་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་མཆོག་ལ་ལམ་སྟོན་རིམ་ཞུས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་དག་པས་འབད་བརྩོན་ཞུས་ཁུལ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སློབ་སྟོན་དང་བཀའ་འདྲི་ཞུ་ཡུལ་གྱི་ཚ་ནས་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ངེས་ཡིན་ནའང་། སྐབས་བབ་ལས་ལ་འཇུག་པ་པོ་རྣམས་བློ་གྲོས་དང་ཉམས་མྱོང་གི་མཐུན་རྐྱེན་དམན་པའི་དབང་ལས་འགལ་འཁྲུལ་ནོར་བའི་ཆ་རྣམས་ལྷ་དང་བླ་མ། གཟུར་གནས་མཁས་པའི་སྤྱན་སྔར་དང་བས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ།

༄ ལེགས་གསོལ།

ད་ལམ་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་དཔར་ཞེངས་གཉིས་པ་དཔར་སྐྲུན་གྱི་ལས་གཞིའི་ནང་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྲིད་ཐན་དང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ་དང་ཞུ་ཆེན་པ་གཅིག་ཕྱོགས་སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་མཆོག་ནས་སློབ་སྟོན་དང་ཞིབ་འཇུག་ཞུ་དག་གནང་བ། དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ་རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ཐོག་མར་གློག་ཀླད་ནང་མ་དཔེ་གཙང་བསྒྱུར། དཔེ་བསྒྱུར་དང་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་ཞིབ། མཐར་ལུང་མཆན་དང་བསྒྱུར་མཆན་བཀོད་ཅིང་ཞུ་སྒྲིག་གི་སྤྱི་ཕྱིའི་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་ཁང་ལེན་གནང་བ། ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས་བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས་མཆོག་ནས་དཔེ་བསྒྱུར་དང་ཞིབ་འཇུག་གིས་མཚོན་སྐབས་བསྟུན་གྱི་ལས་རིམ་ཇི་ཡོད་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ལེགས་བསྒྲུབས་གནང་བ། སྐུ་ཞབས་ཟླ་བ་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་བདག་དབང་ཤོག་ངོས་དབྱིན་བསྒྱུར་གནང་བ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྐུ་གཤེགས་དགེ་སློང་ངག་དབང་ཕྱུག་རྡོར་ནས་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་གནང་བ་སོགས་མདོར་ན་འབྲེལ་ཡོད་དག་ནས་ལྷག་བསམ་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་རོགས་རམ་དང་འབད་པ་གནང་འབྲས་སུ་ཕྱག་དེབ་འདི་ཉིད་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་ཐུབ་པར་ཡི་རངས་དང་སྨྲགས་ཐུགས་རྗེ་ཟླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞུ་བ་ཆབས་ཅིག་གདན་ས་ཆེན་མོ་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམ་པ་གཙོས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་ཕན་འབྲས་བཟང་པོ་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བ་སོགས་མདོར་ན་རང་གཞན་ཡོངས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་འདི་ཉིད་༸བསྟན་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་རླབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ

བློ་བཟང་གྲགས་པ་མཆོག་གི་བསྟན་པའི་ཡང་སྙིང་ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་ཡངས་པའི་མཐའ་གྲུ་ཀུན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་སྨོན་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༥ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༨ ཕྱི་ཟླ་༢ ཚེས་༢༧ ལ།

༄༅། བསྡུས་མིང་དོ་སྣོད།

བཀའ་འགྱུར།

མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར།

(འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༣༠ན༩-༦༥བ༧

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན།

(དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༥༨ན༡-༢༠༧བ༧

རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།

(གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཉ ༡༩༢བ༡-༢༧༩ན༥

མངོན་བརྗོད་བླ་མ།

(མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་བླ་མ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༢༩༧ན༡-༣༧༠ན༧

མངོན་འབྱུང་།

(དཔལ་ཁྲག་འཐུང་མངོན་པར་འབྱུང་བ།)

རྒྱུད་འབུམ། ག ༡བ༡-༣༣བ༧

འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད།

(འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༡བ༡-༡༣བ༧

བརྟག་གཉིས།

(ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས།)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༡བ༡-༣༠ན༣

དུས་འཁོར་དྲི་མེད་འོད།

(བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་བཤད། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད།)

ཤྲཱི ༡བ༡-༣༥༥ན༢

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཉ ༡བ༡-༡༩༢ན༧

དོན་ཞགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ།

(འཕགས་པ་དོན་ཡོད་པའི་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། མ ༡བ༡-༣༡༦ན༦

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་།

(དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༢༦༥ན༡-༣༡༡ན༦

བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད།

(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཉུང་ངུ་།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༢༡༣ན༡-༢༩༦བ༧

འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༩༤ན༦-༡༥༧བ༧

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད།

(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༡བ༡-༡༢༥ན༧

རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།

(དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཆ ༣༦ན༡-༥༨བ༣

རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།

(དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཐ ༡བ༡-༨༢ན༡

དབང་མདོར་བསྟན་པ།

(དབང་མདོར་བསྟན་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༡༤ན༡-༢༡ན༦

རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་།

(རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས།)

རྒྱུད་འབུམ། ཐ ༡༥༡བ༢-༢༦༠ན༧

དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད།

(འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཝ ༡༡༨ན༡-༡༤༠བ༧

ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ།

(དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་བདག)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༦༦ན༡-༩༠བ༧

འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

དཀོན་བརྩེགས། ཆ ༡༡༩བ༡-༡༥༡བ༧

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།

(ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཙ ༢༨༢ན༡-༢༨༦ན༦

ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད།

(དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བ།)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༩༦བ༦-༡༣༦བ༤

ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད།

(འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ད ༡བ༡-༡༥༦བ༧

ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད།

(ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཝ ༡༦༨ན༡-༢༢༢བ༧

སཾཔུཊ།

(ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ག ༧༣བ༡-༡༨༨བ༧

སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད།

(དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༡༤༣ན༡-༡༦༧ན༥

གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད།

(དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་ག་གསང་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཕ ༡༧༡ན༡-༡༨༢བ༢

བསམ་གཏན་ཕྱི་མ།

(བསམ་གཏན་གྱི་ཕྱི་མ་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཕ ༢༢༣ན༡-༢༢༥བ༢

བསྟན་འགྱུར།

དཀྱིལ་ཆོག་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ།

(སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་དཔལ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ལས་བཏུས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཀུ ༨༢ན༣-༡༡༠ན༧

དཀྱིལ་ཆོག་བླ་མའི་མན་ངག

(སློབ་དཔོན་འདུལ་བས་བྱིན་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བླ་མའི་ཞལ་སྔའི་མན་ངག)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ ༢༨༠ན༧-༣༠༨ན༡

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར།

(སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་གི་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ ༢༡༨བ༣-༢༢༢བ༥

འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད།

(རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་པའི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་བཤད་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཟ༡༠༢བ༡-༢༢༢ན༢ ནས་ ད༡བ༡-༢༨༢ན༢

རྒྱན་བདུན་དགྲོལ་བ།

(ཨ་ཙནྟ་པྲ་ཛྙཱ་ག་ར་ཕུམ་ཚོམས་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱན་བདུན་རྣམ་པར་དགྲོལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ ༤བ༦-༡༠ན༧

རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་བསྡུས་པ།

(སློབ་དཔོན་པྲཛྙཱ་ཀ་ར་ཕུམ་ཚོམས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་བསྡུས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ ༡༠༨བ༡-༡༡༥ན༧

མངོན་རྟོགས་རྒྱན།

(རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

ཤེར་ཕྱིན། ཀ ༡བ༡-༡༣ན༧

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད།

(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

མངོན་པ། ཀུ ༡ན༡-༢༥ན༧

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ།

(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ།)

མངོན་པ། ཀུ ༢༦ན༡- ཁུ༩༥ན༧

སྒྲིམ་པའི་མེ་ཏོག

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣ་ཨཱ་ཀར་ཤཱནྟིས་མཛད་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་སྦྱར་སྒྲིམ་པའི་མེ་ཏོག)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཧི ༢༠༢བ༡-༣༢༥ན༧ནས་ ཟི ༡བ༡-༡༣༠ན༨

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག

(སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ ༡༠༠ན༨-༡༠༨བ༡

མཐའ་གཉིས་སེལ་བ།

(སློབ་དཔོན་ རྫོ་ན་ ཤྲཱི་ས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ ༡༡༥ན༢-༡༣༠ན༣

བདག་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ།

(སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བདག་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༥༣ན༢-༦༣ན༢

མདོ་སྡེ་རྒྱན།

(འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

སེམས་ཙམ། ཕི། ༡བ༡-༣༤ན༨

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད།

(སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ ༡བ༡-༣༠༥བ༢

སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན།

(དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པའི་དཔལ་སྡོམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་དཀའ་འགྲེལ་པདྨ་ཅན།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ ༡བ༡-༡༠༡བ༣

རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཟུ ༡༢༦ན༦-༡༥༦བ༡

སྤྱིལ་མར་བསྟོད་པ།

(སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མཛད་པའི་སྤྱིལ་མར་བསྟོད་པ།)

བསྟོད་ཚོགས། ཀ ༡༥༡ན༣-༡༤༣བ༨

སྤྱོད་འཇུག

(རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ།)

དབུ་མ། ལ ༡བ༡-༩༠ན༧

སྤྱོད་བསྡུས།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༥༧ན༢-༡༠༨བ༧

སྤྱོད་བསྡུས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།

(སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ༢༣༧བ-༢༦༠བ༢

ཟླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ།

(སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་དོན་བསྡུས་པ་ལྔ་བཅུ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ ༡༠ན༢-༡༢ན༢

མན་ངག་སྙེ་མ།

(སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་མན་ངག་གི་སྙེ་མ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ ༡བ༡-༣༡༨ན༧

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

ཚད་མ། ཅེ ༦༩བ༡-༡༥༡ན༧

ཡན་ལག་བདུན་པ།

(པཎྜི་ཏ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། པི ༡༦༠ན༣-༢༠༣ན༣

རིམ་ལྔ།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༤༥ན༥-༥༧ན༡

ལམ་རིམ།

(སྐྱེལ་བ་བཟང་པོའི་རྗེ་ཇོ་བོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ ༡༦༣ན༨-༡༩༤ན༤

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་ཥ་རས་མཛད་པའི་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ནི ༦༡བ༡-༡༢༣བ༧

གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།

(གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ ༣༤༩ན༣-༣༥༥བ༧

བསླབ་བཏུས།

(སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།)

དབུ་མ། ཁི ༣ན༢-༡༩༤བ༥

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་དཀའ་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གསང་བས་མཛད་པའི་དཔལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཛ ༡༨༠ན༡-༢༠༦བ༡

བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བའི་གཙུག་རྒྱན།)

པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༡༠༥ན༢

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག

(ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ།)

པོད། ཀ བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དཔར་གསར། ༡ན༡-༣༢ན༣

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།)

པོད། ཛ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༢༢བ༣

རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཟིན་བྲིས།

(པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ།)

པོད། ང ཤིང་དཔར། ༡ན༡-༣༢ན༦

རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས།

(རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པའི་གསང་འདུས་དཀའ་གནད་ཟིན་བྲིས།)

རྗེའི་གསུང་འབུམ། ཅ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༣༥ན༣

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བཤད་པ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ།)

པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༡༥ན༣

སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས།

(དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང་་མཐུན་པའི་སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས།)

པོད། ཀ ཞིང་དཔར། ༡ན༡-༢༣ན༥

སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསང་བ་ཀུན་གྱི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)
གཙང་དཔར། པོད། ག ༡ན༡-༥༡༣ན༦

འདིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་རིམ་གཉིས་བུམ་བཟང་།

(ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང་།)

པོད། ཁ བཀྲས་འཁྱིལ་དཔར་གསར། ༢༤བ༦-༣༩ན༩

རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་མགུར་འབུམ།

(རྣལ་འབྱོར་པ་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་མི་ལ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་བ།)
དཔལ་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མགུར་འབུམ་རྣམས་ཕྱོགས་སྒྲིག་གླེགས་བམ་བཞི་པ། བལ་

ཡུལ་ཤྲཱི་གཽ་ཏམ་བུདྡྷ་ཨི་ཏ་རིའི་གསུང་རབ་རྒྱུན་སྤེལ་ཁང་ནས་བསྐྲུན་པའི་འབྲུལ་དཔར། ༡ན༡-༩༤༤ན༣

བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད།)

པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༢༠༧བ༩

མཐའ་གཅོད་སྨྱུ་གུ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་རིན་ཆེན་སྨྱུ་གུ།)
པོད། ཅ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༡༩༣བ༦

དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།)

པོད། ཁ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༣༨༧བ༦

གདན་རྫོགས་དམར་ཁྲིད།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།)

པོད། ཉ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༦༦བ༥

བདག་བྱིན་བརླབ་ཀྱི་བཤད་པ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་བདག་བྱིན་རླབས།)

པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༡༡བ༦

འདུས་པའི་དཀའ་གནས་བསྟན་པ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀའ་བའི་གནད་བསྟན་པ།)

པོད། ཁ གཙང་དཔར། ༦༠བ༨-༦༡བ༣

སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ།

(ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས།)

པོད། ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་ན་པ། ཤིང་དཔར་བསྐྲུར་དཔར། ༡ན༡-༨༤བ༥

རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་གསལ་བ།)

པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༦༠བ༨

རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན།

(རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན།)

པོད། ཁ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༣༥༩ན༥

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མི་འབྲལ་བ་དང་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་བཅད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན།)

པོད། ཉ གཙང་དཔར། ༡༩༧བ༡-༡༦༥བ༧

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་།)

པོད། ཐ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༡༦བ༣

ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མ།

(སློབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་ཧྲི་པི་ཊ་ཀ་མ་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མ།)

དཔལ་སྤུངས་དཔར་རྙིང་གསར་བསྐྲུན་གྱི་ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་། པོད། ཧཱུྃ ༩༡༢ན༢-༩༩༢ན༣

མཆན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་སྣང་བ།

(རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ།)

པོད། ཁ འབྲས་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡ན༡-༡༥༩བ༩

རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ལཱུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ།)

པོད། ཛ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༡ན༡-༨༤ན༩

ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ།

(པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའི་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ།)

པོད། ཁ ཤིང་དཔར། ༡ན༡-༢༥༩ན༢

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཊཱི་ཀཱ།)

པོད། ཙ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༦༨ན༢

ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ།)

པོད། ཁ གཙང་དཔར། ༢བ༢-༣བ༡

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།)

པོད། ཇ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༣༨༨བ༨

རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རིམ་ལྔའི་གསལ་བྱེད་ཟིན་བྲིས་སུ་སྤེལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ།)

པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༣༩ན༥

ལམ་རིམ་ཆུང་བ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ།)

པོད། ཕ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༢༡༨བ༣

གསང་འདུས་མཆོད་ཕྲེང་།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ།)

བོད། ཁ གཙང་དཔར། ༣༤༠བ༤-༣༤༣ན༣

གསུང་བཤད་ཟིན་བྲིས།

(དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་འགའ་ཞིག་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ།)

བོད། ཁ ཤིང་དཔར། ༡ན༡-༡༤བ༣

སྡེ་བཀའ།

(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།)

བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༧༢༩ནས་ཆུ་གླང་ཕྱི་ལོ་༡༧༣༣བར་བགྲང་བྱ་ལྔའི་རིང་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།

སྡེ་བསྟན།

(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།)

བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྦྲུལ་ཕྱི་ལོ་༡༧༣༧ལོར་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བསྐོ་བའི་དབུ་བཙམས། དེའི་སྲས་བླ་མ་ཀུན་དགའ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཇུག་བསྐྱངས་ནས་ཤིང་བྱི་ཕྱི་ལོ་༡༧༤༤ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།

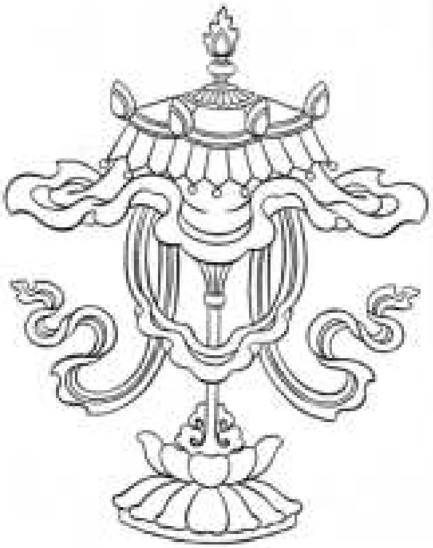

༄༅ དཀར་ཆག

དང་པོ། སྔོན་གླེང་། 3

གཉིས་པ། དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། 7

གསུམ་པ། བསྡུས་མིང་ངོ་སྦྱོར། 13

བཞི་པ། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ། ༣

ལྔ་པ། ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་བསྟན་པ། ༩

  པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ༣༥

དྲུག་པ། བསྟན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ། ༣༧

  ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ༦༨

བདུན་པ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས། ༩༡

བརྒྱད་པ། རྫོགས་རིམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རྣམ་གཞག ༩༧

  ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ༡༠༣

དགུ་པ། གསང་སྔགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་གྲངས། ༡༠༥

  དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ༡༦༠

བཅུ་པ། གཞིའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རབ་གསལ་སྒྲོན་མེ། ༡༦༣

བཅུ་གཅིག་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས། ······ ༢༠༩

ཁལ་ཁ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ······ ༢༤༤

བཅུ་གཉིས་པ། གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བྱེད། ······ ༢༤༩

ལྷ་རམས་པ་བློ་བཟང་ཚེ་བརྟན་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ······ ༣༣༧

བཅུ་གསུམ་པ། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས། ······ ༣༣༩

རིགས་གྲྭ་རིགས་པའི་རལ་གྲིའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ······ ༣༦༡

བཅུ་བཞི་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དྲིས་ལན་སྙིང་གི་མུན་སེལ། ······ ༣༧༡

ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ······ ༣༨༨

བཅོ་ལྔ་པ། སྔགས་ཀྱི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་བརྗེད་བྱང་དུ་འགོད་པ་སྒྲོས་མེའི་སྣང་བ། ······ ༣༨༩

བཅུ་དྲུག་པ། སྔགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་འགའ་ཞིག ······ ༤༠༥

བཅུ་བདུན་པ། སྨོན་ཚིག ······ ༤༡༣

བཅོ་བརྒྱད་པ། དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག ······ ༤༡༣

༄༅། །གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་གཅེས་བཏུས་
བཞུགས་སོ།།

༄༅། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །འཇིག་རྟེན་མཐོ་རིས་བྱང་གྲོལ་ལྟ་བའི་མིག༔ སྲིད་ལམ་འཁྱམས་པས་དུབ་པའི་ངལ་གསོའི་གནས།། བདེ་ལེགས་རྩ་བ་དྲིན་ཅན་བླ་མ་དང་།། རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱི་ཞབས་ལ་འདུད།། འབད་པ་ཆུང་ངུས་རླབས་ཆེན་ཚོགས་སྤྱད་ལ།། དགེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཆོག་ཏུ་གསུངས།། ཁྱད་པར་རང་གིས་སྨོན་བྱས་དགེ་བ་ལ།། རློམ་སེམས་བྲལ་བས་དགའ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན།། སྨོན་བྱས་དགེ་བ་གོང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས།། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་དང་།། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་མཐོང་བས་ན།། སེམས་ཀྱིད་དགའ་བ་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་ལེགས།། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་མང་དུ་ཐོས་པ་བཙལ།། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར།། ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས།། ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། བླང་དོར་གནས་ལ་ཀུན་ནས་འཐོམས་པའི་མུན།། ཡང་དག་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེས་མ་བསལ་བར།། ལམ་མི་ཤེས་ན་ཐར་པའི་གྲོང་མཆོག་ཏུ།། འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སློས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས།། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེ་དང་།། འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི།། གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས།། ཆིམ་པར་མ་བྱས་ཀུན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། ཁྱད་པར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་དངོས་པོ་ཡི།། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སློ་གཅིག་པུ།། ཡང་དག་རིགས་པའི་གཞུང་གི་དཀའ་

གནས་ལ།། འབད་པ་དུ་མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱངས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། མདོ་སྔགས་གཞུང་ལ་ངལ་བ་མང་བྱས་ཀྱང་།། ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་དང་སྨྲ་བ་ན།། གང་ཡང་མ་བསླབས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི།། ལྟ་བའི་ཚུལ་ལས་རིང་དུ་མ་སོང་བར།། མཐོང་ནས་ལྷག་པར་ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི།། ཟབ་མོ་འབྱེད་པའི་ཐྲ་བའི་རིགས་ལམ་ནས།། ཡང་དག་ལྟ་བ་འདྲེན་པའི་གནད་ཀུན་ལ།། ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པར་བྱས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། འདི་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ལ།། ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་ལས།། ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།། ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གྲགས།། ཚིག་དེ་བདེན་པའི་ཚིག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ།། ཟབ་མོའི་ཐེག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས།། ཚོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁུར་འཛིན་པ།། དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ནམ།། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་གང་།། ཤིན་ཏུ་ཐད་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ།། འདི་འདྲ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཀྱེ་མའོ་མཚར།། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་ཐེག་པ་མཆོག །སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག །དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་གྱུར་ཟབ་མོ་དེར།། ཞུགས་ནས་འབད་པ་མང་པོས་རིང་དུ་སྦྱངས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཚུལ།། མི་ཤེས་དེ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད།། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་།། དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ལེགས་མཐོང་ནས།། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་།། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སོགས།། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི །རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན

པའི་གཏེར།། རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི།། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི །རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་པས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས།། གང་ཡིན་དེ་ཡང་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི།། གཙོ་བོར་དཔལ་ལྡན་དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད།། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་ལ།། སྦྱངས་པས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤྱོད།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ༏༏ བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པ་ལ༏༏ འཕགས་ཡུལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཉི་ཟླ་ལྟར།། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕ་རྒྱུད་འདུས་པ་དང་།། རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོར་བདེ་མཆོག་གི །ཙ་རྒྱུད་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དང་།། བསྡུས་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི།། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད།། གསལ་བྱེད་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ལ་སྦྱངས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མང་དུ་ཐོས་པ་བཙལ་བའི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ།། །།དེ་ནས་གདུལ་བྱའི་བློ་སྨིན་སེལ་བའི་མཆོག །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཤུགས་དྲག་རྒྱུན་རིང་གི །དད་པ་བརྟན་པོས་གཞུང་ལུགས་གདམས་པ་རུ།། འཆར་ཕྱིར་གསོལ་བཏབ་རྒྱ་ཚོགས་ཀུན་ལ་འབད།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར༏༏ དེ་ལྟར་འབད་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ལས།། རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལ།། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངེས་པ་སྙེད་གྱུར་ནས།། ཟབ་མོའི་གཞུང་མཆོག་ཕར་ཕྱིན་གདམས་པར་ཤར།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ།། སྦྱངས་དང་མ་སྦྱངས་དུ་མ་མཐྲིན་གཅིག་ཏུ།། མདོ་དང་སྡེ་བདུན་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ།།

བགྲོད་པའི་ཉམས་ལེན་རིམ་པ་ཡོད་མིན་ཟེར།། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་
པོ་ལ།། དངོས་སུ་འདི་རྩོམས་འདི་ནི་མ་འོངས་དུས།། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས།།། གསུང་གི་གནང་བ་སྩལ་པའང་ཚད་མར་བྱེད།། དེ་ནི་མི་རིགས་སྨྲ་བའི་ཕྱུལ་བྱུང་
དུ།།། མཐོང་ནས་ལྷག་པར་ཚུལ་དེར་དཔྱད་པ་ན།། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་མཆོད་
བརྗོད་དོན།། ཚད་མ་གྲུབ་པར་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གིས།། རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་
ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས།། ཚད་མར་བསྒྲུབས་ཤིང་དེ་ལས་དེ་ཡི་ནི།། བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་
འདོད་འཇུག་ངོགས་སུ།། ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྙེད་པས་ཐེག་གཉིས་ཀྱི།། ལམ་གྱི་གནད་
ཀུན་འབྲེལ་བར་རིགས་ལམ་ནས།། ལེགས་པར་ཐོན་པས་ལྷག་པར་དགའ་བ་རྙེད།། ཚུལ་
འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་
གཏེར།།། དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གཉིས་པོ།། ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་
འབད་པས།། མི་ཕམ་ཆོས་རྗེའི་གཞུང་དང་རྗེས་འབྲང་གི །གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
གདམས་པར་ཤར།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་
ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། ལྷག་པར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གསུང་རབ་ཚོགས།།
བསྒྲིགས་པའི་གོ་རིམ་ཉིད་ལས་ལམ་གྱི་གནད།། ཀུན་ལ་ངེས་སྙེར་བསླབ་པ་ཀུན་བཏུས་
ལ།།། བརྟེན་ནས་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་སོགས།། ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་མཆོག་དུ་
མའི་དོན།། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་མཐོང་།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་
མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། དེ་ནས་
བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རྣམ་སྣང་ནི།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཡིས།།
ལེགས་པར་བཤད་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས།། ལམ་གྱི་གནད་ཀུན་ལེགས་པར་
གདམས་པར་ཤར།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་
ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། དཔལ་ལྡན་དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱི་གནད།། ཏིང་

འཛིན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པར་མཐོང་བ་ནི།། ཙུང་ཟད་སླ་ཡང་ལམ་དེར་ཟབ་མོའི་དོན།།
སྒོམ་ཚུལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་པཎ་ཆེན་ནི།། སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྒྱ་བཤད་ཆ་མཐུན་
རྒྱུད༑༑ རྣམ་གསུམ་སྦྱར་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པ་དང་།། རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གྱི་ཟབ་མོའི་ཉམས་
ལེན་རྣམས།། སྒོམ་རིམ་ཇི་བཞིན་བཤད་པས་བློ་མུན་བསལ།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་
མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། ཐུབ་པའི་
ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ།། དཔལ་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད།། དེ་ཡི་
ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཟབ་པ།། དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་ལ།། སླ་བའི་
དམ་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་འདི་སྐད་གསུང་།། རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ནི།། མཐའ་དྲུག་
ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་སྟེ་གནས།། དེ་ཕྱིར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས།། བླ་
མའི་མན་ངག་ལས་ནི་ཤེས་བྱར་གསུངས།། ཚུལ་དེ་གནད་དུ་བཟུང་ནས་མན་ངག་གི །
མཐར་ཐུག་མདོར་བྱས་སྤྱོད་བསྡུས་རྣམ་གཞག་སོགས།། འདུས་པ་འཕགས་པའི་སྐོར་གྱི་
ཐན་ཀུན་ལ།། རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་རྩ་བའི་རྒྱུད།། སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ལ།། བརྟེན་ནས་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་ནི།། ལེགས་པར་སྦྱར་ལ་འབད་པ་ཆེན་
པོས་སྦྱངས།། སྦྱངས་པས་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་སྤྱི་དང་ནི།། ཁྱད་པར་རྫོགས་པའི་རིམ་
པའི་གནད་ཀུན་རྟོགས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་
ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། དེ་ཡི་མཐུ་ལས་བདེ་དགྱེས་དུས་འཁོར་སོགས།། རྒྱུད་
སྡེ་མང་པོའི་གནད་དོན་གདམས་པར་ཤར།། དེ་དག་བདག་གིས་གཞན་དུ་བཤད་པས་ན།།
འདིར་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་སྒོ་ཙམ་ཞིག །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་
གདའ༑༑ བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་
གདམས་པར་ཤར་བའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ།། །།དེ་ལྟར་གདམས་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་
ན༑༑ ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ལམ་དང་ནི།། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་

གཉིས༔ གནད་བསྡུས་ཚང་བའི་ལམ་ལ་འདྲིས་པར་སྦྱངས།། ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། རྒྱལ་སྲས་སློབ་ལམ་གང་གཱའི་རླུང་རྣམས་ནི།། དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སློབ་ལམ་ནང་འདུས་པར།། གསུངས་ཕྱིར་དགེ་ཙ་ཧི་སྙེད་བསགས་པ་ནི།། ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོས༔ ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་དང་། ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོས་པའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ།། །།རང་གི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཕྱིར་དང་།། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྐལ་བཟང་མང་པོ་ལ།། འཇུག་སྒོ་མ་ནོར་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།། རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་འདི་བྲིས་སོ།། དེ་ལས་ཐོབ་པའི་དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི།། རིམ་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཀུན།། ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བླ་ན་མེད་བཟུང་ནས།། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །ཅེས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་མདོ་ཙམ་དུ་བཤད་པ་འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལོ།། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༄༅། ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་རོལ་གྱིས།། མ་ནོར་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་པ།། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཡི།། ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་སྤྱི་བོས་ཕྱག་བགྱིད་དོ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་བཅུད་མཐར་ཐུག་པ།། བླ་མའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་གནད་ཀྱི་མཆོག །སྐྱོན་མེད་ཡི་གེར་འབྲི་ལ་མཁའ་འགྲོ་ཡིས།། བུ་ལྟར་བརྩེར་དགོངས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི། ཆེས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིང་། ཐ་ཞིང་ཆེས་ཞིབ་པར་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་བཅད་པ་དང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་དབང་བསྐུར་ཅིང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་གསན་པས་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ས་ར་ཧ་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཤ་ཝ་རི་དང་ལྭ་ཝ་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་། ཞིང་སྐྱོང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྤྲིན་ལྟར་དབང་དུ་འདུས་པས་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ལུས་པར་འགྲིག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་པས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་ཉམས་མྱོང་ཚད་མས་ཐེ་ཚོམ་མ་ལུས་པར

སྤྲངས་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཨ་ཏི་ཤཱ་འདས་ནས་བོད་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པ་གཞན་མ་བྱུང་བས། ད་ཐོད་ཀྱིས་འདིའི་བདག་པོ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་གཏད་པས་རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁྱད་པར་ལྷ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་འདིས་རང་ཉིད་ལམ་གང་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སར་གཤེགས་ཤིང་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་ལམ་དེ་ནས་འཁྲིད་པར་མཛད་པའི་སྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡང་རྩེ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཏེར་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ།།

སྒོ་གཉིས་པོ་འདི་རེ་རེས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་བདེ་བླག་ཏུ་སྦྱིན་མོད་ཀྱི། རྗེ་བླ་མའི་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་མཆོག་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་མན་ངག་གི་གནད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་། རང་ཉིད་ལམ་སྲོལ་མ་ཉམས་པར་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་བླ་མས་ལམ་འདིའི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བ་དང་། སློབ་མས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཛུག་པར་བྱ་སྙམ་ན། སློབ་མ་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་པས་ཚེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལ་སྦྱོང་བ་སྔ་ཟིན་སྐྱེས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ཅིང་། ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་ཤེས་ལོ་ཟེར་བ་དང་། དབང་དང་ཁྲིད་དང་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་མིང་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་ཡུན་ཐུང་ལ་ཐོབ་རྒྱུ་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་པས། མང་དུ་ཉན་ཀྱང་ཅིའང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་ཞིང་། དེས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སློབ་མ་སྡུད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པས། ཆོས་གང་ཟབ་ཟབ་ཐམས་ཅད་ཅལ་ཅོལ་

དུ་སོང་ནས་དར་བ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། རྟོག་གེ་དང་ཕྱིའི་བཤད་ཚོས་ལ་ཧ་ཅང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལ་གཙོ་བོར་ཞེན་པ་དེས༏ གལ་ཆུང་སྔགས་ལ་བྱས་ནས་ཉ་པའི་ལག་ཏུ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤོར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང༏ ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་བ་དེས་སྐྱེས་བུ་གང་མང་བ་དང་སྟོད་དུ་མི་རུང་བའི་མདུན་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་གང་ཤེས་བསྒྲོ་གླེང་དུ་ཁྱེར་ནས། གསང་སྔགས་དང་སྐུ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་ལ་གསང་སྒྲོག་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་པར་བློ་ཡུལ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་འོང་བས། གསང་སྔགས་འདྲེ་ལ་གཏད་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་། གཞན་ཡང་རྟོག་གེ་དང་ཕྱིའི་ཐོས་པས་དྲེགས་ཤིང་ང་རྒྱལ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་ཞེན་པ་ནི་ལན་གཅིག་སྔགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐལ་བ་མེད་པས་གདམས་པ་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་འགྲོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རགས་པ་རྩེ་བཏོགས་ར་རྭ་ཟ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་མིན་པ། གདམས་ངག་གི་གནད་ཟབ་མོ་ནས་རྩད་གཅོད་མི་ཤེས། གང་ཤེས་སྨྲ་བ་ལ་དགའ་བ་ལྷུར་ལེན་གྱི། ཉམས་སུ་ལེན་མི་ཤེས། ང་རྒྱལ་གྱིས་བླ་མ་བསྟེན་མི་མཁས་པ་དམ་ཚིག་ལ་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། "ཁྲོ་དང་བཅས་ཤིང་རྟོག་གེར་གྱུས།། ན་སོ་དག་ནི་ཡོལ་བ་དང་།། གང་ཡང་དགེ་སློང་དངོས་གནས་དང་།། ཞེན་དང་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་ལ།། རིན་ཐང་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ནི།། དེ་ལ་བཤད་པར་མི་བྱའོ།།"[1] ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། "ཁྲོ་དང་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོབ་ཐུང་བ་དང་གནོད་པར་སེམས་པ་སྟེ། བྱས་པ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བའོ༏། རྟོག་གེར་གྱུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྱུས་པའམ་འཛིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དོན་དུ་གཉེར་བའོ།། ན་སོ་དག་ནི་ཡོལ་བ་དང་།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་རྙིང་པ་སྟེ་ཁུ་བ་འཛིན་མི་ནུས་པའོ།། ཞེན་དང་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་ལ།། ཞེས་པའི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེའི་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་སོ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༨༠བ༡

ཞེན་པ་ནི་སེར་སྣ་ཆེ་བའོ།། ཆགས་པས་བཅིངས་པ་ནི། མ་ཉིང་སྟེ་དེ་དག་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྔགས་ལ་མོས་པ་དང་། འདུན་པ་ཞུགས་དྲག་ཅིང་ཁེངས་པ་ཆུང་བའི་སྙིང་དུ་ཚད་མ་དང་། རིགས་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་ག་ལ་ཡིན། རྟོག་གེ་དང་ཕྱིའི་ཐོས་པས་སེམས་འཁྲུགས་ཤིང་སྔགས་ལ་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པ་སྣོད་མིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒན་པོ་སྣོད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི། ལམ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཁུ་བའི་ནུས་པ་མ་ཟད་པ་གལ་ཆེ་བར་སྟོན་ཏེ། འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ།། དེས་ན་གཞོན་དུས་ཐོས་པ་བྱས་ནས་རྒན་སོང་བ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་དོ།། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལམ་འདིའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།། གང་ཡང་དགེ་སློང་དངོས་གནས་དང་།། ཞེས་པ་ལ། འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཡང་། གསང་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བ་ལྷ་བུ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་མཆོག་འགའ་ཞིག་ལ་དགེ་སློང་ཡིན་ཡང་དང་པོ་ནས་དངོས་དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱི། དེ་མ་གཏོགས་པའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་ལ་གསང་དབང་སོགས་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དགེ་སློང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་རྟེན་མཆོག་ཏུ་དུས་འཁོར་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མ་ནས་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་མདུན་དུ་འོངས་ཏེ་ལམ་འདིའི་ཚ་ལག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཞུ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་རིགས་གཉིས་ཏེ་གོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། མྱོང་བ་སྐྱེས་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་སྣ་ཟིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའོ།།

དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་རྩ་ལྟུང་དང་སྡོམ་པོའི་བསྲུང་མཚམས་ལེགས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཛྙ་བ་ཛྙ་བ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༠ན༥

པར་ཞེས་ཀྱི་བར་དུ་ཚིག་བཟུང་། བཤད་པ་ཉན་ནས་སྔར་དབང་མ་ཐོབ་པའམ་ཐོབ་ཀྱང་དམ་ཚིག་གསོ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དབང་དོན་འཕྲོད་ངེས་པ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟུལ་ཚོན་ནམ་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་མི་བསྐུར་ན་བུམ་དབང་མ་བསྐུར་བ་ལ་དབང་གོང་མ་བསྐུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་ཐུན་དྲུག་གིས་སྡོམ་སེམས་མ་ཆག་ཅིང་། ཕྱིར་བཅོས་དང་བསྲུང་སྡོམ་ལ་འབད་པའི་ངང་ནས། བློ་མཆོག་གིས་གསང་སྔགས་ལམ་རིམ་དང་། བློ་ཞན་པས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་སྦྱངས་ནས་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་། ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར། སྨིན་བྱེད་དབང་དང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས། ས་ལམ་དང་། སྤྱོད་པ་བྱེད་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྔགས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་མེད་ན་སྔགས་ལ་མོས་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་གཡམ་ལ་རྒྱུགས་ཤིག་མིན་པ་སྔགས་ཟབ་མི་ཟབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་ཅི་སྨོས། སྨུན་རྡོ་འཕེན་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་ཐོག་མར་གསང་འདུས་དང་། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་དཀྱིལ་ཆོག་ཐིག་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་ཞིབ་པར་སྦྱངས། དེ་ཡང་གསང་འདུས་ལ་སྔོན་དུ་གོ་བ་ཆགས་ན་གཞན་རྣམས་ལ་གོ་བ་འབད་མེད་དུ་ཆགས། དེ་ལས་བཟློག་ན་དེ་ཙམ་དུ་ཕན་ཚུང་བར་ཡོད་པས། སྔོན་ལ་འདུས་པ་ལ་ཁྲིད་པ་ཡིན། དེས་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བླ་མས་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཊཱི་ཀཱ་དང་། ཕ་རོལ་སྒྲུབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་རྒྱས་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ཉན་ཅིང་སྦྱངས་ནས་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་མཐུན། རྫོགས་རིམ་གང་གི་སྨིན་བྱེད་དུ་གང་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གོ་བ་ལེགས་

པར་ཆགས་པ་ཞིག་བྱས། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་འཛིན་ཚུལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཡོངས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་བྱ། དེ་ནས་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སླ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བར་ལེགས་པར་ཁྲིད་ནས་བསྒོམ་ཚུལ་རགས་པ་ཤེས་ཤིང་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་མཐོང་ཡོད་པ༑ རིམ་ལྔ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་གོ་བ་རགས་པ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཞིག་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འོང་དགོས་པས། དེ་མ་བྱུང་བར་དུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་གཞན་པ་ཙུང་ཟད་མེད་པར་འབུར་ལ་བཏབ་ནས་ཁྲིད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལུས་དབེན་གྱི་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་དང་རྡོར་བཟླས་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་རེ་རེ་ལ་མ་མཐའ་ཟླ་བ་ཕྱེད་རེའམ། རིང་ན་ཁྲིད་དཀྱུས་མ་ལའང་དམིགས་པ་རེ་ལ་ཞག་ཉེར་གཅིག་རེ་ཙམ་འཇོག་པ་མཛད། དེ་ནས་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་སྐོར་རྣམས་རིང་བར་འཇོག །གཞན་རྣམས་དུས་སྐབས་དང་སྦྱར༑ དེ་ལྟར་ཁྲིད་རྫོགས་ནས་ངེས་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གསུངས་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་ཞིང༑ མི་ཉན་ཁ་མེད་དུ་ཡོད་པས་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་། ཞིབ་ཏུ་ལྟ་བ་དང་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུས་པའི་ལམ་གྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ཡང་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། དེའང་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་མཐའ་ཚོད་པར་མ་ཤེས་ན། ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཡང་འོང་ས་མེད་པས། འདི་ལ་སྦྱང་བ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ནས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ལྕོགས་པ་ཙམ་ཡོད་ན། ངེས་པར་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་ཆགས་ངེས་པ་སྦྱངས་ཤིང་། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལེགས་པར་ཉན་ནས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གོ་བ་ཆགས་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་བྱེད། དེ་ནས་ལོ་དྲིལ་གྱི་ཁྲིད་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། ནག་པོ་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དཔྱིད་ཐིག་ལ་ཡི་གེ་མཛད་པ་མེད་ནའང་། རྗེ་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་ཐོབ་

པའི་གསུང་གི་སྙིང་ནས་བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་སོ་སོའི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྐྱོང་ཚུལ་དང་། གོ་བའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཆགས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྲིད་བྱ། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སྔོན་དུ་གོ་བ་མ་ཆགས་ན་རྒྱུད་ཆར་ཇི་ཙམ་ཉན་ཡང་ཡམ་མེ་བ་ཞིག་ལས་འོང་ས་མེད་པས་གོ་རིམ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་དེ་ཡེ་མ་འཆོལ་བ་དགོས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོགས་འཁོར་རྒྱས་པ་དང་། གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁྲིད་ཀྱི་འགོ་འཛུགས་པ་ན་བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བཤམས། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་གཏོར་མ་དང་མཇལ་རྒྱས་པར་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སློབ་པ་ནའང་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསྟོད་པ་གསོལ་གདབ་དང་བཅས་པ་བྱེད་པ་དང་། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེ་ཡོགས་སུ་མཛད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་མཆོད་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་རྒྱས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་མཆོད་པ་གསོལ་གདབ་ཀྱི་བར་དུ་ཚོགས་འཁོར་རྒྱས་པ་དང་། མཐར་གཏང་རག་གི་མཆོད་གཏོར་དང་བསྟོད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་སླ་ཆོས་དང་ཕྱི་བཤོལ་དུ་ཡེ་མ་ལུས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ སྤྱགས་བཀུ་བྱེད་ན་ཚོགས་འཁོར་ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་ནས་སྤྱགས་བཀུའི་རྗེས་གནང་དང་སྦྲེལ་ནས་མཛད་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན། གལ་ཆེ་བ་རང་ལ་མིན་པ་རྒྱུད་གསུངས་རེས་ཀྱིས་མི་མཛད། དྲིལ་བུ་རིམ་ལྔའི་བླ་མ་སྔ་མའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དེ་ཡང་གལ་ཆེ་བ་ལ་མཛད། དེ་དག་གིས་འདུས་པ་དང་བདེ་མཆོག་གི་ལམ་གྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་ཚུལ་དཀྱུས་མ་དེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ད་ནི་སློབ་མ་ཆེ་འདི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་

ཀྱི་ལམ་སྣ་ཟིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་བླ་མས་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བློ་ནུས་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་པ་བྱེད་མི་བྱེད་སྐབས་དང་སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས་སྤྱིར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྔོན་དུ་བཏང་ན་ལེགས། དེ་ནས་བླ་མས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲིད་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་མྱོང་བ་སྣ་ཟིན་རེ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ། མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། སྐྱེས་པ་བོགས་འབྱིན་ཚུལ༏ གེགས་སེལ་ཚུལ་སོགས་མན་ངག་གི་གནད་ལ་མཁས་པས་ལེགས་པར་འཁྲིད་པ་ཡིན་ནོ།། དམར་ཁྲིད་ཅེས་པ་སྨན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་མིའི་རོ་ཁ་ཕྱེ་ནས་དོན་ལྡེ་སྣོད་དྲུག་གི་ཆགས་ཚུལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཁྲིད་པ་ལྟར་འདི་ལྟར་བསྒོམས་ན་འདི་བཞིན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལུང་སྟོན་པ་ཙམ་མིན་པར། དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བླ་མས་ལག་ཁྲིད་བྱས་ནས་ཁྲིད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱས་ནས་ཚེ་འདིར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། བླ་མའི་བསྙེན་ཚུལ་སོགས་ལ་ད་ལྟ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཁོ་བོས་ཡིག་ཆུང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལག་ལེན་ལ་སྦྱོར་བ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ནས་དམ་ཚིག་གི་སྐོར་ལ༏ དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེའི་བསྒོམ་བཟླས་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་ལྟུང་གི་རྣམ་བཤད་དུ་དེ་རྣམས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པ་དང༏ གཞན་ཡང་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་གནད་ཆེ་བ་ཁ་ཡར་ཡོད་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ནར་མ་དང་། སྐབས་སུ་ལག་ལེན་ལ་སྦྱོར་མི་ཐུང་བ་མ་ཡིན་པས་ཡི་གེར་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཕྲལ་དུ་ལག་ལེན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།། དེ་ནས་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་ཐོག་མར་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ལེགས་པར་ངེས་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་ཐབས་རྐྱང་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་སོང་ནས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆ་ཙམ་

ཞིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང༌། བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ལ་ཡང་འཕོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་པའི་གཉེན་པོ་གཏན་ནས་མ་འདྲིས་པ་ཞིག་འོང་བས། ཐོག་མར་ལྟ་བ་ཚོལ་བ་དང༌། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་སྦྱངས་པ་ཡིན་ན་ཅུང་ཟད་ཁྲིད་སླ་ཡང༌། མ་སྦྱངས་པ་ལ་ལྟ་བའི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། ལྟ་བ་གོ་ནས་བླ་མེད་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡེ་མི་འདྲ་ཞིང༌། ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་དང་ལྟ་བ་བསྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང༌། རྫོགས་རིམ་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྨྱུར་བྱུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཉི་ཟླའི་འགྲོས་དང༌། བ་ལང་གི་འགྲོས་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང༌། དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང༌༑ དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་ཀ་དང༌། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རྣམས་གྲངས་ཚང་བ་དང༌། ཆོས་སྤོང་བ་དང༌། དགེ་སློང་ཕམ་པ་བཞི་ཆར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་འདིས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་ལྟ་བའི་ཡི་གེར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་ནས་བསྒོམས་ན་རྫོགས་རིམ་ཡང་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་སྐྱེ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྒོམས་ན་རྫོགས་རིམ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་བཤད་པ་ཇི་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང༌། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་བཤད་པའི་རྫོགས་རིམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་སྐྱེས་ནའང༌། བོད་ལ་རྫོགས་རིམ་འགངས་ཆེན་བསྐྱེད་པར་གྲགས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་རྟོགས་པས་བསླུན་པར་མི་ནུས་ཤིང༌། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་མདུན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། གང་ལྟར་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱོང་བ་སྔ་ཐེན་མ་སྐྱེས་བར་དུ་སྦྱོང་བ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་སྒྲུབ་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བསྟན་མོད་ཀྱི། རེ་རེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་འཁྲིད་ཚུལ་ཞིབ་པར་ངེས་པ་དང༌། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་

བློའི་རིགས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་འཁྲིད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དགོས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ངེས་དགོས་པར་ཡོད་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡི་གེར་བལྟ་བར་བྱའོ།། བསྐྱེད་རྫོགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཉིད་དེ་འཛིན་རྣལ་མ་སྐྱེ་བའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཡིན་པས། འདི་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་འགངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་ལམ་རིམ་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བྱིང་རྒོད་གཅོད་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བྱིང་རྒོད་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཐོག་མར་བྱིང་རྒོད་བཙན་ཐབས་སུ་གཅོད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་དང་། བྱིང་རྒོད་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་མན་ངག་དག་ལོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱེད་བཅིངས་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་དང་སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནད་ཞིབ་པར་ངེས་ནས་ལག་ལེན་ལ་གདབ་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ལུས་ཀྱི་བྱེད་བཅིངས་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྲུན་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཐོག་མར་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གཞི་གནས་པ་རྩ། གཡོ་བ་རླུང་། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་གྲུབ་ཚུལ། དེ་ལྟར་རྩ་ཐིག་རགས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ། རླུང་རྣམས་གནས་གང་དུ་གནས་ནས་དུས་གང་གི་ཚེ་གང་ནས་གང་དུ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཞིང་ལས་གང་བྱེད་པ། ཁམས་དཀར་དམར་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་གནས་གང་ན་གནས་ཤིང་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཧླུན་པོའི་རང་བཟོས་མ་བསླད་ཅིང་། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་ལེགས་པར་ཐག་ཆོད་ངེས་སུ་གོ་བ་ཞིག་མེད་མི་རུང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་

ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱུའི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་མཛད་ཀྱང་། གཞན་གསུང་རབ་གང་དུ་ཡང་དངོས་སུ་ཞིབ་པར་མཛད་པ་མེད་ཅིང་། ཞལ་ལས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ངེས་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་། རླུང་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། གསུང་རབ་བརྙིང་པས་བློ་ཞན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཅུང་ཟད་རྟོགས་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་དང་། ད་དུང་ཞིབ་ཆ་ངེས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལ། ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ་ཅི་རིགས་གསུངས་མོད་ཀྱི། ད་དུང་ཁྱད་པར་ངེས་དགོས་པའང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་གར་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱེད་པའི་གནད་དང་། སྤྱི་བོ། མགྲིན་པ། སྙིང་ག་གསུམ་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འགོད་པའི་གནད་ལ་སོགས་པ་ཆེས་ཟབ་མོ་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་གནས་པ་རྒྱུའི་གསལ་བྱེད། གཡོ་བ་རླུང་གི་གསལ་བྱེད། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་རྣམས་ལས་ཞིབ་པར་ངེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཤིང་། མ་ཤེས་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་དག་མི་རྙེད་པས་གནས་དེ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་སྒོམ་པ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་དམིགས་པས་བསྣུན་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱུའི་གནད་གང་ན་གནད་ཆེ་བ་གང་ཡོད་དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་གང་སྐྱེས། གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་གང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། དེ་ཡང་རླུང་འདུ་མི་འདུ། འདུ་ལུགས་ལེགས་ཉེས། འདོད་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟགས། འདུ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། འདུ་ལུགས་ལེགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཚུལ། ཉེས་པ་ལ་སྐྱོན་སྐྱེ་ཚུལ། དེ་དག་ལ་སོགས་འདོན་དང་གེགས་སེལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། ཁྱད་པར་རླུང་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིར་འདུས་པ་ལས་གཏུམ་

མོ་འབར་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལས་ཁམས་འཇུ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ། ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བའི་རིམ་པ་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ཐོག་མར་འདྲེན་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་མས་བརྟན་རང་གིས་དང་གིས་འདྲེན་མི་ཐུབ་པས། དང་པོར་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་མས་བརྟན་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་བྱུང་བ་དང་རང་གིས་དང་གིས་འདྲེན་ཐུབ་པས་ཐོག་མར་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་མས་བརྟན་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་དང་། ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་སོ་སོ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དགའ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་གོ་བ་ཙམ་མིན་པར་རིམ་ལྔའི་མན་ངག་ལས་སྙིང་གར་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་བཞི་དེའང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འདྲེན་ནུས་སོ་ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡི་གེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལག་ལེན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གི་གནད་དང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་རླུང་གི་གེགས་བྱུང་ན་སྔར་བཞིན་དུ་མན་ངག་བསྒོམས་པ་ལས་རླུང་ལ་སོགས་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་སོང་བ་ཞིག་མདུན་དུ་འོངས་ནས་མན་ངག་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེས་པ་རང་གིས་ཁྲིད་དགོས་པ་བྱུང་ན་རང་རེའི་དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་གེགས་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་ངོ་བྱས་པས་མི་ཆོག་གི །སྔར་གེགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཟིན་མ་ཐོན་པ་དེ་བཏོན་ནས་འཁྲིད་དགོས་པས་གེགས་སེལ་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུའང་གཞན་དུ་གེགས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་མན་ངག་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་གོ་བ་འཚོལ་ལུགས་མ་ནོར་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །ཚེ་འདིར་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གློ་རྩེ་གཏོད་ན་ནི། དམིགས་པ་ཐ་རགས་སྒོམ་ཚུལ་བོགས་འདོན་གེགས་སེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལག་ལེན་ལ་འགེལ་བ་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་སྐྱེ་བའི་ལེགས་པར་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་སོ།། དེ་བས་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་མང་ལ་གོ་བ་འཚོལ་ལུགས་མཐའ

དག་པ་གསུངས་མོད་ཀྱི། ལག་ལེན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཕྲ་ཞིབ་འགའ་ཞིག་དང་ཟབ་མོའི་གནད་མང་པོ་ཞིག་ཞལ་ལས་རག་ལས་པར་བྱས་ཏེ་དངོས་སུ་ཡི་གེར་མ་བཀོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་གིས་བརྗེད་པས་འཛིགས་ཏེ་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཡིག་ཆུང་ཐོར་བུ་བྲིས་པ་ལ། མ་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གང་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་གནད་ལུས་ཀྱི་གསང་གནས་དང་། ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པས་དགའ་བཞི་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་གནད་ཆེ་བའི་ཡིག་ཆུང་། འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཙོ་བོར་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་དེ༑ དེའི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ལ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པའི་གནད་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་། སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་། རླུང་གི་འདུ་རྟགས་ལེགས་ཉེས་དང་འདུས་པ་ལས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་སོགས་བསྟན་པའི་གནད་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་ཡན་ལག་བསྲེ་བའི་སྐོར་ལ་གཉིད་འོད་གསལ་དང་བསྲེ་བ། རྨི་ལམ་སྒྱུ་ལུས་དང་བསྲེ་བ། སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་གསུམ་རླུང་སྟོབས་དང་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གཅེས་ཤིང་། གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་དང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་ཀར་རྨི་ལམ་རླུང་དང་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་"གཉིས་ཀ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྣང་མོད། བླ་མས་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་གི་ཡང་སྙིང་པོ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྨི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོ་སྒྱུ་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།།"[1] ཞེས་དང་༑ གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ལས། "བསྲེ་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ད་དུང་བླ་མས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ།།"[2] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གདམས་ངག

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༧ གདན་རྫོགས་དམར་ཁྲིད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༥༣ན༥ རིན་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་ལུང་དོན་ལས་ལུང་ཚིག་ཇི་བཞིན་མི་གསལ།

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༧ གདན་རྫོགས་དམར་ཁྲིད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༥༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ།

ཟབ་མོ་ཞལ་ཤེས་དགོས་པའི་ཁྲུངས་བསྟན་པ་ཙམ་མཛད་པ་དེ་བརྗེད་ཐོ་ལྟ་བུར་བྲིས་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་བསྲེ་བའི་ཡིག་ཆུང་། གཙོ་བོར་མ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་འཕོ་བའི་སྐོར་ལ༑ རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཕོ་བའི་ཡི་གེ་ན་ཅུང་མི་གསལ་ཞིང་། ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་དམིགས་པའི་གནད་ཅུང་ཟད་དག་བྲིས་པ་འཕོ་བའི་ཡིག་ཆུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་རླུང་གི་གེགས་སེལ་བ་དང་། ཐིག་ལེའི་གེགས་སེལ་བ་སྟེ་གེགས་སེལ་གྱི་ཡིག་ཆུང་གཉིས། རྣམ་གསུམ་རིགས་དབྱེའི་ཡིག་ཆུང་། སྔགས་བླ་མེད་ལ་ལམ་རིམ་གཉིས་གང་གི་སྐབས་སུའང་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་ཡིན་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་སྤྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ཆེ་བ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ། དེའི་གནད་རྣམས་ཞིབ་པར་བྲིས་པ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆུང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་པར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐོར་བུ་ཅི་རིགས་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་ཡིག་ཆུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཡིག་ཆུང་ཐོར་བུ་དག་ལས་བསྟན་པ་ཐོག་མར་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་དང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཉམས་ལོག་ཏུ་ཚུད་པའི་ལག་ལེན་བྱེད་པ་གཞིར་བྱས། ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པས་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་ལ་ལེགས་པར་ཁྲིད། མན་ངག་འདི་དག་གང་དང་གང་དུ་སྦྱོར་དགོས་པ་དེ་དང་དེར་སྦྱར་ཏེ་བོགས་འདོན་ཅིང་གེགས་བསལ་ནས་འཁྲིད་པས་ངེས་པར་ལམ་སྣ་ཟིན་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་བོད་ལ་གྲགས་པའི་གདམས་ངག་ཇི་ལྟར་ཟབ་པ་དག་ལ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དང་བསྟུན་ནས་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་དང་། གནད་འཕྱུགས་པ་རང་མང་། ལྷག་པར་ཞུ་བདེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་

"བསྲེ་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། བླ་མས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་གོ་བ་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཆགས་པ་ཡང་ཞུང་བའི་ཚོད་དུ་འདུག། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་བོད་འདིར་ཤིན་ཏུ་ཞུང་། རང་རེའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གདམས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། ལམ་སྤྱིའི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཞིག་གིས་ཚེ་འདི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཁ་བཤད་དང་རྣམ་གཡེང་གིས་ཡིད་མ་འཕྲོགས་པར་བྱས་ཏེ། སྟོན་གྱི་བླ་མ་མིད་ལ་དང་རྒོད་ཚང་པ་ལ་སོགས་པའི་མང་པོ་ཞིག་གི་ཕྱེད་ཙམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱས་ན། རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་འདྲ་བ་འོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་ཉི་ཤུ་འཇུག་པའི་ལམ་ལ་བསྟན་པའི་དཀར་ཆག་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་པོ་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་ཕྱི་ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པས་མ་བཅད་ན། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གཙོ་བོ་དག་བརྗེད་པས་འཛིགས་པ་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པར་འདོད་པ་ཙམ་བྱུང་སྲིད་ནའང་ཁྲིད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ངེས་པས་ཕན་གདགས་པ་དང་། ཕོ་བོ་ཅག་དུས་ཀྱི་ཐོ་ཉས་ཁྲིད་པར་གྱུར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ངག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་འདི་དག་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་ལྷག་མ་མེད་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པས་འཛིགས་ཤིང་། མན་ངག་གི་གནད་དང་གོ་བ་འཚོལ་ལུགས་ཀྱི་ཆེས་གནད་ཟབ་པ་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དག །ཕོ་བོས་དུས་ཕྱིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་སླར་ཡང་སྙིང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་གསེར་གྱི་མཎྜལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གཟིགས་ནས་ཟླ་བ་བཅུའི་རིང་ལ་ཉིན་མོ་རྒྱུད་སྡེ་དང་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། མཚན་རེ་ཞིང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གནད་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྐྱལ་བ་དག་ཡིད་ལ་བཅགས་པར་བགྱིས་ཤིང་། ཁྱད་པར་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནད་ཞིབ་ཅིང་མང་བར་གསུངས་པ་དག

ཟུར་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མ་ཉམས་པར་དུས་དེ་ཉིད་ནས་ལོ་དྲུག་གི་བར་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་ཤར་བ་དང་སེམས་པས་མ་བརྗེད་པར་བྱས་ནས། ལོ་བདུན་པ་ལ་བབ་པ་ན་རྗེ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་མང་དུ་བཏབ་ཅིང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་དཔལ་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནད་འདི་དག་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱས་དམ་དུ་བཏབ་པས་སྙིང་ནས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་སྐལ་ལྡན་གསང་བདེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་ཁྲིད་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་སྟེང་ནས་ལེགས་པར་ཐོབ་པ། བཤད་པ་ཙམ་ལ་སྙིང་པོར་འཛིན་པ་མིན་པ་ནན་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དག་མིན་པ་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་ཆོས་སྲུང་དག་གིས་ཆོས་འདིའི་བྱ་ར་མ་གཡེལ་བར་མཛོད་ཅིག །ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་ཆུང་། ས་མ་ཡ་རྒྱ་ཁ། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༄ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

༄༅། །པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ནི་གཙང་རོང་མཆམས་ལྷན་དྲུག་རྡུས་ནི་སྦྲའི་རིགས། ཡབ་དཔོན་ཚང་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར། ཡུམ་མཚོ་ལྕམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ཡོས་ཕྱི་ལོ་༡༥༧༠ ལོ་ལ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ནས་ཀློག་བསླབ་པ་དང་འཛིན་སྐྱོར་སོགས་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་དབེན་དགོན་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས༔ གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་སྦྱོང་མཛད། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་སློབ་གཉེར་ཆེད་བཀྲས་ལྷུན་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ཐོག་པཎ་ཆེན་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་གྱི་མདུན་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་ཆོས་གྲྭ་གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུའི་སྐབས་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་དགོན་དེར་ལོ་ལྟར་ཚོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚུགས་རྒྱུའི་སྲོལ་གཏོད། སྔགས་གྲྭའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་ལ་འབྲས་སྤུངས་སུ་བྱོན་ནས་༧རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ལོར་བཀྲས་ལྷུན་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཐོག་༧རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གཙུག་ཕུད་བཞེས། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་སྐབས་སེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་སེང་ཁྲིར་འཁོད་ནས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་གྱི་གྲལ་དབུ་ཡུན་རིང་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་ལོ་སོག་དམག་དཔུང་ཆེན་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་འབྱོར་བས་རིན་སྤུངས་ཆོས་རྒྱལ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཆེངས་རྒྱག་

པར་འགྲོ་དགོས་བཀའ་ནན་ཕེབས་པ་ལྟར་རོང་པོ་འདམ་གྱི་བར་ཕེབས་ཀྱང་དོན་འབྲས་མ་བྱུང་བར་རེ་ཞིག་འབྲས་སྤྱུངས་སུ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། དེའི་སྐབས་སོག་དམག་གློ་བུར་དུ་རྒྱུགས་ནས་མི་བརྒྱ་ཕྲག་བསད་པ་གསན་ནས་སྐུ་མཚམས་ལས་ཧར་འདོན་གནང་སྟེ་དན་འབབ་བར་ཕེབས་ནས་སོག་པོའི་དཔོན་པོ་ལྷ་བཙུན་ལ་རྒྱུ་དངོས་ཕངས་མེད་ཀྱི་གསོལ་རས་ཐོག་ཞུ་ནན་གནང་ནས་དམག་མི་འབུམ་དུ་ཉེ་བར་སྲོག་ལས་སྐྱབས། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་ལོ་གོ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བོད་དུ་འབྱོར་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕམ་པར་བྱས། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་ལོར་དབེན་དགོན་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་ཆེན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་རྒྱ་ཕྱིབ་གསར་བཞེངས་ཟླ་བ་བདུན་ནང་ལེགས་པར་གྲུབ། ཁོང་གིས་བཀྲས་ལྷུན་དགེ་འདུན་རེར་ལོ་རེ་ནས་འབྲུ་ཁལ་བརྒྱད་རེའི་ཐོགས་ཐོབ་སྩལ། དུས་འཁོར་དང་གཞན་ཡང་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་མཐར་དགུང་ལོ་གོ་དྲུག་ཅུ་སྟག་ཕྱི་ལོ་༡༨༨༣ ལ་སྐུ་གཤེགས། འདིར་གསུང་པོད་ལྔ་བཞུགས།

༄༅ བསྟན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག
ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ་
བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥ་ཡ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་དང་།། ཡེ་ཤེས་ངུར་སྨྲིག་འཛེ་སྨྲེག་གིས།། འགྲོ་ཚོགས་རྣམ་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེའི།། གླིང་སྒྲོལ་དེད་དཔོན་མཆོག་རྣམས་རྒྱལ།། འོད་གསལ་ལྷ་ལམ་ཡངས་པར་འཇའ་ཚོན་ལྟར།། ཟུང་འཇུག་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རོལ་པ་ལས།། དག་པའི་བརྟན་དང་གཡོ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི།། ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་དེས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །གང་གི་མཚན་ཙམ་ཐོས་དང་དྲན་པས་ཀྱང་༑ སྲིད་ཞིའི་གདུང་སེལ་མི་འཇིགས་མཆོག་སྩོལ་བ།། དཔལ་ལྡན་མཐུ་སྟོབས་དབང་པོར་བདག་འདུད་ཀྱི།། ཕྱི་ནང་བདུད་སྡེའི་ཚོགས་རྣམས་བག་ཡོད་བསྟེན།། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་མཛོད།། ཇི་བཞིན་གསལ་བར་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་མཆོག །ལེགས་བཤད་འབྲེལ་བའི་བཀའ་མཆིད་དལ་བུས་གླེང་།། སྐལ་བཟང་དོན་གཉེར་ལྡན་རྣམས་ཉན་པའི་རིགས།།

འདིར་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་བསྟན་པ་)ནི། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་བྱ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། "གཏིང

མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི།། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས།། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི།། ཆུ་སྲིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཟོས་ན།། དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།། གང་ལ་ཉེས་པ་ཐམསཅད་ཀུན།། གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་།། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན།། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་གྱུར་པ།། གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི།། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་།། དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་།། དེའི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས།།”[༡] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་བསྟན་པ་)ལ་ཡང་གཉིས། ཐེག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་(ཐེག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་)ནི། ཐེག་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ།། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་དམན་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རིགས་ཅན་གཅིག་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་མཆོག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གདུལ་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་རང་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་དམིགས་ནས། དེར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་

༡ སྡེ་བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། སྤེལ་མར་བསྟོད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ཡི།། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་རྣམ་པར་གནས།། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི།། ཆུ་སྲིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཟོས་པས།། དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།། ཇི་སྲིད་བདག་ལ་སེམས་ཡོད་ན།། གང་གི་བསྟན་ལ་གནས་པ་དང་།། གང་བསྟོད་གང་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱི།། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན།། གཏན་ནས་ཡོང་ངེ་མི་མངའ་ཞིང་།། གང་ལའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ།། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ།། གཞན་གྱི་གནོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།། གང་གི་ཉེས་པ་ཟད་གྱུར་པ།། གཞན་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པའི་ཕྱིར།། ཡོན་ཏན་གོམས་བྱས་བདག་གི་མིན།། གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི།། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་།། དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་།། དེ་ཡི་བསྟན་པ་གནས་པའི་རིགས།།” ཞེས་སོ།།

གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། “སྡེ་སྣོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་།། ‘བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ནི་དགུར་འདོད་དོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་པོ་མཆོག་དམན་ལམ་ལ་གོམས་པ་སྦྱིང་ནུས་མི་ནུས་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གཉིས་ལ་དབང་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་པར་སའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཉན་རང་སློབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། རང་སྡེ་སྨྲ་མ་གསུམ་གྱིས་ཉན་རང་གཉིས་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བདག་མེད་བསྒོམ་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་བདག་མེད་དེ་ལས་ལྷག་པ་བསྒོམ་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད་དོ།། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ།། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཞི་བ་ལྷ། ཟླ་བ་གྲགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་

༡ སྡེ་བསྡུན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་བྱམས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་ནི་དགུར་འདོད་དོ།།’ ཞེས་སོ།།

ཉིད་ཚང་བ་རྟོགས་པ་ཙོང་ས་མེད་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཟིན་ཇི་ལྟར་བསྒོམས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་པས། འཕགས་པ་གསུམ་ག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའམ་རྟོགས་སྐྱོང་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་བཞེད་ལ། དོན་འདི་ཉིད་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟླ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་། རིག་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་རང་ལུགས་ཀྱང་འདི་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་། "སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་རྫོགས་པར་སློབ་པ་ཙམ་ཞིག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་སྤྱིའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་དགོས་པར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་དབུ་སེམས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་དབུ་མ་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་གྱི༑ སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་ནི་ཕལ་པའི་གདུལ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ལྟ་བ་དབུ་སེམས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བ་དབུ་མ་འཛིན་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྲལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་། ཉན་རང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་གཏན་ནས་མི་འདྲ་སྟེ། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་མི་

[1] སྡེ་བསྡུན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢བ༥

འདོད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བསྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཙམ་ཞིག་བཀར་ཁས་བླངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བར་བྱེད་པས། ཉན་ཐོས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མྱུར་བུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ལྔར་ཡོད་དེ། ཕྱུགས་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུས་བགྲོད་པ་གཉིས་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟ་བུས་བགྲོད་པ་གཅིག་དང་། ཉན་རང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུས་བགྲོད་པ་གཉིས་ཏེ། ལྔ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་ལམ་ལ་བསྒྲོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ལམ་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པས། དེ་དག་གི་ལམ་རྣམས་སངས་རྒྱ་བའི་གེགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སམྤུ་ཊ་ལས། "གང་ཕྱིར་ཆོས་ནི་དུ་མས་ནི།། 'ཆུ་བོའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལྟར།། ཐར་པ་ཉིད་ནི་གཅིག་པུ་སྟེ།།' མང་པོ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།"[1] ཞེས་དང་། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། "ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་ལ།།' ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ། ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་གྲངས། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་གྲངས་)ནི། ཤྲཱི་ཀྵཱིཏྱ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་པུ་ཊ། བརྟག་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བར་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར།། ཐར་པ་ཉིད་ནི་གཅིག་པུ་ཡིན།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་༧བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་ནི།།' ཞེས་སོ།།

“བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྔགས་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཆགས་བཅས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་རྣམས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་གསང་བ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་དྲངས་པ་ལས། “རྒྱུ་ལ་སྤྱོར་བ་རྒྱུ་ཡི་ཆོས།། འཁོར་ལོ་ཉེ་བར་བསྐོར་བྱས་ནས།། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཉེ་ལམ་ཞིག །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དམ་རྒྱུད་སྡེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་)ནི། རྒྱུ་འབྲས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཐེག་པའམ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསང་སྔགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྣོད་མིན་ལ་གསང་ཞིང་སྦས་པས་འགྲུབ་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་སྐད་དོད་མནྟྲ་ཞེས་པའི་མ་ན་ཡིད་དང་། ཏྲ་ཡ་སྐྱོབ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཡིད་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྔགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། “དབང་པོ་དང་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི།། རྐྱེན་གྱིས་གང་དང་གང་འབྱུང་ཡིད།། ཡིད་དེ་མན་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད།། ཏྲ་ནི་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན།།”[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་ཀ་ར་ཝརྨ། རྒྱུད་དོན་འཇུག་པ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༥ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྔགས་འབྲས་བུའི་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ སློབ་དཔོན་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི། མཐའ་གཉིས་སེལ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱུ་ལ་སྤྱོར་བ་རྒྱུ་ཡི་ཆོས།།། འཁོར་ལོ་ཤིན་ཏུ་བསྐོར་བྱས་ནས།། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཉེ་ལམ་ཞིག །མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབང་པོ་དང་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི།། རྐྱེན་གྱིས་གང་དང་གང་བྱུང་ཡིད།། ཡིད་དེ་མན་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།། ཏྲ་ནི་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན།།” ཞེས་སོ།།

བསྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། འདིས་བསྒྲོད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་བསྒྲོད་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༑ འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་དུ་ཡོད་པའི་བསྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། "དེ་ནི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། གནས་དང་། མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པས་ན་འབྲས་བུ་སྟེ།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༑ དེ་ཆོས་ཅན། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག་ལས། "དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་བསྡུས་པ་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་བསྡུས་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ༑ དེ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་[3]སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།། གཞན་དག་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་དྲི་མེད་འོད་ལས། "རྡོ་རྗེ་ནི་མི་ཕྱེད་པ་དང་མི་ཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ་ སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་ཀ་ར་ཝརྨ། རྒྱུད་དོན་འཇུག་པ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན༡

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐི་ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣ་ཨཱ་ཀར་ཤཱནྟི། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ༑ "རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་བསྡུས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུས་པ་རོ་གཅིག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ནོ༎ རྡོ་རྗེ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཐེག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ མ་དཔེར་"ནང་སེལ་གྱི་"ཞེས་གསལ།

པོ་ཡིན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའོ།།"[1] ཞེས་པས་བསྟན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་[2] དེ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མིང་དང་དོན་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། "སྟོང་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།། འབྲས་བུས་སྙིང་རྗེ་མི་འགྱུར་འཛིན།། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།།"[3] ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། ཐབས་མཁས་པ་དུ་མས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུད་སྡེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་དོན་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་མིང་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། "རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས།།"[4] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིག་སྔགས་འཆང་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་དཔྱང་བཟང་

༡ སྡེ་དགེ། དྲི་མེད་འོད། ཤྲཱི དུས་འཁོར་དྲི་མེད་འོད། ཤོག་གྲངས་༡༢༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་ནི་མི་ཕྱེད་པ་དང་མི་ཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཡིན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ མ་དཔེར་'འདོད་མི་འཐད་'ཅེས་གསལ།

༣ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ དབང་མདོར་བསྟན། ཤོག་གྲངས་༢༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྟོང་ཉིད་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པ་རྒྱུ།། སྙིང་རྗེ་འགྱུར་མེད་འཛིན་པ་འབྲས།། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མི་འཕོ་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠ན༡

གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་སྡེ་སྣོད་གང་དུ་གཏོགས་ཤེ་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། དེ་གསུམ་དུ་མི་གཏོགས་པའི་སྡེ་སྣོད་བཞི་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། ཤཱནྟི་པས། ཟབ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། “གསང་སྔགས་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།།”[1] ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་ཞེས་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ལན་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་རས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པ་ཡང་ལེགས་ཏེ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འཇོག་ཀྱང་། ནང་གསེས་ཀྱི་[2]སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་སྡེ་སྣོད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་དུ་མེད་ཅིང་། སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐེག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ཡང་། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དང་། མཆོག་དམན་གྱི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇོག་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཡང་ཐེག་པ་བཞིར་གཞག་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལམ་བགྲོད་པ་མྱུར་བུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ལམ་བགྲོད་པ་མྱུར་བུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ལྔ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༧ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་སྔགས་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་དུ་ངས་བཤད་ཉོན།།” ཞེས་སོ།།

༢ མ་དཔེར་‘ནང་སེལ་གྱི་’ཞེས་གསལ།

ཐེག་པ་ཡང་ཐེག་པ་ལྔར་གཞག་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀས་དེ་དག་ལ་སློབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ལྷག་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་འཛོག་ན་དབུ་སེམས་གཉིས་ལྟ་བ་ཐ་དད་པས་ཐེག་པ་ཡང་གཉིས་སུ་གཞག་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་མི་འཛོག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀས་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར༑ འོ་ན་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་གང་གི་སྒོ་ནས་འཛོག་ཅེ་ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྔ་ཕྱི་རྣམས་མཐུན་པར། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་ལས། "དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་རྨོངས་དང་།། ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་།། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་བྱས་ནས།། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་འཕགས།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་དོན་གཅིག་ནའང་། ཐབས་མཁས་པ་བཞིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས༑ རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བ་ལ་མ་རྨོངས་པ་དང་༑ ཐབས་མཁས་པ་མང་བ་དང་། དཀའ་བ་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་མྱུར་བས་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དང་པོ་དང་

1 ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་། ཧཱུྃ་ ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཐོ་བཙུན་ཏྲི་པི་ཏ་ཀ་མ་ལ། དཔལ་སྤུངས་དཔར་རྙིང་། ཤོག་གྲངས་༩༣༧ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དོན་གཅིག་ཉིད་ནའང་མ་རྨོངས་དང་།། ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་།། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་མཛད་པས།། སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་འཕགས།།" ཞེས་སོ།།

ལྡན་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་[1]དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཕབ་པ་དང་། དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བ་ལ་མ་རྨོངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་མཁས་པ་མང་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་མང་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་མང་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། ཚེ་རིང་བ་དང་། ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། འདིར་ནི་ཛམྦྷ་ལ་དང་། ནོར་རྒྱུན་མ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མང་ཞིང་༑ དེ་ཡང་དཀའ་བ་མེད་པར་མྱུར་དུ་འགྲུབ་ལ། དེ་བསྒྲུབས་པས་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བས། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་མང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་མང་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་ལོ་སྙམ་དུ་མོས་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་མེད་ལ། འདིར་ནི་སྔགས་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པའི་ཚེ། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒོམ་པར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཙཎྜ་ལི་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མང་པོས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

༡ མ་དཔེར་"ཀྱི་"ཞེས་གསལ།

པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྟོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྤྱད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་ལམ་བགྲོད་པར་བྱེད་ལ; འདིར་ནི་སྤྱོད་པ་བདེ་བས་ལམ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་མྱུར་ཡང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། འདིར་རབ་ཆེ་འདི་ལ། འབྲིང་བར་དོར། ཐ་མ་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱད་པར་བཞི་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་ཅེས་འདོད་དོ།། ཁྱད་པར་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། “གསང་སྔགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ།། ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་མེད།།”[༡] ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། དོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པས་ལོངས་སྤྱོད་བསྒྲུབ་པ་དང་། འདིར་ཛམྦྷ་ལ་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་ན་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་མཉམ་དང་། མ་ཟིན་ན་མི་འགྱུར་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དཀའ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་ལམ་ལ་རྗེ་

---

༡ ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། ན སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕ་རོལ་ཕྱིན་དང་གསང་སྔགས་ལ།། ལྟ་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ལམ་བདེ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མཛད་པར་དགོན་བརྩེགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེའི་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་པཎྜི་ཏ་སྨྲྀ་ཏིས་མཛད་པའི་བཞེད་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཏྲི་པི་ཏ་ཀཱ་མ་ལ་རང་གི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་བཞེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གསང་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་གཅིག་ནའང་། ཁྱད་པར་བཞིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ༑ མ་རྨོངས་པ་དང་། ཐབས་མང་བ་དང་། དཀའ་སླ་དང་། དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རྨོངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་སྦྱིན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་མ་རྨོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། མགོ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་པས་དབང་པོ་རྣོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། མགོ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་ནི་སྔགས་པས་དབང་པོ་རྣོ་བས་ཐབས་དེ་ལ་སྨད་ནས། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཀ་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་མང་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ནི་དཀའ་ཐུབ་དང་སྡོམ་པ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་བྱེད་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མི་ནུས་ལ། འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུག་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔར་བསྒྱུར་ནས་ཐབས་མཁས་པས་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཀའ་སླའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཀའ་སླ་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང

གིས་བཞག་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན། ལམ་བདེ་བས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་མ་ཆགས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུངས། དང་པོ་ཕྱིའི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་མ་ཆགས་གཉིས། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའམ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་༑ ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་འདོད་པ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་ཕྱིའི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ཤས་ཆེར་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་འགལ་བའོ།།

དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཁྱད་པར་འཐད་དེ། བདེན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་བ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་ནི་ཐབས་ལ་འཁྲུལ་བས་དབང་པོ་འབྲིང་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ནི་གང་ལ་ཡང་མ་རྨོངས་པས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བས། གཞན་གྱིས་སྤྱད་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡང་ཐབས་མཁས་པས་ཡང་དག་པར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སློབ་དཔོན་འདི་དང་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་གཉིས་བཞེད་དོ།།

འདི་དག་ནི་དཔྱད་པའི་གཞིར་སྣང་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་བཏང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཙམ་སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཏུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ གཏོང་བའི་སེམས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྲོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ བདེན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། མ་ངེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཁྱད་པར་ཐབས་ལ་མ་རྨོངས་པ་ལ་བྱེད་ན་སྔ་མ་དང་བཟློས་ལ། འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་ན་སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་

ཕྱིར༑ སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའམ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་རིམ་པར་གསུངས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་རབ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་རིམ་གཉིས་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཅི་རིགས་ལ་བསླབས་པས་ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ༑༑ སྡོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་ལས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི། "འདོད་ལ་སྤྱོད་ལ་ཐབས་མཁས་དང་༑༑"[1] ཞེས་པ་དང་། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས། "ཇི་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱེ་བོའི་མི་གཙང་ལུད།། དེ་ནི་བུ་རམ་ཤིང་པའི་ཞིང་ལ་ཕན།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལུད།། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་ལ་ཕན།།"[2] ཞེས་པ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་ལ། འོ་ན་མདོ་སྔགས་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། "དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་མེད་ན་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐབས་མཁས་པ་བཅུ་གཅིག་གམ། བསྡུ་ན་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་

༡ སྡེ་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༤བ༩

༢ སྡེ་བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག་གྲངས་༡༣༠ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་ཀྱི་མི་གཙང་ལུད།། དེ་ནི་བུ་རམ་ཤིང་གི་ཞིང་ལ་ཕན།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལུད།། དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་ཕན་པར་བྱེད།།" ཅེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པ་མེད་ན་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།།" ཞེས་སོ།།

པར་བཞེད་པ་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར། སློབ་དཔོན་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏིས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཞེད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཞེད་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཧཱུྃ་ཛྙི་ཧེ་རུ་ཀས། "འདིར་ནི་སྔོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་།། སྔོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ནི།། གཞུང་དང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་།། འབྲས་བུ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལས།། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་ལྔས་འཕགས་པར་བཞེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་ན་བཤད་དུ་རུང་ལ་གཞན་དུ་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མ་ཁྱབ་པས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ༎ ཆགས་པ་མ་སྤངས་པར་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་པ་མ་སྤངས་པར་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། ཆགས་པ་སྤངས་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཀརྨ་ཛྷ་བུ་སོགས་ལ་གཞན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་གནང་བའི་སྐབས་སྲིད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་དུ་ཡོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་འཇོག་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་གཞུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་ལས། "གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཐབས་ཡིན་ན།། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར།། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

མེད་པས།། ཐབས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན།། ལྟ་བ་ཀུན་ལས་ལོག་པ་དང་།། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀྱི།། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར།། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན།།། དེ་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞེས།། བདེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡུན་རིང་མི་འགྱུར།། སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན།། མངའ་བདག་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན།། དེ་ཕྱིར་ཐབས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ།།། ཐབས་ནི་སྟོན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་བདག་བསྒྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། སྤྱད་པའི་ལུང་བྲངས་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཐབས་རྣམས་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་བཀོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བདག་སྒྲུབ་པ་ལས"དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་གོམས་པ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།"[2] ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་གཟུགས་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། གཟུགས་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཟུགས་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བདག་བསྒྲུབ་པར་དེ་ལྟ་བས་ན། བདག་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཐ་མི་དད་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སློབ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༣༡ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཐབས་ཡིན་ན།།། དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར།། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར།། ཐབས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན།། ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ལོག་རྣམས་དང་།། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀྱིས།། བདག་ཞེན་བསམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར།། སྟོང་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།། དེ་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞེས།། ཐབས་ནི་བདེ་བའི་སྡོམ་པ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མྱུར་བར་འགྱུར།། སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན།།། གཙོ་བོ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན།། དེ་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་།། དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས། བདག་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ། ཤོག་གྲངས་༥༩བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་གོམས་པ་ལས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གོམས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར"ཞེས་སོ།།

དཔོན་ཤཱནྟི་པས་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པར་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། མན་ངག་སྙེ་མར༔ སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་རས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་སོ།། དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྣང་ལས། "སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། སྔོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མ་བསྒོམས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཡང་སྔོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་ཡང་མ་བསྒོམས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་བསྒོམས་པའི་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བསྒོམས་པས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་[1]གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ལམ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ། དེའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་། སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།། དེ་ཡང་བསྒོམས་པས་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།།"[2] ཞེས་འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་ན་དགོས་མཉམ་དང་། མི་དགོས་ན་མི་དགོས་མཉམ་དུ་མགོ་མཚུངས་མཛད་ནས། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། "སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ།། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་ཀུན་ཏུ་ཡང་། རྒྱུ་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད།། ཀུན་ཏུ་

1 མ་དཔེར་"བྱས་ཞེ་ན་"ཞེས་འབྱུང་ཡང་ལུང་ཁུངས་དང་བསྟུན་ནས་བཅོས།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བི སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་ཧྣ་ར། དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྣང་། ཤོག་གྲངས་༢༧༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། སྔོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མ་བསྒོམས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་དག་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་ཇི་ལྟར་སེམས་ངེས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྔོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་ཡང་མ་བསྒོམས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་བསྒོམ་པའི་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ༔ གལ་ཏེ་དེ་ནི་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྒོམ་པར་མི་བྱ། དེའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།། དེ་ནི་བསྒོམས་པས་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ།།”[1] ཞེས་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དྲངས་ནས་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་། “གཟུགས་སྐུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་སྒོམ་བྱེད་པ།། ‘ཀཱ་ཡེ་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན།།’ ཆོས་སྐུ་རྒྱལ་བའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ཐོབ་ན།། ‘གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཅི་སྟེ་སྒོམ་མི་བྱེད།།”[2] ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་དུམ་བུ་དང་པོ་ལས། “ལུས་དང་ངག་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཡི།། རང་གི་རྡུལ་ནི་ཕྲ་མོ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་སྐུར་བསྒོམས་ན།། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར།།”[3] ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་དང་། དེ་ཉིད་སྣང་བའི་སྟོད་འགྲེལ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་བསྡུས་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན་འབྲས་བུ་ཡོངས་དག་བཞིའམ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། “དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།། གྲོགས་ཀྱི་མཐུ་དང་སྤྱོད་པ་ཡིས།། ‘བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ནི།།’ ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བསྒྲགས།།”[4] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་འབྲས་བུའི་གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་དུ་ཡོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་འཇོག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུའི་མཚན་དཔེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བི སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་དྷ་ར། དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྣང་། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ།། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་ཀུན་དུ་ཡང་།། རྒྱུ་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད།། ཀུན་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ སློབ་དཔོན་འདུལ་བས་བྱིན། དཀྱིལ་ཆོག་བླ་མའི་མན་ངག ཤོག་གྲངས་༢༥༣བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཀ་ཡེ་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན།།’ ‘གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཅི་སྟེ་བསྒོམ་མི་བྱེད།།’ ཅེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༥ན༣

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག ཤོག་གྲངས་༡༠༡བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི།།’ ཞེས་སོ།།

བརྒྱན་པའི་ལུས་བསྒྲུབ་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་བསྒྲུབ་པ་ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་རྒྱུས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུར་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་དགོས་པར་སྨྲ་ན་སྐྱོན་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་བདེན་ཡང་། དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞིར་བཅས་ལ་གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་སྐུའི་ངོ་བོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་བྲེ་བྲག་གི་རྒྱུ་ཟླ་མ་སྐྱེལ་བསྔུ་ལ་སོགས་པ་ཚེ་རབས་དུ་མར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཇི་བཟང་ལ་སོང་ནས་མཐར་སྲིད་པ་མཐའ་མའི་ཚེ་སློབ་པའི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་འགྲུབ་ཅིང་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན། སློབ་པའི་མཚན་དཔེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་མི་སློབ་པའི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུར་གནས་འགྱུར་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལྟར་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་མཚན་དཔེ་རང་ཆས་[1]སུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་གནས་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་སྐུ་གསར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས། དེ་ཡང་གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་

༡ མ་དཔེར་“བཅས་”ཞེས་གསལ།

པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག། ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བཅུ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སམྦུ་ཊ་ལས། "མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད།། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས།། 'ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་གང་ཐོབ་པ།། གང་གི་དམ་པའི་བདེ་བས་ཕྱོད།།' སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར༎ ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད།།"[1] ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "སྐྱེ་བ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དམ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་མ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སམྦུ་ཊའི་ལུང་དེ་དག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་སྦྱོར་མེའི་ལུང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ལ་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའམ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཐོབ་ཅེས་འདམ་ཁ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དེའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། "ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི།། གང་གིས་སངས་རྒྱས་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་གང་ཐོབ་པ།། གང་གིས་དམ་པའི་བདེ་བས་ཕྱོད།།' ཅེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐྱེ་བ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དམ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་མ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

སར་གནས་པ།། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས།། བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཅུ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་གཞན་མེད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་གསུམ་དང་། བཅུ་བཞི་དང་། བཅོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་དབྱེ་བསྡུའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་ལམ་བགྲོད་པར་མྱུར་བུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། འཇུག་སྒོ་མི་འདྲ་བར་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་)ནི། རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་ལས། “དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད།། བླ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྷག་པའོ།། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་སེམས་ཅན་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དེ་ལྷག་པའོ།།”[2] ཞེས་གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད། དེའི་ལྷག་འབྲིང་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད། མཆོག་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད། དེའི་ལྷག་མཆོག་གི་མཆོག་ལ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པས། འཇུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤཀླས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས༑ “བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་

---

༡ སྡེ་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩བ༥

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༩བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད།།། བླ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྷག་ལ།། སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་གོང་མེད་དེ་ལྷག་ལ།།” ཞེས་སོ།།

མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་སྤྱིར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཇུག་སྒོ་མི་འདྲ་བར་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། གདུལ་བྱའི་དམན་མཆོག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་མི་འདྲ་བའི་འཇུག་སྒོ་བཞིར་བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། གདུལ་བྱ་དམན་མཆོག་ཙམ་གྱི་དེ་ལྟར་གཞག་ཏུ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་འཇོག་ན། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ལྔར་གཞག་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་པད་དཀར། ཨུཏྤལ། པདྨ། ཙནྡན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལྔ་ཡོད་པར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་དང་འཇོག་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་ཏུ་མེད་[2]དེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་འཇོག་བྱའི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་ནས་ལམ་བགྲོད་པ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱུད་སྡེ་མི་འདྲ་བའི་འཇུག་སྒོ་དུ་མར་བཞག་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར༔ འདི་ལ་བོད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྔ་ཕྱི་མང་པོ་རྣམས་མཐུན་པར་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་ལྷ་སྐེགས་པ་ལ་རིགས་བཞི་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།

---

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ སློབ་དཔོན་ཤྲཱིནྡྲ་ཀ་ར་ཨཱཀྵ། རྒྱུད་དོན་འཇུག་པ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༥(བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཅེས་སྤྱིར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ མ་དཔེར་"ཡོད་"ཅེས་གསལ།

འདོད་ཆགས་ཅན་དབང་ཕྱུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ཅན་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། གཏི་མུག་ཅན་ཚངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་དེ་གསུམ་ཅི་རིགས་དང་ཐུན་ན། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་རིགས་བཞི་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་དང་། བྱ་རྒྱུད་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང་། རབ་འབྱོར་སྐྱོང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ།། དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདོད་ཆགས་ཅན་དབང་ཕྱུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་ཅན་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཅིང་༑ དེ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཆ་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་འདྲ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པས་དེ་འདྲ་བའི་གདུལ་བྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་གཅིག་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་འདུལ་སྲིད་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་པ་གང་ཡིན༑ དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ལྷ་སྦྱིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ཅན་དབང་ཕྱུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ནའང་མི་འཐད་དེ། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་གང་ཟག་རིགས་བཞི་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ལྷ་སྦྱིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མུ་སྟེགས་པར་འཇོག་པ་མི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་དང་སྒོ་བསྟུན། ལྷའི་བསྐྱེད་ཚོག་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇོག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་

སྒྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་རང་ཉིད་དམ་ཚིག་པར་མི་བསྐྱེད་པར་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་སོགས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མདུན་དུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས། རྗེ་ཁོལ་ལྟ་བུའི་མཆོད་བསྟོད་བཟླས་པ་སོགས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་༑ མདོ་སྡེ་པ་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་རང་ཉིད་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་མི་བྱེད་པར་མདུན་དུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས། གྲོགས་པོ་ལྟ་བུའི་མཆོད་བསྟོད་བཟླས་པ་སོགས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་རང་ཉིད་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་མཆོད་བསྟོད་བཟླས་པ་སོགས་བྱས། མཐར་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། རང་ཉིད་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་མཆོད་བསྟོད་བཟླས་པ་སོགས་བྱས། མཐར་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་གསོལ་མི་བྱེད་པ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་བཤད། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བདག་ཉིད་ལྷའི་བསྙེན་པ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་ཞེས་པས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཐ་ཤལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམས་ན་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར༑ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ༑ དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞུང་གང་དུ་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྲལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཨ་ལང་ཀ་ཀ་ལ་ཤས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་

པར༔ མི་རིགས་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འཇོག་པར་བཞེད་ཀྱང་། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་དང་། རྗེའུ་རིགས་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད། རྒྱལ་རིགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། དམངས་རིགས་སམ་གདོལ་པའི་རིགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འཇོག་པར་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མི་རིགས་བཞི་པོ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་བྱས་ན་ཧ་ཅང་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་མི་རིགས་བཞི་དགོས་པར་བཞེད་ན་ཧ་ཅང་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་རིགས་བཞི་པོ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་དེ་དང་དེས་འདུལ་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ན་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་བསྡུས་རྒྱུད་ལས། "ཤེས་རབ་རྒྱུད་ནི་ཤར་ནས་སླར་ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རིགས་པ་ཉིད་ནི་རྒྱབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ།། གཡས་ཀྱི་ཞལ་ནས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུངས་གཡོན་གྱི་ཞལ་ནས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སོ།།"[1] ཞེས་དུས་འཁོར་གྱི་ཞལ་བཞི་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གསུངས་པར་བཤད་པ་དང་། དྲི་མེད་འོད་དུ་ཐུན་མཚམས་བཞི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་དེས། གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར། "དུས་ནི་རྣམ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ལས།། རྒྱུད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ།།"[2] ཞེས་དུས་བཞི་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་འཇོག་བྱེད་བསྟན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ནི་དག་བྱ་དག་བྱེད་སྦྱར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་རིགས་བཞིར་འཇོག་པའི་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇ ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་སོ་མ་ནཱ་ཐ་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་འབྲོ་དགེ་སློང་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ༔ དུས་འཁོར་བསྡུས་རྒྱུད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཤེས་རབ་རྒྱུད་ནི་ཤར་ནས་སླར་ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རིག་པ་ཉིད་ནི་ནུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ།། གཡས་ཀྱི་ཞལ་ནས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུངས་གཡོན་གྱི་ཞལ་ནས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སོ༑༑" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། ཞ གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པ། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ཤོག་གྲངས་༣༩༥ན༩

རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེད་པའི་མཆོག་དམན་གྱི་ནུས་པ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མཚན་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། སམྤུ་ཊ་ལས། "ཁྲོད་དང་བལྟ་དང་ལག་བཅངས་དང་།། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་དང་རྣམ་པ་བཞི།། སྲིན་བུའི་ཚུལ་གྱི་རྒྱུད་བཞིར་གནས།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕང་པ་མཐའ་མས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྙིང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིན་བུ་ཤིང་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་། ཤིང་ཟ་བ་ནས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དུ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཁྲོད་པ་དང་། བལྟས་པ་དང་། ལག་བཅངས་སམ་འཁྱུད་པ་ཙམ་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ། རང་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟ་བ་ནས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བལྟས་པའི་རྒྱུད། ཁྲོད་པའི་རྒྱུད། ལག་བཅངས་ཀྱི་རྒྱུད། གཉིས་སྦྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། "འདི་ནི་གཉིས་པོ་སྦྱོར་བ་ཡི།། རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལག་བཅངས་དང་།། བལྟས་དང་ཁྲོད་པས་ཤེས་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་པུ་ཊ། བརྟག་པ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཁྲོད་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་ཉིད།། རྒྱུད་དུ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གནས།། འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་ཡང་།། ཐོས་ནས་སྲིན་བུ་གནས་པ་ཉིད།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཆ རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༥༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ནི་གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པ་ཡིས།། རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡན་ལག་བཅངས།། ཁྲོད་དང་བལྟས་པས་ཤེས་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མཚན་དོན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་ལ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་། བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་དང་ཕན་ཚུན་བལྟས་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་དངོས་སམ། དེའི་རིགས་གནས་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ། དེའི་སྟེང་གཏོགས་གང་རུང་གི་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་ཞགས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཞིབ་མོ་ལས། "བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་བྱ།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་ཅིང་། བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་དང་ཕན་ཚུན་བལྟས་པར་མ་ཟད་རྒོད་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་དངོས་སམ། དེའི་རིགས་གནས་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ། དེའི་སྟེང་གཏོགས་གང་རུང་གི་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། "དེའི་གཡས་སུ་ལྷ་མོ་ནི།།' སངས་རྒྱས་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།། ལྷ་མོ་ཅུང་ཟད་འཛུམ་པའི་ཞལ།། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདོམ་གང་བ།། 'མཚུངས་མེད་སྐུ་ནི་རབ་ཏུ་དཀར།།' དེ་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཡུམ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ནང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་། བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་དང་བལྟས་པ་དང་རྒོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པའམ་ལག་པ་བཅངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་མོས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དངོས་སམ། དེའི་རིགས་གནས་གང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། མ དོན་ཞགས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཞིབ་མོ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠ན་༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་པའི་ཕྱག་ལ་སྤྱན་གཏོད་པར་བྱ་"ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཐ རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༡ ཚིག་རྐང་དང་པོ་ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་ཡི་གཡས་སུ་ལྷ་མོ་ནི།།' 'མཚུངས་མེད་སྐུ་ནི་རབ་ཏུ་དང་།།' ཞེས་སོ།།

རུང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དགོས་སམ། དེའི་སྟེང་གཏོགས་གང་རུང་གི་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་མོ་ལས། "ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཙ་ཙོ་སྒྲོགས།། དབུས་འབྱུང་རང་བཞིན་ལྷ་མོ་སྟེ།། དེ་ཡི་གློ་ན་མགོ་བསྒྱུར་ཞིང་།། འཛུམ་བཅས་ཀུན་ཏུ་བལྟ་བ་སྟེ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་འདུས།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ནང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་མའམ་གོང་མར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་གཞན་མེད་ལ། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་དགོས་སམ། དེའི་རིགས་གནས་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དགོས་སམ། དེའི་སྟེང་གཏོགས་གང་རུང་གི་རྒྱུད་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། "དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་མོའི་མཆོག །'སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་བསྒྲིམ་པར་བྱ།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱར་བས།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས། རྒྱུད་སྡེ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། "རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་དང་བྱ་དབྱེ་ལས།། རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད།།"[3] ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལུང་འདི་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞིར་སྣང་ཞིང་། རྣམ་དག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་མ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ཤོག་གྲངས་༡༩༧བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཙ་ཙོ་སྒྲོགས།། དབུས་འབྱུང་རང་གི་ལྷ་མོ་དེ།། དེ་ཡི་གློ་ན་མགོ་སྒྱུར་ཞིང་།། འཛུམ་བཅས་ཀུན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་འདུས།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་མོ་ཆེ།།' ཞེས་སོ།།

༣ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

རྒྱུད་སྡེ་ལ་ལྔར་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྟོགས་པའི་རྒྱུད། བྱ་བའི་རྒྱུད། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ལྔར་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེར་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའི་དོན་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཕྱིའི་བྱ་བ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་སྡེ་ལ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཀམ་པ་ལས་ཀྱང་བཤད། བདེ་མཆོག་ཉུང་ངུའི་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེ་མཆོག་ཉུང་ངུ་ལས། "མདོ་སྡེ་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་དང་།། རྣལ་འབྱོར་གསང་མཐའི་དབྱེ་བ་ཡི།། སེམས་ཅན་མོས་པས་འཇུག་པ་ལ།། དེ་དང་དེ་ལ་དགའ་བ་བཞིན།།"[1] ཞེས་མདོ་སྡེ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསང་བ་སྟེ། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རྒྱུད་དང་། མཐའ་སྟེ་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་མ་རྒྱུད་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སློ་དཔོན་ཀམ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དོན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཉུང་ངུའི་དོན་ནི་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མདོ་དང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས༔ རྣལ་འབྱོར་གསང་མཐའ་སྟེ་གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སྟེ། དེ་དང་དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པས་དེ་དང་དེ་གསུངས་སོ།། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཚད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། "རྟོགས་པའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཞི་འོ༔ བྱ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཞི་འོ།། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དོ།། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་གོ །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་མིང་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་ང་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩༨བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མདོ་སྡེ་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་རྣམས༔ རྣལ་འབྱོར་གསང་མཐའི་དབྱེ་བ་ཉིད།། སེམས་ཅན་མོས་པས་འཇུག་པ་རྣམས།། དེ་དང་དེ་ལ་དགའ་བ་བཞིན།། ཞེས་སོ།།

སྡེ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིའོ།། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་ཚད་མེད་དོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟླ་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྡོམ་འབྱུང་ལས། "རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད།།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་དྲུག་ཏུ་ངེས།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲངས།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲགས།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ཡིན་གྱི། ཤོ་ལོ་ཀའི་གྲངས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་བྱ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དོན་ཞགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་པོ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཁྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་)ནི། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཀྱང་། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་ཞིག་ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལེའུ་དང་པོ་ལས། སློབ་མས་ལམ་ལ་ཅིག་ཅར་སློབ་བམ་རིམ་གྱིས་སློབ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། "རིམ་གྱིས་སློབ་པ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་នོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། "དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསླབ་བོ།། གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ༑ ཐེག་པ་གསང་བ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་བོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས། ཤོག་གྲངས་༢༦༩བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་གྲངས་མེད་དོ།། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་གོ། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དོ།། བྱ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཞིའོ།། རྟོག་པའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཞིའོ།། དེ་དག་ནི་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་དྲུག་ངེས་ཏེ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲགས།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲངས།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༦བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་བསླབ་པར་བྱའི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༦བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེའི་རིམ་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་སློབ་བོ།། གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་སངས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་བོ།།" ཞེས་སོ།།

བརྟག་[1]གཉིས་ལས་ཀྱང་། "དང་པོར་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པར་བྱ།། དེ་ནས་བསླབ་པའི་གནས་བཅུ་སྦྱིན།། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བསྟན།། མདོ་སྡེ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དེ་ལས་ཕྱིས།། དེའི་རྗེས་སུ་དབུ་མ་བསྟན།། སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་ཤེས་ནས།། དེ་རྗེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བསྟན།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན། རྒྱུད་སྡེ་དུ་ཙུང་བར་བྱེད་པ་དབང་བསྐུར་བ་མནོས། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་། སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་ལམ་གྱི་གཞིར་མེད་མི་ཙུང་ཡིན་ཏེ། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། "བསམ་པ་དག་པའི་སློབ་མ་ནི།། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་ལ།། བླ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་འདི།;; ཁ་ཏོན་བྱ་བར་སྦྱིན་པར་བྱ།། དེ་ནས་སྔགས་སོགས་བྱིན་པ་ཡིས།། དམ་ཆོས་སྣོད་དུ་བྱས་ནས་སུ།། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི།། གློག་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་བྱ།།"[3] ཞེས་པ་དང་; ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་། "དབང་མེད་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད།། བྱེ་མ་བཙིར་ལ་མར་མེད་ལྟར།། གང་གི་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས།། དབང་བསྐུར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ།། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་འགྲོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་ལ; སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། "དཔེར་ན་བུ་ཆ་མེད་པའི་ཁྱིམ།། ཤི་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད།། དེ་བཞིན་དབང་དང་བྲལ་ན་ནི།། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད།།"[5]

༡ མ་དཔེར་"རྟག་"ཅེས་གསལ།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོའི་ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དང་པོར་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པར་བྱ།། དེ་རྗེས་བསླབ་པའི་གནས་བཅུ་ཉིད།། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བསྟན།། མདོ་སྡེ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཉིད།;; དེ་ཡི་རྗེས་ལ་དབུ་མ་བསྟན།། སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་ཤེས་ནས།། དེ་རྗེས་ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་བཙམ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བསམ་པ་དག་པའི་སློབ་མ་ནི།། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་ལ།། བླ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི།། ཁ་ཏོན་བྱ་བར་སྦྱིན་པར་བྱ།། དེ་ནས་སྔགས་སོགས་སྦྱིན་པ་ཡིས།;; དམ་ཆོས་སྣོད་དུ་བྱས་ནས་སུ།། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི།། གླག་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༦བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད།;; བྱེ་མ་བཙིར་ཡང་མར་མེད་ལྟར།། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས།། དབང་བསྐུར་མེད་ལ་གསལ་བྱེད་པ།། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་འགྲོ།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༩༥བ༧

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། "ཤིན་ཏུ་མཉམ་བཞག་སྒྲུབ་པ་པོས།། དམ་ཚིག་རྟག་ཏུ་བསྲུང་བར་བྱ།། དམ་ཚིག་ཉམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། དབང་བསྐུར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་གཅིག་ཏུ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱེད་པའི་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ཐུབ་ཟླ་བ་དང་། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་དང་། ལྭ་བ་པ་དང་། ནག་པོ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་མའི་གྲངས་ཚད་ངེས་པ་ཅན་མ་གསུངས་ཤིང་། ནཱ་རོ་ཀ་པས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་མན་ཆད་ཟུང་དུ་མ་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། "མཁས་པས་སློབ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ།། ལྔའམ་ཡང་ན་བདུན་དག་གམ།། ཉི་ཤུ་རྩ་ནི་ལྔ་ཡི་བར།། ཟུང་དུ་མ་གྱུར་ཡོངས་སུ་བཟུང་།། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་མ་དག །ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་མི་ཤེས་སོ།།"[2] ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ།། ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་བླ་མེད་གཞན་རྣམས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་མན་ཆད་ཟུང་དུ་མ་གྱུར་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། "མཁས་པས་སློབ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ།།"[3] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་སློབ་མའི་གྲངས་ཚད་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པར། "རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ལ། སྣོད་དང་སྣོད་མིན་པ་བརྟག་མི་འཚལ་ལོ།།"[4] ཞེས་པ་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། "འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲལ་བ་ཡིད་དམ་བཅའ་བ་ཁོ་ནར་བྱ་སྟེ། དེས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་ཞེ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༣ན༧ ལུང་ཁུངས་སུ་ཚིག་ཆ་སྔ་མ་གཉིས་གོ་རིམ་ལྡོག་ནས་གསལ།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༩༥བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མཁས་པས་སློབ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ།། ལྔའམ་ཡང་ན་བདུན་དག་གམ།། ཉི་ཤུ་དག་ནི་ལྔ་ཡི་བར།། ཟུང་དུ་མ་གྱུར་སློབ་མ་གཟུང་།། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་མ་དག །ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་ཤེས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༩༥བ༤

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་གཞུག་པ་ལ་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དང་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་བརྟག་མི་འཚལ་ལོ།།" ཞེས་སོ།།

སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་ལ་ཡང་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་མའི་གྲངས་ཚད་ངེས་པ་མེད་དེ། སྟོན་བྱུང་ལ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མ་ལ་ཡའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཉི་མའི་ཞིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཚངས་པའི་དྲང་སྲོང་བྱེ་བ་ཐྲག་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབང་བསྐུར་བ་ལ་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི༑ དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་གྲངས་ཀུང་ཁ་འཆམ་པ་དང་། བཅུ་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལས་ལྷག་པ་ལ་དབང་བསྐུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། “སློབ་མ་དག་ཅིང་རིགས་བཙུན་པ།། དེ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད།། ཟབ་མོ་ཡི་ནི་བློ་དང་ལྡན།།། སྙིང་བ་ཆེ་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན།། བཟོད་དང་ལྡན་ཞིང་སེར་སྣ་མེད།། དཔའ་ལ་ཡིད་དམ་བརྟན་པ་ནི།། བཅུའམ་བརྒྱད་དམ་བདུན་དང་ལྔ།། གཅིག་གཉིས་བཞི་ལས་ལྷག་ཀྱང་རུང༌།།། དཔྱད་མི་དགོས་པར་གཟུང་བར་བྱ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སློབ་མའི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ། དབང་བསྐུར་བ་དང་མ་འབྲེལ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ཙམ་བྱར་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཉིད་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཐ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། ཤོག་གྲངས་༡༨༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཀུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བསྒྲལ་བར་ཡི་དམ་བཅའ་བ་ཁོ་ནར་བྱ་སྟེ། དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཐ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། ཤོག་གྲངས་༡༨༢བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཀུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སློབ་མ་དད་ཅིང་རིགས་བཙུན་པ།། དེ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད།། ཟབ་མོ་ཡི་ནི་བློ་དང་ལྡན།། སྙིང་བ་ཆེ་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན།། བཟོད་དང་ལྡན་ཞིང་སེར་སྣ་མེད།། དཔའ་ལ་ཡི་དམ་བརྟན་པ་ནི།། བཅུའམ་བརྒྱད་དམ་བདུན་ནམ་ལྔ།། གཅིག་གཉིས་བཞི་ལས་ལྷག་ཀྱང་རུང་།། དཔྱད་མི་དགོས་པར་གཟུང་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

བསྟུས་པར། “རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར། སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པ་བརྟག་མི་འཚལ།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་དང་བླ་མེད་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཐོག་མར་འཁོར་མཆོག་དམན་མཐའ་ཡས་པ་སྐོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐུར་བར་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐུར་བའི་གྲངས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དབྱེ་ན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་མི་འཐད་པས། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བླ་མེད་ཀྱི་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བདུན་ཡོད་དེ། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་བུམ་དབང་གང་དུ་ཐོབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར༑ ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། “དབང་བསྐུར་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་འགྲོ་བ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ།། འོན་ཀྱང་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་གཞུག་པ་ལ་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དང་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་བརྟག་མི་འཚལ་ལོ།།” ཞེས་སོ།།

དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་རང་བཞིན།། ཅི་ཡིན་འདིར་ནི་བཤད་པར་བྱ།། ཐིག་ལས་ཚོན་བཀྱེའི་རིམ་པ་དང་།། རི་མོར་བྲིས་པའི་ལས་དང་ནི།། འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས།། གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།། བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་།། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་ཡིན།། མཁས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ།། ཡང་དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་ཕྱིར་རོ༑༑"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དབང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག །ཉོད་པ་སོ་སོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་སྨིན་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་མཚན་ཉིད། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དྲི་མ་འབྱུང་བ་དང་ནུས་པ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བས་ན་དབང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ལ་དབང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆུ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མིང་གི་དབང་སྟེ་རིག་པའི་དབང་ལྔ་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཙམ་དང་༑ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཙམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པ་ལ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་བ་ཡོད་པའི་ཁྱད་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གྲངས་༣༡༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དབང་བསྐུར་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་འགྲོ་བས།། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བཤད་པ་སྟེ།། འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རང་བཞིན།། ཅི་ཡིན་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད།། རི་མོ་གནས་པའི་ལས་དང་ནི།། ཐིག་ལས་ཚོན་དབྱེའི་རིམ་པས་བསྟན།། འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས།། གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ༑༑ བཅོས་མ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་།། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད།། མཁས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ།། ཡང་དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་ཕྱིར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས། "ཆུའི་དབང་དང་ཅོད་པན་དག༑ བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས།། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མིང་གི་དབང་།། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གསལ།། ཕྱིར་མི་བཟློག་པ་ཡི་ནི་དབང་།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་གསལ་བར་ཕྱེ།།' དེ་ནི་དྲུག་གི་ཐེ་བྲག་དབང་།། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་དབང་ཞེས་བྱ།། རྣལ་འབྱོར་བླ་མ་ཡི་ནི་མཚན༔ གསང་བ་ཡི་ནི་དབང་རྒྱལ་བཤད།། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད།། བཞི་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དབང་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བུམ་པའི་དབང་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་མཆོག་གི་དབང་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་བ་རྡོ་རྗེ་སློབ་མའི་དབང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་རིག་པའི་དབང་ལྔར་ཡོད། རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་མཆོག་གི་དབང་ལ་དབྱེ་ན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། གསང་དབང་༑ ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། དབང་བཞི་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་དབང་ལ་དབྱེ་ན། ཆུའི་དབང་དང་། མཆོག་གི་དབང་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ༔ ཆུའི་དབང་ལ་དབྱེ་ན་བྱིས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་དུ་ཡོད་དོ།། མཆོག་གི་དབང་ལ་དབྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དང་། དོན་དམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གོང་མ་གོང་ཆེན་གཉིས་ལ་བུམ་དབང་། གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས། བཞི་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དབང་དང་བཞི་བཞི། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ།། འོ་ན་དབང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དབང་བསྐུར་བའི་སྔོན་དུ་སྔོམ་པ་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེ་ན། པདྨ་ལྟུགས་ཀྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༤ན༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆད་སྔ་མ་དྲུག་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཆུ་ཡི་དབང་བསྐུར་དབུ་རྒྱན་དག །བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་གྲགས།། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དེ་བཞིན་མིང་།། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་གསལ༔ ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡི་ནི་དབང་།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བྱས།།' ཞེས་སོ།།

སྡོམ་དཔོན་འགའ་ཞིག །གདུགས་དཀར་ལ་སོགས་པ་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་དང་༎ དབང་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། རྒྱུད་དང་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་མི་འཐད་པས། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་སྔགས་སྡོམ་འཛིན་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའམ། མ་མཐའ་ནའང་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིར་བཟུང་ནས། དབང་བསྐུར་བའི་དུས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་རྩ་ལྟུང་ཡང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཚིག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ༎ རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་རབ་དགེ་སློང་། འབྲིང་དགེ་ཚུལ། ཐ་ན་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རྩེ་མོ་ལས། “སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་ནས་ནི།། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ།།”[1] “སོ་སོ་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས།། རིག་འཛིན་སྡོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ།།”[2] ཞེས་དང་། དྲི་མེད་འོད་ལས། “གསུམ་ལས་དགེ་སློང་མཆོག་ཡིན་འབྲིང་།། དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཐ་མ་སྟེ།། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་དོ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐུར་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག །སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་སེམས་མངོན་འགྱུར་བ་དང་། དབང་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ་སྔགས་སྡོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་སྔགས་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༧ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༠བ༥

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༧ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༥

༣ སྡེ་བཀའ། དྲི་མེད་འོད། ཤྲཱི དུས་འཁོར་དྲི་མེད་འོད། ཤོག་གྲངས་༣༥༣བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསུམ་ལས་དགེ་སློང་མཆོག་ཡིན་ཞིང་༎ འབྲིང་པོ་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ།། ཁྱིམ་གནས་དེ་ལས་ཐ་མའོ།།” ཞེས་སོ།།

སྡོམ་དང་། བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་སྡིགས་སྡོམ་གཉིས་སུ་ཡོད། འོ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ལ་བསྲུང་བྱ་རྩ་ལྟུང་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བོད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཕྱི་མང་པོ་མཐུན་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་ཐུན་མོང་བའི་རྩ་ལྟུང་བཞི་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་གཉིས་དང་། ཀྲི་ཡའི་རྒྱུད་ཀྱི་སུམ་ཅུ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་བཞི་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་བཞི་དང་། བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་བཞི་དང་། ཡང་ལྔ་དང་། ཡང་བཞི་དང་༑ རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྩ་ལྟུང་གི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ཀྲི་ཡའི་རྒྱུད་ཀྱི་སུམ་ཅུའི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་མཐོང་གསུངས། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་བཞི་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་སྟེང་དུ་རབ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པའི་ཐུན་མོང་བའི་རྩ་ལྟུང་བཞི་སྟེ་བཅུ་བཞི། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནམ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི། དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བཅུ་བཞི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་བསད་མི་བྱ།། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དམ་ཚིག་བཅུ་བཞི་ཡིན་ནམ་སྙམ་བརྟག་གོ་ཞེས་གསུངས། ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་རྗེ་བོ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་རྩ་ལྟུང་གི་ཁང་གྲངས་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་བགྲངས་ནས། བདུན་ཅུ་ཐམ་པའོ།། ཞེས་གྲངས་ཙམ་ལ་ཡང་རྫོངས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤྱི་ཕྱི་མང་པོར་བདག་གི་བླ་མ་དམ་པ་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་རྗོ་བོའི་བླ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་

གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། པདྨའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྟོན་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད། རིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་འཇམ་དཔལ་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། དཔའ་བོ་གཅིག་གྲུབ། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་གྲྭ་ལྔ་དང་འོད་ཟེར་ཅན། རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར༑ རྣམ་རྒྱལ། དྲི་མེད། རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་སྟེ། དེའི་མཚན་བརྒྱ་སོགས་སོ༎༑ རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བ། ཁྲོ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་སོགས་སོ།། པདྨའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚེ་དཔག་མེད། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ། སྤྱན་རས་གཟིགས། ཡུམ་སྒྲོལ་མ། སེམས་དཔའ་ནམ་སྙིང་། ཁྲོ་བོ་ཧ་མགྲིན། ཁྲོ་མོ་རྡོ་རྗེ་ལྕེ་གྱུ་རྒྱུད་མ་སོགས་སོ།། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མི་འཁྲུགས་པ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཕྱག་རྡོར། རིག་པ་མཆོག །རྣམ་འཇོམས་སོགས་སོ།། ཡུམ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན། སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་སེལ། ཁྲོ་བོ་སྟོབས་པོ་ཆེ། ཁྲོ་མོ་ལོ་མ་གྱོན་མ་སོགས་སོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། པདྨའི་རིགས་རིགས་འབྲིང་དང་། རྡོ་རྗེའི་རིགས་རིགས་མཐའ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ན། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཉན་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་དབང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། གང་གིས་ལེགས་པར་དབང་བསྐུར་བ།། ‘དེ་ནི་རིགས་རྣམས་གསུམ་ཚར་ལ།།’ དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་སློབ་དཔོན་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ལ་དབྱེ་ན། གནོད་སྦྱིན་གྱི་རིགས། ལྷ་ཆེན་གྱི་རིགས། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ།། དེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཞ གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༦༧ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཐུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ནི་རིགས་རྣམས་གསུམ་ཚར་གྱི།།’ ཞེས་སོ།།

ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་རྒྱུད་བཞིར་གྲགས་པའི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། དེ་དག་གི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚོ་གའི་ཡན་ལག་མང་པོ་སྟོན་ཅིང་། ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་ནི། ཁྲོ་བོ་ལེགས་གྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་བགེགས་བཟློག་ཐབས་དང་། རིག་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག །ལས་རབ་འབྱམས། རིགས་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་དང་དམ་ཚིག་རྣམས་སྟོན་ནོ།། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། སྤྱི་རྒྱུད་དུ་མ་བསྟན་པའི་རིགས་ཐུན་མོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དབང་གི་ཡན་ལག་དང་། སྦྱིན་སྲེག་དང་ལས་རབ་འབྱམས་སྟོན་ལ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡིན་ཅིང་༑ འདིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དེ་ཉིད་བཙུར་བསྡུས་ནས་སྟོན་ནོ།། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལམ་གྱི་འགྲོས་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པས་བསྡོམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ཡན་ལག་བཞིར་བསྡུས་ཀྱང་རུང་ལ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། "ཡན་ལག་བཙུ་ཡི་དབྱེ་བ་ལས།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད། བདག་གི་དེ་ཉིད། ལྷའི་དེ་ཉིད། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན། བཟླས་བརྗོད་ལ་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན། སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་དང་དབང་གི་སྐོར། སྦྱིན་སྲེག་སྟེ་ཡན་ལག་བཅུར་བསྡུས་ཀྱང་རུང་མོད་ཀྱི། འཇུག་པ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བཟླས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། བཟླས་བརྗོད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཐོན་དུ་བསྙེན་པ་ལས་རུང་དུ་བྱས། དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཐོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་སྤྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་འབུལ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྔགས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡན་ལག་བཅུ་ཡི་ཆོ་ག་ལས།།" ཞེས་སོ།།

རྒྱས་བསྡུངས་ཏེ། གནས་ཁང་བྱེ་དོར་བྱས་ནས། ཚུ་ངོགས་སུ་ཕྱིན་ཚུ་ལ་སྔགས་རྒྱས་བཏབ༑ ལུས་རིལ་པོ་ཁྲུས་བྱས། དེའི་འོག་ཏུ་ས་ལ་སྔགས་རྒྱས་བཏབ་སྐམ་ཁྲུས་བྱས། སྟན་ལ་འདུག་སྟེ། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། བདག་དང་གནས་ཁང་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལྟར་ན་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའི་དོད་ཡིན་ནོ།།

དངོས་གཞི་ལ་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟླས་བརྗོད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བསམ་གཏན་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། "དང་པོ་ཁྲུས་བྱས་རྣལ་འབྱོར་པས།། རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་འདུག་ནས་ནི།། མཆོད་དང་གསོལ་བས་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ།། སྟོང་པ་ཡི་གེ་སྒྲ་གཟུགས་དང་།། ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མ་དྲུག་ཡིན་ཏེ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་བསྐྱེད་ལྷ་དྲུག་གི་སྒོམ་བཟླས་རྫོགས་པར་བསྒོམས། ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་ལ་དམིགས་ནས་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ཏེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་༑ འཁོར་གསལ་མི་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་རྐྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྙེན་པ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདུན་བསྐྱེད་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འོ་མའི་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་པདྨའི་ལྟེ་བར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱན་དྲངས། ཕྱག་རྒྱ་བསྟན། བཞུགས་སུ་གསོལ། སྡིག་བཤགས་མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི༑ དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་གཙོ་ཆེར་རང་དང་ལྟར་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དང་པོ་ཁྲུས་བྱས་རྣལ་འབྱོར་པས།། རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་གནས་ནས་ནི།། མཆོད་དང་གསོལ་བས་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ།། སྟོང་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་གཟུགས་དང་།། ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མ་དྲུག་ཡིན་ཏེ།།" ཞེས་སོ།།

གསལ་བ་ལ་སེམས་བཟུང་ཞིང་། སྐབས་སྐབས་སུ་མདུན་གྱི་རང་འདྲའི་ལྷ་ལ་སེམས་ཅེ་ཟིན་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་ནང་ནས་གཞིའི་ཡན་ལག་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟླས་བརྗོད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(ཡི་གེའི་གཟུགས་)ལ་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་གི་སྙིང་ཁའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའོ།། དང་པོ་(མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་)ནི། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། "སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གནོལ།། གསང་སྔགས་མི་འགྱུར་གཞི་ལ་གནས།། ཡན་ལག་མ་ཉམས་གསང་སྔགས་བཟླས།། 'ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་སོས་ཤིག །"[༡]ཅེས་པས་སྟོན་ནོ།། དེ་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བཞི་མ་ཉམས་པར་བཟླ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་རང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དུ་བྱས་པ་དང་། མདུན་དུ་རང་འདྲ་སྒོམ་པ་གཞི་རེ་རེ་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སེམས་ནི་ཟླ་བར་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་གསུམ་པ་དང་། སྒྲ་ནི་ཟླ་བ་ལ་བཀོད་པའི་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཕྲེང་ཡན་ལག་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྒྲིག་རྩོལ་བསྡམས་ནས་སྤྱིར་ཡན་ལག་བཞི་མ་ཉམས་པ་ཁྱད་པར་མདུན་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་ལ་དམིགས་ཏེ་བཟླ་ཞིང་། དབུགས་གཏོང་བ་ན་རང་ལྷར་གསལ་བའི་གཞི་ལ་ལྟ་ཞིང་ཡང་སྔར་ལྟར་བྱའོ༔ ངལ་གསོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ། ཐ་མལ་དུ་ངལ་གསོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རང་གི་སྙིང་ཁའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་)ནི། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། "མི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་སོ་ཤིག །' ཅེས་སོ།།

འགྱུར་བ་དང་ཡི་གེར་ལྡན།། གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་དེ་བཞིན་ཏེ།།’ རང་སྔགས་ཕྱིར་ནི་གང་བརྟགས་པ།། ཡིད་ཀྱི་དག་པ་བསམ་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་སྟོན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྙིང་ཁའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་བཟླ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་བཞིན་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ནས། མདུན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀའི་སྔགས་བགོད་པའི་ཟླ་བ་དེ་དབུགས་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རང་གི་ཐུགས་ཀར་སྒྲོས་ལ་དབུགས་མ་བཏང་བར་བཟླ་ཞིང་། དབུགས་གཏོང་བ་ན་ལྷན་ཅིག་མདུན་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་ཡང་བཟླས་བརྗོད་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་)ནི། བསམ་གཏན་ཕྱི་མར། “སླར་སྨྲུད་པ་ཡིས་བཀུག་ནས་ནི།།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་བསྡམས་པའི་ཡིད།། ‘གསང་སྔགས་རིག་པ་སྔགས་ལ་སྦྱར།།’ ཡིད་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་བརྩམ་པར་བྱ།། ‘འདི་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཚེ་ག་ཡིས།། ཡང་ན་ཤུབ་བུར་བྱས་ཀྱང་རུང་།།’ སྔགས་རིག་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་ཡིས།། བཟླས་བརྗོད་གཞན་དུ་མི་བྱའོ།།”[2] ཞེས་སྒྲ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བཟླ་བར་གསུངས་ལ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཡང་། དཔུང་བཟང་ལས། “བཟླས་བརྗོད་བྱེད་ཚེ་མི་མྱུར་མི་དལ་ཞིང་།། སྒྲ་ཆེར་མ་བྱ་ཧ་ཅང་ཆུང་བ་མིན།། སྨྲ་ཞིང་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེང་ཞིང་མིན།། གུག་སྐྱེད་ཀླད་ཀོར་ཚེག་རྣམས་ཉམས་པས་མིན།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་། བཟླས་པའི་གྲངས་ཀྱང་། ལེགས་གྲུབ་ལས། “བཅོ་ལྔ་མན་ཆད་གྲངས་རྣམས་ལ།།’ སྦྱོར་ནི་ཡི་གེ་དུ་ཡོད་པ།།། དེ་སྙེད་འབུམ་ཕྲག་བཟླས་བརྗོད་བྱ།། ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ། བཟླས་བརྗོད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཞ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མི་འགྱུར་བ་ནི་ཡི་གེར་ལྡན།། གཞི་ལས་གཞིར་འགྱུར་དེ་བཞིན་ཏེ།།’ ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཞ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ། དྲུག་པ་གསུམ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསང་སྔགས་རིག་པས་སྔགས་ལ་སྦྱར།།’ ‘འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཚེ་ག་ཡིས།། ཡང་ན་ཤུ་བུར་བྱ་ཡང་རུང་།།’ ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཞ དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༣༨བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཟླས་བརྗོད་བྱེད་ཚེ་མི་མྱུར་མི་དལ་ཞིང་། སྒྲ་ཆེར་མི་དབྱུང་ཧ་ཅང་ཆུང་བའང་མིན།། སྨྲ་བཞིན་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེངས་བཞིན་མིན།། གུག་སྐྱེད་ཀླད་ཀོར་ཚེག་རྣམས་ཉམས་པར་མིན།།” ཞེས་སོ།།

སྲུམ་འབུམ་བྱ་བར་བཤད།། 'དེ་བས་ཡི་གེ་མང་པོ་ལ།།' སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་བྲི་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་གཞན་ལྟར་གཙོ་འཁོར་མང་པོ་ལ་མི་དགོས་སོ།། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཚེ༑ འགལ་རྐྱེན་བྱུང་ན་བཟླས་པ་བསྐྱར་ཚུལ་དང་། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཇུག་ཏུ་དགེ་རྩ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འབུལ་ཚུལ་དང་། བཟོད་གསོལ། མཆོད་བསྟོད༑ གཤེགས་སུ་གསོལ་བ། ཐུན་མཚམས་སུ་བྱ་བའི་རིམ་པ། བཟའ་མིན་ཐོས་པ་སོགས་འདུག་པའི་བ་བྱུང་གི་སྟགས་མར་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔགས་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བཟླས་བརྗོད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། "གསང་སྔགས་མེ་གནས་དངོས་གྲུབ་སྟེར།། སྒྲ་གནས་རྣལ་འབྱོར་སྟེར་བ་དྲན།།' སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བ་ཉིད།། འདི་དག་དེ་ཉིད་གསུམ་པོ་ཡིན།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དེ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་)ནི། རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བ་ལ་རླུང་དང་བྲལ་བའི་མར་མེ་ལྟ་བུ་གསལ་ཞིང་རྩེ་མོ་རྟེ་བ། དེའི་ནང་དུ་ངོ་བོ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། རང་སེམས་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་བཟླས་བྱའི་སྔགས་དེའི་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་བཞིན་ལྟར་ལྟར་སྒྲོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་རང་གིས་ཉན་པ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། "མི་འབྱེད་ལས་བྱུང་དངོས་པོ་རྣམས།། བློ་ཅན་གྱིས་ནི་བདག་ལ་བསྡམས།། སྔགས་པ་ཡན་ལག་འདས་ལ་གནས།། ཞེན་པ་མེད་པར་བསམ་གཏན་བྱ།།

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཕ ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༩༣ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'བཙྭ་ལྡུ་མན་ཆད་གྲགས་རྣམས་ལ།།' 'དེ་བས་ཡི་གེ་མང་བ་ལ།།' ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གསང་སྔགས་མེ་གནས་དངོས་གྲུབ་སྟེ།། སྒྲ་གནས་རྣལ་འབྱོར་སྟེར་བར་དྲན།།' ཞེས་སོ།།

སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཐྲེང་བར་སྦྱར།། ཡི་གེ་བརྒྱུས་པ་མི་འགྱུར་རྣམས།། དྲིལ་བུའི་སྒྲ་བཞིན་མ་ཆད་པར།། ཡིད་ལ་ཞེན་པར་སེམས་པ་ན།། མེ་ཡི་ནང་གནས་ཞི་བ་སྟེ།། ཚིག་རྣམས་དག་པ་ཡན་ལག་ལྡན།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་བཀག་པའི་བདག །གཉིད་སྤྲངས་ནས་ནི་རྣམ་པར་བསམས།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་འདི་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་ཡོད་དེ༑ ཕྱིའི་མཚན་མ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། ནང་གི་མཚན་མ་བདེ་དྲོད་འབར་ཞིང་། དེའི་མཐུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྗེས་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་ལྷར་གསལ་བའི་སྙིང་ཁའི་ཟླ་བ་ཕྲ་མོའི་ནང་དུ་རང་འདྲའི་ལྷ་ཕྲ་མོ་གསལ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་བཟུང་། དེའི་ནང་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱི་གདངས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་ལྷང་ལྷང་སྒྲོག་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ཏེ་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། "སྒྲ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི།། སྙིང་ཁར་གནས་པའི་ཕྲ་བ་ནི།། དྲི་མེད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།། དེ་ནང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡི།། མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འོད་བཟང་བ།། མི་འགྱུར་གཞི་ནི་དེར་བཞག་ནས།། བདེ་བར་འདུག་ནས་སྒྲ་བསམ་མམ།། མི་འགྱུར་བ་ལ་ཡི་གེ་བཞག །སྒྲ་ཉིད་འབབ་ཞིག་བསམ་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་འགྲུབ་པའི་ཚད་ཡོད་དེ༑ སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་གཅིག་ཅར་ཡིད་ངོར་འཆར་བ་དེ་གྲུབ་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་འདི་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་ཅིང་། འདི་ཡན་ཆད་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ལྷའི་བཟླས་སྒོམ་གཉིས་ལས་མཚན་བཅས་ཀྱི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཞ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན༦ ལས་བྱུང་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མི་འབྲེད་ལས་བྱུང་དངོས་པོ་རྣམས།། བློ་ཅན་གྱིས་ནི་བདག་ལ་བསྡམ།། སྔགས་པ་ཡན་ལག་འདས་ལ་གནས།། ཞེན་པ་མེད་པར་བསམ་པར་བྱ།། སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཐྲེང་བར་སྦྱར།། ཡི་གེ་བརྒྱུས་ལ་མི་འགྱུར་རྣམས།། དྲིལ་བུའི་སྒྲ་བཞིན་མ་ཆད་པར།། ཡིད་ལ་ཞེན་པར་སེམས་པ་ན།། མེ་ཡི་ནང་ནས་ཞི་བ་སྟེ།། ཚིག་རྣམས་དག་པ་ཡན་ལག་ལྡན།༑ སྲོག་དང་རྩོལ་བ་འབའང་བཀག་པའི་བདག །གཉིད་སྤྲངས་ནས་ནི་རྣམ་པར་བསམ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཞ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩བ༡ ལས་བྱུང་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྙིང་གར་གནས་པའི་ཕྲ་བ་ནི།། དྲི་མེད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།། དེ་ནང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡི།། མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འོད་བཟང་བ།། མི་འགྱུར་གཞི་ནི་དེར་བཞག་ནས།། བདེ་བར་འདུག་ནས་སྒྲ་བསམ་མམ༑༑ མི་འགྱུར་བ་ལ་ཡི་གེ་གཞག །སྒྲ་ཉིད་འབབ་ཞིག་བསམ་པར་བྱ།། སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་ནི།།" ཞེས་སོ།།

རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(སྔགས་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས། མཐར་སྔགས་ཙམ་ལ་གནས་པ་ཡང་སྤྱངས་ཏེ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་སྔགས་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། "སྡོམ་བཅས་ཡན་ལག་གྱུར་པར་སྣང་།། སྔགས་ཞེས་བྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་དང་།། ཚིག་རྣམས་དག་པ་རིག་སྔགས་དབང་།། 'ཡན་ལག་སྤྱངས་པ་རྒྱལ་བས་མཆེན།།"[1] ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་དངོས་གྲུབ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཅི་རིགས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང་། ཁྱད་པར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱིས་ནི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ནས། བསྐལ་པར་ཐུབ་པའི་ཚེའི་རིག་འཛིན་བསྒྲུབས་ཏེ། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པར་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་བྲལ་བའི་ལྷའི་བསྒོམ་བཟླས་ལ་བྱེད་དོ།།

སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། དེ་ཡང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག །རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པ་འདི་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སྟོན་ཅིང་། འདི་ནི་ཕལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལོངས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཕ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨བ༣ ལས་བྱུང་འི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཡན་ལག་སྤྱང་བ་རྒྱལ་བས་མཆེན།།' ཞེས་སོ།།

སྐུ་གདངས་ཅན་མཆོས་གསུངས་སོ།། པདྨའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་བོད་དུ་མ་འགྱུར་ལ། རྡོ་རྗེའི་རིགས་མི་གཡོ་བའི་རྒྱུད་གཅིག་དང་། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་གཉིས་འགྱུར་བ་ནི༔ ཕལ་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུད། བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ལྷའི་དབང་པོ་རབ་འབྱོལ་དགའི་ཁང་བཟངས་སུ་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ལ་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷ་དྲུག་གི་ཐ་སྙད་གསལ་བར་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་བྱ་རྒྱུད་དང་འདྲ་ལ། བཟླས་བརྗོད་ལ་ཕྱིའི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་དང་། ནང་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྔོན་འགྲོའི་ཆོ་ག་རྣམས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞི། "སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གནོལ༔༔"[1] ཅེས་པས་གཞི་ལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་འདྲ་བས། ཐོག་མར་བདག་དང་བསྒོམ་བྱའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག །དེའི་ངང་ནས་རང་སེམས་ཟླ་བར་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ། ཨོཾ་ཡིག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བསམ། ཟླ་བ་ཨོཾ་དང་བཅས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དོན་གཉིས་བྱས། འདུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། པད་དཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་སྐྱིལ་ཀྲུང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་མཛད་པ། རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། དར་ལྷའི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྨད་གཡོགས་གསོལ་བར་བསྒོམ་པ་ནི་བདག་གི་གཞི་དང་། དེའི་མདུན་དུ་ཙུང་ཟད་མཐོ་བ་རང་འདྲ་བསྒོམ་པ་གཞན་གྱི་གཞི་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་རང་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་དུ་བསྒོམ་པ་སེམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཕྲེང་བསྒོམ་པ་སྒྲའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ནས་བཟླ་བ་ཡིན་ཏེ༔ རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། "ཡི་གེ་དང་ནི་ཡི་གེ་སྦྱར།། དེ་བཞིན་གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་པ།། ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པས་ཡིད་ལ་ནི།། བཟླས་བརྗོད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་བྱའོ།། ཡི་

༡ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༡༣༨ན༣

གེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་ཏེ།། གཉིས་པ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།། གཞི་ནི་རང་གི་ལྷ་བཞག་པ༎ རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལ་བྱ།། གཞི་གཉིས་པ་ནི་རྫོགས་སངས་རྒྱས།། རྐང་གཉིས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་དག་པ།། སྔགས་པས་དེ་ལ་གནས་པར་བསམས།། ཡི་གེ་རྣམས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན།། དེ་ཡི་དབུས་སུ་ལེགས་པར་དགོད།། ༀ་སྔར་སྨྲད་པ་ཡི་ཚིག་གིས་དོན།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་རྣམ་པར་སྦྱངས།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་རླུང་དུ་བཤད།། རྩོལ་བ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།། དེ་གཉིས་བསྡམས་པ་བྱས་ནས་སུ།། སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ལེགས་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནང་གི་བཟླས་བརྗོད་ནི། ཨ་ཨཱཿཨཾ་ཨཿབཞི་པོ་གང་རུང་ལས་རང་ཉིད་སྔར་ལྟར་རྣམ་སྣང་ངམ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གང་རུང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལངས་པ་ཞིག་བསྒོམ་པ་ནི་བདག་གི་གཞི་དང་ཟླ་བའི་ནང་དུ་རྣམ་སྣང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་འཚེར་བ་ཕྱུག་ན་བཞུགས་པ་བསམས་པ་ནི་གཞན་གྱི་གཞི་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་རང་སེམས་ཟླ་བར་བསྒོམ་པ་སེམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཕྲེང་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བསམ་པ་སྒྲའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ནས་ཤུབ་བུ་དང་ཡིད་བཟླས་ཅི་རིགས་བྱེད་པའོ།། འདི་མཐར་ཕྱིན་ན་ཞི་གནས་དང་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རལ་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། ཤོག་གྲངས་༡༨༠༩༧ ལས་བྱུང་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་དང་ནི་ཡི་གེར་སྒྱུར།། དེ་བཞིན་གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་པ།། ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པས་ཡིད་ལ་ནི།། བཟླས་བརྗོད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་བྱའོ།། ཡི་གེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་ཏེ།། གཉིས་པ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།། གཞི་ནི་རང་གི་ལྷ་བཞག་པ།། རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལ་བྱ།། གཞི་གཉིས་པ་ནི་རྫོགས་སངས་རྒྱས།། རྐང་གཉིས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་དག་པ།། སྔགས་པས་དེ་ལ་གནས་པར་བསམ།། ཡི་གེ་རྣམས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན།། དེ་ཡི་དབུས་སུ་ལེགས་པར་དགོད།། སྔར་སྨྲད་པ་ཡི་ཚིག་གིས་དོན།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་རྣམ་པར་སྦྱངས།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་རླུང་དུ་བཤད།། རྩོལ་བ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།། དེ་གཉིས་བསྡམས་པ་བྱས་ནས་སུ།། སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ལེགས་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

གྲི་ལ་སོགས་ཀྱི་རྡུས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ནང་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་སོགས་ལས་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་སོགས་ཀྱིས་བདག་གི་མགོ་ལ་ཕྱག་གིས་བྱུགས་ནས་ལེགས་སོ་གནང་བ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་༑ དེའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བཟེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐས་ཡས་པ་ཐོབ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་བོ།།

རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་པའི་གཙོ་བོ་ནི། རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཐབས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་དཔལ་མཆོག་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་གླེང་གཞིས་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་སྣང་བསྟན་པས། དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པའོ།། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་པའི་རྒྱུད། ལྷག་མ་དུམ་བུ་བཞི་སྟེ། རྡོར་དབྱིངས་དང་། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། འགྲོ་འདུལ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དུམ་བུའོ།། དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་བཞི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་རིགས་ལྔ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན༑ སྐྱོན་མེད་དེ། ལས་ཀྱི་རིགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་སོ།།

ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་ལ་གཉིས། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དང་པོ་(མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་)ལ་གཉིས། རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དང་པོ་(རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། སྟོད་འགྲེལ་དུ་སློབ་མ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་བཤད་པ་ནི་སློབ་མའི་དབང་ཙམ་ཐོབ་པས་རྡོར་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་ལྡན་བྱ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་ཅིང་། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་རང་གི་ལྷ་བསྒྲུབ་པ་ལ། བདག་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཕྲི་བ་མེད་པའི་བསྙེན་པ་རྒྱས་པའམ།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་ཆོག་སོགས་བསྡུས་པའི་བསྙེན་པ་འབྲིང་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལྷ་རེ་རེའི་བཟླས་བརྗོད་འབུམ་དང་བཅས་པའི་བསྙེན་པ་བསྡུས་པ་གང་རུང་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཟླ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྙིང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་ཟླ་མོ་ལྟག་པའི་ལྟའི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་བུ་དང་པོ་ལས། "ལྟེ་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བྱ་ཞིང་།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་བསམ་བྱ་བ།། རྡོ་རྗེ་ཟླ་མོ་བདེ་རེག་པས།། སེམས་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། སྦ་ར་བཛྲ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་རིམ་གྱིས་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "རྡོ་རྗེ་ཟླ་མོ་བདེ་རེག་པའི།། མཚན་མ་གལ་ཏེ་བྱུང་བ་ན།། མཚན་མ་དེ་ནི་ཁྱབ་བྱ་བ།། སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱ།། ཇི་ཙམ་འདོད་པས་སེམས་ཁྱབ་ནས།། ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་ཁྱབ་པར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྲོས་ནས། སཾ་ཧ་ར་ན་བཛྲ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རྣྲང་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་སྣ་རྩེའི་བར་དུ་བསྡུས་ནས་རྡོ་རྗེ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "དེ་ནས་དེ་ཡང་བསྡུ་བ་ནི།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་གནས།།"[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། "ཡི་གེ་ཨ་ལ་འཇུག་པ་ཡིས།། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རང་གི་ཁ་ནས་གཞན་གྱི་ཁར།། བསྒོམས་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།"[4] ཞེས་སོགས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལྟེ་ནི་ཀུན་ལ་གཞར་བྱས་ཏེ།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་བསམ་བྱ་བ།། རྡོ་རྗེ་ཟླ་མོའི་བདེ་རེག་པས།། སེམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་ཟླ་མོའི་བདེ་རེག་པའི།། མཚན་མ་གལ་ཏེ་བྱུང་བ་དང་།། མཚན་མ་དེ་ནི་ཁྱབ་བྱ་བ།། སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱ།། ཇི་ཙམ་འདོད་པར་སེམས་ཁྱབ་ནས།། ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་ཁྱབ་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་དེ་ཡང་བསྡུ་བ་ནི།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་ཡང་།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡི་གེ་ཨ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཅིང་།། ཡི་གེ་

གསུངས། དེ་ཡང་ཨ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཨ་དོན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིས། བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རིག་པས་རྣམ་པར་བསྒོམས་ཏེ་གཞིགས་ནས་མི་སྣང་བར་བྱའོ།། ཁ་ནི་སྒོ་དང་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཨའི་དོན་ལ་འཇུག་པས། རང་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་སྣང་མེད་དུ་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱའོ།། ཁའི་དོན་སྒོ་ལ་བྱས་པ་ལྟར་ན། བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྒོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ།། མདོར་ན་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་སོགས་རིམ་གྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་དཔྱད་ནས་བསྒོམ་ཚུལ་སྟོན་པའོ།། རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་། རང་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་བཞིར་བསྒོམས་པའི་མདུན་དུ། རང་འདྲའི་མདུན་བསྐྱེད། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསམ། དེ་ནས་བདག་མདུན་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་རྙེད་པ་ན། གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་མོ་ལས། "དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་བཟླས་པ།། སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་བཀྲ་ཤིས་གནས།། སྟོང་གསུམ་གྱི་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར།། སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་སྙིང་ཁར་ནི།། རང་སྔགས་ཡི་གེ་རྣམ་པར་བསྒོམ༎ རང་གི་ལུས་ནི་བདག་མེད་པར།། ཆོས་དང་གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད།། སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་སྐུ་གང་ཡིན།། དེ་ཡང་བདག་མེད་པར་བསམ་མོ།།"[1] ཞེས་སོགས་རིགས་བཞི་ག

ཐམས་ཅད་རྣམ་བསྒོམས་ལ།། རང་གི་ཁ་ནས་གཞན་ཞལ་དུ།། བསྒོམས་ན་བསོད་ནམས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ཤོག་གྲངས་༡༨༠བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་བཟླས་པའི།། སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་བཀྲ་ཤིས་འཛིན།། སྟོང་གསུམ་གྱི་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར།། སངས་རྒྱས་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཐུགས་དབུས་སུ།། རིག་པའི་ཡི་གེ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རང་གི་ལུས་ནི་བདག་མེད་ཅིང་།། ཆོས་དང་གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད།། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་གཟུགས་ནི།། བདག་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་བསམ།།" ཞེས་སོ།།

དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྙེན་པ་ལས་ཟུང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་ཙམ་བཟླས་བརྗོད་དང་སྦྱིན་སྲེག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི། ཨ་པ་ཏར་ཙ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྔགས་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ལམ་འདིའི་གདུལ་བྱས། བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིག་སྔགས་འཆང་དང་། རང་གི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོ་ག་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་གསུམ་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ནའང་། རང་ལུགས་སྙིང་པོར་དྲིལ་ན་སྔར་བཤད་པའི་ལམ་དང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་བགྲོད་པའམ། ཡང་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་ས་བཅུ་བགྲོད་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དེས། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར། དཔེར་ན་མར་གྱི་སྙིང་པོ་ལྟར་གནས་ཀྱི་སྙིང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ན༔ ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་ལྟར་གང་བའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་དང་༔ ཨོཾ་བཛྲ་ཨུཏྟིཥྛ། ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསླངས་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འདི་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ་གསུངས་པ་ན། དེས་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་གསུང་ཐོས་པས། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་བནྡ་ནཾ་ཀ་རོ་མི། ཞེས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། གང་སྒོམ་དུ་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཅེས་ཞུས་པས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གོས་སོགས་ཀྱི་དབང་སོགས་བསྐུར་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཨོཾ་ཙིཏྟ་པྲ་ཏི་བེ་དྷཾ་ཀ་རོ་མི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྔགས་འདི་ཟློས་ཤིག །རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་ཤིག༔ ཅེས་བཀའ་སྩལ་བར། སེམས་དཔའ་དེས་སྔགས་དོན་སེམས་ཤིང་བརྟགས་པས།

རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ཐོབ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་རང་གི་སྙིང་ཁར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་གདའ་འོ།། ཞེས་ཞུས་སོ།། འདི་ནི་སེམས་སོ་སོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་མངོན་བྱང་དང་པོའོ།། དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་དེས་མི་བསྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐོབ་ཅིང་། རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ནོ།། ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་བུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་རས་དཀར་པོ་ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཇི་ཙམ་སྦྱངས་པས་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བསྒྱུར་བས། ཨོཾ་བོ་དྷི་ཙིཏྟ་ཨུཏྤ་ད་ཡ་མི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྔགས་འདིའི་དོན་ཡིད་ལ་གྱིས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམས་ཤིག༔ ཅེས་བཀའ་སྩལ་བས། དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཟུང་བྱ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ།། དེའི་ཚེ་རིན་འབྱུང་གི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐོབ་ཅིང་། རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་གསལ་བྱེད་ལས་ཟླ་བ་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་ནོ།། ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་སུ་དམིགས་ལ། ཨོཾ་ཏིཥྛ་བཛྲ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྔགས་འདི་ཅི་བདེ་བར་ཟློས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་༔ དེས་ཀྱང་སྔགས་དེའི་དོན་སེམས་ཤིང་བསྒོམས་པས། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟླ་བར་

སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ཡང་ཞུབ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟུང་བྱ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་འཁོད་ནས་རང་གི་སྙིང་ཁར་འདུག་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ།། འདི་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅིང་། མངོན་བྱང་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་དོན་འདི་ལྟར་གདའ་འོ་ཞེས་གསོལ་བ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྲས་དེའི་སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེ་ལ་བཅུག་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས༑ བཛྲ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྔགས་འདིའི་དོན་ཡིད་ལ་གྱིས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས། རང་གི་ལུས་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ།། དོན་དེ་ཉིད་གསོལ་བས། ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གི་དབང་བསྐུར་ཏོ།། དབྱིངས་ཞེས་པ་ཁམས་དང་རྒྱུ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། དོན་བསྡུ་ན། རྒྱལ་སྲས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོའི་སྐུར་སྒྱུར་དུ་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་རྫོགས་སོ༑༑༑ ཞེས་པའི་དོན་དུ་མཚན་གསོལ་བའོ།། དེ་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་། མངོན་བྱང་བཞི་པ་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ནས་དེས་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གདའ་འོ།། ཞེས་གསོལ་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། ཨོཾ་ཡ་ཐཱ་ས་རྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་སྟ་ཐཱ྅ཧཾ། རིགས་ཀྱི་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྔགས་འདི་ཟློས་ལ། རང་གི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྒོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་དེའི་ཐུགས་ཀའི་རྡོ་རྗེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ལྷའི་རྣམ་པར་ཐིམ་

ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་དེས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་མཚན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་བྱང་ལྔ་པའོ།། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་ནི། རིམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་མངོན་བྱང་དང་པོ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་མངོན་བྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་པོའི་ལོངས་སྐུ་རྣམ་སྣང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། རྣམ་སྣང་ཞལ་བཞི་པ་དེས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྐུར་སངས་རྒྱས་པ་དེས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་མཛད་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ། དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་འཕྲུལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམས་སོ།། དེ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་མངོན་བྱང་གི་ཐ་སྙད་མེད་པས། མངོན་བྱང་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་མངོན་བྱང་གི་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་གནད་མི་འདྲ་བས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།། །།

རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྨིན་བྱེད་དབང་། གྲོལ་བྱེད་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་མཁས་པ་དག་གི་བཞེད་པའི་དོན་ཚན་འདི་དང་འདིར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟུད་དོ་ཞེས་པའི་སྤྱིའི་ཆིངས་གྲགས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ན། སློབ་དཔོན་སྐལ་བཟང་རྡོ་རྗེའི་ལམ་རིམ་ལས༔ ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་བཤད་ནས། སྔགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཚོ་ག་ལྟར་བསྡུས་ཏེ། མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་ཆོ་ག །སྨིན་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དམ་ཚིག་བསྲུང་

བའི་ཚོ་ག །བླ་མ་ལས་རྒྱུད་ཉན་ནས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་ག །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སེམས་སྦྱོང་བའི་ཚོ་ག །མཐར་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དག་པའི་ཚོ་ག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལམ་རིམ་ལས། "སྐལ་བ་དང་ལྡན་གང་ཟག་གིས།། བླ་མ་དམ་པར་གྱུར་པ་ལ།། སེམས་བསྐྱེད་སྡོམ་བླངས་དབང་ནོད་ཅིང་།། དེ་ཉིད་བསྡུང་དང་མཚན་ཉིད་ཤེས།། སེམས་སྦྱངས་སྤྱོད་པ་དག་པ་དང་།། ཚོ་ག་ལྔ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤྲཱི་ཀ་ར་ཝརྨ་ནི། འདུས་པ་ཕྱི་མར་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུའི་རྒྱུད་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ལྔ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཐབས་རྒྱུད་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱུད་དོན་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་རིམ་གཉིས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སློབ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དེ་ལྟར་བསླབས་པས་རྒྱུད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། རྒྱན་བདུན་དགྲོལ་བ་ལས། "རྣལ་འབྱོར་བླ་མའི་རྒྱུད་འཛིན་པས།། འབྲས་བུ་རྒྱུད་ལ་རག་ལས་ཏེ།། ས་བོན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལྔ།། སྤང་བླངས་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་ནས་རིམ་པར་དབང་བླངས་ཏེ།། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱ།།། དང་པོ་ཉན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས།། ཚིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་པ་བསྐྱེད།། དེ་ནས་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས།། ཚིག་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་བསླབ།། དེ་ནས་བསྒོམས་པའི་བློ་རྩལ་གྱིས།།། དང་པོར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སློབ།། དེ་རྗེས་རྫོགས་པ་མཐར་དབྱུང་སྟེ།། ཁ་སྦྱོར་བཟློལ་དང་དུག་ཅན་གྱི།། སྐྱོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་རྒྱུན་གནས་ན།། ཆུ་ལུད་རྐྱེན་གྱིས་འབྲས་བསྐྱེད་བཞིན།། འབྲས་བུ་མངོན་གྱུར་ཟེ་ཚོམ་མེད།།"[2] ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྲ་ནག

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ སྐལ་བ་བཟང་པོའི་རྡོ་རྗེ། ལམ་རིམ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐལ་བ་དང་ལྡན་གང་ཟག་གིས།། བླ་མ་དམ་པར་གྱུར་པ་ལ།། སེམས་བསྐྱེད་སྡོམ་བླང་དབང་ནོད་ཅིང་།། དེ་ཉིད་བསྲུང་དང་མཚན་ཉིད་ཤེས།། སེམས་སྦྱང་སྤྱོད་པ་དག་པ་དང་།། ཚོ་ག་ལྔ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ ཨ་ཪྻ་ཤྲཱི་ཀ་ར་ཝརྨ། རྒྱན་བདུན་དགྲོལ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣལ་འབྱོར་བླ་མའི་རྒྱུད་འཛིན་པས།། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་ཏེ།། ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན།། རྒྱུ་ཡི་གང་ཟག་རྣམ་པ་ལྔ། སྤང་བླང་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་ནས་རིམ་པར་དབང་བླངས་ཏེ།། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱ།། དང་པོ་ཉན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས།། ཚིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་པ་བསྐྱེད།། དེ་ནས་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས།། ཚིག་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་པ་བསླབ།། དེ་ནས་བསྒོམ་པའི་བློ་རྩལ་གྱིས།། དང་པོར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསླབ།། རྗོ་རྗེས་རྫོགས

གི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་ལས། གང་ཟག་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དམ་ཚིག་དང་། དབང་བསྐུར་བ་དང་། དབང་ཐོབ་པས་བསྙེན་པ་བྱ་བ་དང་། བསྙེན་པ་སོང་བས་བསྒྲུབ་པ་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་གྲུབ་ནས་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ལ། གང་ཟག་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དམ་ཚིག་དང་། དབང་དང་། བསྙེན་པ་དང་། ལས་ཚོགས་ཏེ་བཞིར་བསྡུས་ནས་གསུངས་སོ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒྲོན་གསལ་ལས་ནི། རྒྱུད་དང་། གླིང་གཞི་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། རྒྱ་བཞིར་བསྡུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི།། དོན་གསལ་རྫོགས་ཕྱིར་བཤད་པར་བྱ།། རིགས་ལྡའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ནི།། 'རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད།།' སྔར་ཡང་རིགས་གཅིག་གྱུར་པ་ནི།། གླིང་གཞི་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན།། 'རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་བཟུང་བ་ཉིད།།' ངེས་པའི་ཚིག་ནི་ཡིན་པར་བཤད།། སྙིག་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ནི།། རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྨྲས་པ། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་མ་ལུས་པའི།། གནད་རྣམས་རྫོགས་པའི་ཐེང་མཛེས་འདིས།།། རབ་འབྱམས་མཁས་པ་མཐའ་དག་གི །རྣམ་དཔྱོད་ཞགས་པ་མེད་པར་འཛིན།། མདོ་རྒྱུད་གཞུང་ལུགས་དཔལ་འགྲོའི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་རྟག་འབབ་ཅིང་།། རྣམ་མང་རིགས་ཚུལ་ཏ་གདོང་འབབ་བའི་ཆུ་ཡོན་བརྟན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐོར།། སྒྲུབ་དང་སྨིན་འབྱིན་བཤད་ཚུལ་བྱེ་བའི་རླབས་ཕྲེང་ཆལ་ཆིལ་གཡོ་བ་ཅན།། བློ་གསལ་གླུ་དབང་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་གྱུར་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ།། མདོ་སྔགས་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་

པ་མཐར་དབྱུང་སྟེ།། ཁ་སྦྱབས་རྟོལ་དང་དུག་ཅན་གྱི།། སྐྱོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་རྒྱུན་གནས་ན།། ཆུ་ལུད་རྐྱེན་གྱིས་འབྲས་བསྐྱེད་བཞིན།། འབྲས་བུ་མངོན་གྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད།།" ཅེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཀྲང་བཞི་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད།།' 'རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་གཟུང་བ་ཉིད།།' ཅེས་སོ།།

བཞིའི༔ སོ་སོའི་མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོ་རྣམས།། མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྣང་བྱེད་པ།། གང་
འདི་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ངོ་།། དེ་ལས་འོངས་པའི་དགེ་ཚོགས་ཀུ་མུ་ད།། ཟླ་ཤེལ་ཁྲུ་བས་
བྱུགས་འདྲ་ཅི་མཆིས་པ།། འགྲོ་ཀུན་སྲིད་པའི་དགྲ་སྟེ་ལས་རྒྱལ་ཏེ།། སྐུ་གསུམ་ཉིན་མོའི་
དབང་ཕྱུག་ཐོབ་ཕྱིར་བསྔོ།། བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།། ཟླ་མེད་སྟོན་
པ་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་དེས།། ལེགས་བསྔགས་བཞེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་དང་།། སྐད་ཅིག་
ཙམ་ཡང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི། བསླབ་པ་གསུམ་
དང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྷུར་ལེན་ཅིང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཛ་བོ་ཆེ་རྒྱུན་མར་སྒྲོག་
པ༔ རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་ཚོགས་ལ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་འཛིན་ཆོས་སུ་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་
གིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བྲིས་པ། སླར་ཡང་དེ་དག་གིས་ཞུས་དག་དང་མཇུག་རྫོགས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་
བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ས་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་མདོ་སྔགས་དང་རྒྱུད་སྡེ་འཛིན་པ་
ཤཱཀྱའི་བཙུན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རང་གིས་ཞུས་དག་བགྱིས་ཤིང་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་
བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །།

༄ ཡུང་སྐྱུ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

༄༅། །ཡུང་སྐྱུ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའམ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ནི་མདོ་སྨད་ཅོང་ཁ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་བོད་འདྲེས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཆ་ལང་གྲུའུ་ཞེས་པའི་འབྲོག་སྡེར་ཧོར་གྱི་རུས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡབ་ཆེ་གྲུ་ཚངས་པ་གུ་རུ་བསྟན་འཛིན་དང་། ཡུམ་བུ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱི་༡༨༡༨ ལོའི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་ན་འཇམ་བཞད་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་ཡུང་སྐྱུ་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཛད། སྐབས་དེར་སོག་པོའི་ཕྱང་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་གི་བུ་ཡུང་སྐྱུའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་བསྒྲགས་སྟབས། རེ་ཞིག་བར་གོང་མར་ཞུ་རྒྱུ་འཁྲུངས་དགོས་ཐུག །དེ་ནས་ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་ཐུགས་འཕྲུར་བཞེས་ཏེ་གོང་མར་ཞུས་པས། གདན་སར་ཕྱིངས་ཞེས་པའི་བཀའ་ཤོག། པེ་ཅིང་ནས་བཀའ་ཆེན་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་དང་དེམ་ཆིང་བཅས་ལྷུགས་ཁྲི་ལོའི་ཟླ་བ་ལྔ་པར་ལང་གྲུའུ་རུ་སྤྲུལ་སྐུ་གདན་འདྲེན་དུ་འབྱོར། ཆོས་གཅིག་ཉིན་པར་གཟིམ་གུར་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གསོལ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ་ཞིང་། གོང་མས་གནང་བའི་དངོས་འབུལ་སྩམ་མཐོ་བ་ཕུལ། ཆོས་གསུམ་ཉིན་པར་དགོན་ལུང་བརྒྱུད་སེར་སྐྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་བསུ་བ་དང་བཅས་ཡུང་སྐྱུ་བླ་བྲང་དུ་ཕེབས༔ ཡུང་སྐྱུ་གོང་མའི་སློབ་མ་ཨ་རྒྱ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་ཆོས་འཛིན་མདུན་ནས་འབྲི་ཀློག་སྦྱོར་སྡེབ་སོགས་སྦྱོང་བའི་འགོ་བཙུགས། དགུང་ལོ་བདུན་པར་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མདུན་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཆུ་ཡོས་༡༨༢༣ ལོ་ལ་མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་པོ་བསྟན་འཛིན་ཆིང་ཕྱང་སོགས་ནས་གོང་མར་གྲོལ་བའི་དུས་ཟིན་བསྟངས། ཅང་

ཧྲུན་གུང་ཉེན་གཡོའུ་དང་། གུང་ཡོའུ་གྲུང་ཆི་གཉིས་ཀྱིས་དཔུང་ཆེན་བརྟེགས་ནས་མཚོ་སོག་ཆམ་ལ་ཕབ། དཔོན་སྡེ་མང་པོར་གོང་མའི་བཀའ་ཆད་ཕོག །ཤིང་འབྲུག་༡༧༢༨ ལོ་ལ་དགོན་ལུང་དགོན་པ་ཞུལ་མེད་དུ་བཏང་གས། ལྕང་སྐྱ་སྤྲུལ་སྐུ་དགོན་ལུང་ནས་ཉིན་ལམ་གཉིས་ཙམ་གྱི་སར་མཆོད་རྟེན་ཐང་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོར་བྲག་ཕུག་གཅིག་ཏུ་གབ་ནས་བཞུགས། སྐབས་དེར་གོང་མ་ယུང་ཏྲིང་རྒྱལ་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྕང་སྐྱ་གོང་མར་ཟབ་ཆོས་ཞུས་མྱོང་བས་ཐུགས་དང་ཁྲེད་པར་ཅན་ཡོད་སྟབས། སྤྲུལ་སྐུ་བར་ཆད་འབྱུང་དོགས་ཀྱིས་དེ་འཕྲལ་ཅང་ཧྲུན་གཉིས་ལ་པེ་ཅིང་དུ་གདན་དྲངས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས། གོང་མས་ཁོང་ཟླུང་གྲུ་ཟེང་དགོན་པར་ལྕང་སྐྱ་གོང་མའི་གདན་སར་བཀོད། བཀའ་ཆེན་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པར་གྱུར། རྒྱ་དང་སོག་པོ་མན་ཧྲུ་བཅས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཁོང་དུ་ཆུད། སྐབས་དེར་གོང་མས་བྱམས་བརྩེས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་དང་གསེར་སྲང་བརྒྱད་ཅུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐམ་ཀཿ གསེར་ཡིག་བཅས་གནང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཆེན་པོའི་བླ་མར་བཀུར། ཤིང་སྟག་༡༧༣༨ ལོ་ལ་གོང་མའི་བཀའ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་བཅུ་བདུན་པར་ཁེང་ཟེ་ཆིང་ཞང་དང་ལྷན་ཅིག་༧རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚོ་དབུས་སུ་གདན་དྲངས་ནས་པོ་ཏ་ལའི་གདན་སར་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་མགར་ཐང་དུ་ཕེབས། ༧རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པར་གོང་མས་གནང་བའི་གསེར་ཡིག་བསྒྲགས་ཤིང་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་ཕུལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཤིང་ཡོས་༡༧༣༥ ལོའི་ཟླ་བ་གསུམ་པར་ཁམས་ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉག་ཆུ་རྫོང་དང་ལི་ཐང་སོགས་བརྒྱུད་དེ་དབུས་སུ་ཕེབས། ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་པོ་ཏ་ལར་གདན་ཁྲིར་བཀོད། ཟླ་བཅུ་པར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་བློ་

བཟང་ཡེ་ཤེས་མཛལ་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། མཚན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་གནང་༑ ཆོས་བཅུ་བདུན་ཉིན་པཎ་ཆེན་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས། སྐབས་དེར་གོང་མ་ཡུང་ཏིང་གནམ་དུ་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་འབྱོར་བས། འཕྲལ་དུ་དབུས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས། དཔུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། དར་མདོ་སོགས་བརྒྱུད་དེ་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས། གོང་མ་ཆན་ལུང་ནས་ཁོང་པེ་ཅིང་གི་ཐམ་ཀ་བླ་མར་བཀོད། དཔུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལྕགས་མོ་བྱའི་ལོར་གོང་མས་བསྟན་འགྱུར་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས། ཟླ་བཅུ་པར་དབུ་བཙུགས། ལོ་ཙཱ་བ་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆུ་ཕོ་ཁྱིའི་ལོ་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་པར་མཇུག་གྲུབ་པར་མཛད། ཕྱིས་སུ་པེ་ཅིང་དུ་པར་བཏབ་ནས་སོག་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་བོ།། དཔུང་ལོ་སོ་གསུམ་ས་མོ་སྦྲུལ་གྱི་ལོ་ལ་གོང་མར་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་མདོ་སྨད་རང་ཡུལ་ཕེབས། དགོན་ལུང་དང་སྐུ་འབུམ་དགོན་སོགས་སུ་ཕེབས་ནས་དམ་ཆོས་བསྐྱལ། ཟླ་བརྒྱད་པར་པེ་ཅིང་དུ་ཚུར་ཕེབས། ཁོང་དཔུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཕེབས་སྐབས་༧རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་གནས་ཚུལ་པེ་ཅིང་དུ་འབྱོར། གོང་མས་བཀའ་ཕེབས་ལྟར་དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་ཆེད་དུ་རྗེ་ཉིད་དང་ཨམ་བན་གཅིག་དང་གོང་མའི་བླ་སྨན་པ་གཉིས། དཔོན་ཆུང་ཁ་ཤས་དང་བཅས་ཁམས་དར་རྩེ་མདོ་སོགས་བརྒྱུད་དེ་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་མཛལ་བར་ཕེབས། སྐབས་དེར་གོང་མའི་བླ་བྲང་དུ་ལྕང་སྐྱ་མ་གཏོགས་བླ་ཆེན་གཞན་མེད་པར་བརྟེན༑ གོང་མས་ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས། དེ་ནས་ཐུའུ་བཀྭན་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ནས་ཁོང་གི་སློབ་མར་གྱུར། དཔུང་གྲངས་ང་གཅིག་མེ་ཕག་ལོ་ནས་བཟུང་དབྱར་ཁའི་རིང་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་བཞུགས་ཤིང་། དེར་ཨེ་ཕྱིཾ་དགའ་འཁྱིལ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཁང་བཏབ། དཔུང་ལོ་ང་ལྔ་ལྕགས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་གོང་མས་བཀའ་ཕེབས་

ལྷར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་མན་ཇུའི་སྐད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་མཛད། པེ་ཅིང་གི་བླ་མ་མཁས་པ་དང་ཧྭ་ཅང་ཡོན་ཏན་བཟང་བ་རྣམས་ལ་བསྒྱུར་བཅུག །བླ་མ་རང་གིས་ཞུས་པ་མ་ཚད་གོང་མས་ཀྱང་ཞུས་བཅོས་སོགས་མཛད་དེ་ལོ་འགའི་ནང་གྲུབ་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་མེ་ཕོ་རྟ་༡༧༨༦ ལོར་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་ཉིད་ལ་གསུང་འབུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས།

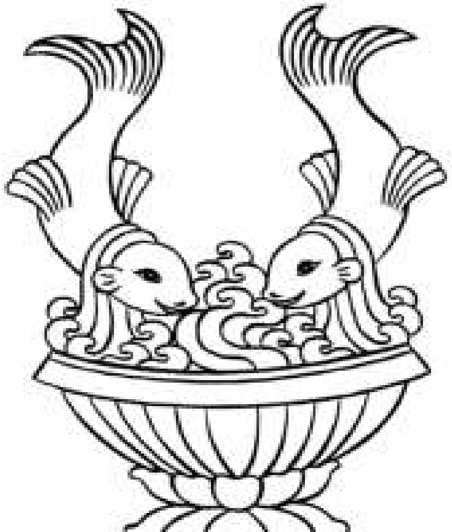

༄༅ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ ཐིག་ལེའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ བཞུགས་སོ།།

༄༅།། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ལ། གནས་པ་རྩ་ཡི་རྣམ་གཞག་ནི། རྩ་ཡི་གཙོ་བོ་དབུ་མ་རོ་མ་རྐྱང་མ་གསུམ་སྒལ་ཚིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྲོག་པ་རྩའི་ནང་རོལ་ཙུང་ཟད་རྒྱབ་ཀྱི་སྒལ་བ་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་བ་ན་གཤིབས་ཏེ་གནས་པའི་ཡར་སྣ་གཙུག་ཏོར་ནས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་ཙུང་ཟད་གུག་སྟེ་སྨིན་དབུས་ཀྱི་ཐོད་པའི་ནང་ན་གནས་པའི་རོ་རྐྱང་གི་ཁ། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་བར་ཟུག་ཅིང་། ཧླུ་ཧླིའི་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་དྲང་པོར་གནས་ལ། གསུམ་གའི་མར་སྣ་ནི་རྡོ་རྗེའི་བུ་གའི་རྩེའི་བར་དུ་ཡོད་དོ།། རིགས་དྲུག་གི་རྩ་འཁོར་དྲུག་ནི། གཙུག་ཏོར་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗང་གུ་རྩ་འདབ་བཞི་པ། དཔྲལ་བ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ནང་ལ་རྩ་འདབ་བཞི། བར་དུ་བརྒྱད་ཕྱི་སྐོར་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་གཉིས་སྟོང་པའི་རྩའོ།། མགྲིན་པ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་ནང་སྐོར་ལ་རྩ་འདབ་བཞི། བར་དུ་བརྒྱད། ཕྱིར་སོ་གཉིས་ཀྱི་བཞི་སྟོང་པའི་རྩ། སྙིང་དབུས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ། ལྟེ་བ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་ནང་དུ་རྩ་འདབ་བཞི། ཕྱིར་བརྒྱད། དེའི་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བཞི་ནི་སྟོང་པའི་རྩ་ཡིན་ལ། དེའི་བཅུ་གཉིས་ནི་གཡས་རོ་མ་ལས་གྲེས་པ་དྲུག་ལ་ཆུ་སྲིན་ཞ་གླང་ཀརྐ་ཊ་བུ་མོ་སྡིག་པ་སྟེ་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དྲུག་དང་། གཡོན་རྐྱང་མ་ལས་

གྱེས་པ་དྲུག་ལ་བུམ་ལུག་འཁྲིག་པ་སེང་གེ་སྲང་གཞུ་སྟེ་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དྲུག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱི་སྐོར་ལ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རེ་རེ་ལས་ལྔ་ལྔར་གྱེས་པའི་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ་མཚམས་ཀྱི་བཞི་ནི་སྟོང་པའི་རྩའོ།། གསང་གནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོ་ནང་སྐོར་ལ་རྩ་འདབ་དྲུག །བར་ལ་བཅུ། ཕྱི་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་བསྡོམས་པས་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ་ཟེར་ལ། ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཕྱི་ནང་བསྡོམས་ནས་མི་བགྲང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ།།

ལྟེ་བའི་དབུས་ཡར་བཅད་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་དྷུ་ཏྟིའི་གཉིས་སྦྱངས་ཀྱི་རྩ་ཀུན་འདར་མ་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་མ་ནིང་གི་རྩ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཁ་དོག་ནག་པོ་རླུང་འབབ་པ་ཡིན་ལ། གཡས་རོ་མ་ལ་ར་ས་ན་ཉི་མའི་རྩ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཁྲག་གམ་རྡུལ་གཙོ་བོར་འབབ་པའོ།། གཡོན་རྐྱང་མ་ལ་ལླ་ན་ཟླ་བའི་རྩ་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཁུ་བ་གཙོ་བོར་འབབ་པའོ།། ལྟེ་བའི་འོག་ནས་དྷུ་ཏྟིའི་རྩ་རྒྱུད་དུང་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བ་གཡས་སུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ཁུ་བ་འབབ་པ་ལ་དུས་མེའི་རྩ་ཟེར། རོ་མའི་རྩ་རྒྱུད་དམར་སེར་ཞེས་བྱ་བ་གཡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་རླུང་གི་ཁམས་ཁ་དོག་ནག་པོ་གཅི་བ་འབབ་པ་དང་། རྐྱང་མའི་རྩ་རྒྱུད་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་དབུས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སའི་ཁམས་ཁ་དོག་སེར་པོ་བཤང་བ་འབབ་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྟེང་འོག་གི་རྩ་ཆེན་དྲུག་ཅེས་ཟེར་ཏེ་སྟེང་གི་གསུམ་སྲོག་འཛིན་གཙོ་བོར་རྒྱུ་བ་དང་། འོག་གི་གསུམ་ཐུར་སེལ་གཙོ་བོར་རྒྱུ་བའི་ལམ་མོ།། ལྟེ་བའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་ལས་ལྔ་ལྔར་གྱེས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་དུ་སོང་བ་རེ་རེ་ཡང་དྲུག་དྲུག་ཏུ་སོང་བས་རྐང་ལག་གི་ཚིགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་རྩ་འཁོར་འདབ་མ་སུམ་ཅུ་པ་རེ་རེར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་ལས་སོར་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་གྱེས་པ་སོགས་མ་ལུས་པར་བསྡོམས་ན་རྩ་སྟོང་ཐིག་དོན་གཉིས་ཏེ། རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྙིང་ཁར་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ལས་གྱེས་པའོ།།

གཡོ་བ་རླུང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རླུང་གི་གཙོ་བོ་བཅུ་སྟེ། སྲོག་འཛིན་ཐུར་སེལ་མཉམ་གནས་གྱེན་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀླུ་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་ལྷས་སྦྱིན་ནོར་ལས་རྒྱལ་རྣམས་སོ།། འདི་པའི་ལུགས་ལ་རླུང་བཅུར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད། སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཤར་དང་ཤར་ལྷོའི་འདབ་མར་མཉམ་གནས་དང་རུས་སྦལ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་གྱེན་རྒྱུ་དང་རྩངས་པ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་དུ་ཁྱབ་བྱེད་དང་ལྷས་སྦྱིན། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་དུ་ཀླུ་དང་ནོར་ལས་རྒྱལ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་འབབ་བོ།། དེ་ཡང་སྲོག་འཛིན་ནམ་མཁའ། ཐུར་སེལ། ཡེ་ཤེས། མཉམ་གནས་དང་རུས་སྦལ་རླུང་། གྱེན་རྒྱུ་དང་རྩངས་པ་མེ། ཁྱབ་བྱེད་དང་ལྷས་སྦྱིན་ཆུ། ཀླུ་དང་ནོར་ལས་རྒྱལ་སའི་ཁམས་ཡིན་ནོ།།

སྙིང་ཁའི་རླུང་བཅུ་ལས་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའི་རྩ་རྣམས་སུ་རླུང་འབབ་པས་ལུས་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་རླུང་བཅུས་ཁྱབ་པར་བཤད་དོ།། ལུགས་འདིའི་ཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ལྟེ་བའི་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་གཅིག་ནས་དབུགས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་དང་ཀང་པ་གསུམ་རྣམས་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱུ་བའི་མཇུག་ཏུ། དབུ་མ་ལས་དབུགས་ལྔ་བཅུ་དང་དྲུག་བཞི་ཆ་གཅིག་དང་བཅས་རྒྱུ་བ་ལ་འཕོ་བ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་རྩ་གཅིག་ཤོས་ལ་འཕོས་ནས་སྔ་མ་ལྟར་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞག་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་བ་རྫོགས་པས་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་ནས་རྒྱུ་བ་ལོགས་སུ་མ་བགྲངས་ན་ཞག་གཅིག་ལ་རྩ་རེ་རེར་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་གཡས་སུ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་སའི་རིམ་པ་དང་། གཡོན་དུ་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་ནམ་མཁའི་རིམ་པས་འཕོ་བ་དྲུག་དྲུག་བྱེད་ལ། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་འདབ་དང་པོ་ལུས་ཀྱི་སྒལ་པ་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་བ་དང་། རྩ་འདབ་ཐ་མ་མདུན་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་བ་དངོས་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཡས་ནས་མགོ་རྩོམ་པའི་དུས་ལྷ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་

གཡས་ཀྱི་རྩ་འདབ་དང་པོ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུགས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་རྐང་པ་གསུམ་བཅས་རྒྱུ་ཞིང་། འདིའི་ཚེ་སྙིང་དུའང་སྣ་བུག་གཡས་རྐྱང་པ་ནས་ས་དཀྱིལ་གྲངས་དེ་རྙེད་དུ་རྒྱུ་བ་དང་། འདིའི་མཇུག་ཏུ་དབུ་མ་ནས་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་རྐང་བཅས་རྒྱུ་ཞིང་འདིའི་ཚེ་བཞི་ཆ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་རྫོགས་ནས་སྙིང་གི་སྣ་བུག་ཏུ་མི་སླེབ་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་རྣམས་སྙིང་གི་ན་བུག་ལ་མཉམ་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་བར་མ་ཆད་པར་གཡོན་གྱི་རྩ་འདབ་དང་པོ་ལས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་གྲངས་སྔ་མ་ལྟར་དང་། སྙིང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་རྒྱུ་ཞིང་མཇུག་ཏུ་དབུ་མ་ལས་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་སྣ་བུག་ཏུ་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་གཡས་ཀྱི་རྩ་འདབ་གཉིས་པ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་རྒྱུ་བ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་ས་ནམ་མཁའ་ཆུ་རླུང་མེ། མེ་རླུང་ཆུ་ནམ་མཁའ་ས། ས་ནམ་མཁའི་རིམ་པས་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་གཡས་གཡོན་དུ་རྩ་འདབ་དྲུག་རེ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ལས་མེད་པས་གཡས་ཀྱི་ས་གཉིས་དང་གཡོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཉིས་རྩ་འདབ་ཐ་དད་པས་འཕོ་བ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པར་གསུངས་སོ།། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཉི་མའི་ལྡོ་བགྲོད་ཀྱི་འཕོ་བ་དྲུག་རྫོགས་ནས་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་འཕོ་བ་དྲུག་འབྱུང་ཡང་། ནང་དུ་ནི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་འདབ་སྔར་ལྟར་སྤེལ་ཏེ་འབྱུང་ངོ་།། ལྟེ་བའི་རྩ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཡང་ལྔ་ལྔར་གྱེས་པའི་རྩ་ཐྲན་དྲུག་ཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་འབབ་པས། དེ་ལ་འཕོ་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་འབྱུང་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཡས་ཀྱི་འཕོ་ཆེན་གྱི་རྩ་འདབ་དང་པོ་ལ་བབས་པའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡོད་པས༑ དེའི་རྒྱུ་ཚུལ་ནི། གཡས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་དང་པོའི་ས་དཀྱིལ་གྱི་རླུང་གྲངས་གོང་ལྟར་རྒྱུ་བའི་རིགས་ལ་འབྱུང་ཆུང་གི་ས་དཀྱིལ་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་རྐང་པ་གསུམ་བཅས་གཡས་ཀྱི་རྩ་ཐྲན་དང་པོ་ལ་འབབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་

དབུགས་ཕྲངས་སྦྱོ་མ་ལྷར་རྒྱུ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་ཐྲན་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་རྣམས་ལ་འབབ་ཅིང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་ཆང་བཅས་དབུ་མ་ལ་རྒྱུ་བ་རྫོགས་པ་དང་། གཡོན་གྱི་རྩ་ཆེན་དང་པོར་འཕོ་བ་སོགས་རིགས་འགྲེ།

དེ་ཡང་གཡས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་དང་པོ་ལས་གྱེས་པའི་རྩ་ཕྲན་གྱི་འབྱུང་ཚུང་ལྔ་ག་ལའང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་དབང་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་སོགས་དང་། གཡས་ཀྱི་འཕོ་ཚུང་ལྔ་ཚན་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་རིམ་གྱིས་འབབ་པ་དང་༑ གཡོན་གྱི་སྦྱོ་ཚན་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་འབབ་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཚུལ་འདིས་སྣ་བུག་གི་རླུང་འཕོ་ཆེན་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཕོ་ཚུང་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ།། སྙིང་གི་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རླུང་གི་གཙོ་བོ་ནི་སྲོག་འཛིན་དང་། འོག་གི་གསུམ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐུར་སེལ་ཡིན་པར་བཤད། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གང་ཡིན་ཀྱང་ས་དཀྱིལ་སྣ་སྒོ་ལས་ཕྱིར་སོར་བཅུ་གཉིས། ཆུ་སོར་བཅུ་གསུམ། མེ་སོར་བཅུ་བཞི། རླུང་སོར་བཅོ་ལྔ། ནམ་མཁའ་སོར་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་ཞིང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ནས་ས་དཀྱིལ་ལྟེ་བར་སླེབས་ནས་ལྡོག་ཅིང་༑ ཆུས་ལྟེ་བར་སོར་གཅིག་གིས་མ་སླེབས་པ་དང་། མེས་སོར་གཉིས། རླུང་གིས་སོར་གསུམ། ནམ་མཁའ་སོར་བཞིས་མ་སླེབས་པ་ནས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ནི་ས་དཀྱིལ་སོགས་གང་གི་མཇུག་ཏུ་རྒྱུ་བ་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད། རྒྱུད་འདིར་སྣ་བུག་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། གཡས་ཀྱི་ལྔ་ལ་ཁམས་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། གཡོན་པ་རྣམས་ཐབས་དང་གཡས་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རླུང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་སོ།།

བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དཔྲལ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ནསད་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པ་ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། མགྲིན་པ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས

བསྐྱེད་པ་ངག་གི་ཐིག་ལེ། སྙིང་ག་ན་གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། ལྟེ་བ་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། ཡང་ལྟེ་བ་གསང་བ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་དབུས་ནོར་བུའི་རྩེ་རྣམས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་སད་གཉིད་རྨི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས། ཐིག་ལེ་དེ་དག་ཀྱང་ཁུ་ཁྲག་རླུང་གསུམ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། མགྲིན་པ་ལྟེ་བ་གསང་གནས་རྣམས་ན་ཁམས་དཀར་པོ་ཤས་ཆུང་དམར་པོ་ཤས་ཆེ། སྤྱི་བོའི་ནོར་བུའི་དབུས་མའི་མར་སྣ་རྣམས་ན་ཁམས་དམར་པོ་ཤས་ཆུང་དཀར་པོ་ཤས་ཆེ། ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་ནི་ཁམས་དམར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། སྤྱི་བོའི་དཀར་ཆ་ནི་ཁམས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ལ༑ སྙིང་ཁར་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་ཆ་མཉམ་དུ་གནས་སོ།། ཐིག་ལེ་བཞི་པོའི་སྙིང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་རེ་སིམ་མའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཐིག་ལེའི་ཚད་ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཙམ་དུ་གསུངས་སོ།། ཞེས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་འདི་ནི་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་བཏུས་ཏེ་རང་གི་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་པོ་ནི་ལྷུང་སྐྱེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་པ་ནི་ཆོས་ཚུལ་དུ་མ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་དགེ་སློང་ལོ་ཟླ་བ་ངག་དབང་ཆོས་དཔལ་གྱིས་སོ།། འདིས་ཀྱང་གསང་ཆེན་ཐེག་པའི་ལམ་བཟང་དྲི་མ་མེད་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། །།

༄ རྫོགས་རིམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རྩ་རླུང་
ཐིག་ལེའི་རྣམ་གཞག་
བཞུགས་སོ།།

༄༅།། བླ་མ་ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་ལ།། སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ལེགས་བཏུད་དེ།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པ་ལས།། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གདམས་ངག་བྲི།། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་ལྷན་སྐྱེས་འཆར་བ་ལ།། གཞི་ཡི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྣམ་པ་གསུམ།། ལམ་གྱིས་སྐུ་གསུམ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བྱེད་པའི།། དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་གཅེས།། རིམ་གཉིས་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ལ།། དབང་དུས་ཁས་བླངས་དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་རྣམས།། མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་དུ་བསྲུང་བ་དང་།། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ཐབས་ལ་འབད་པ་གཅེས།། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་སློབ་དཔོན་ལ།། མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་ལེགས་པར་མཉེས་བྱས་ཏེ༑༑ སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་པར་ངེས་པ་ཡི།། རྣམ་དག་དབང་བཞིས་བདག་རྒྱུད་སྦྱང་བ་གཅེས༑༑ གསང་སྔགས་ལམ་གྱི་ཆོས་སྒོར་འཇུག་པ་ལ།། བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ལེགས་སྦྱངས་པའི།། བདག་གཞན་མཉམ་པར་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས།། ཚིག་ཙམ་མིན་པ་སྙིང་ནས་བསྐྱེད་པ་གཅེས།། དེ་ལ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ།། ཞེན་ལོག་ངེས་འབྱུང་དྲག་པོ་བསྒོམ་པ་དང་།། དགེ་སྡིག་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡི།། སྐྱབས་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་རྩེ་གཏོད་པ་གཅེས།། དེ་ལྟར་གཅེས་པ་ལྔ་ཡི་རྣམ་གཞག་ནི༑༑ མེད་མི་རུང་བས་ལེགས་པར་ཤེས་བྱས་ནས།། ངེས་པར་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་

པ་ལ།། སྨོན་འགྲོའི་གཅེས་པ་དྲུག་པ་འདིར་བཤད་བྱ།། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ནི།། རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས།། གཞན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱ་མི་ནུས།། དེ་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་གཅེས།། དེ་ལ་གནས་པ་རྩ་དང་གཡོ་བ་རླུང་།། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ།། དང་པོར་འགྲུབ་ཚུལ་བར་དུ་གནས་ཚུལ་དང་།། ཐ་མར་འཇིག་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་དགོས་པས།། དེ་ཡང་མངལ་དུ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི། དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག །དབུས་དང་ཤར་ལྟོའི་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་དང་།། གསུམ་སྐོར་མ་དང་འདོད་མ་ཞེས་བྱ་བའི།། རྩ་ལྔ་མཉམ་དུ་ཆགས་ཤིང་དེའི་རྗེས་སུ།། ནུབ་བྱང་དབུས་ཀྱི་ཁྲིམ་མ་གཏུམ་མོ་དང་།། བདུད་བྲལ་མ་གསུམ་མཉམ་དུ་ཆགས་པས་ན།། སྙིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་ཟེར།། སྙིང་གའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་རླུ་ཏྲི་ཡི།། མདུད་པའི་ཐད་ནས་ནང་དུ་ཕུག་སྐེ་ཟུག །གཙོ་མོ་གསུམ་གཤིབས་ཡར་སྣ་སྤྱི་གཙུག་དང་།། མར་སྣ་མར་གྱི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་ཡོད།། འདི་ཡི་ཞིབ་ཆ་ཙུང་ཟད་ཞལ་ལས་ཤེས།། བདུད་བྲལ་མ་ནི་ལྟེ་བའི་རྩ་བ་ནས།། དབུ་མར་གཤིབས་ཏེ་མགྲིན་པའི་སྟེང་ནས་འཁྱོག །ལྕེ་ཡི་རྩེ་མོར་སོང་ཞེས་རྒྱུད་ལས་བཤད།། མཚམས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ལས།། གྱེས་ཤིང་ཕྱོགས་བཞིའི་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི།། མཚམས་བཞི་གཟུགས་སོགས་མཆོད་པའི་རྩ་རུ་གསུངས།། འདི་དག་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གྲགས།། བཤད་གཅེ་ཁུ་ཁྲག་བད་ཀན་ལྷ་འབབ་བོ།། བརྒྱད་པོ་རེ་རེའང་རྟུལ་ཕྲན་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི།། དབྱེ་བས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཉེར་བཞིར་འགྲོ།། བདུད་བྲལ་མ་ལས་གཞན་པ་སོ་གཅིག་ལས།། གཞི་ལ་རྒྱུན་དུ་བྱང་སེམས་འབབ་པར་འདོད།། ཉེར་བཞི་པོ་ལས་གསུམ་གསུམ་གྱེས་པ་དང་།། དེ་ལས་སྟོང་ཕྲག་རེ་རེ་གྱེས་པ་ཡི།། བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་རྩ་རུ་འགྱུར་བར་གསུངས།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འགྱུར།། དྭངས་མ་ལྷ་འདུས་སྙིང་གའི་སྦུབས་སུ་ཆགས།། ཞྭ་བའི་ཁམས་ནི་སྤྱི་བོའི་དབུས་སུ་གནས།། ཉི་

མའི་ཁམས་ནི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་གནས།། དེ་ནི་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་འཕེལ་བ་ལས། རིམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྩལ་རྫོགས་པར་འགྱུར།། ལྟེ་བའི་འོག་ནས་རོ་རྐྱང་གཡས་གཡོན་བརྒྱོག༔ ལ་ལླ་ན་ལས་ཁུ་བ་གཙེ་བ་དང་།། ར་ས་ན་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འབྱུང་།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན།། གཡས་དང་གཡོན་ནས་འབྱུང་ཞིང་འཇུག་པར་བཤད།། སྤྱི་བོ་མགྲིན་པ་སྙིང་ག་ལྟེ་བ་ན།། སོ་གཉིས་བཅུ་དྲུག་བརྒྱད་དང་རེ་བཞི་ཡི།། འདབ་མའི་གྲངས་ལྡན་རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་གནས།། རྩ་ཡི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུར་གསུངས།། འཁོར་ལོ་ཟུང་རེ་ཨེ་ཝཾ་ཚུལ་དུ་གནས།། གསང་བའི་གནས་དང་ནོར་བུའི་རྩེ་མོ་ན།། སོ་གཉིས་པ་དང་བརྒྱད་པའི་འཁོར་ལོ་ཡོད།། འདི་དག་རྣལ་འབྱོར་ཕ་མའི་རྒྱུད་ཀུན་འདྲ།། རླུང་ལ་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་འཕྲེང་བ་ལས།། སྲོག་འཛིན་མི་བསྐྱོད་དཀར་པོ་ཆུ་ཁམས་སྙིང་།། ཐུར་སེལ་རིན་འབྱུང་སེར་པོ་ས་ཁམས་འདོམས།། གྱེན་རྒྱུ་སྣང་མཐའ་དམར་པོ་མེ་ཁམས་ཀྲོག །མཉམ་གནས་དོན་གྲུབ་ལྗང་སེར་རླུང་ཁམས་ལྟེ།། ཁྱབ་བྱེད་རྣམ་སྣང་སྔོན་པོ་ནམ་མཁའི་ཁམས༑༑ ལུས་གནས་འཆི་བའི་མཐར་ནི་འབྱུང་བར་བཤད།། གཞན་བཞི་དཔལ་དང་དྲག་དང་གཡས་དང་གཡོན།། གཙོ་བོ་ཉིད་དེ་གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་ཆུད།། ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་ལྷས་སྦྱིན་དང་།། གཞུ་ལས་རྒྱལ་ནི་དབང་པོའི་སྔོ་ལྗང་བརྟག །དམར་སྔོན་སེར་དཀར་ལྗང་གུ་ཡིན་པར་བཤད།། གཞི་ལ་སྔོ་ལྡ་ཉིད་ལས་རྒྱུ་བ་དང་།། ལམ་ལ་སྙིང་གི་སྣ་ནས་རྒྱུ་བའང་ཡོད།། སྲོག་གིས་ཚེ་བསྲིང་ཤེས་པ་སྦྱོར་ཞིང་སྡུད།། གྱེན་རྒྱུས་མིད་ཅིང་ལྕེ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད།། མཉམ་པས་འཇུ་དང་རྐྱོད་དང་བལྡུད་སོགས་བྱེད།། ཐུར་དུ་འགྲོ་བས་སྙིགས་མ་འཕེན་པར་བྱེད།། ཁྱབ་པས་འགྲོ་འོང་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་འདེགས་འཇོག་བྱེད།། ཀླུ་སོགས་བལྟ་ཉན་སྣོམ་མྱང་རེག་པར་བྱེད།། གཞན་ལས་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་གསུངས་མོད་ཀྱང་།། བདེ་དགྱེས་རྒྱུད་ལས་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་གྲགས།། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་སྣ་བུག་འཕོ་བ་བརྒྱད།། རྩ་འདབ་དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་གྲགས།། སྟོང་དང་ཕྱེད་བཅས་

སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྒྲེས།། དེ་ཉིད་ཉིན་མཚན་དབྱེ་བས་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར།། ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱས་ལྷག་པའི་ཉི་ཁྲིར་གསུངས།། ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སྙིང་དང་ཐུན་ཚོད་རླུང་༔ ཕྱེད་བཅས་བརྒྱ་ཐྲག་བཅུ་གསུམ་འཕོ་བ་མཁྱེན།། དྲུག་བརྒྱ་དོན་ལྔ་སྤྱི་བོ་ཚུ་ཚོད་དང་༔ སུམ་བརྒྱ་ཕྱེད་བཅས་སོ་བདུན་དབུག་གུ་ལྟེ།། རྩ་འདབ་འཕོ་བའི་གྲངས་ཀྱང་དེ་ཡིས་རྟོགས།། དཀར་པོའི་ཚེས་ནས་ཉིན་གསུམ་ཟླ་བ་ལ།། ཐོག་མར་རྒྱུ་ཞིང་དེ་ནས་ཉི་མར་གསུམ།། ཉི་མ་ལ་རྒྱུ་ཚེས་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར།། ནག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་ནས་ཉིན་གསུམ་རླུང་།། ཉི་མར་བརྗོད་ལས་ཟླ་དྲོར་རྒྱུ་བ་སོགས།། རིམ་པ་དེ་ཡིས་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་རྟོགས།། རྒྱུ་ཚུལ་འདི་ལས་ལོག་ན་ཉེས་པ་བསྐྱེད།། གཅིག་ནས་དྲུག་གི་བར་དུ་རྟོད་པ་དང་།། ཕྱོགས་གཅིག་ནད་དང་ཕྱོགས་གཉིས་གཉེན་རྣམས་བརྒྱུད།། ཕྱོགས་གསུམ་ཟླ་བ་དྲུག་གིས་འཆི་བར་བཤད།། དེ་ལས་བཟློག་པས་ཕན་ཡོན་ཞེས་པར་བྱ།། གཉིད་དུས་སྙིང་དང་ནོར་བུར་འདུ་ཚབས་ཆེ།། གསང་གནས་མཁྲིན་པར་སླེབས་ཚེ་རྨི་ལམ་འཆར།། ལྟེ་བ་དབྲལ་བར་ཕྱིན་ཚེ་སད་པར་འགྱུར།། གཞན་ཡང་ཞིབ་ཆ་བླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས།། འཆི་བའི་མཐར་ནི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་རྣམས།། ལུགས་ལས་ལྡོག་ཅིང་རྩ་བའི་གནས་སུ་ཐིམ༔ དེ་ལས་སླར་ཡང་ལས་ཀྱི་རླུང་གཡོ་བས།། ཀུན་རྟོག་ལས་རླུང་བསྐྱེད་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར།། དེ་ལྟར་འབྱུང་དང་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་ཡིས།། ཡང་ཡང་ཉེར་འཆེ་འཁོར་བའི་སྲིན་བུར་འགྱུར།། གང་ཞིག་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན།། འཁོར་འདས་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་པ།། སྐལ་ལྡན་དེ་ཡིས་རྡོ་རྗེ་བླ་མ་ལས།། ཆེས་གསང་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་ལེགས་མནོས་ནས།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ཤེས་ན།། ལས་ཀྱི་རླུང་ནི་ཡེ་ཤེས་མཐུ་ཡིས་བཟློག །དབྱེ་དཀའི་མདུད་པ་རྡོ་རྗེའི་སྟུགས་ཀྱིས་བཀྲོལ།། འོད་གསལ་ཉི་མ་སྙིང་གི་དབུས་སུ་འཆར།། སྐྱེ་འཆིའི་རྒྱུད་པ་བརྗོད་མེད་དང་དུ་དྭངས།། ཐབས་དང་སྙིང་རྗེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཐུས།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས།། བྱེ་

བ་ཐེར་འབུམ་སྤྲུལ་སྐུའི་འོད་ཟེར་ཚོགས།། ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ།།། སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་སྨིན་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད།། དེ་ལྟར་རྒྱུད་རྒྱལ་བྱེ་བའི་དགོངས་པའི་གནད།།། མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་རླངས་དྲོན་མོ་འདི་ཉིད་ནི།། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་དུ།། དགོས་པའི་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བསྡེབས།། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རབ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུས།། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་གསང་ཆེན་ཐེག་པའི་ཆོས།། འཛིན་དང་སྤེལ་ལ་ནམ་ཡང་མི་ཞུམ་པར།། ཀླུ་སྒྲུབ་རྡོ་རྗེ་ཅན་བཞིན་བདག་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་གསང་བའི་ཆོས་འདི་ལ།། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བཀའ་རྒྱ་ཡོད།། གསང་བའི་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་བླངས་ན།། དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་།། ཨྠཱི། ཅེས་རྫོགས་རིམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ལྷུང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

༄༅ ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

༄༅།། ཀློང་རྡོལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ནི་འབྲིངས་ཡུལ་མདོ་སྟོད་ཕུ་མདོ་ཡབ་ བྲག་རྩ་དཔོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་སྔགས་འཆང་དབང་འབུམ་དང་། ཡུམ་འཛང་བཟའ་བུམ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་ཕག་༡༧༡༩ ལོའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཞི་ལྔ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ངག་ནས་བསླབ་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཐོག་བློ་གླིང་དགེ་སློང་བློ་བཟང་དགེ་འདུན་ནས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ནས་ཆོས་སློར་ཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐོག་འཇམ་མགོན་ཕུར་ལྕོགས་ངག་དབང་བྱམས་པ་ཆབ་མདོར་ཕེབས་སྐབས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བསྒྲུལ༑ དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དྲུང་དུ་བཞུགས་ནས་གསང་འདུས་དང་འཇིགས་བྱེད་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་ཐུགས་ལ་བཟུང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཚ་བ་རོང་རི་ཁྲོད་དུ་རྩ་ཤེས་སོགས་གཞུང་འགའ་འཛིན་སྐྱོར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐོག་ཆབ་མདོར་གླིང་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་སྔགས་གྲྭའི་ཕྱག་ལེན་ཞིབ་ཕྲ་ལོ་གཉིས་རིང་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་དགེ་འདུན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ཚུ་དབར་ཡང་དགོན་སྒྲུབ་སྡེར་ལོ་གཅིག་བཞུགས་རིང་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ཐུགས་ལ་བཟུང་། རྗེ་དགེ་འདུན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་ལ་ཉིད་གྲྭ་སར་སློབ་གཉེར་ཞིག་ལ་བཏང་ན་ངེས་པར་དུ་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་འདུག་པས་གྲྭ་སར་གཏོང་དགོས་འདུག་ཅེང་། སྤྱི་འཕྲོས་ཁོ་རང་གོང་མའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྟབས་ལི་ཐང་ཕྱོགས་སུ་འབྱུལ་སྟུད་ལ་ཕེབས། ལི་ཐང་ཆོས་སྡེར་བཞུགས་ནས་བསྡུས་

གྲྭ་ཐུགས་འཛིན་དང་། མཁན་པོ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རྩེ་བཞག་གསན་ནས་རྩོད་གྲྭ་གནང་བས་ལོ་ངོ་གསུམ་ཅམ་བསྡུས་ར་སོགས་ཐུགས་གཉེར་དང་། ལྷོ་བྲག་སྔགས་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལུང་རྣམས་ཞུས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཐོག་ཁམས་པ་ཨོ་ཙེ་མི་བརྒྱད་དང་ལྷན་དུ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་སེ་ར་ལྷོ་པ་ཁང་ཚན་དུ་བཞུགས། དེ་རྗེས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་རར་ཞུགས། སྔོམ་སྡེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྡུས་གྲྭའི་རྩེ་བཞག་གསན་སྦྱོང་གནང་བའི་དབུ་བཙུགས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུའི་ཐོག་མཁན་ཆེན་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། རྗེའི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་ཆར་བརྒྱད་དང་། བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ཆར་བདུན། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ཐོག་གཙང་ཕྱོགས་སུ་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་མཇལ། དེར་ཡུན་རིང་བཞུགས། ཞང་ཞུང་དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ས་ནས་ཆོས་འབྲེལ་ཡང་གསན་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལོར་གསང་ཕུར་བྱོན་ནས་བཀའ་བཙུའི་མཚན་བཏགས་ཀྱང་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ཐོག་ཏེ་བོ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཕེལ་སོགས་ཁ་ཤས་དང་ལྷན་དུ་འཕན་པོ་ཤ་བ་འབུམ་པ་དང་། འོལ་ཁ། ལྷོ་གནས་སོགས་ཞིབ་ཏུ་མཇལ་བར་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་ཐོག་ཚུ་བཟང་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་སོགས་གསན། རྒྱུད་དུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས་རིང་སྔགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་ཐུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་མཛད། ༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། གྲུབ་དབང་ལྕང་སྐྱ་རོལ་རྡོར། རྗེ་ངག་དབང་བྱམས་པ་རྣམ་བཞིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་བཀའ་དྲིན་ལེགས་པར་སྩལ། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་སྡེ་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་བ་ནས་མཉེས་ཐང་གི་ཕུར་རི་ཁྲོད་སློང་རྡོལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཕེབས་ན་ཁོ་རང་ནས་འཚོ་

བ་སོགས་མཉེས་ཐང་གཞིས་ཀ་ནས་འབྱུལ་བདེ་ཡོང་བས་དེར་ཕེབས་ན་ཞུས་པ་ཐུགས་ལ་འཐད་པར་བྱུང་། དེ་སྔོན་འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡུན་རིང་མཛད་པ་གླིང་རྡོལ་གྲགས་པ་དེར་ཕེབས། དང་པོ་ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱངས་གལ་ཆེ་བས་བསགས་སྦྱངས་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་ལ་༧རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་པ་དང་། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་མཇལ་བ་ཕེབས་ཏེ་སྐྱབས་ཞུ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔའི་ཐོག་སྒོ་མང་སློབ་དཔོན་བྲ་སྟི་དགེ་དབང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་གདན་དྲངས༑ ཟླ་གཅིག་རིང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་ཟབ་རྒྱས་སྩལ། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་ཐོག་ཕུར་ལྕོག་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བྱམས་པའི་དཔལ་ལ་ལུང་ཕུལ། དེ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་ལམ་རིམ་སོགས་བཀའ་ཆོས་ཚོགས་ཆོས་མང་དུ་གནང་། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ནས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་ཅིང་། དགུང་ལོ་ང་བཞིའི་ཐོག་འབྲོག་རི་བོ་དགའ་ལྡན་མཇལ་བར་ཕེབས༑ བསྙེན་བཀུར་དང་། ཡོལ་བ་ཟླ་བྲེ། སྐུ་ཐང་སོགས་འབུལ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་ཐོག་༧རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་འབྲས་སྤྱུངས་སུ་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་སྐབས་གསེར་ཞལ་མཇལ། དེའི་ལོར་ལྷོ་བྲག་བྲོ་བ་ལུང་དུ་རྗེ་མར་པའི་གཟིམ་ཁང་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་གནང་། སྲས་མཁར་ལ་མཆོད་རྫས་འབུལ་བ་གནང་། སྤྲ་རྫེས་རྫོག་ལྕོག་ཏུ་ལོ་གསུམ་དང་། གླིང་རྡོལ་དུ་ལོ་དགུ །རིན་ཆེན་སྒྲིང་དུ་ལོ་བརྒྱད་བཅས་ལོ་ཉེར་གཅིག་ཙམ་རི་ཁྲོད་ཁོ་ན་བསྟེན་ནས་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྟག་༡༧༩༨ ལོ་ལ་སྐུ་གཤེགས། འདིར་གསུང་འབུམ་པོད་གཅིག་བཞུགས།

༄༅ གསང་སྔགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་གྲངས་[1] བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཨཧྲེ་ངག་དབང་བྱམས་པ་དང་། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་ཡབ་སྲས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཕྱག་ན་པདྨོ་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཏེ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལས་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སྤྱི་ཕྱི་ཙི་རིགས་[2]ཐོས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་བསྒོམ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཐོབ་པའི་བག་ཆགས་འཇོག་[3]ཕྱིར། མིང་ཙམ་ཞིག་སྔགས་རིམ་ལྟར་དུ་རང་གི་མི་བརྗེད་པའི་ཐོ་[4]ཙམ་འདི་ལྟར་རོ།། ཀུན་མཁྱེན་ཕྱག་ན་པདྨོ་རྒྱལ་བའི་དབང་།། བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གསང་སྔགས་ཀྱི།།[5] དབང་དང་ཁྲིད་དང་གཞུང་བཤད་གང་གནང་ཡང་།། སྨོན་འགྲོའི་ཆོས་བཤད་འདི་དག་སྤྱི་ཕྱིར་ཐོས།། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིས།། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་སྡེ་ཙི་མཆིས་ཀྱི།། རྩ་བ་ས་བཅད་

---

༡ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ ཞེ་དཔར།

༢ ཙི་རིག་ ཀུན་དཔར།

༣ བཞག་ ཞེ་དཔར།

༤ མཐོ་ ཀུན་དཔར།

༥ གི། ཀུན་དཔར།

ལྔ་ལ་གྲུས་བཤད་མཛད།། དེ་འདྲའི་[1]ས་བཅད་ལྔ་ནི་གང་ཞེ་ན།། འཇུག་སྒོ་དང་པོ་བྱང་སེམས་སྦྱོང་བ་གཅིག །འཇུག་སྒོ་གཉིས་པ་དབང་བཞི་ཐོབ་པ་གཉིས།། དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བ་གསུམ།། སྨིན་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་བསླབ་པ་བཞི།། གྲོལ་བྱེད་རྫོགས་པའི་རིམ་པར་བསླབ་པ་ལྔ།། ༈ དེ་ཡི་དང་པོ་བྱང་སེམས་སྦྱོང་བ་ནི།། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལྟར།། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་བདག་རྒྱུད་སྦྱངས་[2]ལ་ཟེར།། ༈ གཉིས་པ་འཇུག་སྒོ་དབང་བཞི་ནོད་པ་ཡང་།། བསྟན་པ་སྤྱི་ཡི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་པས༎ ཚེ་འདི་ཧ་སྲིད་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀྱི།།[3] བདེ་བ་བསྒྲུབ་ཅིང་[4]སྡུག་བསྔལ་སེལ་འདོད་པའི༎ འཇིག་རྟེན་རྒན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་ནས།། མ་འོངས་ཚེ་རབས་[5]ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་ཡི།། ནམ་ཞག་[6]གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྒྲུབ་[7]སྙམ་ན།། དེ་ནི་ངེས་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ༎ མ་ཞུགས་བར་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་[8]ཡོད་མ་ཡིན།། འཇུག་སྒོ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ༎ གྲུབ་མཐའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་རྣམ་པ་བཞི།། དེ་ནི་བྱེ་མདོ་དབུ་སེམས་བཞི་ཡིན་ནོ།། ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་ན་[9]རྣམ་པ་གསུམ།། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་ཏེ།། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གཉིས།། དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་གང་གིས་[10]འབྱེད་ཅེ་ན།། ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱོད་པས་འབྱེད།། སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ།། རྒྱུ་འབྲས་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས།། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་བསྡུ་བའི་དངོས་

༡ དེ་འདྲ་ ཞེ་དཔར།
༢ སྦྱོང་ ཞེ་དཔར།
༣ ཀྱིས།། ཞེ་དཔར།
༤ སྒྲུབ་ཅིང་ ཞེ་དཔར།
༥ ཚེ་རབ་ ཀུན་དཔར།
༦ ནམ་གཞག་ ཀུན་དཔར།
༧ བསྒྲུབ་ ཞེ་དཔར།
༨ སྒྲུབས་ཐབས་ ཀུན་དཔར།
༩ བཞག་པ་ ཞེ་དཔར།
༡༠ གང་གི་ ཀུན་དཔར།

པོ་བཞི།། སྨོན་སེམས་འཇུག་སྒོམ་བསླབ་བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི།། སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་འབྱེད་པའོ།།

ཐེག་ཆེན་དེ་ལའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།། རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་།། འབྲས་བུར་སྤྱོད་པ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག །དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་གང་གིས་[1]འབྱེད་ཅེ་ན།། དེ་ལ་འཇམ་མགོན་བླ་མས་འདི་སྐད་གསུངས།། སངས་རྒྱས་ས་ཡི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དང་།། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་བཞི་པོ་ལ།། ལས་ནི་དང་པོ་པ་ཡི་ས་ནས་ཀྱང་༑༑ ཡིད་ཡུལ་བྱས་ཏེ་ང་རྒྱལ་གསལ་སྣང་སོགས།། འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་སྒོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས།། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོ་གསུངས།། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་འབྱེད་ཚོས་མ་ཡིན་ཀྱང་།། མདོ་ལ་མེད་པ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ལ།། ཁྱད་ཆོས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས།། སྨྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་བདག་རྒྱུད་བྱིན་རླབས་གཅིག །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་གཉིས།། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་དྲན་པ་གསུམ།། ཕྱག་མཆོད་བསྟོད་པས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་བཞི།། བསྙུང་འཁོར་བསྒོམ་པས་[2]བགེགས་རྣམས་བཟློག་པ་ལྔ།། ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཚེ་འདིར་འགྲུབ་པ་དྲུག །ལུས་ངག་གཡོ་བཛོད་[3]རླབས་ཆེན་ཚོགས་སྤྱད་བདུན།། ཡིན་ཞེས་[4]བླ་མ་མཆོག་དེས་ཡང་ཡང་གསུངས།། མ་རྫོངས་ཁྱད་པར་ཐབས་མང་ཁྱད་པར་དང་།། དཀའ་བ་མེད་དང་དབང་རྣོན་ཁྱད་པར་བཞི།། ཡིན་ཞེས་གྲུབ་དབང་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་གསུངས།། འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ༑༑ བྱ་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ནི།། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དང་བཅས་བཞི་ཡོད་པས༑༑ དེ་དག་ཁྱད་པར་གང་གིས་[5]འབྱེད་ཅེ་ན།། མཁས་པ་བུ་སོགས་བཞེད་པ་མང་ན

[1] གང་གི་ ཀུན་དཔར།
[2] བསྙུང་འཁོར་བསྒོམས་པས་ པེ་དཔར།
[3] གཡོ་བས་ པེ་དཔར།
[4] ཡིན་ནོ་ པེ་དཔར།
[5] གང་གི་ ཀུན་དཔར།

ཡང་༑༑ རང་ལུགས་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་སྒོ་ནས་འཛོག །རང་གི་བསྒོམ་པའི་ལྷ་མོ་བཞིན་བཟང་དང་།། བལྟས་པའི་[1]བདེ་བ་ལམ་བྱེད་བྱ་རྒྱུད་དང་།། རྒོད་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་།། ལག་བཅང་[2]བདེ་བ་ལམ་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད།། གཉིས་སྦྱོར་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་བླ་མེད་དོ།། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་སྒྲ་བཤད་བྱེད་ན་ནི།། ཕྱི་ཡི་བྱ་བ་གཙོར་བྱེད་བྱ་རྒྱུད་དང་།། ཕྱི་ནང་སྤྱོད་པ་[3]མཉམ་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་།། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོར་ལེན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད༑༑ རྣལ་འབྱོར་གོང་ན་མེད་པས་བླ་མེད་བཤད།། དེ་ཡི་དང་པོ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན།། ༈ རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཕྱག་ན་པདྨོ་ཡིས།། སྤྱི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་གསུངས་པའི་ཟེན་བྲིས་ནི།། རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས།། བྱ་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་‘སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ’[4]བཤད།། དེ་ལས་བཤད་པའི་ས་ཚོག་ཐིག་ཚོག་ནི།། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ལ་ཡང་སྦྱར་རུང་གསུངས།། ལེགས་གྲུབ་རྒྱུད་ལས་ཁྲི་བོ་ལེགས་གྲུབ་ལ།། བརྟེན་པའི་བསྙེན་སྒྲུབ་དབང་གི་ཁ་སྐོང་[5]བཤད༑༑ དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་བསྙེན་ཚད་ལས་ཚོགས་བསྟན།། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ལས་བསམ་གཏན་བཞི།། བསྟན་པས་བྱ་རྒྱུད་རྩ་བ་བཞི་རུ་ངེས།། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་ལུགས་ནི།། རིགས་ཀྱི་མཆོག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས།། རིགས་ཀྱི་འབྲིང་པོ་པདྨའི་རིགས་ཡིན་གསུངས།། རིགས་ཀྱི་ཐ་མ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་བཞེད༑༑ རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིས།།[6] གོང་མའི་དབང་ཐོབ་འོག་མའི་མ་ཐོབ་ཀྱང་༑༑[7] བསྙེན་པ་ལས་ལ་དབང་བར་བྱ་བ་ཡིན།། འོན་ཀྱང་དབང་མ་ཐོབ་པས་དབང་མི་བསྐུར༑༑ བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སྤྱོད་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ལ།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དབང་གི་

---

༡ བལྟ་བའི་ པེ་དཔར།
༢ རེག་པའི་ པེ་དཔར།
༣ ཕྱི་ནང་བྱ་སྤྱོད་ ཀུན་དཔར།
༤ མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་‘སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ’ ཞེས་འབྱུང་།
༥ ཁ་བསྐོང་ ཀུན་དཔར།
༦ ཡི།། ཀུན་དཔར།
༧ འོག་མའི་དབང་མ་ཐོབ།། པེ་དཔར།

རྣམ་གཞག་[1]མེད།། དེ་མེད་པས་ནི་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་[2]མེད།། དེ་ལྟར་མེད་པས་སྔགས་སྡོམ་བསྲུང་རྒྱུ་[3]མེད།། སྔགས་སྡོམ་མེད་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས།། བཤད་པའི་འདུག་སྡོམ་རྩ་ལྟུང་བཅོ་བརྒྱད་དང་།། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་བསྲུང་དགོས་སོ།། གཞན་ཡང་ལེགས་གྲུབ་འདུལ་བ་རིམ་ཕྱེ་ལས།། གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་།། དབང་མ་ཐོབ་པར་རྗེས་གནང་ཙམ་གྱིས་ནི།། ལྷ་སྒྲུབ་ལས་ཚོགས་བྱ་བ་གཏན་མི་རུང་།། དེ་རྣམས་སྔགས་རིམ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས།། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་ནི།། རིགས་མཆོག་རྣམ་སྣང་རིགས་ལ་རིགས་བརྒྱད་དང་།། རིགས་འབྲིང་པདྨའི་རིགས་ལ་རིགས་ལྔ་དང་།། རིགས་ཐ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་རིགས་ལྔར་བཤད།། རིགས་བརྒྱད་བཤད་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི།། ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་རྒྱལ་པོ་དང་།༔ ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་དང་རྡོར་སེམས་ཡིན།། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་འཕགས་མ་འོད་ཟེར་ཅན།། གཟུངས་ཆེན་གྲྭ་ལྔ་[4]ལ་སོགས་ཡིན་པར་བཤད།། རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་སྤྱི་ནི་གདུགས་དཀར་དང་།། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་དང་།། གཙུག་ཏོར་འབར་བ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་བསྒྱུར་ཡིན།། གཙུག་ཏོར་ནག་མོ་གཙུག་ཏོར་རོལ་མ་གཉིས།། ཚད་ལྡན་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་གསུངས།། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་དང་།། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ལོ་མ་གྱོན་མ་ཡིན།༔ རིགས་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་འཕགས་མ་ནོར་རྒྱུན་མ།། རིགས་ཀྱི་ཀླུ་ནི་ནོར་རྒྱས་ལ་སོགས་ཡིན།། རྣམ་སྣང་དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་རྡོར་སེམས་རིགས།། དེ་གསུམ་དབྱེ་བ་ཁྱད་པར་མེད་དོ་གསུངས།། པདྨའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚེ་དཔག་མེད།། རིགས་ཀྱི་

༡ རྣམ་བཞག་ པེ་དཔར།
༢ སྡོམ་གཟུངས་ ཀུན་དཔར།
༣ སྲུང་རྒྱུ་ ཀུན་དཔར།
༤ གྲྭ་ལྔ་ ཀུན་དཀར། པེ་དཔར།

བདག་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས།། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་སྒྲོལ་མ་དཀར་ལྗང་ཡིན།། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྟ་མཆོག་རོལ་པ་ཡིན།། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ལྷ་མོ་དཔལ་ཆེན་མོ།།[1] རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མི་འཁྲུགས་པ།།[2] རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྣམ་འཇོམས་[3]ཕྱག་རྡོར་དང་།། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་མེ་ལྕེ་[4]འབར་བའི་རྒྱུད།། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་[5]ཡིན།། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་རྡོ་རྗེ་མཚུ་རྣོན་རྒྱུད།།[6] དེ་དག་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་བཤད་ཡིན།། ༈ དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་[7]པདྨ་རྡོ་རྗེའི་རིགས།། ལྡས་རྩེན་ནོར་ཅན་གླུ་སོགས་འཇིག་རྟེན་རིགས།།། འཇིག་རྟེན་འདས་དང་མ་འདས་རིགས་གསུམ་གསུམ།། བྱ་རྒྱུད་སྒོ་དྲུག་ཏུ་ནི་[8]བཤད་པའང་ཡོད།། ༈ འཇམ་མགོན་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིས།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན།། སྔོན་རུང་བྱེད་པ་དབང་གི་སྐོར་དང་གཅིག །དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་བསྲུང་བའི་སྐོར་དང་གཉིས།། ཉུས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བསྙེན་སྒྲུབ་སྐོར་དང་གསུམ།། ཉུས་པ་སྐྱེད་ནས་ལས་ཚོགས་སྐོར་དང་བཞི།། རྣམ་པ་བཞི་ཡི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད།། དེ་ཡི་གསུམ་པ་བསྙེན་སྒྲུབ་བྱེད་ལུགས་ནི།། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་བསམ་གཏན་དང་།།། མེ་གནས་བསམ་གཏན་སྒྲ་གནས་བསམ་གཏན་དང་།། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་བཞི།། དེ་ཡི་དང་པོ་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི།། རང་གི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་ཡན་ལག་གཅིག །གཞན་གྱི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་ཡན་ལག་གཉིས།། སེམས་ཀྱི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་ཡན་ལག་གསུམ།། སྒྲ་ཡི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་ཡན་ལག་བཞི།། རང་གི་བཞི་ལ་

---

༡ ཆེན་པོ།། ཀུན་དཔར།
༢ མི་འཁྲུག་པ།། ཀུན་དཔར།
༣ རྣམ་འཇོམ་ ཀུན་དཔར།
༤ རྡོ་རྗེ་ པེ་དཔར།
༥ འཁྱིལ་བ་ པེ་དཔར།
༦ འདིའི་ཐད་དཔལ་མང་གི་སྔགས་སྡོམ་ནང་དུ་ཙུང་ཁ་གསལ་བ་ཡོད།
༧ རིག་ ཀུན་དཔར།
༨ ཏུ་ཡང་ པེ་དཔར།

གསོལ་བ་བདག་བསྐྱེད་དེ།། སྟོང་པའི་ལྷ་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་ཡི་ལྷ།། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མའི་ལྷ།། བསྒོམས་ནས་[1]བཟླས་བརྗོད་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཡིན།། གཉིས་པ་གཞན་གྱི་གཞི་ལ་གསོལ་བ་ནི།། ས་གཞི་ཚུ་མཚོ་རི་རབ་པདྨའི་སྟེང་།། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བསྒོམས།།[2] འགའ་ཞིག་རྣམ་རྒྱལ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་སོགས།། གཞལ་ཡས་ཁང་དབུས་མཆོད་རྟེན་སྒོམ་པའང་[3]ཡོད།། སྟེང་དུ་ཟླ་རེ་དང་བཅས་རྟེན་བསྐྱེད་ནས།། ཡེ་ཤེས་དགུག་གཞུག་[4]དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་དང་།། ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་དང་མཆོད་བསྟོད་བཞུགས་པ་བྱས།། ཚད་མེད་བཞི་སྒོམ་[5]མདུན་བསྐྱེད་རིམ་པའོ།། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ལ་གསོལ་བ་ནི།། རང་ལྷར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཟླ་བ་ལ།། སྲོག་རྩོལ་ནང་སྒོམ་[6]རྣམ་རྟོག་ཕྱིར་འཕྲོ་བཀག །དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཞི་གནས་[7]སྐྱོང་ལ་ཟེར།། བྱ་རྒྱུད་སྲོག་རྩོལ་ཟླ་མེད་སྲོག་རྩོལ་གཉིས།། དོན་དང་དུས་དང་དགོས་པ་ཚུལ་མི་འདྲ།། ཟླ་མེད་སྲོག་རྩོལ་རོ་རྐྱང་རྒྱུ་བ་བཀག །འདི་ཡི་སྲོག་རྩོལ་རྣམ་རྟོག་བཞོན་པའི་རླུང་།། འགྲོ་འོང་བཀག་ནས་ནང་དུ་སྒོམ་ལ་དོན།། དུས་ནི་ཟླ་མེད་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནར་སྒོམ།།[8] འདིར་ནི་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས་ཀར་སྒོམ།།[9] དགོས་པ་རླུང་ནི་དབུ་མར་སྡུད་ཆེད་དང་།། འདིར་ནི་ལྷ་སྐུར་རིག་མཐོང་མཚན་མའི་ཕྱིར།། ཚུལ་ནི་ཟླ་མེད་ངག་དབེན་སྒོམ་ཚུལ་དང་།། འདིར་ནི་གསལ་སྣང་ང་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན།། བཞི་པ་སྒྲ་ཡི་གཞི་ལ་

---

༡ བསྒོམ་ནས་ ཀུན་དཔར།
༢ བསྒོམ།། པེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པའང་ པེ་དཔར།
༤ དགུགས་གཞུག་ པེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་ པེ་དཔར།
༦ ནང་བསྡོམ་ ཀུན་དཔར།
༧ གཞི་གནས་ པེ་དཔར།
༨ བསྒོམ།། པེ་དཔར།
༩ བསྒོམ།། པེ་དཔར།

གཞོལ་བ་ནི།། རང་ལྷར་གསལ་བའི་ཟླ་སྟེང་ས་བོན་དང་།། མཐའ་སྐོར་[1]རང་རང་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ལ།། དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་གཏད་དེ་བཟླས་ལ་ཐེར།། བསམ་གཏན་བཞི་ཡི་གཉིས་པ་མེ་གནས་ནི།། རང་ལྷར་[2]གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་རང་སེམས་དང་།། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཁོ་ན།། དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མར་མེ་ཡི།། མེ་ལྕེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་རང་གདངས་ནི།། དྲིལ་བུའི་སྒྲ་བཞིན་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་བསམ།། ཡུན་རིང་བསྒོམས་པས་[3]ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས།། བཟའ་བཏུང་མ་བརྟེན་བགྲེས་སྐོམ་མེད་པ་དང་།། བཤང་གཅི་ཉུང་དང་བདེ་དྲོད་ཆེར་འབར་བ།། ཕྱི་ནང་བར་ཆད་ཐྲ་མོས་མི་བརྫི་བ།།། མེ་གནས་བསམ་གཏན་གྲུབ་པའི་[4]མཚན་མར་གསུངས།། བསམ་གཏན་བཞི་ཡི་སྒྲ་གནས་བསམ་གཏན་ནི།། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཟླ་གདན་ས་བོན་སྔགས།། གང་ཡང་མི་དམིགས་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི།།[5] ལྷང་ལྷང་སྒྲོག་པར་བསམ་ལ་རྩེ་གཅིག་འཛོག །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སྒྲ་གནས་གྲུབ་པའི་[6]ཚད།། ཡི་གེ་སྤྱི་ཏིང་མེད་པས་དུས་གཅིག་ཏུ།། ཅིག་ཅར་རྣ་བས་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས།། བྱུང་ན་དེ་ཚེ་འདིར་བཤད་བསམ་གཏན་གསུམ།།། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་ཞི་གནས་དང་བཅས་ཐོབ།། མཚན་བཅས་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པའི་ཚད་ཀྱང་ཡིན།། མཚན་མེད་རྣལ་འབྱོར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི།། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བ་སྒོམ་ཚུལ་ལ།། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་བཞིན།། སྣང་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན།། མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྣང་ཡང་ངེས་ངོ་ན།། རང་བཞིན་རྡུལ་ཙམ་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས།། སྟོང་ཉིད་དཔྱད་སྒོམ་བྲལ་མཐར་དཔྱད་སྟོབས་

༡ མཐའ་བསྐོར་ ཀུན་དཔར།
༢ རང་ལྷར་ པེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པས་ ཀུན་དཔར།
༤ འགྲུབ་པའི་ ཀུན་དཔར།
༥ ནི།། པེ་དཔར།
༦ འགྲུབ་པའི་ ཀུན་དཔར།

ཀྱིས༑༑ གནས་ཆ་དྭངས་པའི་[1]ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་།། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི།། གཙོ་བོ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་།།[2] དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་དོ་མགོན་དེས་གསུངས།། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཡིས།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས།། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ།། སྒོམ་རིམ་ཇི་བཞིན་བཤད་པས་བློ་ཐུན་བསལ།། ཞེས་གསུངས་དོན་གྱི་ཙུང་ཟད་དོན་སྤྱི་[3]ཤར།། ༈ མཁས་པའི་དེད་དཔོན་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡི།། ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་འོང་[4]སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི།། རྒྱུད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།། གཞུང་གི་འགྲོ་ཚུལ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི།། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་མ་འཁྲུལ་བར།། ཇི་སྙེད་ཐོས་པ་ཟིན་བྲིས་བཀོད་པ་ནི།། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ།། དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལེའུ་བདུན་པ་དང་།། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་པ།། མ་གཏོགས་སྤྱོད་རྒྱུད་བོད་དུ་མ་འགྱུར་གསུངས།། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས།། ཏ་ཡ་གྲི་བ་པདྨའི་རིགས་ཡིན་གསུངས།། ཕྱར་རྡོར་དབང་བསྐུར་རྒྱུད་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས།། བདག་ཅག་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ།། གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི།། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ།། རྣམ་སྣང་གངས་ཅན་མཚོ་སྐྱུར་[5]སངས་རྒྱས་པའི༑༑ སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ལོངས་སྐུ་དངོས་ཡིན་ལ།། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་ཐབས་[6]བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ལས།། ཟུར་དུ་བཀོལ་ཏེ་བཤད་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན།། འཇམ་གླིང་འདི་ལ་བལྟོས་ཏེ་[7]

---

༡ དྭངས་པའི་ པེ་དཔར།
༢ ཡང་།། ཀུན་དཔར།
༣ དོན་སྤྱི་ཙུང་ཟད་ པེ་དཔར།
༤ ལས་འོངས་ ཀུན་དཔར།
༥ མཚོ་རུ་ པེ་དཔར།
༦ སྒྲུབས་ཐབས་ ཀུན་དཔར།
༧ ལྟོས་ཏེ་ ཀུན་དཔར།

གཞལ་བྱས་ན།། སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཞལ་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་གཟིགས།། དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོའི་ཞལ་ཡང་ནུབ་ལ་བསྟན།། སྒོམ་དུས་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་འོག་ཉིས་བརྩེགས་སོགས།། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཅུང་ཟད་མཆིས།། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་སུམ་[1]སྦྲགས་ཡིན།།། དཀྱིལ་འཁོར་ནང་ན་གཙོ་འཁོར་སོ་གཅིག་དང༌།། བར་ལ་ཞི་དགུ་ཕྱི་མར་སོ་བདུན་བཞུགས།། བསྡོམས་པས་ལྷ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་ཡིན།། འདི་ཡི་བུམ་དབང་བསྐུར་སྐབས་བུམ་པ་བཞི།། ངན་སོང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བུམ་པ་ཡིས།།[2] ཁྲུས་བྱས་ངན་སོང་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་སྒོ་འགེགས།། ཀུན་བཟང་བུམ་པས་ཁྲུས་བྱས་འཁོར་བ་རུ།། སྐྱེ་འགྱུར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་སྦྱང་།།[3] སྒྲིབ་སེལ་[4]བུམ་པས་ཁྲུས་བྱས་གྲངས་མེད་གསུམ།། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་མཛད།། བྱམས་པའི་བུམ་པས་ཁྲུས་བྱས་མཚན་དཔེ་རྣམས།། འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས།། འཇུག་སྒོ་དབང་དང་བསྲུང་བྱ་དམ་ཚིག་དང༌།། བསྙེན་པ་སྒྲུབ་པ་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་སོགས།། བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་ཡིན།། འདི་ཡི་སྒོ་ནས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་གྱུར་ན།། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་[5]ཕྱག་ནི་མགོ་ལ་བཞག །ལེགས་སོ་དབུགས་དབྱུང་[6]བརྗོད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས།།། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།། མི་དབང་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱུར་མགོན་དེས་གསུངས།། ༈ རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི།། རྩ་བའི་རྒྱུད་ནི་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན།། རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་མཆིས་པ་ཀུན།། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོད་པ་སྦྱིན་པ་དང༌།། བརྩོན་འགྲུས་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྡུས་འདི་ཡི་ལུགས།། སེམས་བསྐྱེད་

---

༡ གསུམ་ པེ་དཔར།
༢ ཡི།། ཀུན་དཔར།
༣ སྦྱོངས།། ཀུན་དཔར།
༤ སྒྲིབས་སེལ་ ཀུན་དཔར།
༥ ཀྱི་ ཀུན་དཔར།
༦ དབུགས་བྱུང་ ཀུན་དཔར།

རྣམ་སྣང་སྒྲིན་པ་རིན་འབྱུང་དང་།། བརྩོན་འགྲུས་འོད་དཔག་ཤེས་རབ་དོན་གྲུབ་དང་།། དེ་ལ་དུམ་བུ་བཞི[1]ཡོད་རིམ་བཞིན་དུ།། རྡོར་དབྱིངས[2]ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་འགྲོ་འདུལ་དང་།།། དོན་གྲུབ་དུམ་བུར་ཟེར་ཞིང་བཤད་རྒྱུད་ནི།། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ཡིན།། ཆ་མཐུན་རྒྱུད་སོགས་སྤྱོས་པ་མང་ན་ཡང་།། མདོ་དོན་སྙིང་པོར་བསྒྲིལ་ན[3]འདི་ལྟར་ལགས།། སྦྱང་གཞི་ཐ་མལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས།།[4] སྦྱོང་བྱེད་ལམ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རུ་ངེས།། སྦྱངས་འབྲས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་བཞི།། སྒྲུབ་བྱེད་ལམ་འདིའི་གཞུང་ཤིང་དམ་པ་ཡིན།། ཐ་མལ་ལུས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྟར།། གསལ་སྣང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་རིམ་སྦྱངས་པས།། རིག་མཐོང་ལྷ་བུའི་མཚན་མ་རྙེད་པ་དང་།། དེ་ལ་སྐུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར།།། སྔགས་ཀྱི་ནུས་པ་རྒྱུད་ལས་བཤད་ལྟར་འགྲུབ།། ཐ་མལ་ངག་རྣམས་འབྱུང་འཇུག་ཀླུང་གི་གདངས།། སྔགས་ཀྱི་རང་སྒྲ་སྒྲོག་པར[5]རེས་འགའ་གཟིགས།། དེ་ལ་གསུང་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཟེར།། སྣང་ཕྱོགས་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཐབས་དང་ནི།། སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཤིན་སྦྱངས[6]བདེ་བས་སྤེལ།། སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཟབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་ལ།། དེ་ལ་ཐུགས་ནི་དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་ཟེར།། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བྱེད་གང་བྱེད་པ།། ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་ཕལ་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་།། འོད་ཟེར་སྤྲོ་བསྡུ་ཙམ་གྱིས་ལས་བཞི་འགྲུབ།། དེ་ལ་འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཟེར།། ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གསུམ་མཚན་བཅས་རྣལ་འབྱོར་ཕྱོགས།།། དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མེད་རྣལ་འབྱོར་ཕྱོགས།། ཐབས་ཤེས་དེ་གཉིས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་མཆོག་གྲུབ་དེ་ལ་ཟེར།། གཞན་ཡང་ཕྱི་

---

༡ དཔར་མ་གཉིས་སུ"དུམ་བུ་གསུམ"ཞེས་གསལ་ཡང་དོན་འཐོབ་ལྟར"དུམ་བུ་བཞི"ཞེས་བཅོས།

༢ རྡོར་བྱིངས་ པེ་དཔར།

༣ སྒྲིལ་ན་ ཀུན་དཔར།

༤ ཡིན།། པེ་དཔར།

༥ སྒྲོགས་པར་ ཀུན་དཔར།

༦ སྦྱིན་སྦྱངས་ པེ་དཔར།

ནང་མཆོན་བྱ་མཆོན་བྱེད་ལ།། ཕྱི་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ།། ཕྱི་ནི་སྔགས་དང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན།། ནང་ནི་བདེ་བས་སྟོང་པ་རྒྱས་བཏབ་ཟེར།། འདི་ཡི་ཚོ་ག་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོད།། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཅིག །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་གསུམ།། གསུམ་ག་བསྒོམ་ན་[1]ཚོ་ག་རྒྱས་པ་ཡིན།། དང་པོ་གཉིས་པ་གཉིས་བསྒོམ་ཚོ་ག་འབྲིང་།། དང་པོ་གཅིག་བསྒོམ་ཚོ་ག་བསྡུས་པ་ཡིན།། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་ལ།། ཚོ་ག་བསྡུས་པའི་གྲངས་བསྙེན་ཙམ་གྱིས་རུང་།། བསྙེན་དང་བསྒྲུབ་པ་[2]སྔོན་སོང་རྣལ་འབྱོར་པས།། བསམ་གཏན་སྒོ་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་[3]དང་།། བཟླས་བརྗོད་སྒོ་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་དང་།། སྦྱིན་བསྲེག་སྒོ་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཡིན།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་རྟགས་ནི།། སྒྲུབ་རྫས་[4]རྣམས་ལ་མེ་ནི་འབར་བ་རབ།། འབྲིང་ནི་དུ་བ་ཐ་མ་དྲོད་སྐྱེད་དང་།། འཕགས་པ་འདོད་ལྷ་ས་བླའི་ལྷ་ཡིས་བསྔོད།། ༈ རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད།། ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད།། དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཆོས་གང་ཞེ་ན།། གཙོ་བོ་རྫོགས་རིམ་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་དང་།། ཕལ་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན།། སྒྱུ་ལུས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་།། འོད་གསལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་མ་རྒྱུད་ཟེར།། གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི།། ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་ཚིག་ཟིན་ལ།། མེད་ཅིང་བར་དོ་ལམ་འཁྱེར་ལྷ་སྐུར་ཡོད།། དེ་ལ་ཕ་རྒྱུད་འཇོག་ཅིང་མ་རྒྱུད་ནི།། ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན།། བར་དོ་ལམ་འཁྱེར་[5]ཡི་གེའམ་[6]ནཱ་དའི་གཟུགས།།

---

༡ སྒོམ་ན་ ཀུན་དཔར།
༢ སྒྲུབ་པ་ པེ་དཔར།
༣ སྒྲུབ་པ་ པེ་དཔར།
༤ བསྒྲུབ་རྫས་ ཀུན་དཔར།
༥ ལམ་ཁྱེར་ ཀུན་དཔར།
༦ ཡི་གེའི་ པེ་དཔར།

བསྐྱེད་རིམ་ལས་བཤད་མ་རྒྱུད་ཁ་ཅིག་[1]གསུངས།། ཕ་རྒྱུད་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུད་ནི།། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་འཇམ་རྡོར་ལ་སོགས་ཡིན།། ཞེ་སྡང་ཐབས་རྒྱུད་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་དང་།། གཏི་མུག་ཐབས་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཨ་ར་ལི།། ༔ མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་ཀྱི་རྡོར་དུས་འཁོར་ཡིན།། ༔ མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ།། རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་མཆོག་དམན་མེད།། དེས་ན་ཐོབ་བྱེད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས༎ ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ།། དགོས་པ་མདོ་དང་མི་དགོས་ཚེ་གཅིག་ལ།།[2] རིན་ཆེན་ལྷ་བུའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་དེས།། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ས་ཡི་བར།། མངོན་དུ་བྱེད་པ་བླ་མེད་ཁྱད་ཆོས་ལགས།། དེས་ན་ལམ་མ་ཞུགས་དང་ཚེ་གཅིག་གིས།།[3] བསྒྲུབས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སྔགས་ལ་ཡོད།། རིན་ཆེན་པདྨ་པད་དཀར་ཨུཌྜལ་དང་།། ཙནྡན་ལྷ་བུའི་གདུལ་བྱ་ལྔ་པོ་དེ།། རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ།། སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་[4]ངེས་ཤིང་ས་མཚམས་[5]ནི།། ཐེག་ཆེན་རིགས་སད་ལམ་མ་ཞུགས་པ་ནས།། མ་དག་སྒྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་བཞག །དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་[6]རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན།། རང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་ཆད།། རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་བྱ་གདུལ་བྱར་འཇོག་པ་མིན།། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས།། སློབ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་།། མི་སློབ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་ཚུལ་[7]གཉིས།། དང་པོ་གཙོ་བོ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ལ།། བྱེད་ཀྱང་མ་དག་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་།། འཇོག་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཤེས་པར་གྱིས།། གཉིས་པ་སློབ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ།། ཟུང་འཇུག

༡ ཁ་གཅིག་ ཀུན་དཔས།
༢ ཉིད།། པེ་དཔས།
༣ གི། ཀུན་དཔས།
༤ སྐྱེས་བུར་ པེ་དཔས།
༥ ས་འཚམས་ ཀུན་དཔས།
༦ བཞག་པའི་ པེ་དཔས།
༧ བྱེད་ཚུལ་ པེ་དཔས།

རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཐོབ་ལ་བྱེད།། ཚེ་འདིར་དབང་བསྐུར་གསར་དུ་མ་ཐོབ་བར།། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་གང་ཟག་དེར་གྱུར་པ།། གདུལ་བྱ་རིན་ཆེན་ལྷ་བུ་ཡོད་ཀྱང་གསུངས།། གདུལ་བྱ་རིན་ཆེན་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་དེ།། ལས་ཉོན་དབང་གི་ཡང་ཡང་འཁོར་བ་ཟུ།། སྐྱེ་བ་མི་ལེན་དེ་ནི་ཚེ་དེ་འམ།། སྲིད་པ་རྣམ་གསུམ་འབབ་པས་མ་གྲུབ་པས།། ཡང་ན་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་འགྲུབ་ངེས་ཡིན།། 'དེ་ལས་གཞན་གྱུར་རིན་ཆེན་མཚན་ཉིད་འཛིག །'[1]རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་སོགས།། ཇི་ལྟར་ཟབ་རུང་བླ་མེད་བསྐྱེད་རིམ་ལས།། ལྷག་པའི་ཟབ་གནད་མེད་པའི་ཚེ་གཅིག་ལ།། སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་སྟེར་བ་ཡོད་མ་ཡིན།། འོན་ཀྱང་འཆི་མེད་ཚེ་ཡི་རིག་འཛིན་སོགས།། གྲུབ་པས་ཚེ་རབས་མང་པོར་མ་བརྒྱུད་པར།། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པའི་མཐུས།། འགའ་ཞིག་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་འགའ་ཞིག་ནི།། རིན་ཆེན་ལྷ་བུའི་གདུལ་བྱར་འགྱུར་ཡོད་མདོན།། ༈ དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི།། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་ངེས་བྱས་ནས།། འཇུག་སྒོ་གཉིས་པ་དབང་བཞི་ཞུ་བ་ལ།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་བཅུ་ཟུང་ཚང་།། བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་བློ་གྲོས་ལྡན་པ་དང་།། བཟོད་ལྡན་དྲང་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ་སོགས།། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་བཤད་པ་བཞིན།། བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བརྟགས་ཏེ་བསྟེན།། དེ་ཉིད་བཅུ་ཡི་ཕྱི་ཡི་དེ་ཉིད་ནི།། 'ཁྲིས་དང་སྒོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཁས་པ་གཉིས།། དང་པོ་སྦྱོར་སོགས་ཏིང་འཛིན་གསུམ་མཁས་ལྔ།། རིགས་དང་རིགས་ཅན་རྒྱས་བཏབ་མཁས་པ་དྲུག །ས་གར་མཆོད་གར་བཟླས་བརྗོད་ལ་མཁས་དགུ།། ཁྲིས་སྒོམ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྡུས་པ་[2]མཁས་དང་

[1] དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་ན་མཚན་ཉིད་འཛིག། པེ་དཔར།
[2] བསྡུད་པ་ ཀུན་དཔར།

བཅུ༑༑'[1] དེ་ཉིད་བཅུ་ཡི་ནང་གི་དེ་ཉིད་ནི།། བྲིས་དང་བསྒོམས་པས་[2]གདོན་བགེགས་བསྲུང་[3]མཁས་གཉིས།། 'བུམ་དབང་གསང་སོགས་དབང་བསྐུར་མཁས་དང་བཞི།།'[4] མདོན་སྤྱོད་ལས་དང་གཏོར་འབུལ་མཁས་དང་དྲུག །ལྷ་ལ་ཕུར་གདབ་[5]བཟླས་བརྗོད་མཁས་དང་བརྒྱད།། རབ་གནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་[6]མཁས་དང་བཅུ།། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བཅུ་མཁས་དབང་བསྐུར་མཁས།། དབང་བཞི་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་སྡོམ་པར་གནས།། བསྙེན་པ་སྔོན་སོང་ཁྱད་ཆོས་འདི་གསུམ་པོ།། ངེས་པར་ཚང་དགོས་མཁས་པ་བུ་སོགས་བཞེད༑༑ སློབ་དཔོན་མཁས་པས་[7]སློབ་མ་དད་ལྡན་ལ།། འཇུག་སྒོ་དབང་བཞི་བསྐུར་ཚུལ་རྣམ་གསུམ་བཤད།། བྱང་སྡོམ་སྔགས་སྡོམ་གང་ཡང་མི་ནུས་ལ།། སྣོད་བརྟགས་[8]མི་དགོས་གཞུག་པ་[9]ཙམ་ཞིག་བྱ།། བྱང་སྡོམ་འཛིན་ནུས་སྔགས་སྡོམ་མི་ནུས་ལ།། རིག་པའི་[10]དབང་ལྔ་རྗེས་གནང་ཙམ་ཞིག་བསྐུར།། བྱང་སྡོམ་སྔགས་སྡོམ་གཉིས་ཀ་འཛིན་ནུས་ལ༑༑ དབང་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་བསྐུར་བར་བྱའོ་གསུངས།། ༈ དབང་གི་འགག་སྡོམ་ས་བཅད་ཆེན་མོ་[11]གསུམ།། ས་ཡི་ཆོ་ག་སྟ་གོན་ཆོ་ག་དང་།། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དང་བཅས་

---

༡ བྲིས་དང་སྒོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཁས་པ་གཅིག །དང་པོ་སྦྱོར་སོགས་ཉིང་འཛིན་གསུམ་མཁས་གཉིས།། རིགས་དང་རིགས་ཙན་རྒྱས་བཏབ་མཁས་པ་གསུམ།། གསང་དབང་ཤེས་སོགས་དབང་བསྐུར་མཁས་དང་བཞི།། དང་པོ་སྦྱོར་སོགས་ཉིང་འཛིན་མཁས་དང་ལྔ།། ས་གར་མཆོད་གར་བཟླས་མཆོད་ལ་མཁས་དྲུག །སྦྱིན་སྲེག་མཆོད་པ་ལས་བཞི་ལ་མཁས་དགུ། བྲིས་སྒོམ་དཀྱིལ་འཁོར་བཟླས་པ་མཁས་དང་བཅུ།།' ཕེ་དཔར།

༢ **བསྒོམ་པས་** ཀུན་དཔར།

༣ **སྲུང་** ཕེ་དཔར།

༤ **གསང་དབང་ཤེར་སོགས་དབང་བསྐུར་མཁས་དང་བཞི།།** ཕེ་དཔར།

༥ **ཕུད་གདབ་** ཕེ་དཔར།

༦ **བསྒྲུབ་མཆོད་** ཀུན་དཔར།

༧ **མཁས་པ་** ཕེ་དཔར།

༨ **སྣོད་བརྟག་** ཕེ་དཔར།

༩ **ཞུགས་པ་** ཕེ་དཔར།

༡༠ **རིགས་པའི་** ཀུན་དཔར།

༡༡ **ཆེན་པོ་** ཕེ་དཔར།

གསུམ་ཡིན་ནོ།། དང་པོ་ས་བརྟགས་ས་བསླང་[1]ས་སྦྱངས་གཟུང་།། བསྲུང་ཞིང་[2]བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་སྔ་གོན་ཆོ་ག་ལ།། ས་ལྷ་ལྷག་གནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷག་གནས་དང་།། བུམ་པ་ལྷག་གནས་ལྷ་ལ་གསོལ་གདབ་དང་།། སློབ་མ་ལྷག་གནས་བཅས་པ་ལྔ་རུ་བཤད།། དེ་ཡི་ལྔ་པ་སློབ་མ་སྔ་གོན་ལ།། ཀུན་སློང་བཅོས་ཤིང་ནང་དབང་བསྐུར་བ་དང་།། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་དང་།། སྡོམ་པ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་[3]དང་།། སོ་ཤིང་ཚོར་ཆུ་ཀུ་ཤ་སྲུང་སྐུད་[4]བྱིན།། སྨྲ་བསྐྱེད་བགེགས་བསྲུང་[5]རྨི་ལམ་བརྟགས་པར་[6]གདམས།། གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་ངན་པ་ཤར་བྱུང་ན།། བཟློག་ཐབས་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་དང་པོ་ནི།། ཕྱོགས་སྐྱོང་གཏོར་མ་མཁའ་འགྲོ་གཏོར་མ་གཉིས༎ བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་[7]བཟླས་པ་བྱེད་པ་བཞི།། གོ་ཆའི་སྔགས་འགོད་ལྷ་ལ་གསོལ་འདེབས་དྲུག །སྦྱིན་བསྲེག་[8]དང་བཅས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཤད།། གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དེ་ལ་གསུམ།། ཡེ་ཐིག་གདབ་ཅིང་རྡུལ་ཚོན་བགྱེ་བ་དང་།། བུམ་པ་དགོད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ་དང་།། བསྒྲུབ་ཅིང་[9]མཆོད་ནས་དབང་བསྐུར་བྱ་བ་གསུམ།། ༣ བསྒྲུབ་ཅིང་[10]མཆོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ལུགས་[11]ལ།། མི་འདྲ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་གང་ཞེ་ན།། བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་གི་གོ་དོན་ནི།། བདག་བསྐྱེད་མཉམ་དུ་དཀྱིལ་

༡ ས་བསླངས་ པེ་དཔར།
༢ སྲུང་ཞིང་ པེ་དཔར།
༣ བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ པེ་དཔར།
༤ བསྲུངས་སྐུད་ ཀུན་དཔར།
༥ བགེགས་སྲུང་ པེ་དཔར།
༦ བརྟག་པར་ པེ་དཔར།
༧ སྲུང་འཁོར་སྒོམ་པ་ པེ་དཔར།
༨ སྦྱིན་སྲེག་ པེ་དཔར།
༩ སྒྲུབ་ཅིང་ པེ་དཔར།
༡༠ སྒྲུབ་ཅིང་ པེ་དཔར།
༡༡ སྒྲུབ་ལུགས་ པེ་དཔར།

འཁོར་སྒྲུབ་ལ་ཟེར།། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བུར་བྱེད།། འཇུག་པ་ཐ་དད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ནི།། བདག་བསྐྱེད་སྔོན་བཏང་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ལ་ཟེར།། དཔེར་ན་གསང་འདུས་བདེ་མཆོག་ལྷ་བུར་བྱེད།། བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་པའི་གོ་དོན་ནི།། བདག་མདུན་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་བྱེད།། དཔེར་ན་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ལྷ་བུར་ཟེར།། བདག་མདུན་ཐ་དད་ཅེས་པའི་[1]གོ་དོན་ནི།། བདག་བསྐྱེད་ཚུ་རོལ་མདུན་བསྐྱེད་ཕ་རོལ་ཏུ།།། བསྒྲུབ་ཅིང་[2]མཆོད་ནས་དངོས་གྲུབ་ཞུ་བ་དང་།། རང་གི་དབང་ལེན་སློབ་མ་འཇུག་ལ་ཟེར།།། རྡུལ་ཚོན་རས་བྲིས་བསམ་གཏན་ལུས་དཀྱིལ་བཞི།། ཕྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་དང་ནང་དཀྱིལ་གསུམ།། ཀུན་རྫོབ་དཀྱིལ་འཁོར་ཟླ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ།། དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་[3]དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་པོ་དེ།། སློབ་མ་གང་དུ་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན།། དེ་ཡང་དང་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག ། བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་[4]དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་གཞི་[5]ནི།། མེད་པར་བདག་མདུན་ཐ་སྙད་བྱ་མི་རུང་།།། འདི་ནི་བླ་མེད་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་།། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བཞེད་པ་བསྐྱར་བ་ཡིན།། གཞན་ལུགས་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ།། ངེས་པ་མེད་དོ་བླ་མ་མཆོག་དེས་གསུངས།། ༈ བདག་མདུན་སྒྲུབ་སྐབས་དམ་ཡེ་བསྲེ་ལུགས་ལ།། དྲུག་བསྲེས་ལྔ་བསྲེས་བཞི་བསྲེས་གསུམ་བསྲེས་དང་།། གཉིས་བསྲེས་གང་ཡང་མ་བསྲེས་ལུགས་དྲུག་བཤད།། དང་པོ་འདུས་པ་ལྷ་བུར་དཔེར་མཚོན་ན།། སྐུ་གསུམ་བྱིན་བརླབས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་།། ས་ཚིག་སྔ་གོན་རེ་རེ་མདུན་བསྐྱེད་གཉིས།། དྲུག་བསྲེས་ཞེས་བྱ་གཞན་རྣམས་དེ་བཞིན་ཤེས།། ༈ རྡུལ་ཚོན་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ལ།། སློབ་མ་འཇུག

༡ ཞེས་པའི་ ཀུན་དཔར།
༢ སྒྲུབ་ཅིང་ པེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པས་ ཀུན་དཔར།
༤ སྒྲུབ་པའི་ པེ་དཔར།
༥ བསྒྲུབ་གཞི་ པེ་དཔར།

རུང་བློས་བསླངས་[1]དཀྱིལ་འཁོར་ལ།། འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བྱང་ཕྱོགས་ཞ་བསླ་ལར།། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས་ཉི་མའི་ཞིང་ཏ་སོགས།། བློས་བསླངས་[2]ནང་དུ་བཙུག་པ་དམིགས་བསམ་ཏེ།།། དཔེར་ན་སྟོན་པས་ཚུར་ཤོག་དགེ་སློང་བཞིན།། ད་ལྟའི་དགེ་སློང་གསོལ་བཞིན་དགོས་དང་མཚུངས།། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བློས་བློས་བསླངས་[3]དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། བདག་ཉིད་འཇུག་དང་གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་བར།།[4] གསུངས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོན་པོའི་ཏང་རྒྱུ་དེ།། ལས་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྦྱོར་མི་རུང་།། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཡི་གསུང་[5]ལ་མེད།། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་[6]ཆད་དང་སྦ་དཀའ་བའི།།[7] ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ་འགའ་ཞིག་གསུངས།། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་ཅིང་[8]མཆོད་ནས་དབང་བསྐུར་བ།། སློབ་མ་དབང་བསྐུར་སྣོད་རུང་བྱ་ཚུལ་གཅིག །ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་རབ་གནས་བྱ་ཚུལ་གཉིས།། རང་གིས་དབང་ལེན་རྗེ་ལུང་ཉམས་ཆགས་དག །རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་བྱས་འགག་སྡོམ་གཉིས།།། དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་དང་གཞུག་[9]ལ་དབང་བསྐུར་ཡིན།། དེ་ཡི་དང་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་པ་ལ།། གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་གཞུག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ།། མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་གཞུག་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ།། གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་གཞུག་པ་དེ་ལ་ཡང་།།། ཡོལ་བའི་ཕྱི་འཇུག་ནང་འཇུག་གཉིས་བཤད་དོ།། ཡོལ་བའི་ཕྱི་འཇུག་ཕྱི་ཡི་སྐལ་མཉམ་ཟེར།། ནང་གི་སྐལ་མཉམ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་ཡིན།། དངོས་གཞི་དབང་བཞི་དམ་

༡ བློས་སླང་ ཀུན་དཔར།
༢ བློས་སླང་ ཀུན་དཔར།
༣ བློས་སླང་ ཀུན་དཔར།
༤ བསྐུར་བ།། པེ་དཔར།
༥ གསུངས་ ཀུན་དཔར།
༦ བྲིས་སྒྲུབ་ པེ་དཔར།
༧ དཀའ་བ།། པེ་དཔར།
༨ སྒྲུབ་ཅིང་ པེ་དཔར།
༩ འཇུག་ པེ་དཔར།

པ་བསྐུར་བ་ལ།། བུམ་དབང་གསང་དབང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་།། ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཞི་ཡིན་ནོ།། གསང་འདུས་བུམ་དབང་དགུ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན།། ‘མེ་ཏོག་འཕྲེང་དབང་ཆུ་དབང་’[1]ཅོད་པཎ་དབང་།། དྲིལ་བུའི་དབང་དང་རྡོར་དབང་མེ་ལོང་དབང་།། མིང་དབང་སློབ་དཔོན་དབང་དང་རྗེས་གནང་དབང་།། བདེ་མཆོག་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་ནི།། ‘ཆུ་ཅོད་རྡོར་དྲིལ་’[2]མིང་དབང་སྔར་ལྟར་ལྔ།། སྔགས་དབང་རྡོ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱིན་པའི་[3]དབང་།། སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་[4]དབང་དང་ལུང་བསྟན་དང་།། དབུགས་དབྱུང་དབང་དང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དབང་།། རྗེས་གནང་གསུམ་སྦྱིན་དབང་དང་བཅུ་གཅིག་གོ༔ ‘ལ་ལའི་སྐབས་སུ་’[5]མེ་ལོང་དབང་མེད་པས།། བུམ་དབང་དགུ་ཡི་ཐ་སྙད་བྱ་མི་རུང་།། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་གཤེད་མར་བཅུ་གསུམ་དང་།། དགྲ་ནག་བཅུ་གསུམ་‘བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི།།’[6] དབང་ཚིག་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་‘དག་ལས་ནི།།’[7] རིག་པའི་[8]དབང་དང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དབང་།། རྗེས་གནང་ཟུང་དུ་བྱས་ན་དྲུག་ཚན་དང་།། རེ་རེར་བགྲང་ན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་གསུངས་པ།། ‘དེ་ཉིད་བཤད་དང་ལས་རིམ་བསྟན་པ་གཅིག །’[9]སྔགས་གཏད་མིག་སྨན་བཀུ་བ་[10]གཉིས་པ་ཡིན།། མེ་ལོང་བསྟན་དང་མདའ་དྲུག་འཕང་བ་གསུམ།། ཆོས་བཤད་སྤྱི་དང་[11]སོ་སོའི་རྗེས་གནང་བཞི།། རྡོ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་བྱང་ཆུབ་ལུང་བསྟན་

༡ མེ་ཏོག་ཕྲེང་དབང་ཆུ་དང་ པེ་དཔར།
༢ ཆུ་ཅོང་རྡོ་དྲིལ་ པེ་དཔར།
༣ བྱིན་པའི་ པེ་དཔར།
༤ བརྟུལ་ཤུགས་ ཀུན་དཔར།
༥ འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུར་ པེ་དཔར།
༦ བཅུ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ནི།། པེ་དཔར།
༧ ལྟ་བུ་ལ།། པེ་དཔར།
༨ རིགས་པའི་ ཀུན་དཔར།
༩ ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་གཅིག ། པེ་དཔར།
༡༠ བསྐུ་བ་ པེ་དཔར།
༡༡ སྤྱི་གནང་ པེ་དཔར།

ལྔ༔ གསང་བ་བཤད་དང་དབུགས་དབྱུང་དང་བཅས་དྲུག །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ལ།། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་དབང་ལ་སློབ་མའི་དབང་།། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་གསུམ།། བྱིན་ནས་སློབ་མ་རྒྱལ་ཚབ་བསྐོ་བ་ལ།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དབང་དུ་བཤད་པ་མཚུངས།། དེ་ལྟར་བུམ་དབང་བསྐུར་བས་ཐ་མལ་དུ།།[1] སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་དྲི་མ་དག་བྱ་[2]གཞི། ལམ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡན་ལག་ནི།། ལས་བཞི་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་དབང་།། ༈ ནང་དཀྱིལ་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ཀྱི།།[3] གསང་དབང་བསྐུར་བས་ངག་སྒྲིག་རླུང་ངག་གཉིས།། སོ་སོར་སྣང་ཞེན་དྲི་མ་ཀུན་བཀྲུས་གཞི།། ལམ་ནི་དབེན་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་ལ་དབང་།། ནང་དཀྱིལ་གཉིས་པ་ཧྲ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ༔ ཤེར་དབང་བསྐུར་བས་ཡིད་སྒྲིག་གང་སྣང་ཀུན།། བདེ་སྟོང་འཆར་བའི་དྲི་མ་དག་པ་གཞི༔ ལམ་ནི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དབང་།། ནང་དཀྱིལ་གསུམ་པ་དོན་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། ཚིག་དབང་བསྐུར་བས་སྒོ་གསུམ་དྲི་མ་དག །ལམ་ནི་སློབ་དང་མི་སློབ་ཟུང་འཇུག་གི །རྫོགས་རིམ་སྒོམ་[4]ལ་དབང་བར་མཛད་པ་ཡིན།། དེ་ལྟར་དབང་བཞི་བསྐུར་བའི་ས་བོན་ནི།། དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་དག་པའི་ཞིང་ས་ལ།། བསྐྱེད་དང་རྫོགས་རིམ་[5]ཆུ་ལུད་ཀྱིས་བསྐྱང་ན།།[6] བུམ་དབང་བསྐུར་བས་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སྐུ་འགྲུབ།། གསང་དབང་བསྐུར་བས་འབྲས་བུ་ལོངས་སྐུ་འགྲུབ།། ཤེར་དབང་བསྐུར་བས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ།། ཚིག་དབང་བསྐུར་བས་འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ།། དེ་ལྟར་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པས་དབང་དུས་སུ༔ ཁས་བླངས་དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་སྲུང་ཚུལ་ནི།། རབ་ནི་དགེ་སློང་འབྲིང་ནི་དགེ་ཚུལ་

---

༡ གྲི།། པེ་དཔར།
༢ དག་པ་ པེ་དཔར།
༣ ཀྱིས།། པེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་ པེ་དཔར།
༥ རྫོགས་པའི་ པེ་དཔར།
༦ བསྐྱངས་ན།། པེ་དཔར།

དང་༎ ཐ་མ་དགེ་བསྙེན་སྡོམ་པ་ལྡན་དགོས་སོ།། དགེ་བསྙེན་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ༎ ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྙེན་ནོ།། དང་པོ་གྲུབ་དབང་མར་པ་ལོ་ཙྪ་དང་།། གཉིས་པ་འབྲོམ་སྟོན་ལྷ་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་ལས།། གསང་སྔགས་དབང་བསྐུར་ཚང་མ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད།། སྔོན་དུ་སྨོན་སེམས་འཇུག་སྡོམ་བླངས་ཡོད་[1]པས།། སྨོན་སེམས་བསླབ་བྱ་བརྒྱད་དང་འཇུག་སྡོམ་གྱི།། རྩ་ལྟུང་བཅོ་བརྒྱད་ཉེས་བྱས་ཞེ་དྲུག་རྣམས།། ངོ་བོ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ངོས་འཛིན་ན།། དང་པོ་སྨོན་སེམས་བསླབ་བྱ་བརྒྱད་པོ་ནི།། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་འཕེལ་ཐབས་བཞི༎ སེམས་བསྐྱེད་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་དང་པོ་ཡིན།། ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའོ།། སེམས་ཅན་བློས་མི་སྤོང་བ་གསུམ་པ་སྟེ།། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་བཞི་པའོ།། སྐྱེ་ཀུན་སེམས་བསྐྱེད་མི་འབྲལ་རྒྱུ་བཞི་ནི།། མཁན་སློབ་སྦྱིན་གནས་དབུ་མི་བསྐོར་བ་གཅིག །གཞན་གྱིས་དགེ་བྱེད་འགྱོད་དུ་མི་འཇུག་[2]གཉིས།། ཐེག་ཆེན་ཞུགས་ལ་སྐྱོན་མི་འདོགས་པ་གསུམ།། ལྷག་བསམ་མིན་པའི་གཡོ་སྒྱུ་སྤོང་བ་[3]བཞི།། ནག་ཆོས་བཞི་སྤངས་[4]བསླབ་བྱ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།། ༈ འཇུག་སྡོམ་བསླབ་བྱ་[5]རྩ་ལྟུང་བཅོ་བརྒྱད་ནི།། བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་པོ་ཡིན།། སེར་སྣས་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་གཉིས་པ་སྟེ།། བཤགས་ཀྱང་[6]མི་ཉན་བརྡེག་པ་གསུམ་པ་ཡིན།། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱོངས་[7]ལྟར་སྣང་སྟོན་པ་བཞི།། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་ལས་བྱུང་དེ་བཞིའོ།། ནམ་སྙིང་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་

---

༡ ལེན་དགོས་ པེ་དཔར།
༢ མི་བཅུག་ པེ་དཔར།
༣ སྤྲངས་པ་ པེ་དཔར།
༤ བཞི་སྤྲང་ པེ་དཔར།
༥ བླང་ན་ པེ་དཔར།
༦ བཤད་སྒྲུང་ པེ་དཔར།
༧ ཆོས་སྤྲང་ པེ་དཔར།

བཅུ་གསུམ་ནི།། དཀོན་མཆོག་དཀོར་འཕྲོག་དམ་ཆོས་སྤོང་བ་གཉིས།། དུར་སྐྱིག་འཕྲོག་དང་མཚམས་མེད་བྱས་པ་བཞི།། ལོག་ལྟ་འཛིན་དང་གྲོང་ཁྱེར་འཇིག་པ་དྲུག །ཐེག་དམན་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་བཟློག་པ་བརྒྱད།། སོ་ཐར་སྤང་ཞིང་[1]ཐེག་དམན་སྨད་པ་བཅུ།། མི་ཆོས་རྫུན་སྨྲ་ལོག་འཚོ་བཅུ་གཉིས་པ།། ཁྲིམས་ངན་འཆའ་བ་དང་བཅས་བཅུ་གསུམ་མོ།། ཐབས་མཁས་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་གཅིག་པུ་ནི།། སེམས་ཅན་བློས་སྤངས་[2]སྨོན་སེམས་དོར་བའོ།། བྱང་སྡོམ་ཕམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བ་ལ།། ཀུན་དཀྲིས་བཞི་ཀ་ཚང་དགོས་བཅུ་དྲུག་པར།།[3] ཚང་མི་དགོས་ཞེས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་།། ལོག་ལྟ་སྨོན་སེམས་'དོར་བའང་དེ་ལྟར་ཡིན།།'[4] ཉེས་དམིགས་མི་ལྟ་སྤྱོད་འདོད་མ་ལོག་གཉིས།། དགའ་ཞིང་མགུ་དང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་བཞི།། ཚང་བ་ཀུན་དཀྲིས་ཆེན་པོ་རྩ་ལྟུང་དངོས།། ཉེས་དམིགས་མི་ལྟའི་[5]ཀུན་དཀྲིས་ཚང་གྱུར་ན།། གཞན་གསུམ་མེད་ཀྱང་ཟག་པ་འབྲིང་ཞེས་བྱ།། དེ་མེད་གཞན་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་པ་ཆུང་།། ༈ ཉེས་བྱས་ཞེ་དྲུག་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད།། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཇུག །རྒན་པ་རྣམས་ལ་གུས་མི་བྱེད།། དྲིས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས།། མགྲོན་པོས་[6]བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་།། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད།། ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་[7]མི་བྱེད།། འདི་བདུན་ནི་སྦྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར།། ཕ་རོལ་དད་ཕྱིར་སློབ་མི་བྱེད།། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་ཆུང་།། སྙིང་བརྩེར་བཅས་ན་མི་དགེ་མེད།། འཚོ་བ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན།། འཕྱར་ནས་རབ་ཏུ་རྒོད་ལ་སོགས།། འཁོར་བ་གཅིག་པུར་བགྲོད་པར་སེམས།།

---

༡ སྤོང་ཞིང་ པེ་དཔར།
༢ བློས་སྤོང་ པེ་དཔར།
༣ དང་།། པེ་དཔར།
༤ དོར་བ་རྣམ་གཉིས་ཡིན།། པེ་དཔར།
༥ མི་བལྟ་ པེ་དཔར།
༦ མགྲོན་པོས་ པེ་དཔར།
༧ བྱིན་ པེ་དཔར།

གྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྒྲོང་བ།། ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་འཚོས་མི་བྱེད།། འདི་དགུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།། གཤེ་ལ་ལན་དུ་གཤེ་བ་སོགས།། ཁྲོས་པ་རྣམས་ནི་ཡལ་བར་དོར།།[1] ཕ་རོལ་ཤད་ཀྱིས་འཆག་པ་སྤོངས།། ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཇུག །འདི་བཞི་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།། རྙེད་བཀུར་འདོད་ཕྱིར་འཁོར་རྣམས་སྡུད།།[2] ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སེལ་མི་བྱེད།། ཆགས་པས་བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་བརྟེན།། འདི་གསུམ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།།། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་མི་འཚོལ།། བསམ་གཏན་སྒྲིབ་པ་སྤོང་མི་བྱེད།། བསམ་གཏན་རོ་ལ་ཡོན་ཏན་བལྟ།། འདི་གསུམ་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྤོང་བར་བྱེད།། རང་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་བརྩོན།། བརྩོན་མིན་ཕྱི་རོལ་བསྟན་བཅོས་བརྩོན།། བརྩོན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ།། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད།། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད།། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲོ་[3]མི་བྱེད།། དེ་ལ་སྨོད་དང་ཡི་གེར་བརྟེན།། འདི་བརྒྱད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།། དགོས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་མི་བྱེད།། ནད་པའི་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་སྤོང་།། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ།། བག་མེད་པ་ལ་རིགས་མི་སྟོན།། བྱས་ལ་[4]ལན་དུ་ཕན་མི་འདོགས།། གཞན་གྱི་མྱ་ངན་སེལ་མི་བྱེད།།[5] ནོར་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་[6]མི་བྱེད།།། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་མི་བྱེད།། གཞན་གྱི་བློ་དང་མཐུན་མི་འཇུག །ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་སྨྲ་མི་བྱེད།། རྐྱེན་དང་འཚམས་པར་ཚར་མི་གཅོད།།[7] རྫུ་འཕྲུལ་བསྡིགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད།། འདི་བཅུ་གཉིས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་སྤྱིའམ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།། སྙིང་བརྩེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་།། སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད།། ཀུན་སློང་བསམ་

1 འདོར།། པེ་དཔར།
2 བསྡུད།། ཀུན་དཔར།
3 བགྲོ་ པེ་དཔར།
4 བྱས་པ་ པེ་དཔར།
5 མི་བྱ།། པེ་དཔར།
6 བྱིན་ པེ་དཔར།
7 མི་སྤྱོད།། ཀུན་དཔར།

བཞིན་བྱས་དང་མ་བྱས་ཀྱིས།། ཉེས་བྱས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉེས་བྱས་ཙམ།། ཞི་དྲུག་ཞི་དྲུག་ཚར་གཉིས་འཇོག་པ་ཡིན།། དེ་ལྟར་བྱང་སྡོམ་ཐུན་མོང་བ་དང་ནི།། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་གསང་སྔགས་སྡོམ་པ་ནི།། རྡོར་དབྱིངས་ཀུན་རིག་ལ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད།། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་བདེ་གསང་དུས་འཁོར་སོགས།། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་པོའི་དབང་ཐོབ་ནས།།། རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་གཉིས།། རིགས་ལྔ་སྤྱི་ལ་རྩ་བ་ཡན་ལག་གཉིས།།། རིགས་ལྔ་སྤྱི་ཡི་རྩ་བ་དེ་ལ་ཡང་།། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་སྡོམ་པོ་བརྒྱད་དང་ནི།། ལཱུ་ཨི་པ་ཀ་རས་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པ།། སྡོམ་པོ་གཉིས་ཏེ་སྡོམ་པོ་བཅུ་རུ་བཤད།། དེ་ཡི་དང་པོ་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་ནི།། སློབ་དཔོན་སློད་དང་བདེ་གཤེགས་བཀའ་འདས་གཉིས།། རྡོ་རྗེ་སྤུན་ཁྲོས་བྱམས་པ་སྤོང་བ་བཞི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་བཏང་གྲུབ་མཐའ་སློད་པ་དྲུག །གསང་བ་སྒྲོགས་[1]དང་བདག་ཉིད་བརྙས་པ་བརྒྱད།། སྟོང་ཉིད་སློད་དང་གདུག་ཅན་བྱམས་པ་བཅུ།།། སྟོང་ཉིད་མ་བསྒོམ་སུན་འབྱིན་བཅུ་གཉིས་པ།། དམ་ཚིག་མི་བསྟེན་ཤེས་རབ་མར་སློད་པ།། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་ཡིན་ནོ་སྡོམ་པོ་ནི།། ཤེས་རབ་སྟོབས་ལེན་བདུད་རྩི་སྟོབས་ལེན་གཉིས།། སྣོད་མིན་མི་གསང་ཚོགས་ནང་རྩོད་པ་བཞི།། འདྲི་བ་ལན་ལོག་ཉན་ཐོས་ནང་གནས་དྲུག །རྣལ་འབྱོར་ང་རྒྱལ་དད་མེད་ཆོས་སྟོན་བརྒྱད།། དེ་དག་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས།། ལཱུ་ཨི་པ་ཀ་རས་བཞེད་པའི་གཉིས་པོ་ནི།། བསྙེན་སོགས་མ་བྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་འཇུག །སྡོམ་གཉིས་བཅས་པ་དགོས་མེད་འདའ་བ་ཡིན།། དེ་དག་བསྲུང་བ་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་གོ །ཡན་ལག་དམ་ཚིག་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ།། བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་སྤོང་བའི་དམ་ཚིག་དང་།། སྤོང་བའི་དམ་ཚིག་གཞན་བསྟེན་གསུམ་ཡིན་ནོ།།། བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་རྩ་བཞི་ཚང་དང་ལྔ།། བསྡམ་པའི་[2]དགེ་བསྙེན་སྡོམ་པ་དེ་ལ་

[1] སྒྲོག་ པེ་དཔར།
[2] བསྡམས་པའི་ པེ་དཔར།

ཟེར༔ སྟོང་བའི་དམ་ཚིག་མི་དགེ་བཅུ་སྤང་[1]ཡིན།། སྤང་བའི་[2]དམ་ཚིག་གཞན་ཡང་བསྟེན་
པ་ནི།། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་འགོག་དང་རྗེར་དྲིལ་[3]སོགས།། ལྷ་ཡི་ཕྱག་མཚན་ལྷ་ལ་ཕུལ་
བ་ཡི།། མེ་ཏོག་སྙིང་པ་[4]ལ་སོགས་ལྷ་སྐུ་དང་།། མཚན་མ་དམན་མ་མི་འགོམ་པ་ཡིན་
གསུངས།། དེ་དག་བླ་མེད་སྤྱི་འགྲོའི་བསྲུང་སྡོམ་ལགས།། མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་སྒོས་ཀྱི་[5]
དམ་ཚིག་ནི།། གཡོན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཚེས་བཅུའི་མཆོད་པ་དང་།། ཀང་བརྒྱད་མ་བསྟོད་
ཤེས་རབ་མ་མཐོང་ཚེ།། བདག་བུ་ཁྱོད་ནི་མ་ཡིན་ལ།། ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་བྱུང་བར་དུ།།
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ནུ་མ་ལས།། བྱུང་བའི་འོ་མས་སྐྱོང་[6]བར་གྱིས།། ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཚིགས་བཅད་[7]དེས།། བསྟོད་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི།། དམ་ཚིག་རྣམ་པ་བཞི་རུ་བཤད།། དུས་འཁོར་དབང་བཞི་ཐོབ་པ་ཡིས།། རྩ་
བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི།། བླ་མའི་ཐུགས་དཀྲུགས་དང་པོ་དང་།། བླ་མའི་བཀའ་བཅག་
གཉིས་པ་ཡིན།། རྡོ་རྗེ་སྤུན་ཁྲོས་གསུམ་པ་དང་།། བྱམས་པ་བཏང་བ་བཞི་པ་ཡིན།། ཁུ་བ་
འབྱིན་པ་ལྔ་པ་དང་།། མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ།། མཆོག་དམན་འཛིན་པ་དྲུག་པ་
ཡིན༔ གསང་བ་སྒྲོག་པ་[8]བདུན་པ་དང་།། དཀའ་ཐུབ་ལུས་གདུད་བརྒྱད་པ་ཡིན།། སྟོང་ཉིད་
མ་དད་དགུ་པ་དང་།། ཁ་གཏིང་མི་མཚུངས་བྱམས་པ་བཅུ།། མི་འགྱུར་བདེ་མེད་བཅུ་
གཅིག་པ།། རྣལ་འབྱོར་ལྡན་མེད་བཅུ་གཉིས་པ།། ཚོགས་འཁོར་རིག་མ་བརྙས་བྱེད་པ།།
བཅུ་གསུམ་ཡིན་ནོ་བུད་མེད་རྣམས།། སྨོད་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞིའོ།།[9] དེ་ལྟར་བླ་མེད་སྤྱི་

---

[1] བཅུ་སྟོང་ སེ་དཔར།
[2] སྟོང་བའི་ སེ་དཔར།
[3] རྗེ་དྲིལ་ སེ་དཔར།
[4] སྙིང་པ་ ཀུན་དཔར།
[5] སྟོས་ཀྱི་ སེ་དཔར།
[6] བསྐྱང་ ཀུན་དཔར།
[7] ཚིག་བཅད་ ཀུན་དཔར།
[8] སྒྲོགས་པ་ ཀུན་དཔར།
[9] བཅུ་བཞི་པའོ།། སེ་དཔར།

འགྲོ་དང་།། མཐུན་པ་བདུན་དང་མི་མཐུན་བདུན།། དེ་རྣམས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི།། དབང་ཆེན་ཐོབ་པས་ཤེས་དགོས་སོ།། ༈ གཞན་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས།། བརྟུལ་ཞུགས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཤད།། སྡིག་པ་ལྔ་དང་ཉེ་སྡིག་ལྔ།། གསོད་པ་ལྔ་དང་འཁྲུ་བ་ལྔ།། འདོད་པ་ལྔ་སྟེ་ལྔ་ཚན་ལྔ།། གསུངས་པའི་སྡིག་པ་ལྔ་པོ་ནི།། སྲོག་གཅོད་རྫུན་དང་མ་བྱིན་ལེན།། ལོག་གཡེམ་ཆང་དང་ལྔ་ཡིན་ནོ།། ཉེ་བའི་སྡིག་པ་ལྔ་པོ་ནི།། རྒྱན་དང་ཤོ་དང་མིག་མང་གཅིག། མཐོང་ཐོས་དོགས་པའི་ཤ་ཟ་གཉིས།། ངག་འཆལ་གང་དྲན་སྨྲ་བ་གསུམ།། ཕ་མེས་ཆེད་དུ་ཚུན་ཐོབ་བཞི།། ཕྱུགས་གསོད་དམར་མཆོད་བྱེད་པ་ལྔ།། གསོད་པ་ལྔ་ནི་བ་གླང་དང་།། བྱིས་པ་བུད་མེད་སྐྱེས་པ་གསོད།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཤིག་པ་ལྔ།། འཁྲུ་བ་ལྔ་ནི་དམ་ཆོས་དང་།། སངས་རྒྱས་མི་དད་གྲོགས་པོར་འཁོན།། རྗེ་བོར་འཁོན་དང་དགེ་འདུན་འཁོན།། རང་ལ་ཡིད་རྟོན་བསླུ་བ་ལྔ།། འདོད་པ་ལྔ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་དང་།། དྲི་རོ་རེག་བྱར་ཆགས་པ་ལྔ།། དུས་འཁོར་ཐུན་མོང་[1]མ་ཡིན་པའི།། བསྲུང་དགོས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡིན།། ༈ ཀུན་རིག་དབང་ཆེན་ཐོབ་པ་ཡིས།། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་བཅུ་གསུམ་པ།། བསྲུང་ལུགས་[2]འདྲ་མིན་གོ་དགོས་ནི།། ཟླ་མེད་ཚོགས་འཁོར་ཤ་ཆང་སྤྱོད།། ཡོ་གར་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱོད།།། ཟླ་མེད་རིག་མ་འཛུད་པ་དགོས།། ཡོ་གར་རང་ལྟར་གསལ་བས་ཆོག །༈ དུས་འཁོར་ཟླ་མེད་ཡོ་ག་གསུམ།། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་འབྱུང་བ་ལ།། ཀུན་དཀྲིས་ཚང་དགོས་བཅུ་གསུམ་དང་།། ཚང་མི་དགོས་པའི་རྩ་ལྟུང་ནི།། ལྔ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤོང་ཡིན།། དུས་འཁོར་ལུགས་ལའང་ལྔ་པ་སྟེ།། བྱང་སེམས་འབྱིན་ལ་བྱེད་དོ་གསུངས།། ༈ ཀུན་དཀྲིས་བཞི་ནི་རྩ་ལྟུང་ལ།། ཉེས་དམིགས་མི་བལྟ་དང་པོ་དང་།། སྤྱོད་འདོད་མ་ལོག་གཉིས་པ་དང་།། དགའ་ཞིང་མགུ་བ་གསུམ་པ་ཡིན།། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་བཞི་པའོ།། དགའ་ཞིང་མགུ་

[1] ཐུན་མོངས་ ཀུན་དཔར།
[2] སྲུང་ལུགས་ པེ་དཔར།

བ་མ་གཏོགས་པ།། ཀུན་དཀྲིས་གསུམ་དུ་བྱེད་པའང་ཡོད།། རིགས་ལྔ་སྤྱི་ཡི་དམ་ཚིག་ཉི༔ དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཤེས་པར་གྱིས།། ༈ རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ལ།། ཁྲིན་བསྡོམས་[1]བཅུ་དགུ་བཤད་པ་ནི།། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་མཆོག་གསུམ་ལ།། གུས་པ་རྣམ་སྣང་སྡོམ་པ་དྲུག །རྡོར་དྲིལ་ཕྱག་རྒྱ་སློབ་དཔོན་ལ།། གུས་པ་མི་བསྐྱོད་སྡོམ་པ་བཞི།། ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་ཆོས་དང་བྱམས།། སྦྱིན་པ་རིན་འབྱུང་སྡོམ་པ་བཞི།། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་ཐེག་གསུམ་ལ།། གུས་པ་འོད་དཔག་མེད་པའི་གསུམ།། ཕྱི་ནང་མཆོད་སོགས་སྡོམ་པ་རྣམས།། བརྩོན་པ་དོན་གྲུབ་སྡོམ་པ་གཉིས།། ཁ་གཅིག་དེ་ལ་འདི་སྐད་གསུངས།། རྣམ་སྣང་བཞི་དང་དོན་གྲུབ་བཞི།། བགྲང་[2]བས་དམ་ཚིག་བཅུ་དགུ་ཟེར།། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན༔ ༈ སོ་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་དང་།། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡོམ་པ་གསུམ།། བསྲུང་བར་འདོད་པས་ཐོགས་མེད་ཀྱིས།། བཤད་པའི་ལྟུང་བའི་སྒོ་བཞི་ནི།། མི་ཤེས་ལྟུང་བའི་སྒོ་དང་པོ།། བག་མེད་ལྟུང་བའི་སྒོ་གཉིས་པ།། མ་གུས་ལྟུང་བའི་སྒོ་གསུམ་པ།། ཉོན་མོངས་ལྟུང་བའི་སྒོ་བཞི་པ།། དེ་དག་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཤིག་གསུངས།། ༈ ཡང་གཅིག་ཕྱག་ན་པདྨོ་དེས།།[3] ཚེ་སྒྲུབ་འགྲོ་ལ་རིངས་པ་ཡི།།[4] བུ་སློབ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་གདམས།། རྒྱུད་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་དག་གི །མཚམས་ལ་གཅེས་པའི་སྲུང་བླང་ནི།། བོད་ལ་མཚམས་སྒྲུབ་མང་ན་ཡང་།། རྟགས་དང་ཡོན་ཏན་ཚུལ་བཞིན་དུ།། མི་འབྱུང་མཚམས་གསུམ་རལ་བའི་སྐྱོན།། སྐུ་མཚམས་མ་གྲོལ་གཞན་དང་ཐྲད།། གསུང་མཚམས་མ་གྲོལ་ངག་བཅད་ཤོར༔ ཐུགས་མཚམས་མ་གྲོལ་ཉོན་མོངས་དྲག ། ༈ དམ་ཚིག་ཉམས་པ་རྣམ་གསུམ་ནི།། བསྐྱེད་པའི་སྐུ་ནི་མི་གསལ་ཞིང་།། བཟླས་པའི་[5]སྔགས་ནི་མ་དག་དང་།། བསྒོམས་པའི་

༡ ཁྲིན་བསྡོམ་ ཀུན་དཔར།
༢ བགྲངས་ པེ་དཔར།
༣ དེ།། པེ་དཔར།
༤ ཡིས།། པེ་དཔར།
༥ བཟླས་པ་ པེ་དཔར།

ཉིང་འཛིན་བྱིང་བའོ།། ༈ བསྲུང་བྱ་རྣམ་གསུམ་ཉམས་པ་ནི།། ལུས་བཅུད་ཁམས་ཀྱི་དྭངས་མ་ཉམས།། ངག་བཅུད་ཁ་རླངས་མཆིལ་མ་དོར།། ཡིད་བཅུད་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་མ་བཅད།། དེ་དག་གསུམ་ཚན་གསུམ་པོ་ནི།། རྩ་བའི་ཉེས་པ་རྣམ་དགུའོ།། ༈ ཡན་ལག་ཉེས་པ་བཅུ་བཞི་ནི།། ‘སྒྲུབ་པ་པོ་ཡི་བསྲུང་དགོས་པས།།’[1] མཚམས་མ་གྲོལ་བར་གནས་མི་སྤོ།།[2] གདན་དང་གདིང་བ་མི་སྤྲུག་གོ །གཞན་དང་ཁ་ཕོར་མ་བསྲེ་ཞིང་།། གཏོར་མ་དུས་ལས་མ་ཡོལ་འབུལ།། འཐབ་དང་འཁོན་འཛིན་མི་བྱ་ཞིང་།། སྒྲུབ་ཁང་གཏོར་ཕུད་ཉམས་མི་འཇུག༔ ཁྱི་དང་མཛེ་བོ་བཤན་པ་གསུམ།། སྒྲུབ་ཁང་ནང་དུ་མི་འཇུག་ཅིང་།། ཉམས་གྲིབ་ཅན་གྱི་ཟས་ལ་འཛེམ།། སྐྲ་ར་ཨག་ཚོམ་མི་བྲེག་གོ། རང་གི་མལ་དུ་གཞན་མི་བཏང་།། འཕྲེང་སོགས་གཞན་གྱི་ལག་མི་འཁྲིམ།། མདའ་གཞུ་མཚོན་རྩེ་མི་རེག་ཅིང་།། མཚོན་རྩེ་ཁ་ལ་མི་འཇུག་པ།། དེ་དག་བཅུ་བཞི་བསྲུང་དགོས་སོ།། ༈ སྤྱིར་ནི་ཐུགས་བཟླས་སྐྱོན་བཅུ་ནི།། སྐྱོན་ལྔ་དང་ནི་བར་གཅོད་ལྔ།། ཆེ་ཆུང་མགྱོགས་བུལ་མ་དག་དང་།། གློ་ལུ་གཏམ་སླ་སྒྲིད་པ་བྱེད།། གཉིད་དང་སེམས་གཡེང་[3]བཅུ་རྣམས་སོ།། ༈ འབྱུང་དུ་ཉེ་བའི་བགེགས་ཀྱི་གཙོ།། ཀུན་སློང་རྙེད་བཀུར་དོན་གཉེར་ནས།། རང་གཞན་བར་ཆད་བསྲུང་ཕྱིར་དང་།། རང་ཉིད་ནད་ལས་ཐར་ཕྱིར་བརྩོན།། ལྷོད་པ་བག་མེད་ལུས་སེམས་སྐྱོ།། མ་བསྡམས་མི་གཙང་རྫི་ལྷུས་ངན།། ཟླ་ཕྱེད་འདི་དང་ཟླ་ཕྱེད་གཞན།། ཐུན་དྲུག་ཐུན་བཞི་ཐུན་གསུམ་རུང་།། ཐོག་མར་གང་བཅས་དེ་ལས་འདས།། དེ་ནི་དུས་འདས་ཡིན་གསུངས་པས༔ རྩ་བའི་གཞི་བསྙེན་གྲངས་བསྙེན་དུ།། མི་བྱ་ལེགས་གྲུབ་རྒྱུད་ལས་གསུངས།། ཉེས་དམིགས་འགའ་ཞིག་སེལ་ཚུལ་ནི།། ངག་ཤོར་གཉིད་དང་གློ་དང་གླལ།། སྦྲིད་པ་ལུད་པ་ཙོག་ལྷུང་བདུན།། བྱུང་ན་བགྲང་འཕྲེང་མལ་ལ་འཇོག །བྲིས་བྱ་ཁ་བཤལ་དེ་གོང་གི །

༡ སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་བསྲུང་དགོས་ནི།། པེ་དཔར།
༢ མི་སྤོ།། པེ་དཔར།
༣ སེམས་གཡེངས་ ཀུན་དཔར།

སྔགས་རྣམས་བཟླས་པའི་གྲངས་མི་འཇུག །ཁ་གཅིག་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཟེར།། གཉིད་ལ་བཅོ་ལྔ་སྲིད་པ་བཅུ།། འོག་རླུང་བདུན་དང་གཏམ་ལ་ལྔ།། གློ་ལ་ལྔ་དང་གླལ་ན་གསུམ།། མཆིལ་མ་སྣབས་ལུད་[1]དོར་ལ་བཅུ།། བཟླས་པའི་གྲངས་སུ་མི་བརྩི་གསུངས།། སེམས་གཡེང་གཞན་གྱི་སྔགས་བགྲང་དང་།། གཞན་ལ་མཆོད་བསྟོད་བྱས་ན་ཡང་།། ཡིད་ཀྱིས་བཤགས་ཤིང་གསོལ་བཏབ་ནས།།[2] བཟླས་པ་གང་ཡིན་དེ་ལ་འཇུག །བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་ཡི།། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་དང་།། ཕྱག་ན་པདྨོའི་གསུང་ཟིན་བྲིས།། ལྷན་གཅིག་བསྡོམས་ན་འདི་ལྟར་རོ།། ལྔ་ནི་བསྐྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་བཞི།། སྐད་ཅིག་དགྲོང་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་།། ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་།། མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་༔ ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བྱེད་པ་བཞི།། ༧ ཡེ་ཤེས་སྤྱན་འདྲེན་[3]མི་འདྲ་བཞི།། ཆོས་སྐུ་རང་བཞིན་གནས་བྱེད་ནས།། ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་གཅིག །ལོངས་སྐུ་རང་བཞིན་གནས་བྱེད་ནས།། སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་གཉིས།། འོག་མིན་ལ་སོགས་དག་ཞིང་ནས༔ དཔེར་ན་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་[4]ལྟར།། སྤྲུལ་པའི་ཚུལ་དུ་སྤྱན་དྲངས་གསུམ།། ཡང་ན་མགྲོན་ཐབས་ལྟ་བུར་ནི།། ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་བཞི་པ་ཡིན།། ལྔ་ནི་བསྐྱེད་ལུགས་རྣམ་བཞི་པོ།། མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཕུང་རྡོལ་བ་བཞིན།། སྐད་ཅིག་དགྲོང་བསྐྱེད་བྱེད་ཚུལ་ཡིན།། ས་བོན་ཕྱག་མཚན་སྐུ་རྫོགས་པ།། ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་བྱེད་ཚུལ་ཡིན།། སྟོང་ཉིད་ཟླ་ཉི་གང་རུང་གཉིས།། ཕྱག་མཚན་ས་བོན་སྐུ་རྫོགས་གསུམ།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་རུ་སྦྱར་ནས་བསྐྱེད།། མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་བྱེད་ཚུལ་ཡིན།། གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བཞུད།། ཚད་མེད་ལྷ་མོ་བཞི་ཡིས་བསྐུལ།། སླར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ལྡང་།། ཞུ་བ་གླུས་

༡ སྣབ་ལུད་ ཀུན་དཔར།
༢ བཏབ་ནི།། པེ་དཔར།
༣ སྤྱན་དྲངས་ པེ་དཔར།
༤ གཉིས་ཆར་ པེ་དཔར།

བསྐུལ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན།། དེ་བཞི་མ་གཏོགས་བསྐྱེད་ཚུལ་མེད།། ༈ ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་
ཚིག་ལ།། གཞུག་[1]ལུགས་མི་འདྲ་རྣམ་གསུམ་ཡོད།། རྡོ་རྗེ་སློབ་མའི་འཇུག་པ་དང་།། རྡོ་
རྗེ་ཤུགས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཇུག་པ་གསུམ།། ༈ ལྕགས་ཀྱུ་
ཞགས་པ་ལྕགས་སྒྲོག་དྲིལ།། ཕྱག་རྒྱས་དགུག་གཞུག་[2]བཅིང་མཉེས་དང་།། བཅིང་དབང་
ཟེར་ཡང་ཁྱད་པར་མེད།། དེ་སྙིང་པོ་མཉམ་ཟེར་བ་དང་།། ལྷ་ཡི་གྲངས་སུ་འབྱོར་བྱེད་པ་
ཡོད།།། ༈ བདག་བསྐྱེད་ཚོ་གའི་ཆིངས་ལ་ནི།། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ།།
རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་འདི་ལྟར་ཡིན།། ཚོ་ག་རྒྱས་པའི་ཆིངས་བཞི་ནི།། ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་
ཆིངས་དང་གཅིག །དེ་ཉིད་ཞི་དགུའི་ཆིངས་དང་གཉིས།། བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་
ཆིངས་གསུམ།། རྣལ་འབྱོར་དྲུག་གི་ཆིངས་དང་བཞི།། ༈ ཚོ་ག་བསྡུས་པའི་ཆིངས་གཉིས་
ནི།།། བསྐྱེད་རིམ་རྡོ་རྗེ་བཞི་ཆིངས་གཅིག །རྣལ་འབྱོར་དྲུག་ཆིངས་དེ་དང་གཉིས།། དེ་
རྣམས་འདུས་པའི་ཆིངས་དྲུག་ཡིན།། ༈ བདེ་མཆོག་ལོ་ནག་དྲིལ་གསུམ་ནི།། རྣལ་འབྱོར་
རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཆིངས་མ་
གཏོགས་མེད།། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་རྐྱང་པའི་མིན།། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོས་རྫོགས་རིམ་
བསྡུ།།། གདོང་དྲུག་དགྲ་ནག་གཤེད་དམར་དང་།། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ།། དང་པོ་
སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏིང་ངེ་འཛིན།། ལས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་
ཏིང་ངེ་འཛིན།། ཏིང་འཛིན་གསུམ་ཆིངས་དེ་དང་གཅིག །རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཆིངས་དེ་དང་
གཉིས།།། མ་གཏོགས་ཆིངས་གཞན་མེད་པ་ཡིན།། ༈ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་ལ།། བྱང་
ཆུབ་བཞི་ཆིངས་བྱང་ཆུབ་བཞི།། བསྙེན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་ཡན་ལག་གཉིས།། སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཆེན་
ཡན་ལག་གཉིས།། ཡན་ལག་བཞི་ཆིངས་མ་གཏོགས་པ།། བསྐྱེད་རིམ་ཆིངས་ལ་བཤད་

༡ ཞུགས་ པེ་དཔར།
༢ དགུག་ཞུགས་ པེ་དཔར།

པ་མེད།། ༔ ཧིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་[1]ནི།། དུས་འཁོར་ཡོད་ཀྱང་ཚིངས་མིན་ནོ།།
༔ འདུས་པར་བསྐྱུང་འཁོར་[2]ཕྱི་ནང་གཉིས།། ཡོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མིན།། རྣམ་
གཞག་བསྐྱུང་འཁོར་[3]བཤད་པ་ཡོད།། བདེ་མཆོག་དུས་འཁོར་གཉིས་ལ་ནི།། བསྐྱུང་
འཁོར་[4]རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོད།། ༔ དམར་ནག་འཇིགས་བྱེད་གསུམ་པོ་ལ།། ཐུན་
མོང་བསྐྱུང་འཁོར་[5]ཐུན་མོང་མིན།། བསྐྱུང་འཁོར་[6]གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན།། འཁོར་ལོ་
བསྐོར་ལ་འདི་སྐབས་སུ།། གནད་ལྔ་བཤད་ཀྱང་ལས་དང་པོས།། དེ་སྐབས་[7]བྱེད་པ་མིན་
ནོ་གསུངས།། ༔ གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་རྣམ་སྣང་གི །སྐུ་དང་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་སོགས།།
བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན།། ༔ ཚ་ཆེན་སྒོ་ཚད་འདོམ་གང་དང་།། ཚ་ཕྲན་ཚ་ཚུང་
ཁྲུ་གང་གཉིས།། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།། ༔ རྒྱ་ཕིབས་[8]ཧོག་གི་རྩེ་མོ་ནས།།
གཙོ་བོའི་གདན་ཐད་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ།། ཤར་ནུབ་མདའ་ཡབ་མདའ་ཡབ་བར།། མཉམ་
ལ་རྒྱ་མཉམ་དཔང་མཉམ་ཟེར།། བརྩིགས་པའི་ནང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱེད།། སྒོ་ཚད་བཞི་
དང་འདོད་སྣམ་ནས།། གསེར་སྐྱེད་གོང་མའི་བར་དུ་མཉམ།། རྒྱ་ཕྱེད་དཔང་མཉམ་ཟེར་བ་
ཡིན།།། ༔ དཀྱིལ་འཁོར་དུར་ཁྲོད་ཡོད་པ་ལ།། དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དང་ཤིང་བརྒྱད་དང་།།
ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད་དང་ཞིང་སྐྱོང་བརྒྱད།། ཆུ་བརྒྱད་ཀླུ་བརྒྱད་སྤྲིན་བརྒྱད་དང་།། རི་བརྒྱད་
མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་བརྒྱད།། མེ་བརྒྱད་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་དང་ནི།། རོ་ཡི་སྦྱོད་ལམ་བཞི་
བྱེད་བརྒྱད།། བརྒྱད་ཚན་བཅུ་གཅིག་ཚང་བར་དགོས།། རོ་ཡི་སྦྱོད་ལམ་བཞི་བྱེད་ནི།།

---

༡ རྣམ་བཞག་ ཐེ་དཔར།
༢ སྲུང་འཁོར་ ཐེ་དཔར།
༣ སྲུང་འཁོར་ ཐེ་དཔར།
༤ སྲུང་འཁོར་ ཐེ་དཔར།
༥ སྲུང་འཁོར་ ཐེ་དཔར།
༦ སྲུང་འཁོར་ ཐེ་དཔར།
༧ དེ་སྐད་ ཐེ་དཔར།
༨ རྒྱ་ཕིབ་ ཀུན་དཔར།

མགོ་མེད་འཆག་དང་དཔྱངས་པས་ལངས།། འཁྲིལ་བས་ཉལ་དང་བསྐྱོན་པས་འདུག །སྤྱོད་ལམ་བཞི་བྱེད་མཚོན་པར་གསུང་།།[1] རྟ་བབས་སླང་ཚུལ་[2]མི་འདྲ་བདུན།། གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་དང་པོ་ཡིན།། ལྔ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་མཉམ་པ་གཉིས།། སྒོ་ཚད་གཅིག་མའི་རྟ་བབས་གསུམ།། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྟ་བབས་བཞི།། རྟ་བབས་སྣམ་བུ་བརྒྱད་མ་ལྔ།། རྟ་བབས་བང་རིམ་བཞི་མ་དྲུག །རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་རྟ་བབས་བདུན།། རྟ་བབས་མི་འདྲ་རྣམ་བདུན་ལགས།། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་བསྡུ་བྱེད་པ་ལ།། བསྐལ་པ་ཆགས་འཇིག་[3]སྦྱར་དགོས་པ།། བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བསྐྱེད་དང་།། ཆོས་མཐུན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི།། ཁྱད་ཆོས་བདུན་ལྡན་བཤད་པ་ནི།། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་དང་དཔག་མེད་ཐུབ༎ དགའ་བ་ཟས་ཟ་ནམ་མཁར་འགྲོ།། རང་འོད་གསལ་དང་ཞལ་ལྷར་དྭངས།། ཕོ་མོའི་ཐ་སྙད་མེད་པ་བདུན།། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། དབང་པོ་ཚང་ཞིང་རང་ལུས་འོད་ཀྱིས་གསལ༎ ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར་ཉིན་མཚན་ཐ་སྙད་མེད།། དེ་ལྟར་མེད་པས་དུས་ཚིགས་[4]ལོ་ཟླ་མེད༎ ཅེས་པ་[5]ཡང་གསུངས། འདུས་པ་འཆི་བ་ལམ་འཁྱེར་[6]ལ།། རྒྱས་པ་ཉེར་ལྔ་ཐིམ་དགོས་བཤད།། དེ་འདྲའི་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་ནི།། རང་གི་[7]རྒྱུད་ཀྱིས་[8]བསྡུས་པ་ཡི།།'[9] ཕུང་པོ་ལྔ་དང་འབྱུང་བ་བཞི།། དབང་པོ་དྲུག་དང་གཟུགས་སོགས་ལྔ།། གཞི་ཡི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སོགས༎ ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་འཛོམ་པ་ཡིན།། འཁོར་བསྡུར་ཐིམ་པས་དཀར་ལམ་ཤར།།

---

༡ གསུངས།། པེ་དཔར།
༢ བསླང་ཚུལ་ པེ་དཔར།
༣ ཆགས་འཇིགས་ ཀུན་དཔར།
༤ དུས་ཚིག་ ཀུན་དཔར།
༥ ཞེས་པ་ ཀུན་དཔར།
༦ ལམ་ཁྱེར་ ཀུན་དཔར།
༧ རང་གིས་ པེ་དཔར།
༨ རྒྱུད་ཀྱི་ ཀུན་དཔར།
༩ ཡིས།། པེ་དཔར།

གནོད་མཛེས་ཐིམ་པས་དམར་ལམ་ཤར།། འཇམ་དཔལ་ཐིམ་པས་ནག་ལམ་ཤར།། གཙོ་བོ་ཐིམ་པས་འོད་གསལ་ཤར།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ་གསུངས།། ༈ ལུས་དཀྱིལ་ཕྱི་དཀྱིལ་དབྱེར་མེད་པས།། ལུས་དཀྱིལ་ནང་དུ་ཕྱི་དཀྱིལ་ལྷ།། དགོད་ཅིང་ལུས་དཀྱིལ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས།། གཙོ་བོའི་ལུས་ལ་བཀོད་བྱས་ཀྱང་།། དེ་ནི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།། ཙུང་བར་གསུངས་པས་དོགས་མི་དགོས།། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ།། སྒོ་བདུན་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།། ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ།། སྦྱོ་བའི་སྒོ་དང་མཛད་པའི་སྒོ།། བསྡུ་བའི་[1]སྒོ་དང་འདྲེས་པའི་སྒོ།། རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་དབང་བསྐུར་སྒོ།། རང་རང་གནས་སུ་འཁོད་པའི་[2]སྒོ།། ཚོ་ག་གཞན་གྱི་རྒྱལ་མཆོག་ལ།། འདྲེས་པའི་སྒོ་དང་དབང་བསྐུར་སྒོ།། མེད་པ་མ་གཏོགས་ལྔ་པོ་ཡོད།། ༈ ཐ་ཐིག་སྒོམ་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ།། རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་།། ཕྲ་བ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི།། རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ།། ༈ ལས་ནི་དང་པོ་པ་དང་ནི།། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང་།། ཡེ་ཤེས་དབང་དང་ཡང་དག་དབང་།། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི།། གསང་འདུས། འཇམ་རྡོར་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་།། 'ང་ཡི་འདྲེན་པ་ཡང་དག་མཆོག །སྐྱབས་མགོན་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དེས།།'[3] གཞན་ལ་རྒྱས་སྐབས་སྦྱར་ཙུང་གསུངས།། དེ་འདྲའི་ཞལ་གདམས་མང་ཡོད་ཀྱང་།། བྲིས་ན་ཧ་ཅང་མང་བར་འགྱུར།། རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་ནི།། ཕྲ་ཐིག་མ་ཡིན་ཕྲ་ཐིག་གི། སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་མདོ་ལས་ཀྱང་།། བཤད་པའི་སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་ཚོད།། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་འགྲུབ་པ་དང་།། དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ་མགོན་དེས་གསུངས།། ༈ ཕྲ་ཐིག་ཡིན་ན་ཞི་གནས་ནི༔ ངེས་པར་སྙེད་པ་དགོས་པ་ཡིན།། དེ་ལྟར་ལྡན་པའི་སྔགས་པ་ནི།། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའང་འགྲུབ་པ་[4]ཡིན།། ༈ འདི་སྐབས་བྱིང་རྒོད་ངོས་འཛིན་ཞེས།། བྱིང་རྒོད་ཕྲ་རགས་

---

༡ སྡུ་བའི་ ཀུན་དཔར།
༢ འཁོར་བའི་ པེ་དཔར།
༣ ང་ཡི་འདྲེན་མཆོག་སྐྱབས་མགོན་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དེས། པེ་དཔར།
༤ གྲུབ་པ་ པེ་དཔར།

གཉིས་པོ་ཡི།། ཐ་སྙད་རྒྱ་གཞུང་ལ་མེད་ཀྱང་།། དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི།། དྲིས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་སྒྲ་ལས།། ཏིང་འཛིན་གཡོ་མེད་སྐྱོང་བའི་ཚེ།། ཙུང་ཟད་དམིགས་པའི་ངར་ཤོར་ན།། བྱིང་བ་ཕྲ་མོས་ཟིན་པ་ཡིན།། ངར་མེད་དྭངས་ཆ་ཡོད་པ་ནི།། བྱིང་བ་འབྲིང་ནི་སླེབས་པ་ཡིན།། དྭངས་ཆ་མེད་ན་བྱིང་བ་ཆེ།། ཞེས་གསུངས་བྱིང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི།། རྩེ་གཅིག་དགེ་ལ་ཡིད་གཏོད་ཚེ།། སེམས་ཀྱི་གསལ་ངར་འཛིན་སྟངས་ནི།། དམ་པོ་[1]ཤོར་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན།། བྱིང་བར་དབྱེ་ན་རྣམ་གཉིས་ཏེ།། དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད།། མི་དགེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡི།། བྱིང་བ་གཏན་ནས་མེད་དོ་གསུངས།། ༔ རྒོད་པ་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་།། དམིགས་པ་ཡིད་འོང་ལ་དམིགས་པ།། བྱེད་ལས་ཞི་གནས་བར་དུ་གཅོད།། འདོད་ཆགས་ཆར་གཏོགས་ཉེ་ཉོན་ཡིན།། དེ་ཡང་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་དེ།། ཕྱོགས་གཅིག་དམིགས་རྟེན་ལ་གཏོད་ཅིང་།། ཕྱོགས་གཅིག་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་ནི།། རྒོད་པ་ཕྲ་མོར་བཞག་པས་ཆོག །དམིགས་པ་ཤོར་ནས་གཞན་ལ་འཕྲོ།། དེ་ནི་རྒོད་པ་རགས་པ་ཡིན།། འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒོད་པ་མིན།། ཞེ་སྡང་གིས་ཀྱང་འཕྲོ་བ་ཡོད།། ༔ དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི།། རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་ནི།། འགྲུབ་པའི་[2]ཚད་ནི་འདི་ལྟར་ལགས།། བསྲུང་བའི་[3]འཁོར་ལོ་མེ་རི་བཅས།། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན།། སེམས་ལ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར།། རིག་མཐོང་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད།། རང་ཉིད་ལྷ་ཡིན་སྙམ་པ་ཡི།། གསལ་སྣང་ང་རྒྱལ་བཅོས་མིན་འཐོབས།། དཔེར་ན་ཆོས་སྐྱོང་བབས་པ་བཞིན།། ཉིན་མཚན་ཆ་དྲུག་བྱས་པ་ཡི།། ཆ་གཅིག་ཙམ་ལ་བྱིང་རྒོད་གཉིས།། སྤུ་རྩེ་ཙམ་ཡང་འཇུག་མི་ནུས།། དེ་འདྲ་བྱུང་ན་[4]གྲུབ་ཚད་ཡིན།། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་

༡ དམ་པ་ ཀུན་དཔར།
༢ གྲུབ་པའི་ སེ་དཔར།
༣ སྲུང་བའི་ སེ་དཔར།
༤ བྱུང་བ་ སེ་དཔར།

པས༔ ལས་བཞི་གང་བསྒྲུབ་[1]འགྲུབ་པ་ལ།། ཐེ་ཚོམ་ཡིད་གཉིས་བྱ་མི་དགོས།། ༈ དེ་འདྲའི་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ནི།། གྲུབ་ནས་[2]རྫོགས་རིམ་ཞུགས་ན་བཟང་།། སྙིགས་དུས་མི་རྣམས་ཚེ་ཐུང་བས།། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་ནས།། ཐུན་མོང་[3]དངོས་གྲུབ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད།། བསྒྲུབ་པའི་ལོང་སྐབས་མི་འདུག་གསུངས།། ༈ བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་སྔོན་སོང་ནས།། རྫོགས་རིམ་རླུང་སེམས་སྡུད་[4]སྟོབས་ཀྱིས།། དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལྷན་སྐྱེས་བདེ།། ཐོག་མར་ཐོབ་དང་ཞི་གནས་དང་།། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན།། དེ་བས་འབད་པས་རྫོགས་རིམ་སློབ།། ༈ བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་ཐིག་མཐར་ཕྱིན་ནས།། ཐུན་མོང་[5]གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་སྒྲུབ་ན།། དང་པོ་ལྷ་སྔངས་དངོས་གྲུབ་བཞི།། གྲུབ་ཚད་འདི་ལྟར་འོངས་དགོས་སོ།། ཤིང་ལྗོན་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་པ།། ལྷ་སྔངས་བྱས་ཙམ་ས་ལ་ལྷུང་།།[6] མཁྲེགས་ཤིང་གྱེན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས།། ལྷ་སྔངས་བྱས་ཙམ་ཐུར་དུ་འགུག །རྒྱང་རིང་མེ་ཏོག་དྲི་ལྡན་རྣམས།། ལྷ་སྔངས་བྱས་ཙམ་ཉུང་དུ་འདུ།། རླུང་ནི་དྲག་པོས་བཏབ་པ་ལ།། ལྷ་སྔངས་བྱས་ཙམ་རྒྱ་མི་གཡོ།། དེ་དག་ལྷ་སྔངས་དངོས་གྲུབ་བཞི།། ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པའང་ཡོད༔ གྲིཥྞ་ས་ར་དགུག་པ་དང་།། མ་ཧེ་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་།། ཤིང་ཏོག་[7]ས་ལ་ལྷུང་བ་དང་༔ ལྷ་སྔངས་བྱས་ཙམ་གདུག་ཅན་རེངས།། དེ་ལྟར་ལྷ་སྔངས་བཞི་པོ་ནི།། འགྲུབ་ཀྱང་མངོན་སྤྱོད་དྲག་ལས་ཀྱིས།།[8] ཞིང་བཅུ་ཚང་བའི་དགྲ་བོ་ཡང་།། བསྒྲལ་ན་རང་ཉིད་སྡིག་པ་ཆེ།། ༈ འོ་ན་མངོན་སྤྱོད་དྲག་ལས་ནི།། ཇི་ཙམ་ཞིག་ནས་བྱེད་པ་ཡིན།། ཞེ་ན་ལྷ་སྔངས་

---

༡ གང་སྒྲུབ་ ཞེ་དཔར།
༢ འགྲུབ་ནས་ ཀུན་དཔར།
༣ ཐུན་མོངས་ ཀུན་དཔར།
༤ སྡུས་ ཀུན་དཔར།
༥ ཐུན་མོངས་ ཀུན་དཔར།
༦ ལྷུང་།། ཞེ་དཔར།
༧ ཤིང་རྟོག་ ཀུན་དཔར།
༨ ཀྱི།། ཀུན་དཔར།

བཞི་པོ་ཡིས།། དེ་ལྟར་ནས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག །ལྟ་སྟངས་མཛད་པས་སྤུར་ཁོ་བཞིན།། ནུས་ན་གདུག་ཅན་བསྒྲལ་བ་དང་།། དེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་མཐོ་རིས་ཀྱི།། རྟེན་བཟང་བསྐྱལ་ནུས་[1] ངེས་པར་འོང་།།[2] དེ་ལྟའི་སྔགས་པས་དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ།།[3] བསྒྲལ་བའི་ཞིང་བཅུ་ཞེས་པ་ནི༔ སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བཤིག་པ་གཅིག །དཀོན་མཆོག་དབུ་འཕང་སྨད་པ་གཉིས།། དགེ་འདུན་དཀོར་ནི་འཕྲོག་པ་གསུམ།། ཐེག་ཆེན་སྨོད་ཅིང་སུན་འབྱིན་བཞི།། བླ་མའི་སྐུ་ལ་བསྡོ་བ་[4]ལྔ།། རྡོ་རྗེ་སྤུན་སུན་འབྱིན་པ་དྲུག །སྒྲུབ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་བདུན།། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་གཏན་མེད་བརྒྱད།། དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་བྲལ་བ་དགུ །ལས་འབྲས་ལོག་པར་ལྟ་བ་བཅུ༔ དེ་དག་བསྒྲལ་བའི་ཞིང་བཅུ་ཟེར།། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ལྡན་ན།། བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པོ་ལྟར་སྣང་རྙེད།། བཟླས་པ་མང་ཡང་རྦ་རླར་སྐྱེས།། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་ཙ་ན་ཀྱ།། དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི།། རྒྱས་པར་བླ་མ་མཆོག་དེས་གསུངས།། ༈ གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།། རི་ལུ་མིག་སྨན་ས་འོག་དང་།། རལ་གྲི་ནམ་མཁར་འཕུར་བ་དང་།། མི་སྣང་འཆི་མེད་གྲུབ་པ་དང་།། ནད་འཇོམས་དང་བཅས་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།། ཞྭ་ཐིག་འགྲུབ་ཚད་བསྐྱེད་རིམ་ནི།། མཐར་ཕྱིན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཚད།། ནང་ལ་ཡུངས་འབྲུ་[5]ཙམ་གྱི་ནི།། ཐིག་ལེའི་དབུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས།། མ་འདྲེས་གསལ་བར་གང་འདོད་པར།། མཉམ་འཇོག་ནུས་པ་ནང་གི་ཚད།། བསྡུང་འཁོར་[6]བསྒོམ་པས་ཆར་པ་ཁེག །[7]ནམ་མཁར་བཻཌཱུརྻ་ཡི་ནི།། ཐེམ་སྐས་བསམ་ནས་[8]བར་སྣང་བགྲོད།། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ཡི།། ས་གཞིར་

༡ བརྟེན་བཟང་བསྐྱེལ་ནུས་ ཀུན་དཔར།
༢ འོངས།། པེ་དཔར།
༣ བསྒྲལ།། པེ་དཔར།
༤ བརྡོ་བ་ ཀུན་དཔར།
༥ ཡུང་འབྲུ་ ཀུན་དཔར།
༦ སྲུང་འཁོར་ པེ་དཔར།
༧ ཁེགས།། པེ་དཔར།
༨ བསམས་ནས་ པེ་དཔར།

བསམ་པས་[1]མི་ཁྱེང་བ།། དེ་ལྟར་སོང་བ་བཤད་པ་ཡོད།། ༈ རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།། དགོས་པ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་ཡིན།། མཆོག་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་འགྲུབ།། ཐུན་མོང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་འགྲུབ།། ཐུན་མོང་དེ་ལ་གཙོ་ཐལ་གཉིས།། ཐལ་པ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་བཞི།། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན།། གཙོ་བོ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོས་འགྲུབ།།། ༈ ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པས་[2]ངལ་ཞིང་དུབ།། སྐྱོ་ན་བསྙེན་པར་འཇུག་པ་ཡིན།། ༈ ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་དང་པོ་ཡིན།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གཉིས་པ་ཡིན།། དམ་ཚིག་བཟླས་པ་གསུམ་པ་ཡིན།།། གོང་བུའི་བཟླས་པ་བཞི་པ་ཡིན།། ཧྲོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ལྔ་པ་ཡིན།། དོ་ལིའི་བཟླས་པ་དྲུག་པ་ཡིན།། ཁྲོ་བོའི་བཟླས་པ་བདུན་པ་ཡིན།། ཁྲོས་པའི་བཟླས་པ་བརྒྱད་པའོ།། ལྔ་པ་ཧྲོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ལ།། བྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་གཉིས་ཡོད་དེ།། ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་ཡིན་ན་ནི།། སྔགས་ཕྲེང་གསང་གནས་བརྒྱུད་ནས་ནི།། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཞལ།། མགལ་མེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཡིན།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའམ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི།། ཆོས་སྐྱོང་ཕྲུག་དྲུག་པ་ལ་སོགས།། ཧྲོགས་བཟླས་བྱེད་ན་འདི་ལྟར་རོ།། སྙིང་གའམ་ནི་ལྟེ་བ་ནས།། ཞལ་དུ་འཁོར་བ་སྔར་ལྟར་བྱེད།། བསྙེན་པ་དུས་ཀྱི་བསྙེན་པ་གཅིག །གྲངས་ཀྱི་ལས་རུང་བསྙེན་པ་གཉིས།། མཚན་མ་མཐོང་བའི་བསྙེན་པ་གསུམ།། སེམས་ནི་བརྟན་པའི་བསྙེན་པ་བཞི།། དང་པོ་དུས་ཀྱི་བསྙེན་པ་ནི།། ཟླ་བ་དྲུག་གམ་གསུམ་དུ་བསྙེན།། གཉིས་པ་གྲངས་ཀྱི་བསྙེན་པ་ནི།། བསོད་ནམས་ཆེན་པོས་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག །བསོད་ནམས་འབྲིང་གིས་འབུམ་ཕྲག་གཅིག །བསོད་ནམས་ཆུང་དུས་བྱེ་བ་གཅིག །དགོས་པར་ཐོད་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས།། གསུམ་པ་མཚན་མའི་བསྙེན་པ་ནི།། ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་།། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་ཡི་ལྷ།། ཡང་ཡང་བསྟིམ་པས་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི།། གཟི་མདངས་ལྷག་པར་

---

༡ བསམས་པས་ པེ་དཔར།

༢ བསྒོམས་པས་ པེ་དཔར།

ཚེ་རབ་སོང་།། དེ་ནི་མཚན་མའི་བསྙེན་པའོ།། བཞི་པ་སེམས་བརྟན་བསྙེན་པ་ནི།། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ནི།། བསྐྱེད་རིམ་[1]རགས་པ་འགྲུབ་[2]ལ་ཐེར།། དེ་ལྟར་བསྙེན་པ་ཚད་ལྡན་པར།།[3] ལམ་དུ་སོང་བའི་རྟགས་མཚན་ནི།། འཇམ་མགོན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིས།།[4] འདི་ལྟར་བཞེད་དེ་རང་རྒྱུད་[5]ནི།། ཤིན་ཏུ་དུལ་ཞིང་ཉམས་བདེ་བར།། ཐུགས་དམ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ།། བཀྲེས་སྐོམ་ཆུང་བ་དང་པོ་ཡིན།། ནད་ལས་ཐར་བ་གཉིས་པ་ཡིན།། ཉམས་རྟོགས་བཟང་བ་གསུམ་པ་ཡིན།། གཟི་མདངས་ཆེ་བ་བཞི་པ་ཡིན།། རྨི་ལམ་བཟང་བ་ལྔ་པ་ཡིན།། བདེན་པར་རྨི་བ་དྲུག་པ་ཡིན།། བརླས་བརྗོད་སྦྱོ་བ་བདུན་པ་ཡིན།། ངལ་བ་ཆུང་བ་བརྒྱད་པ་ཡིན།། དྲི་ཞིམ་བྲོ་བ་[6]དགུ་པ་ཡིན།། ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་བཅུ་པ་ཡིན།། ཡོན་ཏན་ལྷུར་ལེན་བཅུ་གཅིག་པ།། རང་གི་ལྷག་ལྷར་དད་གུས་ནི།། ཆེ་རབ་སོང་བ་བཅུ་གཉིས་པའོ།། དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དང་དབང་ཕྱུག་གི །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ།། དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟར་རོ།། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་།། རྫུ་འཕྲུལ་ཀུན་འགྲོ་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་།། ཅི་འདོད་བསྐྱེད་དང་ཡོན་ཏན་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད།། ཅེས་གསུངས།[7] དབང་ཕྱུག་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་ནི།། ཕྱི་རོལ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ།། ཡོད་ཅིང་ནང་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་ཡི།། སྔ་ལྟས་སུ་ནི་འོང་བར་བཤད།། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་ཡོན་ཏན་ནི།། ཐ[༡]་རབ་ཡང[༢]་བ་མཆོད[༣]་པར་འོས།། བདག[༤]་པོར་གྱུར་དང་དབང[༥]་དུ་གྱུར།། གར[༦]་ཡང་ཕྱིན་དང་འདོད་དགུར[༧]་ལྡན།། དེ་བཞིན་དགའ[༨]་མགུར་

---

༡ བསྐྱེད་རིམས་ ཞེ་དཔར།

༢ གྲུབ་ ཞེ་དཔར།

༣ ནོ།། ཞེ་དཔར།

༤ ཡི།། ཀུན་དཔར།

༥ དང་རྒྱུད་ ཞེ་དཔར།

༦ དྲོ་བ་ ཀུན་དཔར།

༧ ཞེས་གསུངས། ཀུན་དཔར།

གནས་པའོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་འདུལ་བ་འཛིན་པས་ནི།། ནང་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནི།། སྦྱོར་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པས་ཆོག །དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡི་ལྷ་ཚོགས་ནི།། སྤྲོ་བསྡུ་དབང་ཐོབ་ཐ་བ་ཡིན།། བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་།། སྤྲོ་བསྡུ་དབང་ཐོབ་ཡང་བ་ཡིན།།། དེ་ལྟར་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་གཉིས།། གཉིས་ཀ་དབང་ཐོབ་བདག་པོ་ཡིན།། གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་ཚར་གཅོད་དང་།། རྗེས་འཛིན་ནུས་པ་དབང་འགྱུར་ཡིན།། ཡིད་ཀྱི་གང་བསམ་སྐྱུས་ཐུབ་པ།། གར་ཡང་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན།། ལྷ་དང་མི་དང་འབྱུང་པོ[1]ཡིས།། མཆོད་པས་འདོད་དགུར་ལྡན་པ་ཡིས།།[2] སྟོབས་བཅུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི།། དགའ་མགུར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུངས།། ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་པོ་ནི།། གཟུགས་སྐུ་མཚན་སྤྲས་དང་པོ་དང་།།། རང་སྣང་རིག་མར་ཁ་སྦྱོར་གཉིས།། ཐུགས་ནི་བདེ་ཆེན་དང་[3]གནས་གསུམ།། བདེ་དེས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་བཞི།། སྙིང་རྗེས་ཞི་མཐའ་སྤངས་པ་ལྔ།། སྐུ་ཡི་རིགས་འདྲ་ཆད་མེད་དྲུག །འཕྲིན་ལས་འགོག་མེད་བདུན་པའོ།། ༈ བསྐྱེད་རིམ་ལ་ནི་ཉེར་མཁོ་བའི།། ཕྱག་མཚན་རྒྱན་སོགས་དབྱེ་བ་དང་།། མཚན་ཉིད་མཚོན་དོན་བཤད་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་མཚོན་ཆ་དང་།། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་རྒྱན་གྱི[4]ཆེད།། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་རྩེ་དགུ་པ།། རྟག་ཏུ་འཆང་བའི་ཕྱག་མཚན་ཡིན།། དམ་ཚིག་རྡོར་དྲིལ[5]ངེས་པར་ནི།། རྩེ་ལྔ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་གསུངས།། ནྲ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་།། ནྲ་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཡི།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་སུ་ཡོད།། རྟག་ཏུ་འཆང་རྒྱུའི་རྡོ་རྗེ་ནི།། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ཟུར་བརྒྱད་དང་།། སྟེང་གི་པད་འདབ་བརྒྱད་པོ་ནི།། སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་འོག་གི་བརྒྱད།། སེམས་མ་བརྒྱད་དང

---

༡ འབྱུང་བ་ པེ་དཔར།
༢ ཡིན།། པེ་དཔར།
༣ དང་ པེ་དཔར།
༤ བརྒྱན་གྱི་ ཀུན་དཔར།
༥ རྡོ་དྲིལ་ པེ་དཔར།

འཕགས་པའི་ལམ།། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་སྙིང་གི་ནི།། པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུས་[1]ལྷ་གདན་
མཚོན།།། སྙིང་རྩ་ལྔ་ནི་གཤེགས་པ་ལྔ།། འོག་རྩ་ལྔ་ནི་མཁའ་འགྲོ་ལྔ།། ལམ་དང་འབྲས་བུ་
ཡེ་ཤེས་ལྔ།། མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས།། རྡོར་དྲིལ་རྩེ་དགུ་གཉིས་ཀ་ནི།། སྙིང་
རྩ་དགུ་དང་འོག་རྩ་དགུ།། འདྲ་བར་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་པའི།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་གཤེགས་པ་
ལྔ།།། མཚམས་ཀྱི་རྩ་ནི་ཁམས་བཞི་པོ།། དག་པའི་ཚད་མེད་བཞི་པོ་དང་།། ལྷ་མོ་བཞི་ནི་
མཚོན་པ་ཡིན།། དྲིལ་བུ་མི་འདྲ་རྣམ་པ་གཉིས།། རྡོར་ཕྲེང་མན་སྔེ་ལས་བཤད་པ།། ཤེས་
རབ་མ་ཡི་གདོང་པ་དང་།། ལམ་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཕྲོད་པ།། ས་བོན་བརྒྱད་དང་[2]
གཡས་བསྐོར་དང་།། སཾ་བྷུ་ཊ་ནས་བཤད་པ་ཡི།། ཤེས་རབ་མ་ཡི་གདོང་པ་དང་།། ཧཾ་དང་
འཁོར་ལོ་གསུམ་འཕྲོད་པ།། ས་བོན་བརྒྱད་ནི་གཡོན་བསྐོར་དུ།། བཤད་པའི་དྲིལ་བུ་རྣམ་
པ་གཉིས།། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི།། དབྱེ་ན་རིགས་ལྔ་སོ་སོ་ཡི།། དྲིལ་བུ་མི་
འདྲ་རྣམ་ལྔ་ཡོད།། དེ་ནི་‘གང་གིས་ཤེས་ཤེ་ན།།’[3] དྲ་བའི་ཚབ་ཏུ་འཁོར་ལོ་བརྒྱད།། ཡོད་
པ་རྣམ་སྣང་དྲིལ་བུ་ཡིན།། དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་པདྨ་དང་།། རལ་གྲི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་
བསྐོར།།། ༈ རིགས་ལྔ་ཕྱོགས་གཅིག་སྡོམ་བྱེད་པའི།། དྲིལ་བུ་དེང་སང་ཤིན་ཏུ་མང་།། ད་
ལྟ་འཛམ་དྲིལ་ཞེས་གྲགས་པ།། དཔའ་བོའི་དྲིལ་བུར་བཤད་པ་ཡིན།། དེ་ཡང་ཕྱི་ཡི་ཁོག་
པ་ལ།། རྡོ་ཕྲེང་ཙམ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས།། རིགས་ནི་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། ཕྱོགས་
གཅིག་སྒྲིལ་བའི་དྲིལ་བུ་ནི།། ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན་ནི།། དྲིལ་བུའི་ཕོ་བྲང་སྙིང་གི་ནི།།
པད་འདབ་བརྒྱད་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད།། ཤར་དུ་སྤྱན་མ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ།། མཱ་མ་ཀཱི་དང་ནུབ་
ཕྱོགས་སུ།། གོས་དཀར་མོ་དང་བྱང་ཕྱོགས་སུ།། སྒྲོལ་མར་བཅས་པའི་ས་བོན་དགོད།།

---

༡ ཟེའུ་འབྲུ་ ཀུན་དཔར།
༢ བརྒྱད་ནི་ པེ་དཔར།
༣ གང་གི་ཤེས་ཞེ་ན།། ཀུན་དཔར།

ཤར་ལྷོར་པཾ་ནི་ནོར་རྒྱུན་མ།། ལྷོ་ནུབ་ཙུཾ་ནི་ཙུཎྜ་དང་།། ནུབ་བྱང་བྷྲཱིཾ་[1]ནི་ཁྲོ་གཉེར་ཅན།། བྱང་ཤར་མཾ་ནི་འཕྲེང་བ་མ།།[2] པད་འདབ་[3]བརྒྱད་ལ་མཛེས་པར་བཀོད།། 'དེ་འོག་ཕྲེང་བར་རྡོ་རྗེ་སོགས།།'[4] དྲ་བ་ཁྲུག་པ་པད་འདབ་གཉིས།། ཐད་ཀར་བབས་པ་བྱ་དགོས་གསུངས།། བར་དུ་དྲ་བ་ཕྱེད་པས་བརྒྱན།། དྲ་ཁྲུག་བརྒྱད་ལ་གཤེགས་པ་བཞི།། གཤེགས་མ་བཞི་ཡི་ཕྱག་མཚན་འགོད།།[5] འོན་ཀྱང་སྤྱན་མར་སྤྱན་མིག་བྲི།། ལྷ་མོ་ཙུཎྜ་[6]སྐྱིལ་བྲེད་མ།།[7] རིག་པ་ཅན་མ་[8]གསུམ་པོ་ནི།། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གསུངས།། དྲིལ་བུའི་ཁ་ཕྱོགས་རྡོར་ཕྲེང་དང་།། དྲིལ་བུའི་ནང་ཕྱོགས་ཆོས་འབྱུང་གཅིག །བྲིས་ན་ལེགས་ཤིང་ཆོས་འབྱུང་ནི།། བསྐོལ་མ་བྲི་[9]དང་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ།། བྲི་བ་[10]གང་ནས་མ་བཤད་གསུངས།། དྲིལ་བུའི་ལྟེ་ནི་ཟུར་བརྒྱད་པ།། ངེས་བཟུང་དགོས་པ་གསང་གནས་ཀྱི།། རྩ་བརྒྱད་མཚོན་དོན་ཡིན་ནོ་གསུངས།། དྲིལ་བུའི་ཡུ་བ་མཚོན་དོན་ནི།། རྡོ་རྗེ་འདྲ་བས་[11]བཤད་མི་དགོས།། དུས་འཁོར་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་ཡི།། རྡོར་དྲིལ་མི་འདྲ་རྣམ་གཉིས་ཡོད།། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་ཡབ་ཀྱི་ཞལ།། དྲིལ་བུའི་ཡུ་བ་ཡུམ་གྱི་ཞལ།། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཞིར་ཞལ་རེ་རེ།། 'དགོས་པའི་རྡོར་དྲིལ་བཤད་པ་དང་།། རྡོར་དྲིལ་ཞལ་གཅིག་བཤད་པ་གཉིས།།'[12] ཆ་ཚད་ལ་སོགས་མི་འདྲའོ།། རྡོར་དྲིལ་ནམ་ནི་འཛིན་རེས་ཀྱི།།[13] བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དྲན་དགོས་སོ།།

---

༡ བྲཱིཾ་ པེ་དཔར།
༢ ཕྲེང་བ་ས།། པེ་དཔར།
༣ པད་བརྒྱབ་ ཀུན་དཔར།
༤ དེ་འོག་རྡོར་ཕྲེང་ཆུ་སྲིན་ཁ།། པེ་དཔར།
༥ བཀོད།། པེ་དཔར།
༦ ཙུཎྜ་ པེ་དཔར།
༧ བསྐྱིལ་བྲེད་མ།། ཀུན་དཔར།
༨ རིགས་པ་བརྟེན་མ་ ཀུན་དཔར།
༩ སྐོལ་མ་འབྲི་ པེ་དཔར།
༡༠ འབྲི་བ་ པེ་དཔར།
༡༡ འདྲ་བར་ པེ་དཔར།
༡༢ དགོས་པའི་རྡོ་དྲིལ་མི་དགོས་པའི།། རྡོ་དྲིལ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན།། པེ་དཔར།
༡༣ འཛིན་རེས་བཞིན།། པེ་དཔར།

དེ་ལྟར་མ་དྲན་རྟོར་དྲིལ་འཛིན།། གླང་པོའི་དྲིལ་བུ་འཁྲོལ་བ་[1]བཞིན།། ཅང་ཏེའུའི་[2]རྒྱུ་ནི་ཐོད་པ་དང་།། ཐ་ན་ཤིང་ནི་གང་ཡང་རུང་།། ཐོད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་པ་ལོ།། བཅུ་དྲུག་ལོན་དང་བུད་མེད་ནི།། བཅུ་གཉིས་ལོན་པའི་ཐོད་པ་དགོས།། སྦྲེའུའི་ལྟགས་པས་[3]ཁ་གཡོགས་དང་༑༑ ཁ་གཡོགས་གཡས་སུ་པད་འདབ་བརྒྱད།། གཡོན་དུའང་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ལ།། ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ་བྲི།། ཚུ་བྲེའི་རྐང་པས་བརྡུང་བར་བྱ།། མེ་ལོང་དར་སྣ་འདོགས་པ་མེད།། རིན་པོ་ཆེ་ཡི་རྒྱན་བརྒྱད་ནི།། དབུ་རྒྱན་སྙན་རྒྱན་མགུལ་རྒྱན་དང་།། ཕྱག་གདུབ་ཞབས་གདུབ་སེ་མོ་དོ།། དོ་ཤལ་འོག་པག་རྣམས་དང་བརྒྱད།། སེ་མོ་དོ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི།། འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་སྙིང་ག་དང་།། རྒྱབ་ཏུ་དེ་བཞིན་གནས་པ་ཡི།། གྲྭ་བཞི་[4]ནས་ནི་རིན་པོ་ཆེའི༑༑ ཕྲེང་བ་ཕྲག་པ་མཆན་ཁུང་ནས།། རྒྱུགས་པ་རྒྱབ་མདུན་སྦྲེལ་ལ་ཟེར།། ཁ་ཅིག་[5]རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་[6]ནི།། མགུལ་པ་[7]འཁོར་ཅམ་མགུལ་རྒྱན་དང་།། ལྟེ་བར་སླེབས་པ་སེ་མོ་དོ༑༑ བརླ་ལ་སླེབས་པ་དོ་ཤལ་ཟེར།། ༀ འོག་པག་ཞེས་བྱ་སྐྲེ་རགས་ནི།།[8] དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་རིང་པོ་ཡིས།།[9] འཕྱང་འཕྱལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ་ཟེར།། ༀ ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གམ་རྒྱན་དྲུག་ནི།། རྒྱུ་ནི་མི་རུས་ལས་གྲུབ་པའི།། མགུལ་རྒྱན་གདུ་བུ་རྣ་ཆ་དང་།། སྤྱི་གཙུག་ནོར་བུ་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས།། ཐལ་ཆེན་ལུས་ལ་བྱུགས་པ་དྲུག །མི་རུས་བསྲེས་པའི་ཐལ་བ་ནི།། སོར་མོ་གསུམ་གྱི་བླང་ནས་ནི།། དཔྲལ་བར་རི་མོ་བྱས་པས་ཆོག །མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ནི་རྡུས་པ་

---

༡ གླང་པོས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་ པེ་དཔར།
༢ ཅང་ཏེའུ་ པེ་དཔར།
༣ པགས་པས་ པེ་དཔར།
༤ གྲ་བཞི་ ཀུན་དཔར།
༥ ཁ་གཅིག་ ཀུན་དཔར།
༦ འཕྲེང་བ་ པེ་དཔར།
༧ མགུལ་བ་ པེ་དཔར།
༨ སྐྲེ་རགས་ཏེ།། པེ་དཔར།
༩ ཡི།། པེ་དཔར།

ཡི༔ འཁོར་ལོ་རྒྱབ་མདུན་གནས་པ་ལ།། རྡུལ་པའི་ཕྲེང་བས་སྤྲེལ་བ་ཡིན།། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་ཡི།། སེ་མོ་དོ་དང་ཁྱད་པར་མེད།། རྡུལ་པ་མེད་ན་རྐུན་མ་ཡི།། སྲི་ཡི་སྐྲུད་པས་རྡུང་བར་བཤད།། ༈ རྡུལ་པའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་ནི།། རྡུལ་པའི་སེ་རལ་ཁ་ཞེས་པ།། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། ༈ རྡུལ་པའི་རྒྱན་དྲུག་མཚོན་དོན་ནི།། ཕར་ཕྱིན་མཚོན་དོན་ལྔ་ཡི་ནི།། མཚོན་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཤད།། མགུལ་རྒྱན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་།། གདུ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་ཕྱིན་དང་།། རྣ་ཆ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་།། དབུ་རྒྱན་བརྩོན་འགྲུས་ཕར་ཕྱིན་དང་།། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་།། ཐལ་ཆེན་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་བཤད།། ༈ མ་གཅིག་གཙོད་གཞུང་བཤད་པ་དང་།། མི་འདྲ་ཐལ་ཆེན་མི་བགྲང་སྟེ།། སྐེ་རགས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་བཤད།། ༈ ལྔ་ཡི་དག་པ་བཤད་པ་ནི།། རིན་འབྱུང་མགུལ་རྒྱན་རྣམ་པར་ཤར།། སྣང་མཐའ་སྙན་རྒྱན་རྣམ་པར་ཤར།། ཕྱག་ཞབས་གདུ་བུ་དྲུག་པོ་ནི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རྣམ་པར་ཤར།། སྐེ་རགས་དོན་གྲུབ་རྣམ་པར་ཤར༔ སེ་རལ་ཁའམ་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས།། དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་མཚོན།། ༈ ཡང་ན་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་ནི།། མི་བསྐྱོད་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤར།། དེ་གཉིས་གང་བྱེད་ཁྱད་པར་མེད།། ཁ་ཊྭཾ་ག་ནི་ཡུ་བའི་མདུག །རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན།། ཡུ་བ་བརྒྱད་གཞོགས་བཤད་པ་མེད༔ ཁྲ་གང་ནས་ནི་ལུས་ཚད་བར།། རིང་ཐུང་ཇི་ལྟར་བྱ་ཡང་རིགས།། ཡུ་བའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དང་།། བུམ་སྟེང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྱེད།། དེ་སྟེང་མི་མགོ་རློན་པ་ནག །རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ནི་མཚོན་བྱེད་ཡིན།། དེ་སྟེང་མི་མགོ་རྙིང་པ་[1]དམར།། རྒྱལ་བའི་གསུང་ནི་མཚོན་བྱེད་ཡིན།། དེ་སྟེང་མི་མགོ་སྐམ་པོ་དཀར།། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་མཚོན་བྱེད་བཤད།། དེ་སྟེང་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་པ་དགོས།། རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་མ་བཤད་གསུངས།། དྲིལ་ཆུང་འཕན་དང་བཅས་པ་ནི༔ བུམ་པར་འདོགས་པ་བྱ་དགོས་སོ།། ༈ ཐོད་པ་རྒྱུ་ནི་ཁ་དོག་དབྱིབས།། རྒྱུ་ནི་ཐོད་པ་

༡ སྙིང་བ་ ཀུན་དཔར།

དངོས་སམ་རྫོ།། ས་དང་ཉ་ཕྱིས་གསེར་དངུལ་ཤིང་།། རུས་སྦལ་ཁོག་པ་གང་ཡང་རུང་།། ༔ དང་པོ་རོ་ནི་ཁ་ཕྱོགས་བརྟགས།།[1] བྱང་དང་བྱང་ཤར་ལྷ་བ་ལེགས།། དུམ་བུ་གཅིག་ནས་ལྔ་ཡི་བར།། གང་ཡང་རུང་བ་བཟང་བ་ཡིན།། ཁ་དོག་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས༔ མཁྲིགས་ཤིང་[2]ལྗི་བ་བཟང་པོར་བཤད།། ཐོད་པའི་ནང་གི་དབུས་སུ་ནི།། མཐེབ་རྗེས་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ།། དཔྲལ་བའི་ནང་གི་དབུས་སུ་ཡང་།། མཐེབ་རྗེས་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བབས།།[3] དེ་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདྲ།། ༔ སྐྱེས་པ་དར་མ་སོ་ཚང་བའི།། ཐོད་པ་དགོས་ལ་བུད་མེད་དང་།། ནལ་བུའི་ཐོད་པ་འཆང་མི་རུང་༔ ༔ བླ་མེད་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ།། དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གཉིས་ནི།། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དང་པོ་དང་།། ཅང་ཏེའུ་གཉིས་པ་ཐོད་པ་གསུམ།། ཁ་ཊྭཾ་བཞི་པ་རུས་རྒྱན་ལྔ།། རིན་ཆེན་རྒྱན་བརྒྱད་དྲུག་པ་དང་།། གཙུག་ཏོར་སྲོག་ཞུ་བདུན་པ་ཡིན།། དགང་གླུགས་བརྒྱད་པ་བུམ་པ་དགུ །ཕྲེང་བ་བཅུ་པ་རོ་གདན་དང་།། སྟག་པགས་[4]ཤམ་ཐབས་བཅུ་གཅིག་པ།། སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་བཅུ་གཉིས་པ།། འདི་རྣམས་འབྱོར་ན་དངོས་སུ་འཆང་༔ ཡུལ་དུས་དགོས་པ་དགག་བྱ་དང་།། མ་འབྱོར་ན་ཡང་བྲིས་པ་ཡི།། དམ་ཚིག་རྫས་སུ་འཆང་དགོས་སོ།། བཤད་རྒྱུས་ཐོངས་ནས་བཤད་པ་མིན།། ཁོ་བོའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་༔ ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་ཡང་།། འདི་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་མཛད་དོ།། འདི་ནི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ཡི།། ཁ་འགེངས་ལྷ་བུའི་མཁས་གྲུབ་པའི།། རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ཇི་བཞིན་བཤད།། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་[5]ཤེས་པར་གྱིས།། སྐྱབས་མགོན་དེ་ཡི་གསུངས་པའང་ཐོས།། ༔ གསང་སྔགས་སྤྱི་འགྱུར་ལས་བྱུང་དཔའ་ཆས་བརྒྱད།། སྤྱི་གཙུག་མི་

1 བརྟག ། པེ་དཔར།
2 མཁྲིག་ཅིང་ ཀུན་དཔར།
3 འབབ།། པེ་དཔར།
4 སྟག་ལྤགས་ པེ་དཔར།
5 གྱིས་ནི་ ཀུན་དཔར།

འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པའི་ཆས།། ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་ལྷུང་ཡོ་རལ་པའི་ཆས།། རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་ལྡན་ཐབས་ཤེས་གཡོག་པའི་ཆས།། ཕ་རོལ་དཔུང་འཛོམས་ཕྱག་མཚན་ཚོགས་ཀྱི་ཆས།། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་བསྲུང་བ་[1]གོ་ཁྲབ་ཆས།། ཉམ་ང་ཀུན་བྲལ་རྟོག་མེད་རོ་ལྡན་ཆས།། འཁོར་འདས་རོ་སྙོམས་ཁྲག་ཞག་རྒྱ་མཚོའི་ཆས།། ཉོན་མོངས་ཀུན་བསྲེག་བསྐལ་པའི་མེ་དཔུང་ཆས།། དེ་བརྒྱད་ནི་དཔའ་ཆས་[2]བརྒྱད་སྒྲི་བཏང་ལ་ཟེར། ༈ ཏ་མགྲིན་ཟླ་བརྒྱད་[3]དུ་བྱུང་བའི་ཟླ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བས་ནི། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་ལྷག་པར་རིག་པའི་ཆས།། ཁྲབ་མཛད་རེ་བསྐོང་[4]རྡོ་རྗེ་གཡོག་པའི་ཆས།། དབང་གི་བསེ་ཁྲབ་གཟི་འབར་བགྲོད་པའི་ཆས།།། གཟི་མདངས་ཆེ་བ་ཚུ་སྲིན་སྤྲུལ་པའི་ཆས།། གནོད་གདུག་ཚློག་ཕྱིར་རྒྱ་གྲམ་ལྕུགས་ཀྱི་ཆས།། ཐབས་ཤེས་གསལ་བ་ཏིང་འཛིན་ཉི་ཟླའི་ཆས།། རྟག་ཆད་ཟིལ་གནོན་མཐིང་ནག་དར་གྱི་ཆས།། གདུག་པ་[5]བསྲེག་[6]མཛད་རྡོ་རྗེ་མེ་ཡི་ཆས།། ‘ཞེས་པ་བརྒྱད་ཡིན་གསུངས་སོ།།’[7] ༈ སྦྱིན་སྲེག་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡི།། མིང་གྲངས་བཤད་ན་འདི་ལྟར་རོ།། ཞི་རྒྱས་དབང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ནི།། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ།། སྦྱར་དུ་རུང་ཞིང་དྲག་པོ་སོགས།།། ཆོས་སྐྱོང་ཕྱོགས་སྐྱོང་སོགས་ལ་ཡང་།། སྦྱར་དུ་རུང་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད།། ༈ བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། སྦྱིན་སྲེག་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན།། འདུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ལུགས་ལ།། ཞི་ན་ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་གཉིས།། གསལ་སྣང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་ཡིས།།། ཏིང་འཛིན་བདེ་བའི་མེ་ཐབ་ཏུ།། བསྲེག་པ་[8]བསྐྱེད་རིམ་འདུ་ཚུལ་ཡིན།། ༈ ཀླུང་

༡ སྲུང་བ་ ཕེ་དཔར།
༢ དཔལ་ཆས་ ཀུན་དཔར།
༣ ཟླ་རྒྱུད་ ཀུན་དཔར།
༤ རེ་བཀང་ ཕེ་དཔར།
༥ བདུག་པ་ ཀུན་དཔར།
༦ སྲེག་ ཕེ་དཔར།
༧ དང་བརྒྱད་ཡིན་གསུངས་སོ།། ཕེ་དཔར།
༨ བསྲེགས་པ་ ཕེ་དཔར།

སེམས་དབུ་མར་ཚུད་པ་ཡི།། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མི་ཐབ་ཏུ།།[1] གཟུང་འཛིན་སྤྲོས་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེགས།།[2] ཟླ་ན་མེད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་ནི།། རྫོགས་རིམ་ནང་དུ་འདུ་ཚུལ་ཡིན།། ༈ སྦྱིན་སྲེག་དབྱེ་བ་རྒྱས་བཤད་ནི།། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ།། ཕྱི་ནང་སྒོ་ནས་བཞི་རུ་དབྱེ།། རྫས་ཀྱི་སྒོའམ་བྱ་ཚུལ་སྒོ།། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དབྱེ་བ་རྣམས།། བསྡོམས་ན་[3]སྦྱིན་སྲེག་དབྱེ་བ་ནི།། ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡོད།། ངོ་བོ་ཕྱི་ཡི་སྦྱིན་སྲེག་གཅིག །ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་གཉིས།། ཟླ་ན་མེད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གསུམ།། ཕྱི་ནང་སྦྱིན་སྲེག་བཞི་པོ་ནི༔ རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གཅིག །རྫས་ལ་མ་བརྟེན་ཡིད་བྱེད་གཉིས།། ནང་གི་བཟའ་བཏུང་སྦྱིན་སྲེག་གསུམ།། རྫོགས་རིམ་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་དང་བཞི།། རྫས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་བཅུ་དྲུག་ནི།། ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག་དང་པོ་ཡིན།། ཞི་བ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་པའི།། སྦྱིན་སྲེག་གཉིས་པ་བསྟེན་པ་ཡི།། ཁ་བསྐོང་སྦྱིན་སྲེག་གསུམ་པ་དང་།། རྒྱས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བཞི་པ་དང་༔ རྒྱས་པ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་པའི།། སྦྱིན་སྲེག་ལྔ་པ་རབ་གནས་དང་།། འབྲེལ་བའི་སྦྱིན་སྲེག་དྲུག་པ་དང་།། དབང་ཙམ་ཞིག་གི་སྦྱིན་སྲེག་བདུན།། དབང་ལས་དགུག་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བརྒྱད།། དབང་གི་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་པའི།། སྦྱིན་སྲེག་དགུ་དང་བསྟེན་པ་ཡི།། བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་བཅུ་པའོ།། བསད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བཅུ་གཅིག་པ།། བསྐྲད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བཅུ་གཉིས་པ།། དབྱེ་བའི་སྦྱིན་སྲེག་བཅུ་གསུམ་པ།། སྨོངས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བཅུ་བཞི་པ།། རེངས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བཅོ་ལྔ་པ།།[4] དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི།། ཞི་རྒྱས་སྦྱིན་སྲེག་བཅུ་དྲུག་པ།།[5] དབང་གི་ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་པའི།། སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་དང་བསྟེན་པ་ཡི།། བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་མི་འདྲ་སྟེ།། ཕལ་ཆེར་ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་མང་།།

༡ ལ།། པེ་དཔར།
༢ བསྲེག ། པེ་དཔར།
༣ བསྡོམས་ན་ ཀུན་དཔར།
༤ བཅོ་ལྔ་པའོ།། པེ་དཔར།
༥ བཅུ་དྲུག་པའོ།། པེ་དཔར།

ཕྲེ་མ་ངེས་པར་བསྟེན་པ་དང་།། འབྲེལ་ཞིང་སྔ་མ་མཐའ་གཅིག་ཏུ།། དེ་ལྟར་དགོས་པའི་
ངེས་པ་མེད།། ༈ བསྟེན་པའི་ཁ་བསྐོང་སྦྱིན་སྲེག་དང་།། བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་མི་འདྲ་སྟེ།།
ཁ་བསྐོང་སྔགས་ཀྱི་ལྷག་ཆད་དང་།། སྡིག་པ་ཞི་ཕྱིར་ཏིལ་དང་མར།། ཡམ་ཤིང་མཉམ་
པར་སྔགས་ཀྱི་དབུལ།།[1] མཐའ་ཡི་སྦྱིལ་ཚིག་མི་འདྲོ།། བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་རང་ཉིད་
ཀྱིས།།། ལྷ་ནི་དབང་དུ་བྱ་ཕྱིར་དང་།། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྔགས་འདོན་པ་དང་།། དགོས་པ་
འདྲ་ཞིང་སྲེག་རྫས་ཀྱང་།། མེ་ཏོག་དམར་པོ་གཙོ་མཛད་ཅིང་།། མར་ཁུ་ཡམ་ཤིང་འཚམས་
པར་[2]འབུལ།། རྫས་ནི་གཞན་རྣམས་དབུལ་[3]ཡང་རུང་།། མི་འབུལ་འདམས་ཀ་[4]བྱས་པས་
ཆོག། སྦྱིན་སྲེག་རྫས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ནི།། ཡམ་ཤིང་མར་ཁུ་ཏིལ་དུར་བཞི།། འབྲས་ཟན་
ཀུ་ཤ་ཡུངས་ཀར་བརྒྱད།། སོ་བ་ནས་སྲན་གྲོ་རྣམས་སོ།། ༈ རྫས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་མ་
གཏོགས་པའི།།[5] ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྫས་བཅུ་གཅིག །ཀུ་ཤ་འོ་མ་ནས་ཏིལ་དུར།། འབྲས་
ཟན་ཙནྡན་བྲི་ཡཀྵ།། ཐང་ཆུ་དྲི་ཞིམ་མེ་ཏོག་དང་།། འབྲས་ཡོས་དང་ནི་བཅུ་གཅིག་གོ ། ༈
རྫས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཕུལ་ནས་ནི།། འཕྲིན་ལས་བཅོལ་[6]རྒྱུའི་རིམ་པ་ནི།། གཟི་བརྗིད་
འབྱོར་པ་[7]སྡིག་དག་ཚེ།། བསོད་ནམས་བདེ་མཆོག་མི་གཙང་བགེགས།། ནོར་འབྲུ་སྙུར་
ཤུགས་སྟོབས་ནད་ཞི།། ༈ ཆུ་བཞིའི་རྫས་ནི་བརྒྱད་ཡོད་དེ།།[8] ནས་དང་འོ་མ་མེ་ཏོག
དཀར།།། ཀུ་ཤ་ཏིལ་དང་འབྲས་ཡོས་དང་།། ཙནྡན་ག་བུར་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།། སོ་རྩེའི་རྫས་ནི་
བཞི་ཡིན་ཏེ།། གོ་ལའི་ཕྲེ་མ་གོ་ཡུ་དང་།། སྟོད་ཛ་མགྲོན་བུ་བསྲེག་པའི་[9]ཕྲེ།། འཇིག་རྟེན་

༡ སྔགས་ཀྱིས་འབུལ།། པེ་དཔར།
༢ མཚམས་པར་ ཀུན་དཔར།
༣ འབུལ་ པེ་དཔར།
༤ གདམ་ག་ པེ་དཔར།
༥ པ།། པེ་དཔར།
༦ འཚོལ་ ཀུན་དཔར།
༧ འབྱོར་བ་ པེ་དཔར།
༨ ཡོད་དོ།། པེ་དཔར།
༩ བསྲེགས་པའི་ པེ་དཔར།

པའི་མེ་ལྷ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབང་ཆེན་སེར[༡]་པོའི་མེ་ལྷ། འཛིན་བྱེད་དཀར[༢]་པོའི་མེ་ལྷ། རླུང་ནག[༣]་པོའི་མེ་ལྷ། དམར་པོ་ཞུབ[༤]་ཁའི་ཉི་མདོག །སྲི[༥]་ཏྲཾ་ཁམ་པ། ཁྲོ་བོ་དུད[༦]་ཁ། ལྗེ་བ་སྔ་ཚོགས[༧]་མདོག །བྲང་བ་གློག[༨]་འོད་[1]འདྲ་བ། ‘ཡིད[༩]་ལས་སྐྱེས་སྣ་ཚོགས་’[2] འཇིག་རྟེན[༡༠]་འཛིན་པ། ཤ་ཟ[༡༡]འི་མེ།[3] རྨུགས[༡༢]་བྱེད་མེ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ།། སྐབས་འདིའི་མེ་ལྷ་ནི་འཛིན་བྱེད་མེ་ལྷ་དཀར་པོ་དེ་ཡིན། ༔ རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་ཀྱི།།[4] སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་མིང་གྲངས་སམ།། རྒྱས་པ་བྱེད་ལུགས་སྦྱོར་ཚིག་བྲི།།[5] རས་བྲིས་སོགས་བརྟེན་བདག་འཇུག་ལེན།། རྣམ་བུམ་ལས་བུམ་སྔོན་བསྒྲུབས་ནས།། ཐལ་ཁྲུས་ཀྱི་[6]ནི་འདག་རྫས་དགུ །མཆོག་ཁྲུས་ཀྱི་ནི་འདག་རྫས་གསུམ།། ཐལ་ཁྲུས་ཀྱི་ནི་ཁྲུས་བུམ་བརྒྱད།། མེ་ཏོག་གུ་གུལ་ཡུངས་ཀར་དང་།། ཆུ་བཞི་བསྒྲུབ་[7]རྣམས་སྔོན་བཏང་ནས།། གསོལ་བཏབ་སེམས་བསྐྱེད་རྟེན་བསྐྱེད་ཅིང་།། དཀྱིལ་འཁོར་གཞུག་ཅིང་ལྷ་ངོ་བསྟན།། ཁྲུས་དཀྱིལ་སྟེང་བཞག་ཆུ་བཞི་འབུལ།། ཁྲོ་བོ་སྤྱན་དྲངས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད།། བགེགས་གཏོར་ཡུངས་ཆུ་ཁམས་ཐོར་ལྟེ།། ཟན་ཆང་[8]རས་ཀྱིས་བྱབས་ནས་ནི།། ཉེ་རེག་མཆོད་བདུག་སྦྱང་བའོ།། ཉེ་རེག་ནི། ཆུ་གཙང་ཁ་རྣ་མིག་སྣ་ཁ།། ལག་ལྟེ་མགོ་ལ་ཉེ་རེག་བྱ།། མཆོད་པ་ནི། དྲི་མེ་མཆོད་མར་བཞི་ཡི་མཆོད།། སྤོས་དཀར་སོགས་སྦྱར་སྤོས་མར་བདུག །ཐམས་ཅད་བཞེངས་ཏེ་སྟེང་ཁེབས་གྱོན།། དབྱངས་དང་རོལ་མོས་སྙན་གསན་ཕུལ།། མེ་ཡོང་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ།། བདུད་རྩི་ལྔ་ཡི་འདག་ཆལ་བྱུག །

---

༡ བྲང་ས་གློག་འོད་ ཀུན་དཔར།

༢ ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཚོགས། པེ་དཔར།

༣ ཤ་ཀྱི་མེ། པེ་དཔར།

༤ མའི།། པེ་དཔར།

༥ འབྲི།། པེ་དཔར།

༦ ཐལ་ཁས་ཀྱི་ ཀུན་དཔར།

༧ བསྒྲུབས་ པེ་དཔར།

༨ ཟན་ཆད་ པེ་དཔར།

མདར་གསུམ་ནོ་གསར་བུམ་ཆུས་བཀྲུ།། དྲི་ཞིམ་འབྲུ་མར་མར་ཁུས་བྱུག །ཤིན་ཤུན་ལྦ་ཡི་ཕྱེ་མས་ཕྱིས།། བ་བྱུང་ལྦ་ཡི་འདག་ཆལ་བྱུག །འབྲས་བུ་འབྲུ་དང་དྲི་བཟང་གི །བུམ་ཆུས་བཀྲུ་ཞིང་སྦྱོས་མར་བྱུག །ཀྱུ་རུ་[1]སྨན་དཀར་ཕྱེ་མས་ཕྱིས།། དྲི་བཟང་ལྦ་ཡི་འདག་ཆལ་བྱུག །འབྲས་ཡོས་སྣན་དང་རིན་པོ་ཆེའི།། བུམ་ཆུས་བཀྲུ་ཞིང་འབྲུ་མར་བྱུག །ཡུང་བའི་[2]ཕྱེ་མ་སྐམ་པོས་ཕྱིས།། ཕལ་ཁྲུས་བྱ་བའི་རིམ་པའོ།། བྱིན་རླབས་སྤྱན་དྲངས་སྔགས་རྒྱས་མཆོད།། གསོལ་གདབ་ཤིས་བརྗོད་ཁྲུས་ཁང་བསྐྱེད།། དྲི་བཟང་ལྦ་ཡི་འདག་ཆལ་བྱུག༔ ལས་བུམ་ཆུས་བཀྲུས་འབྲུ་མར་བྱུག །དྲི་བཟང་ལྦ་ཡི་ཕྱེ་མས་ཕྱིས།། སྐུ་མཆོག་སྨོན་ལམ་རས་ཀྱི་ཕྱིས།། སྤྲིན་སོགས་ཚིགས་བཅད་རེ་རེ་ལའང་།། དེ་ལྟར་བྱས་པ་མཆོག་ཁྲུས་རྒྱས།། བདེ་གཤེགས་སྐུ་གསུམ་དགེ་བ་བསྔོ།། སླར་ཡང་དྲིས་བྱུག་གོས་རྒྱན་དབུལ༔༔ ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དྲངས་མཆོད་ནས་ནི།། སྟན་གསན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ།། ཆུ་གསུམ་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོས་མཆོད།། ཕྱག་འཚལ་བསྟོད་ཅིང་གཤེགས་སུ་གསོལ།། དམ་ཚིག་གནས་ལྟར་དྲི་བཟང་བྱུག །ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་བཅས་པ་དབུལ།། འཕྲིལ་བའི་སྔགས་བཟླས་གནས་གསུམ་རེག །ཕྱོགས་གཏོར་ཕུལ་ཞིང་[3]ན་བཟའ་བཀབ།། གཏང་རག་བྱ་བ་སྔ་གོན་སྡོམ།། དངོས་གཞིའི་སྡོམ་ནི། བདག་མདུན་དབང་མཆོག་སྔོན་སོང་ནས།། སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་རྟེན་བསྐྱེད་བྱ།། ཆུ་བཞི་ནས་ནི་རྒྱན་འབུལ་བར།། རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་སྔར་བཞིན་བྱ།། གསོལ་བཏབ་[4]སེམས་བསྐྱེད་རྟེན་བསྐྱེད་དེའི།། མིག་དང་སྐུ་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས།། གཡས་གཡོན་སྦྱོས་དང་རྡོ་དྲིལ་བཟུང་།།[5] ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དྲངས་མཆོད་ཡོན་དབུལ།། ཁྲུས་གསོལ་གདན་འབུལ་མཆོད་ནས་ནི།། གསོལ་བཏབ་དམ་ཚིག་པ་ལ་

---

༡ སྐྱུ་རུ་ ཞེ་དཔར།
༢ ཡུངས་བའི་ ཞེ་དཔར།
༣ དབུལ་ཞིང་ ཞེ་དཔར།
༤ གདབ་ ཞེ་དཔར།
༥ བཟུང་།། ཞེ་དཔར།

གཞུག༔ མཚལ་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་[1]འབུལ།།[2] འཇིགས་བྱེད་[3]སོགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ན༔ སངས་རྒྱས་‘ཞེར་སོགས་གསོལ་བ་གདབ།།’[4] རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་རྗེས་གནང་བཅས༔ དབང་བཞི་སློབ་མ་བཞིན་དུ་བསྐུར།། དབང་གི་དག་པ་བཞག་པར་བྱ།། གཏང་རག་མཚལ་རྒྱས་པར་ཕུལ།།[5] ཡང་ན་འབྲིང་བསྡུས་གཉིས་ལ་ནི།། གསོལ་བཏབ་སེམས་བསྐྱེད་རྟེན་བསྐྱེད་དེའི།། མིག་དང་སྐྲ་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས།།[6] ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དྲངས་མཆོད་ནས་ནི།། གསོལ་གདབ་དམ་ཚིག་པ་ལ་གཞུག །དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་མཆོད་ནས་ནི༔ དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ།། མཆོད་བསྟོད་གོས་རྒྱན་མེ་ལོང་བསྟན༔ སྦྱིན་སྲེག་དབུལ་ཞིང་སྤྱན་དབྱེ་བྱ།། སྔན་ཁངས་ཚེམས་[7]ཞལ་རིམ་བཞིན་དབྱེ།། འོ་ཐུག་ཅ་རུའི་བཟའ་བ་དང་།།[8] ཞལ་བསིལ་མཆོད་ཡོན་སོ་རྩི་དབུལ།།[9] དམ་བསྒྲགས་གཟུགས་བརྙན་མདའ་དབུལ་བྱ།།[10] མདའ་དབུལ་[11]སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས།། ཚུ་བཞི་ཉེར་སྤྱོད་འདོད་ཡོན་ལྔ།། ནང་མཆོད་དབུལ་ཞིང་[12]བསྟོད་པ་བྱ།། མཚལ་རྟགས་བརྒྱད་ཁྲུས་གོས་རྒྱན།། འདོད་ཡོན་རིན་ཆེན་བདུན་དང་བཅུད།།[13] གདུགས་སོགས་འབྲུ་[14]དང་རིན་

༡ ཅི་རིག་ ཀུན་དཔར།
༢ དབུལ།། པེ་དཔར།
༣ འཇིག་བྱེད་ ཀུན་དཔར།
༤ ཤེས་རབ་གསོལ་བ་བཏབ།། པེ་དཔར།
༥ འབུལ།། པེ་དཔར།
༦ བརླབ།། པེ་དཔར།
༧ ཚེམ་ ཀུན་དཔར།
༨ བཟའ་བ་འབུལ།། པེ་དཔར།
༩ འབུལ།། པེ་དཔར།
༡༠ འབུལ་བྱ།། པེ་དཔར།
༡༡ འབུལ་ པེ་དཔར།
༡༢ འབུལ་ཞིང་ པེ་དཔར།
༡༣ བཅུ།། པེ་དཔར།
༡༤ འཕྲུ་ ཀུན་དཔར།

ཆེན་སྣ།། སྨན་དང་བཀྲ་ཤིས་སྤྱི་ཡིན་ནོ།། སྒྲ་སེན་འབྲེག་སྤྲུད་[1]དབུ་སྐྲ་ཤད།། ཁྲི་གོས་གླེགས་ཤིང་གླེགས་ཐག་དང་།། སྲོག་ཤིང་འཕོར་ལོ་ཅོད་པཎ་འཕན།། རྒྱལ་མཚན་གདུགས་དང་ཕྲེང་བ་གདན།། བྱེ་བྲག་མདའ་དབྱུལ་[2]ཞེས་བྱའོ།། འདི་སྐབས་ཡི་དམ་གང་ཡིན་གྱི།། ཤིས་བརྗོད་རྒྱས་བྱེད་མེ་ཏོག་འཐོར།། བརྟན་བཞུགས་བཅད་ལྷུག་ལན་གསུམ་བརྗོད།།། རབ་ཏུ་གནས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན།། ཡིག་བརྒྱ་བདུན་བརྗོད་རྟེན་བསྐོར་[3]བསྟོད།། འགྲུབ་ན་[4]ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ།། མ་འགྲུབ་[5]ཡིག་བརྒྱས་བཟོད་པར་གསོལ།། ཕྱོགས་སྐྱོང་སྤྱི་སྔོས་ཆོས་སྐྱོང་བསྔོ།། གདན་དཀར་འབྲུ་དཀར་གཡུང་རིས་བཀོད།། ཡོན་བདག་འདུག་བཙུག་ཕན་ཡོན་བཤད།། བསྔོ་ཞིང་[6]ཕྱག་བསྐོར་མཆོད་དུ་བཙུག །རྫས་བརྒྱད་བསངས་སྦྲངས་[7]ཕྱག་ཏུ་བྲིམས།། འོ་ཐུག་ཙ་རུ་ཚོགས་རྫས་[8]རྣམས།། རྟེན་[9]དང་ཚོགས་པ་ཀུན་ལ་བཀྲེ།། ཡོན་འབུལ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་བྱ།། ལྷ་ལ་དབང་བཞི་སློབ་མ་ལྟར།། བསྐུར་བ་བཞག་ནས་ལྷག་མ་རྣམས།། ཆད་ལྷག་མེད་པར་མཛད་པ་ནི།།[10] རབ་གནས་འབྲིང་པོ་ཡིན་གསུངས་སོ།། ༈ རབ་གནས་བསྡུས་པ་བྱེད་འདོད་ན།། རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ།། རབ་གནས་རྒྱུད་ནི་འཆད་པའི་ཚེ།། འདུལ་འཛིན་པ་ཡི་རབ་གནས་ཀྱི།།། ཚོ་གའི་ཚིངས་ནི་ཉེར་ལྔ་རུ།། བསྡུས་པ་ལ་ནི་འདི་ལྟར་རོ།། རང་ཉིད་ཡི་དམ་གང་རུང་གི །བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྡུས་དང་པོ་དང་།། མཆོད་གཏོར་བྱིན་བརླབས་གཉིས་

༡ འབྲེག་སྤྲུད་ པེ་དཔར།
༢ མདའ་འབྱུལ་ པེ་དཔར།
༣ རྟེན་བསྐོར་ པེ་དཔར།
༤ གྲུབ་ན་ པེ་དཔར།
༥ མ་གྲུབ་ པེ་དཔར།
༦ བསྔོ་ཞིང་ པེ་དཔར།
༧ བསངས་སྦྲང་ ཀུན་དཔར།
༨ འཚོག་རྫས་ ཀུན་དཔར།
༩ བརྟེན་ ཀུན་དཔར།
༡༠ མཛད་ན་ནི།། པེ་དཔར།

པའོ།༔ སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གསུམ་པ།།[1] བསངས་ཆུ་བསྒྲུབ་པ་[2]བཞི་པ་ཡིན།། རྟེན་གསུམ་ལྷར་བསྐྱེད་ལྔ་པ་དང་།། བགེགས་གཏོར་གཏོང་བ་དྲུག་པ་ཡིན།། རྟེན་བསྐྱེད་ལྷ་ལ་ཁྲུས་གསོལ་བདུན།། གནས་གསུམ་བྱིན་བརླབས་བརྒྱད་པ་ཡིན།། ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དྲངས་དགུ་པ་དང་།། ཕྱི་འབྲངས་བགེགས་བསྐྲད་བཅུ་པའོ།། ཡེ་ཤེས་ལྷར་མཆོད་བཅུ་གཅིག་པ།༔ སྣན་གསན་དབབ་པ་བཅུ་གཉིས་པ།། དམ་ཡེ་བསྲེ་བ་བཅུ་གསུམ་པ།། དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་བཅུ་བཞི་པ།། རིགས་ལྔའི་ཤིས་བརྗོད་བཅོ་ལྔ་པ།། དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་བཅུ་དྲུག་པ།། དབང་ལྷ་བསྟིམ་པ་བཅུ་བདུན་པ།། སྤྱན་དབྱེ་བྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པ།། རྒྱས་པར་མཆོད་པ་བཅུ་དགུ་པ།། དམ་ཚིག་བསྐྲགས་པ་ཉི་ཤུ་པ།། གཟུགས་བརྙན་བྱ་བ་ཉེར་གཅིག་པ།༔ སླར་ཡང་མཆོད་པ་ཉེར་གཉིས་པ།། ཤིས་པ་བརྗོད་པ་ཉེར་གསུམ་པ།། རབ་གནས་བརྟན་བཞུགས་ཉེར་བཞི་པ།། སླར་ཡང་ཤིས་བརྗོད་ཉེར་ལྔ་པའོ།།[3] ༈ ཡང་གཅིག་རབ་གནས་སྡོམ་ཚིག་ནི།། སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་མཆོད་རྫས་རྣམས།། བསང་སྦྱང་[4]བྱིན་བརླབ་[5]བྱ་དགོས་པས།། བདག་བསྐྱེད་རྟེན་བསྐྱེད་སྦྱང་བ་བྱ།། སྐུ་སོགས་བྱིན་བརླབས་ཡེ་ཤེས་དྲངས།༔ བསྐྲད་གཞུག་དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ།། དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ།༔ སྤྱན་དབྱེ་མཆོད་བསྟོད་གཟུགས་བརྙན་བྱ།། ཤིས་པ་བརྗོད་དང་བརྟན་བཞུགས་བྱ།༔ སླར་ཡང་ཤིས་པ་བརྗོད་པའོ།། ༈ རབ་གནས་བཅའ་གཞི་རྒྱས་པ་ནི།། རས་དཀར་ཆེ་ལེགས་སྟེང་དུ་ནི།། དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ།། དབུས་སུ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ལ།། ཕྱོགས་མདོག་བདེ་གཤེགས་མཚན་མ་བྲི།། པདྨའི་ལྟེ་བར་ཀང་གསུམ་སྟེང་།། རྟེན་བསྐྱེད་

---

༡ དང་།། པེ་དཔར།
༢ བསང་ཆུ་སྒྲུབ་པ་ པེ་དཔར།
༣ ཉེར་ལྔ་པ།། པེ་དཔར།
༤ བསངས་སྦྱང་ ཀུན་དཔར།
༥ བྱིན་བརླབས་ པེ་དཔར།

མེ་ཡོང་གོས་བཀབ་[1]བཞག །མཐའ་བསྐོར་པད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཤར།། རིམ་བཞིན་ཐལ་ཁྲུས་བུམ་པ་བརྒྱད།། དང་པོར་མངར་གསུམ་སྦྱར་བའི་ཆུ།། གཉིས་པ་ཞོ་དང་སྦྱར་བའི་ཆུ།།། གསུམ་པ་ཤིང་ཏོག་སྦྱར་བའི་ཆུ།། བཞི་པ་འབྲས་ཏིལ་འབྲུ་སོགས་ཆུ།།[2] ‘ལྔ་པ་ག་བུར་སོགས་ལྔའི་ཆུ།།’[3] དྲུག་པ་འབྲས་ཡོས་སྦྱར་བའི་ཆུ།། ‘བདུན་པ་སྨན་ལྔ་བླུག་པའི་ཆུ།།།’[4] བརྒྱད་པ་གསེར་དངུལ་རིན་ཆེན་ཆུ།། བུམ་རྫས་ཉེར་ལྔ་དང་སྦྱར་བ།། རྣམ་བུམ་ལས་བུམ་གཉིས་པོ་དབུས།། བུམ་པ་བཅུ་ནི་བཞག་པར་བྱ།། བུམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་བར་དུ།།། གཡས་སྐོར་[5]རིམ་བཞིན་འདབ་རྫས་དགུ །‘དང་པོ་མར་སོགས་བདུད་རྩི་ལྔ།། གཉིས་པ་དྲི་ལྔ་འབྲུ་མར་སྦྱར།།’[6] གསུམ་པ་ཤིང་ཤུན་ལྔ་ཡི་ཕྱེ།། བཞི་པ་བ་བྱུང་ལྔ་དང་སྦྱོར།། ལྔ་པ་སྤོས་དཀར་མར་དང་བསྲེས།། དྲུག་པ་ཀྱུ་རུ་[7]ཤུན་དཀར་ཕྱེ།། ‘བདུན་པ་དྲི་ལྔའི་འདབ་ཆལ་སྦྱར།།’[8] བརྒྱད་པ་འབྲུ་མར་ཏིལ་མར་དང་།། དགུ་པ་ཡུང་བའམ་སྣ་སེར་ཕྱེ།། ཐལ་ཁྲུས་འདབ་རྫས་དགུ་པོ་བཞག ། ༈ མཆོག་ཁྲུས་འདབ་རྫས་གསུམ་པོ་ནི།། དྲི་བཟང་ལྡེ་གུ་འབྲུ་མར་དང་།། དྲིལ་ཕྱེ་རས་དཀར་པད་འདབ་བཞི།། བདེ་གཤེགས་ས་བོན་བཀོད་[9]རྣམས་ཡིན།། ༈ ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་བྱེད་ན་ནི།། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་དང་།། དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་མཆོད་[10]བྱ་དགོས་པས།། རས་བྲིས་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པས་བསྐོར།།། ༈ འབྲས་དཀར་དབུས་སུ་མེ་ལོང་ལ།། ‘དྲི་བཟང་ཀླེ་ཏང་ཆུ་ཡིས་ནི།། རྟེན་སྙིང་

༡ གོས་བཅས་ པེ་དཔར།

༢ འབྲུ་ཡི་ཆུ།། པེ་དཔར།

༣ ལྔ་པ་ག་བུར་ཙན་དན་ཆུ།། པེ་དཔར།

༤ བདུན་པ་དབང་ལག་ལི་ཁྲིའི་ཆུ།། པེ་དཔར།

༥ གཡས་བསྐོར་ པེ་དཔར།

༦ དང་པོ་ཀ་ར་བུམ་རམ་སྦྱར།། གཉིས་པ་འབྲུ་མར་མར་དང་སྦྱར།། པེ་དཔར།

༧ སྐྱུ་རུ་ པེ་དཔར།

༨ བདུན་པ་ག་བུར་ཙན་དན་སྦྱར།། པེ་དཔར།

༩ མཆན་ པེ་དཔར།

༡༠ སྒྲུབ་མཆོད་ པེ་དཔར།

བྲིས་བཞག་མེ་ཏོག་བསྒྲུབ།།’[1] ༈ སྦྲང་ཆས་ཡུངས་ཀར་གུ་གུལ་དང་།། སྤོས་མར་ཁམ་ཐོར་དཀར་པོ་བཞི།། དུར་བའི་སྨྱུ་གུ་བདུན་བཅུག་པའི།།[2] ‘བ་ཅིའི་ཆངས་བུ་ཟན་ཆང་བཞི།།།’[3] སེང་རས་དྲི་ཆབ་མེ་ཏོག་མཆོད།།[4] མར་མེ་ཉེ་རེག་ཚུ་གཙང་བཞག ། ༈ སྤྲིན་དབྱེའི་མིག་ཐུར་[5]མིག་སྨན་དང་།། སྣན་འབྲུ་རྫངས་འཆེར་ཚེམས་ཤིང་[6]དང་།། ངོ་ཐུག་ཅ་རུའི་བཟའ་བཏང་བཞག །[7] ༈ མདའ་དབུལ་[8]སྤྱི་ཏི་ཚུ་བཞི་དང་།། ཉེར་སྤྱོད་འདོད་ཡོན་རྣམ་ལྔ་དང་། མཚལ་རྟགས་བརྒྱད་ཁྲུས་གོས་རྒྱན།། ༈ འདོད་ཡོན་བཅུད་[9]དང་རིན་པོ་ཆེ།། གདུགས་སོགས་འབྲུ་དང་རིན་ཆེན་སྣ།། སྨན་སྣ་བྲིས་པའི་ཙ་ཀ་ལི།། ༈ བྱེ་བྲག་མདའ་དབུལ་ཙ་ཀ་ལི།། སྐྲ་སེན་འབྲེག་སྤྲད་[10]དབུ་སྐྲ་ཤད།། ཁྲི་གོས་གླེགས་ཤིང་གླེགས་ཐག་དང་།།། སྒྲོག་ཤིང་འཁོར་ལོ་ཅོད་པཎ་འཕན།། རྒྱལ་མཚན་གདུགས་དང་འཕྲེང་བ་གདན།། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་བྲིས་འབུར་དང་།། བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད་དངོས་དང་བྲིས།། སྣ་གོན་མཆོད་པ་བཅུ་བདུན་དང་།། དངོས་གཞིའི་མཆོད་པ་ཉེར་གཅིག་རྣམས།། འཚོགས་པར་[11]བྱེད་པའི་བཅའ་གཞིའི་སྒོམ།།[12] དེ་རྣམས་རབ་གནས་རྒྱས་པ་ཡི།། ངེས་དགོས་རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་གོ།། ༈ ལྷོ་སྒོའི་ཚོ་ག་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ལྷོ་སྒོའི་ཕྱོགས་སུ་ནི།། སྟེགས་

---

༡ དྲི་བཟང་ཆུ་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི།། སྙིང་པོ་བྲིས་པས་མེ་ཏོག་བསྒྲུབ།། པེ་དཔར།
༢ བསྩུགས་པའི།། པེ་དཔར།
༣ ཆང་བུ་བཞི་དང་ཟན་ཆང་བཞི།། པེ་དཔར།
༤ དང་།། པེ་དཔར།
༥ མིག་ཐུང་ པེ་དཔར།
༦ ཚེམ་ཤིང་ ཀུན་དཔར།
༧ བཟའ་བའི་ཚོགས།། པེ་དཔར།
༨ མདའ་འབུལ་ པེ་དཔར།
༩ བཅུ་ པེ་དཔར།
༡༠ འབྲེག་སྦྲང་ པེ་དཔར།
༡༡ འཚོག་པར་ པེ་དཔར།
༡༢ བསྒོམ།། པེ་དཔར།

བུ་པད་དཀར་འཁོར་ལོའི་སྙིང་།།[1] རོའམ་བྱང་བུ་མིང་ཡིག་མཚན།། བསངས་སྦྲངས་[2]རྟེན་བསྐྱེད་རྣམ་ཤེས་དགུག །བསྒོ་བ་བཞི་ཡི་བཅིང་མཉེས་བྱ།། རོར་བསྡམས་གུང་མོ་གཉིས་ནི་བསྒྲེངས།།[3] སྡིག་དགུག་སྡིག་སྦྲངས་སྡིག་པ་དྲལ།། རྒྱས་པར་སྦྱོ་ན་ལྟུང་བ་སློང་།། ཕྱག་རྒྱ་ངན་འགྲོ་དགུག་དྲལ་བྱེད།། རོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་གནས་གསུམ་དང་།། གནས་ནི་ཉེར་གཉིས་རེག་པར་བྱ།།[4] དེ་དག་སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པའོ།། ༈ ཞི་བ་དྲག་དང་ཕྱེད་མས་སྦྱང་བ་གཅིག༔ ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱིན་བསྲེག་[5]སྦྱང་བ་གཉིས།། ངན་འགྲོ་བཟློག་ཕྱིར་བྲབ་སྟེགས་སྦྱང་བ་གསུམ།། མཆོག་ཁྲུས་བྱས་ནས་ཁྲུས་ཀྱི་སྦྱང་བ་བཞི།། ‘དུག་ཁྲུས་འབྱུང་བཞིའི་ཁྲུས་དང་སྦྱང་བ་ལྔ།།’[6] བདེན་སྟོབས་བརྗོད་ནས་ཤེས་པས་སྦྱང་བ་དྲུག །མིང་རུས་འཛིན་པས་ཕྱག་འཚལ་བྱེད་པ་བདུན།། བར་འདིར་དགོས་ན་ཟས་གཏད་[7]བྱ་བ་བརྒྱད།། གཤིན་པོར་ལམ་བསྟན་ལམ་སྦྱང་བྱ་བ་དགུ།། མིང་བྱང་ཡེ་ཤེས་མེས་བསྲེག་[8]བཅུ་པའོ།། ༈ མི་འབྲུགས་[9]ལ་སོགས་ཡི་དམ་བརྟེན།།[10] སྐྲ་ཚོག་རུས་ཚོག་བྱ་འདོད་ན།། སྐྲ་དང་རུས་པ་སྲེག་པ་[11]ནི།། རས་དཀར་ཁྲད་དུ་[12]བཞག་བྱས་ལ།། བུམ་པ་ཁ་རྒྱན་མགུལ་ཆིངས་བཅས༔༔ དྲི་བཟང་ཆུས་བཀང་ཉེར་སྤྱོད་བཤམས།། ‘བུམ་བསྒྲུབ་བཟླས་པ་འོད་ཞུ་བྱ།།’[13]

---

༡ འཁོར་ལོ་སྙིང་།། པེ་དཔར།
༢ བསང་སྦྲངས་ པེ་དཔར།
༣ བསྒྲེང་།། པེ་དཔར།
༤ རླབས་པར་བྱ།། ཀུན་དཔར།
༥ སྦྱིན་སྲེག་ པེ་དཔར།
༦ འབྱུང་བཞིའི་ཁྲུས་དང་དུག་ཁྲུས་སྦྱང་བ་ལྔ།། པེ་དཔར།
༧ ཟས་གཏང་ པེ་དཔར།
༨ མེས་སྲེག་ པེ་དཔར།
༩ མི་འབྲུག་ ཀུན་དཔར།
༡༠ ཡི་དམ་ལ།། པེ་དཔར།
༡༡ བསྲེགས་པ་ པེ་དཔར།
༡༢ ཁྲང་དུ་ པེ་དཔར།
༡༣ བུམ་སྒྲུབ་བཟླས་པ་ཚོང་ཞུ་བྱ།། པེ་དཔར།

སྒྲ་དང་ཧུས་པའི་སྙིང་དག་ཏུ།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི།། ཧཱུྃ་ཡིག་སྔོན་པོར་བཟླས་བྱའི་སྔགས།། བསྐོར་བའི་སྙིང་པོ་གང་མང་བཟླས།། དེ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པ།། ཐུམ་པའི་ཆུ་དང་དབྱེར་མེད་འདྲེས།། ཐུམ་ཆུ་སྐྲའམ་ཧུས་ཐུར་ལྷུག །[1]སྐྲའམ་ཧུས་བུ་འདི་ཉིད་ནི།། གང་ལས་བྱུང་བའི་ཆེ་གེ་མོ།། ཞིའམ་གསོན་ཏེ་གང་ཡང་རུང་།། ཐོགས་མེད་ནས་བསགས་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས།། ཨོཾ་བཛྲ་པྲ་མརྡྷ་[2]ན་ཡེ་སྭཱཧཱ། གཾ་ག་ནི་[3]སོགས་སྔགས་ཀྱང་བརྗོད།། 'གསོན་ནམ་ཚེ་འདས་མིང་བརྗོད་ནས།།'[4] དེ་ཡི་ཐོག་[5]མེད་ནས་བསགས་པའི།། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་རྣམས།། སྦྱུར་དུ་དག་ནས་མངོན་སངས་རྒྱས།།། 'ཕྱིན་དྲུག་འབྱུང་བཞི་མཆོག་གསུམ་གྱིས།། དུག་དབྱུང་ཁྲུས་བྱ་གང་སེར་མས།།'[6] ཞེས་བརྗོད་ལྷོ་སྒོ་ལྟར་དུ་བྱ།། སྒྲ་དང་ཧུས་པའི་སྙིང་གི་ནི།། ཟླ་བ་སྔགས་ཕྲེང་ཡོངས་གྱུར་ལས།། 'མི་འབྲུགས་པར་བསྐྱེད་དགུག་གཞུག་བསྟིམ།།'[7] དབང་བསྐུར་རྒྱས་འདེབས་མཆོད་བསྟོད་བྱ།། ཡི་དམ་གཞན་ལ་སྦྱོར་བྱེད་[8]ན།། ས་བོན་སྔགས་དང་ཁ་དོག་བསྒྱུར།། འདི་ནི་མི་འབྲུགས་[9]ལ་བརྟེན་པའི།། 'སྐྲ་ཧུས་སྦྱོང་བའི་ཚོ་གའོ།།'[10] སྐྲ་དང་ཧུས་པས་སཙྪ་བཏབ།།། གཟུངས་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་བཅས་བརྗོད་ནས།། ཡང་ན་མཐོ་སར་རླུང་ལ་བསྐུར།། ཡང་ན་མཆོད་རྟེན་ནང་དུ་འཇུག ། ༄ ཟླ་མེད་ཐུམ་རྡུས་ཉེར་ལྔ་ནི།། སྟག་ཚེར་རམ་[11]གཏྲ

༡ ཧུས་ཐུར་ཐིམ།། པེ་དཔར།
༢ པྲ་བ་ པེ་དཔར།
པྲ་མརྡྷ་ ཀུན་དཔར།
༣ གཾ་ག་ནི་ པེ་དཔར།
༤ ཚེ་ལྡན་ནམ་ཚེ་འདས་མིང་བརྗོད་ནས།། པེ་དཔར།
༥ ཐོགས་ ཀུན་དཔར།
༦ ཕྱིན་དྲུག་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བ་བཞི།། དུག་ཁྲུས་བྱ་ཞིང་གད་སེར་མས།། པེ་དཔར།
༧ བཅོམ་ལྡན་མི་འབྲུགས་པ་ཧུ་བསྐྱེད།། པེ་དཔར།
༨ སྦྱར་བྱ་ པེ་དཔར།
༩ མི་འབྲུག་ ཀུན་དཔར།
༡༠ སྐྲ་ཚོག་ཧུས་ཚོག་ཚོ་གའོ།། པེ་དཔར།
༡༡ སྟག་ཚེར་པའམ་ པེ་དཔར།

ཀ་རི། གཞན་གྱི་མི་ཐུབ་པ། དབྱུག་པའི་ཨུཏྤལ། དབང་ལག་སྐྱེ་སྨན་ལྔའོ།། གསེར་དངུལ་ཨུ་ཏིག་བྱུ་རུ་གཡུའམ་ཨུ་མེན་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྔ། ཏིལ་ལན་ཚྭ་མར་བུ་རམ་སྦྲང་རྩི་སྐྱེ་སྙིང་པོ་ལྔའོ།། ནས་འབྲས་གྲོ་སྲན་མ་སོ་བ་སྐྱེ་འབྲུ་ལྔའོ།། ཙནྡན་དཀར་དམར་ག་བུར་གུར་གུམ་གླ་རྩི་སྐྱེ་དྲི་ལྔ་རྣམས་ཟླ་མེད་བུམ་རྫས་ཉེར་ལྔའོ།། ཁ་ཅིག་[1]དེ་ཡི་སྙིང་དུ་ནང་གི་བདུད་རྩི་ལྔའི་དོད་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད། ༈ བྱ་རྒྱུད་བུམ་རྫས་ཉེར་ལྔ་ནི། ཀནྟ་ཀ་རི། དབང་ལག༑ རྒྱ་མཚོ་ལྦུ་བ། ཤུ་དག །སླེ་ཏྲེས་ཏེ་སྨན་ལྔ། གསེར་དངུལ་གཡུ་བྱུ་རུ་ཨུ་ཏིག་[2]རིན་པོ་ཆེ་ལྔ། ནས་འབྲས་གྲོ་སྲན་མ་སོ་བ་སྐྱེ་འབྲུ་ལྔ། ཙནྡན་དཀར་དམར་ག་བུར་གུར་གུམ་ཛ་ཏི་སྐྱེ་དྲི་ལྔ། སྦྲང་། ཀ་ར། ཞོ་འོ་མ། མར་ཏེ་"ཕྱེའི་བདུད་རྩི་ལྔ་སྐྱེ"[3]བྱ་རྒྱུད་བུམ་རྫས་ཉེར་ལྔའོ༑༑ ༈ རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་བསྐང་གསོའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི། བྱ་ཏྲི་[4]ནི། པཎྜ[5]ཀ་ར་སྐྱེ། ཤིང་མ་རམ་[6]གྱི་འབྲུ་འམ་ཡུ་བ་གང་རུང་ངོ་།། སྲིང་ཏྲི་[7]ནི་ཆུ་སྲིན་སྲེར་མོ་སྐྱེ་བྲག་ལ་སྐྱེས་པ་དེའོ༑༑ ཏ་སིང་[8]ནི་དབང་ལག་ཡིན་གསུངས་སོ།། ༈ མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཆུ་བཞི་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ། རོལ་མོ། འདོད་ཡོན་ལྔ། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད་ནི། མཐུ་སྟོབས་གྲུབ་པ་ཡུངས་ཀར་དང༌།། ཤིན་ཏུ་གཙང་བའི་རྩྭ་[9]མཆོག་དང༌༑༑ ཡོན་ཏན་སྤུད་པའི་ལི་ཁྲི་དང༌།། བཅུད་ཀྱི་དམ་པ་ཞོ་ཕང་དང༌།། དོན་རྣམས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དང༌།། ཆོས་སྒྲ་སྒྲོག་པའི་[10]དུང་མཆོག་དང༌།། གཟི་མདངས་བསྐྱེད་པའི་ཟས་

༡ ཁ་གཅིག་ ཀུན་དཔར།
༢ ཨུ་ཏིག་སྐྱེ་ པེ་དཔར།
༣ ཕྱི་ཡི་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་། པེ་དཔར།
༤ བྱི་ཏྲི་ པེ་དཔར།
༥ པཎྜི་ པེ་དཔར།
༦ ཤིང་རམ་ པེ་དཔར།
༧ སི་པ་ཏྲི་ པེ་དཔར།
༨ ཏ་སི་ པེ་དཔར།
༩ རྩྭ་ ཀུན་དཔར།
༡༠ སྒྲོགས་པའི་ ཀུན་དཔར།

མཆོག་དང༌།། འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་ཐིལ་བ་[1]དང༌།། དེ་ཡང་ཡོངས་སྲིད་རྐྱེན་དུ་ཤོག །ཅེས་དང༌།[2] ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་ནི། ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་དང༌།། ཐུམས་དང་སྐྱིང་རྗེ་ལྤགས་པ་[3]དང༌།། འདོད་ལྡན་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཉིད་དང༌།། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་མདའ་གཞུ་དང༌།། གོས་མཆོག་ཡང་དག་སྐྱབས་ལྡན་དང༌།། ལྷམ་མཆོག་འགྲོ་ན་ལྷ་སྟུག་དང༌།། ཚངས་པའི་ཁབ་སྐྱུད་བཅས་པ་བདུན།། དེ་ཡང་ཡོངས་སྲིད་རྐྱེན་དུ་ཤོག །ཅེས་གཙུག་དགུའི་དཀྱིལ་ཆོག་[4]ལས་བཤད། ༈ ཡང་འགའ་ཞིག་གི་[5]ནི། རལ་གྲི་ལྤགས་པ་[6]ནགས་ཚལ་གོས་དང་ལྷམ།། ཁང་ཁྱིམ་མལ་ཆ་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན།། ཞེས་མི་འདྲ་ཙམ་བཤད་པ་ཡོད་དོ།། ༈ ཡང་དབང་ཊཱི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལས།[7] པདྨ་རཱ་ག[8] །ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ། བཻཌཱུཪྻ། མརྒད། རྡོ་རྗེ། མུ་ཏིག །བྲུ་རུ་སྟེ་བདུན་ལ་'རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན'[9]དུ་བཤད་པའང་ཡོད། རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྡན་ནི། གསེར་དངུལ་གཉིས། མུ་ཏིག་དམར་པོ། བྲུ་རུ།[10] ཤེལ། སྤུག །[11]རྡོ་ཡི་སྙིང་པོ་བདུན་ལ། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་ལས་བཤད། ༈ འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ལ། བསེ་རུ། དུང་ཞོ། རྒྱལ་པོའི་རྣ་ཆ། བཙུན་མོའི་རྣ་ཆ། ནོར་བུ་བསྐོར་ཆ། ནོར་བུ་མིག་གསུམ། བྲུ་རུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བདུན་ལ་ཟེར། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་དང་། ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ནི། འཁོར་ལོའི་བསྒྱུར་རྒྱལ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མི་ཡོང་[12]གསུངས་སོ།། ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་

---

༡ ཐིལ་པ་ ཕེ་དཔར།
༢ ཞེས་དང་། ཀུན་དཔར།
༣ པགས་པ་ ཕེ་དཔར།
༤ དཀྱིལ་མཆོག་ ཀུན་དཔར། ཕེ་དཔར།
༥ གིས་ ཕེ་དཔར།
༦ པགས་པ་ ཕེ་དཔར།
༧ སོགས་ལས། ཕེ་དཔར།
༨ པདྨ་ར་ག། ཀུན་དཔར། ཕེ་དཔར།
༩ རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་ ཕེ་དཔར།
༡༠ 'བྲུ་རུ'ཞེས་པ་ཀུན་དཔར་དུ་ཆད་འདུག
༡༡ སྤྲུག། ཀུན་དཔར།
༡༢ མི་ཡོངས་ ཀུན་དཔར།

སྣ་བདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རལ་གྲི་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲུར་[1]བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གུས་པས་འདུད་པ། ཀླུའི་ལྤགས་པ་[2]རིན་པོ་ཆེ་རིང་ཐུང་དཔག་ཚད་བཅུ། ཁ་ཞེང་དཔག་ཚད་ལྔའོ།། ཆུས་[3]མི་བརླན། རླུང་གིས་མི་གཡོ། གྲང་དུས་སུ་དྲོ། ཚ་བའི་དུས་སུ་བསིལ། ཉི་ཟླའི་འོད་བཀྲ་བའོ།། ཁྱིམ་རིན་པོ་ཆེ་དཀྲུས་སུ་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས། ཞེང་དུ་བདུན། ཟླ་ཉི་སོགས་གང་བལྟ་འདོད་པ་དེ་ཁྱིམ་དེར་དེ་ཡི་བཀོད་པ་མཐོང་བ། གྲང་དྲོ་སོགས་ལྤགས་པ་[4]དང་འདྲའོ།།། གོས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གྱོན་པ་ཙམ་གྱིས་བཀྲེས་སྐོམ་ངལ་དུབ་མི་ཡོང་།[5] གྲང་དྲོ་[6]སོགས་ལྤགས་པ་[7]དང་འདྲའོ།། སྐྱེད་ཚལ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དེར་ཕྱིན་པས་ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་དག་དེར་འོང་རོལ་མོ་དང་། གླུ་དབྱངས་སྣ་ཚོགས་བྱེད། བྱ་གཡོག་སྒྲོ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་བཀྲ་བས་སྙན་པའི་སྐད་འབྱིན་པའོ།། མལ་ཆ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དེར་འདུག་ནས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་ན་བློ་གསལ་བ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀུན་དཀྲིས་དང་བྲལ་བའོ།། ལྷམ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཡུད་ཙམ་གྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱར་སླེབས་པ། ཆུ་བོ་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་སོང་ཡང་སའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་མི་བྱིང་བའོ།། དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་མིང་གི་གྲངས་མཐའ་དག་རྫོགས་སོ།། ༈ ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྐབས་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་གྲངས་ནི། སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་[8]བཟླས་ཀྱི་ཁྲིད། བྱིན་རླབས་[9]འཇུག་པར་བྱེད་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད། གཞི་དངོས་

༡ འཕྲུང་ པེ་དཔར།
༢ པགས་པ་ པེ་དཔར།
༣ ཆུ་ཡིས་ པེ་དཔར།
༤ པགས་པ་ པེ་དཔར།
༥ སོང་། ཀུན་དཔར།
༦ དྲོ་གྲང་ པེ་དཔར།
༧ པགས་པ་ པེ་དཔར།
༨ སྒོམ་ པེ་དཔར།
༩ བྱིན་བརླབས་ ཀུན་དཔར།

པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་ཚུལ་དང་ལྔའོ།། ལུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཕྲ་རགས་གསུམ་ལས། རགས་པ་ཁ་ཟུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ།[1] ཕྲ་བ་ལ་གནས་པ་རྩ། གཡོ་བ་རླུང་། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ལྟ་བུ། ལུས་ཕྲ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རླུང་ལྟ་བུའོ།། སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་ཕྲ་རགས་གསུམ་ལས༑ རགས་པ་དབང་ཤེས་ལྔ་ལྟ་བུ། ཕྲ་བ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་དང་རྩ་ཉོན་བཅུའམ་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུའོ།། སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་ལྟ་བུའོ།། ལུས་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ནི༑ སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དུ་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལྟ་བུའོ།། འདི་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས། གཉུག་མའི་སེམས་གསུམ་དོན་གཅིག་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་དང་རླུང་གཉིས་ངོ་བོ་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། རླུང་དེ་ལ་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དང་། ཁ་ཟུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ཟེར། དེ་བཞིན་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་སེམས་ཟེར་རོ།། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་[2]ཀུན་རྟོག་ནི། སྣང་བ་དཀར་ལམ་པའི་རང་བཞིན་ཞེ་སྡང་གི་ཆར་གཏོགས་ཀུན་རྟོག་སོ་གསུམ། མཆེད་པ་དམར་ལམ་པའི་རང་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཀུན་རྟོག་བཞི་བཅུ། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པའི་རང་བཞིན་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་ཀུན་རྟོག་བདུན་དང་བསྡོམས་པས་[3]བརྒྱད་ཅུའོ།། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལུས་ཕྲ་བར་གྱུར་པ། གནས་

[1] ཕུང་པོ་ལྟ་བུ། པེ་དཔར།
[2] བརྒྱད་བཅུའི་ ཀུན་དཔར།
[3] བསྡོམ་པས་ ཀུན་དཔར།

པ་རྩ་བཤད་པ། གསོ་བ་རླུང་བཤད་པ། བསྐྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྱི་བོར་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས།[1] ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའམ་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་དང་ཕྱིའི་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་[2]ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ།[3] མགྲིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ལྟེ་བ་ཟླུམ་པོ་ཁ་སྟེང་དུ་ལྟ་བ།[4] སྙིང་གར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་ཟླུམ་པོ་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ།[5] ལྟེ་བར་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་པ་ཁ་དོག་དམར་པོའམ་ཡང་ན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ལྟེ་བ་གྲུ་གསུམ་པ་ཁ་སྟེང་དུ་ལྟ་བ།[6] འདི་ཡན་ལ་རྩའི་གཙོ་བོ་རྩ་འདབ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཡོད། གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་བར་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་པ་དམར་པོའམ། ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་[7]དུས་འཁོར་དང་དྲིལ་བུ་པས་བཤད། ནོར་བུའི་དབུས་སུ་དགའ་བ་འཁྱིལ་བའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཁ་སྟེང་དུ་ལྟ་བ་[8]མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་བཤད། འཁོར་ལོ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་དབུས་སུ་དབུ་མ་སྔོན་པོ། གཡས་སུ་རོ་མ་དཀར་པོ།[9] གཡོན་དུ་རྐྱང་མ་དམར་པོའོ།། དབུས་སུ་དབུ་མ་སྔོན་པོ་དེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། དྲང་[10]ཞིང་བརྐྱང་བ་[11]ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་ལྟ་བུ། ཡར་སྣེ་ཚངས་བུག་ནས་སྐྲུའི་སྟེང་དུང་ཁང་གི་འོག་ནས་བཀུག་སྟེ་སྣིན

---

༡ རྩ་གཉིས་པ། པེ་དཔར།
༢ གྲུ་གསུམ་པ་ པེ་དཔར།
༣ བལྟ་བ། པེ་དཔར།
༤ བལྟ་བ། པེ་དཔར།
༥ བལྟ་བ། པེ་དཔར།
༦ བལྟ་བ། པེ་དཔར།
༧ བལྟ་བ་ པེ་དཔར།
༨ བལྟ་བ་ པེ་དཔར།
༩ དཀར་མོ། ཀུན་དཔར།
༡༠ དྲངས་ པེ་དཔར།
༡༡ བརྐྱངས་པ་ པེ་དཔར།

མཚམས་སུ་གསེགས་[1]ཀར་ཡོད་པ། མར་སྣ་ཐོ་མོ་གང་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རྩེར་ཡོད་པ། ཚ་ཤས་རེ་རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་བཤད་དེ། ནང་དམར་ཞིང་སྣུམ་པ་རྒྱ་སྐྱག་གི་[2]ཁུ་བ་ལྟ་བུ་གསལ་ལ་དྭངས་པ་[3]ཏིལ་མར་གྱི་མར་མེ་ལྟ་བུ། འཇམ་ལ་མཉེན་པ་པདྨའི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་དུ་བསྒོམས།[4] རྒྱས་པར་བྱེད་ན། སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་[5]ནི་ཤར་གྱི་སུམ་བསྐོར་[6]མ་ས་ཁམས། ལྷོའི་འདོད་མ་ཆུ་ཁམས། ནུབ་ཀྱི་ཁྱིམ་མ་མེ་ཁམས། བྱང་གི་གཏུམ་མོ་རླུང་ཁམས་བཞི་དང་། ཤར་གྱི་སུམ་བསྐོར་[7]མ་ལས་ཤར་ལྷོའི་གཟུགས་ཀྱི་རྩ༑ ལྷོའི་འདོད་མ་ལས་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་དྲིའི་རྩ། ནུབ་ཀྱི་ཁྱིམ་མ་ལས་ནུབ་བྱང་གི་རོའི་རྩ། བྱང་གི་གཏུམ་མོ་ལས་བྱང་ཤར་གྱི་རེག་བྱའི་རྩ་དང་མཚོད་པ་བཞིའི་རྩ་སྟེ་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་[8]བརྒྱད་དོ།། སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དང་སྙིང་གའི་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་མི་འདྲ་སྟེ༑ དེ་ནི་དབུ་རྐྱང་རོ་གསུམ་བདུད་བྲལ་མ་[9]དང་བཞི། གསུམ་བསྐོར་[10]མ་འདོད་མ་ཁྱིམ་མ་གཏུམ་མོ་བཞི་ལ་ཟེར་རོ།། སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཁམས་རླུང་འབབ་པའི་[11]ཐུགས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱད། ཁམས་དམར་པོ་འབབ་པའི་[12]གསུང་གི་རྩ་བརྒྱད། ཁམས་དཀར་པོ་འབབ་པའི་[13]སྐུའི་རྩ་བརྒྱད་དང་ཉེར་བཞི་ནི་གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩའོ།། གནས་ཉེར་བཞི་གང་

༡ བསེགས་ པེ་དཔར།
༢ རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ པེ་དཔར།
༣ དྭངས་བ་ པེ་དཔར།
༤ བསྒོམ། པེ་དཔར།
༥ རྩ་འདབས་ ཀུན་དཔར།
༦ གསུམ་འཁོར་ པེ་དཔར།
༧ གསུམ་འཁོར་ པེ་དཔར།
༨ རྩ་འདབས་ ཀུན་དཔར།
༩ འདུད་བྲལ་མ་ ཀུན་དཔར།
མདུད་བྲལ་མ་ པེ་དཔར།
༡༠ གསུམ་འཁོར་ པེ་དཔར།
༡༡ འབབས་པའི་ ཀུན་དཔར།
༡༢ འབབས་པའི་ ཀུན་དཔར།
༡༣ འབབས་པའི་ ཀུན་དཔར།

ཞེ་ན། སྒྲ་མཚམས། སྤྲི་བོ། རྣ་བ་གཡས། ལྟག་པ། རྣ་བ་གཡོན། སྣིན་མཚམས། མིག་གཉིས་དང་། ཕྲག་པ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ནི་ཐུགས་ཀྱི་གནས་སོ།། མཆན་ཁུང་གཉིས། ནུ་མ་གཉིས། ལྟེ་བ། སྣ་རྩེ། ཁ། མགྲིན་པ། སྙིང་ག །འབྲས་བུ་གཉིས་དང་བརྒྱད་གསུང་གི་གནས་སོ།། རྟགས་ཀྱི་རྩེ། བཤང་ལམ། བརླ་གཉིས། བྱིན་པ་གཉིས་དང་བཞི། སོར་མོ་བཅུ་དྲུག །བོལ་གོང་གཉིས། མཐེ་བོང་བཞི། པུས་མོ་གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་སྐུའི་གནས་སོ།། དེ་དག་ལ་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ལས་རྩ་གྱེས་ཏེ་གནས་དེ་དག་ཏུ་ཟུག་པས་གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་ཟེར་རོ།། ཉེར་བཞི་པོ་དེ་རེ་རེ་ལས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཉེར་བཞི་ཚན་པ་[1]གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་རྩ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། དོན་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་སྟོང་ཕྲག་རེ་རེ་ཕྱེ་བས་རྩ་སྟོང་ཕྲག་ ‘བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཡོད་པས’’[2]དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བསྒོམ་དགོས་སོ།། ༈ རྩ་གསུམ་སྒོམ་དོན་ལ་ཅི་རིགས་བསམ་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཤད་ན། རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་མདུད་པ། གསང་གནས། ལྟེ་བ། སྙིང་ག །མགྲིན་པ། ‘སྤྱི་བོ་རྣམས་སུ་ཡོད།’[3] རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་མདུད་པའི་ཐད་ནས་སམ། མདུད་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ནས། རྩ་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཕུག་སྟེ་[4]རོ་མ་གཡས་དང་། རྐྱང་མ་གཡོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ལྟེ་བའི་འོག་ནས་རྐྱང་མ་གཡས་སུ་འཁྱོག་སྟེ་ཕོ་མོ་གང་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རྩེར་སོང་ནས་དྲི་ཆུ་དང་ཁུ་ཁྲག་འཕེན་འཛིན་བྱེད། རོ་མ་གཡོན་དུ་འཁྱོག་སྟེ་བཤང་བ་འཕེན་འཛིན་བྱེད། བདུད་བྲལ་མ་[5]ནི་ལྟེ་བའི་ཐད་ནས་དབུ་མ་ལ་ཟུག་ཅིང་། དབུ་མ་དང་གཤིབས་ཏེ་མགྲིན་པ་ནས་འཁྱོགས་ནས་[6]ལྕེའི་རྩེར་སོང་།

༡ མཚན་པ་ ཀུན་དཔར།
༢ བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་སོ།། སེ་དཔར།
༣ སྤྱི་བོ་རྣམས་སོ།། སེ་དཔར།
༤ ཕུག་ཏེ་ ཀུན་དཔར།
༥ མདུད་བྲལ་མ་ སེ་དཔར།
༦ འཁྱོག་ནས་ སེ་དཔར།

སྲོག་པ་རྩ་ནི་སྐལ་ཚིགས་[1]ལ་བརྟེན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུར་ཡོད་པས། རྩ་དབུ་རོ་རྐྱང་གསུམ་ཡང་དེ་ལ་འཁྲིལ་ནས་གནས་སོ།། སྲོག་པ་རྩ་མགོ་བོར་གྲུ་གསུམ་པ། མགྲིན་པར་གཞོན་ནུ་མའི་ནུ་མ། སྙིང་ཁར་བའི་མིག །ལྟེ་བར་པདྨ། 'གསང་གནས་སུ་རྡོ་རྗེ།'[2] ནོར་བུའི་རྩེར་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། ༔ རྩ་ཨ་བ་ཧྡུ་ཏཱི། རྩ་དབུ་མ། སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ། གཉིས་སྣངས་ཀྱི་རྩ། སྨུན་[3]པའི་རྩ། ཡིད་ཀྱི་རྩ། ཐུགས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྩ་རོ་མ། ར་ས་ནཱ།[4] འཛིན་པའི་རྩ། ཉི་མའི་རྩ། རྟུལ་གྱི་རྩ། དགག་གི་རྩ། གཡས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་མིང་གི་གྲངས། རྩ་རྐྱང་མ། ལ་ལླ་ན།[5] བཟུང་བའི་རྩ། ཟླ་བའི་རྩ། སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་རྩ། སྐྱུའི་རྩ། གཡོན་གྱི་རྩ་རྣམས་མིང་གི་གྲངས་སོ།། ༔ གཉིས་པ་གཡོ་བ་རླུང་བཤད་པ་ནི། སྲོག་ཐུར་གཉིས། གྱེན་མཉམ་[6]གཉིས། ཁྱབ་བྱེད་སྟེ་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའོ།། དེ་རེ་རེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་དྲུག་ཡོད་དེ། སྲོག་འཛིན་ཁ་དོག་དཀར་པོ། མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ། འབྱུང་བ་ཆུའི་རླུང་། གནས་པ་[7]སྙིང་ག །བྱེད་ལས་སྲོག་དང་ཚེ་འཛིན་པར་བྱེད། དེས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བར་ཐུར་དུ་འབབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་[8]འགྲོ། འདི་རྒྱུ་བའི་ཚེ་'ཞི་བའི་ལས་བསྒྲུབ་པར་ཤེས།'[9] ཐུར་སེལ་ཁ་དོག་སེར་པོ། མགོན་པོ་རིན་འབྱུང་། འབྱུང་བ་སའི་རླུང་། གནས་པ་[10]འོག་སྒོ་གཉིས༑ བྱེད་ལས་བཤང་གཅི་དང་ཁུ་ཁྲག་འཕེན་འཛིན་བྱེད། འདིས་གཙོ་བྱས་པའི་དགུ་

༡ རྐྱལ་ཚིགས་ ཀུན་དཔར།
༢ གསང་གནས་རྡོ་རྗེ། པེ་དཔར།
༣ ཡུན་ ཀུན་དཔར།
༤ ར་ས་ན། ཀུན་དཔར།
༥ ལ་ལྷན། ཀུན་དཔར།
༦ མེ་མཉམ་ པེ་དཔར།
༧ གནས་ས་ པེ་དཔར།
༨ བབས་པའི་ཚུལ་གྱི་ ཀུན་དཔར།
༩ ཞི་བའི་ལས་འགྲུབ། པེ་དཔར།
༡༠ གནས་ས་ པེ་དཔར།

བརྒྱ་པ་ཐྲག་གཅིག་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་ལྡི་བའི་ཚུལ་གྱིས་[1]ཐད་ཀར་འགྲོའོ།། འདི་རྒྱུ་བའི་ཚེ་རྒྱས་པའི་ལས་ལ་བཟང་། གྱེན་རྒྱུ་ཁ་དོག་དམར་པོ། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད། འབྱུང་བ་མེའི་རླུང་། གནས་པ་[2]མགྲིན་པ། བྱེད་ལས་བཟའ་བཏུང་མིད་པ་དང་གཏམ་སྨྲ་བ་སོགས་བྱེད༎ འདིས་གཙོ་བྱས་པའི་དགུ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་གཅིག་སྣ་བུག་གཡས་ཁོ་ན་ནས་དྲག་ལ་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་[3]གྱེན་དུ་འགྲོ། འདི་རྒྱུ་བའི་ཚེ་དབང་གི་ལས་ལ་ཤིས། མཉམ་གནས་ཁ་དོག་ལྗང་སེར། མགོན་པོ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། འབྱུང་བ་རླུང་གི་རླུང་། གནས་པ་[4]ལྟེ་བ། བྱེད་ལས་གཏུམ་མོ་སྦར་བ་[5]བཟའ་བཏུང་འཇུ་བ་སོགས་བྱེད། འདིས་གཙོ་བྱས་པའི་དགུ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་གཅིག་སྣ་བུག་གཡོན་ཁོ་ནའི་ཟོགས་གཉིས་ནས་གསེགས་ཁར་[6]འགྲོ། འདིའི་སྐབས་སུ་དྲག་པོའི་‘ལས་སྒྲུབ་པར་བཟང་།’[7] ཁྱབ་བྱེད་ཁ་དོག་སྔོ་སངས། མགོན་པོ་རྣམ་སྣང་༏ འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་རླུང་། གནས་པ་[8]ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཚིགས་[9]སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ལ་གནས། བྱེད་ལས་འགྲོ་འོང་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་[10]འདེགས་འཛིག་བྱེད། འདི་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་སྣ་སྒོ་ནས་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་དོ།། ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་རླུང་བཞི་ལན་དྲུག་དྲུག་སྟེ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་ཉེར་བཞི་བསྡོམས་པས་[11]ཉིན་ཞག་རེའི་པོ་གཅིག །སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དབུགས་ཁུག་པ་ཁྲི་ཁྲག་གཉིས། སྟོང་ཐྲག་

---

༡ ཚུལ་གྱི་ ཀུན་དཔར།
༢ གནས་ས་ པེ་དཔར།
༣ ཚུལ་གྱི་ ཀུན་དཔར།
༤ གནས་ས་ པེ་དཔར།
༥ སྦྲར་བ་ པེ་དཔར།
༦ བསེགས་ཀར་ པེ་དཔར།
༧ ལས་འགྲུབ་བོ།། པེ་དཔར།
༨ གནས་ས་ པེ་དཔར།
༩ ཚིག་ ཀུན་དཔར།
༡༠ འགུལ་སྐྱོད་ པེ་དཔར།
༡༡ བསྡོམ་པས་ ཀུན་དཔར།

གཅིག་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུའོ།། དེ་ལྟར་འོང་བའི་ཚུལ་ནི་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་སྲོག་འཛིན་དགུ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་ལན་དྲུག །ཐུར་སེལ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་ལན་དྲུག །གྱེན་རྒྱུ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་ལན་དྲུག །མཉམ་གནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་ལན་དྲུག །བསྡོམས་ན་[1]དགུ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་ཉེར་བཞིའམ།[2] དགུ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་རེའི་ཡུན་ལ་ཐུན་ཕྱེད་པ་ཟེར་བས་ཐུན་ཕྱེད་པ་ཉེར་བཞི། ཐུན་རིལ་པོ་ཚང་མ་བཅུ་གཉིས་ཟེར་རོ།། ༈ ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཡོད་པའི་རྩ་འདབ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སུམ་བརྒྱ་ཕྱེད་བཅས་སོ་བདུན་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ལ་དབྱུ་གུ་གཅིག་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།། སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་གཅིག་གི་ནང་དུ་དེ་ཉིད་གཉིས་འགྱུར་དུ་རྒྱུ་བས་དྲུག་བརྒྱ་དོན་ལྔ་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ལ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་རླུང་ཡིན་ནོ།། མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་གཅིག་གི་ནང་དུ་དེ་བཞི་འགྱུར་དུ་རྒྱུ་བས་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་བཞི་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ལ་འཕོ་བའི་རླུང་ཡིན་ནོ།། སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་གཅིག་གི་ནང་དུ་དེ་བརྒྱད་འགྱུར་རྒྱུ་བས་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ལ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་རླུང་[3]ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བས་ན། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ནང་དུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རྒྱུ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱི་བོ། མགྲིན་པ། སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་[4]ཀྱི་ནང་དུ་ཞག་རེ་ལ་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེ་ཚང་བར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།། ༈ ཉིན་ཞག་གཅིག་ནི་ད་ནང་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་'སང་གི་སྐྱ་རེངས་'[5]མ་ཤར་བར་དུ་ངོས་འཛིན། དེ་ལ་སྲོག་འཛིན་ཐེངས་དྲུག །[6]དེ་བཞིན་གཞན་གསུམ་ཐེངས་དྲུག་[7]དྲུག་སྟེ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་ཉེར་བཞི་རྒྱུ། དང་པོ་སྲོག་འཛིན་ལ་མཚོན་ན། སྨན་མའི་རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། ལྷ་མ་ཀཱིའི་[8]

---

༡ བསྡོམ་ན་ ཀུན་དཔར།
༢ ཉེར་བཞིའོ།། པེ་དཔར།
༣ ཐུན་ཚོད་རླུང་ པེ་དཔར།
༤ རྩ་འདབས་ ཀུན་དཔར།
༥ སང་ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་ པེ་དཔར།
༦ ཐེང་དྲུག། ཀུན་དཔར།
༧ ཐེང་དྲུག་ ཀུན་དཔར།
༨ མ་མ་གཱིའི་ ཀུན་དཔར།

རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། གོས་དཀར་མོའི་[1]རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། སྒྲོལ་མའི་རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྟེ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དགུ་བརྒྱ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་ཐོག་མར་རྒྱུའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཐུར་སེལ་རྒྱུ་སྐབས་མ་མ་ཀཱི་སྟོན་དང་[2]'གྱེན་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་གོས་དཀར་མོ་སྟོན་དང་།'[3] མཉམ་གནས་རྒྱུ་སྐབས་སྒྲོལ་མ་སྟོན་ལ་བཏང་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའོ།། ད་ལྟ་འདི་ལ་འབྱུང་ཚུང་ལྔ་མོ་བཞི་ལ་སྦྱར། སྟོན་དུ་འབྱུང་ཆེན་ལྔ་མགོན་པོ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།། ༈ དེ་ལྟར་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། ད་ནི་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་བ། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ཡང་[4]ཟེར། ཡང་ན་ལྷ་མོ་ལྔའི་རླུང་ངམ། དབང་པོ་ལྔའི་རླུང་ངམ། ཀླུ་དང་། རུས་སྦལ། རྩངས་པ། ལྷས་བྱིན། གཞུ་ལས་རྒྱལ་ཡང་ཟེར། དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བཞོན་པར་[5]གྱུར་པ་ནས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཡིན། ཁ་དོག་ཀྱང་དམར་སྐྱ་སེར་དཀར་ལྗང་གུའོ།། ༈ གསུམ་པ་བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཆགས་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རང་ཉིད་མའི་[6]མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུ། མེར་མེར་པོ། ལྟར་ལྟར་པོ།[7] ནུར་ནུར་པོ། གོར་གོར་པོ། མཐྲང་འགྱུར་དང་ལྔ། ཡན་ལག་འགྲུས་པར་གྱུར་ཚེ་ཟླ་བ་གཅིག་སོང་བ་སྲོག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དེ་ལས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་རྒྱས་པ་སྐྱེས། ཉ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། ཟླ་བ་གཉིས་སོང་བ་ན་སྲོག་འཛིན་ལས་ཐུར་

མ་མ་ཀཱིའི་ པེ་དཔར།
༡ གོས་དཀར་མོ་ཡི་ པེ་དཔར།
༢ མ་མ་ཀི་སྟོན་དང་ ཀུན་དཔར།
མ་མ་ཀཱ་སྟོན་ལ། པེ་དཔར།
༣ གྱེན་རྒྱུ་སྐབས་གོས་དཀར་མོ་སྟོན་ལ། པེ་དཔར།
༤ ཡོད་ པེ་དཔར།
༥ ཞོན་པར་ པེ་དཔར།
༦ རང་ཉིད་ཕ་མའི་ ཀུན་དཔར།
༧ ལྟང་ལྟང་པོ། པེ་དཔར།

སེལ་སྐྱེས། དུས་སྦྲལ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། ཟླ་བ་གསུམ་སོང་བ་ན་ཕུར་སེལ་ལས་མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་སྐྱེས། ཕག་རྒོད་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་ལས་གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་སྐྱེས། སེང་གེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། ཟླ་བ་ལྔ་པ་ལ། གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་ལས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སྐྱེས། མིའུ་ཐུང་གི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། ཟླ་བ་དྲུག་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་རིམ་པ་བཞིན་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་སྐྱེས། ཟླ་བ་བཅུ་སོང་བའི་དུས་སུ་ཕྱི་རོལ་དུ་བཙའ་བ་[1]ཡིན། དེ་འདྲའི་ཟླ་བ་དང་པོར་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་རགས་པ་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་རྩ་དབུ་མ་ཆགས་ཤིང་། ཕ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་དྭངས་མ་ལྷ་འདུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཉིས་གཡུ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྙིང་ཁར་རྩ་དབུ་མའི་སྦུབས་ནང་[2]དུ་གནས། ཁམས་དཀར་པོའི་ཆ་ཤས་གཅིག་རྩ་དབུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་བོར་གནས། དེ་ལས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན། ཁམས་དམར་པོའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ལྟེ་བར་སོང་སྟེ་གནས་ནས། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དམར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན། དྲོད་དང་གཏུམ་མོའི་མེའི་སྒྲུབ་གཞི་[3]དེ་ཡིན་ནོ།། ལུས་ཀྱི་སྟོད་རླུང་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟེ་བར་གནས་ཚེ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ། སྙིང་གར་གནས་ཚེ་གཉིད་མཐུག་གི་ཐིག་ལེ། མགྲིན་པར་གནས་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ། དཔྲལ་བར་གནས་ཚེ་སད་པའི་ཐིག་ལེ། སྨད་རླུང་རགས་པ་རྣམས་ལྟེ་བར་གནས་ཚེ་སད་པའི་ཐིག་ལེ། གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་བར་སླེབས་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ། ནོར་བུའི་དབུས་སུ་སླེབས་ཚེ་གཉིད་མཐུག་གི་ཐིག་ལེ༏ ལུས་ཀྱི་རླུང་དང་ཁམས་མཉམ་དུ་གསང་གནས་ཀྱི་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབས་པ་[4]བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་གསུངས་པས། བཞི་པ་ནི་སད་རྨི་གཉིད་མཐུག

༡ བཅས་པ་ པེ་དཔར།
༢ སྦུབ་སྟོང་ པེ་དཔར།
༣ བསྒྲུབ་གཞི་ པེ་དཔར།
༤ སླེབ་པ་ ཀུན་དཔར།

གསུམ་གྱི་བཞི་པ་ཡིན་པས། ཁམས་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་བབས་པའི་[1]ཚེ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ལ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཟེར་གསུངས་སོ།། ༔ དེ་ལྟར་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་[2]ནི། ལུས་དབེན་གྱི་ཚེ་རླུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་[3]ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེ་བ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པས་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་[4]རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྒོ་བཅུ་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ་སྒོ་བཅུ་ནི་གང་ཞེ་ན། རྩ་དབུ་མའི་ཡར་སྣེ་མར་སྣེ་གཉིས། རྩ་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་དབུས་དང་བརྒྱད། དཔྲལ་བར་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་དྲུག་པ། མཁྲིན་པ་དང་སྙིང་གའི་བར་དུ་མེའི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་གསུམ་པ་སྟེ་བཅུའོ།།། གནད་དུ་བསྣུན་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ་དེ་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་གྲོལ་བས། རྩ་མདུད་གྲོལ་ནས་[5]རྗོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཟིན་པས། དེ་ཡན་ཆད་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་མི་དགོས་སོ།། ཞེས་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བློ་དང་། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་[6]གསུངས། སྒོ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་དང་པོར་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་མང་དུ་བཤད་དེ། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པ།[7] རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་ལྟ་བུ་དང་པོར་ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྣུན། ‘དྲིལ་བུ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྙིང་ཁ།’[8] དེ་ནས་དབུ་མའི་ཡར་སྣེ་དང་། མར་སྣེ་དང་། གསང་འདུས་‘འཇམ་རྡོར་ལ་སྙིང་ཁ་’’[9]དང་། ‘དུས་འཁོར་ལ་དང་པོ་’’[10]དབུ་མའི་ཡར་སྣེ་དང་། གསང་

---

༡ འབབ་པའི་ པེ་དཔར།

༢ དབབ་པ་ པེ་དཔར།

༣ བསྒོམ་སྟོབས་ཀྱི་ ཀུན་དཔར།
སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ པེ་དཔར།

༤ བསྣུན་པ་ པེ་དཔར།

༥ གྲོལ་ན་ པེ་དཔར།

༦ ཀྱི་ ཀུན་དཔར།

༧ ལཱུ་ཧི་པ། པེ་དཔར།

༨ དྲིལ་བུ་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་སྙིང་ཁ། པེ་དཔར།

༩ འཇམ་རྡོར་སྙིང་ཁ་ པེ་དཔར།

༡༠ དུས་འཁོར་དང་པོ་ པེ་དཔར།

འདུས་‘འཕགས་ལུགས་ལ་དབུ་མའི་’[1]མར་སྣེ་དང་། དེ་ནས་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའོ།།[2] གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སྟེ་རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༈ གཞན་ལུས་ཐབས་ལམ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་སྟེ། པདྨ་ཅན།[3] དུང་ཅན་མ། གླང་པོ་ཅན་མ། རི་དྭགས་ཅན་མ། དེ་རེ་རེ་ལའང་ལྷན་སྐྱེས་ཞིང་སྐྱེས་སྔགས་སྐྱེས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་ལྷན་སྐྱེས་ནི་སྒྲུ་ལུས་དང་[4]དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད། ཞིང་སྐྱེས་ནི་ལུས་དབེན་ངག་དབེན་སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད། སྔགས་སྐྱེས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའོ།། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་རྨེ་ཤ་ཅན། ‘རྣམ་སྣང་ལ་བཙོ་ལག་མཁན། རིན་འབྱུང་ལ་འཕྲེང་རྒྱུད་མཁན། འོད་དཔག་མེད་ལ་གར་མཁན། དོན་གྲུབ་ལ་བཟོ་བྱེད་མཁན་’[5]གྱི་རིགས་དགོས་པར་བཤད་དོ།། ཞེས་གསུངས། ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའི་མཚན་ཉིད་བརྟགས་པ།[6] ‘མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེས།’[7] ཐུན་མོང་བའི་ལམ་སྦྱོང་བ། རྒྱུད་སྨོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་[8]དབང་བསྐུར་ཞིང་སྡོམ་པ་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པ། སྨོད་དུ་རུང་ནས་རིམ་གཉིས་ལ་སྦྱངས་པས་[9]རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་རང་དབང་དུ་འདུས་ཤིང་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སོགས་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ན། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གང་བསྒྲུབ་པའི་བོགས་འབྱིན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་འདོད་འཇོའི་བ་མོ་དང་འདྲ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་བགྲོད་པ་

---

༡ འཕགས་ལུགས་དབུ་མའི་ པེ་དཔར།
༢ ཞེས་གསུངས། པེ་དཔར།
༣ པདྨ་ཅན་མ། པེ་དཔར།
༤ རང་ པེ་དཔར།
༥ རྣམ་སྣང་བཙོ་ལག་མཁན། རིན་འབྱུང་འཕྲེང་རྒྱུད་མཁན། འོད་དཔག་མེད་གར་མཁན། དོན་གྲུབ་བཟོ་བྱེད་མཁན་ པེ་དཔར།
༦ བརྟག་པ། པེ་དཔར།
༧ མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་དེ་ཡིས། པེ་དཔར།
༨ བསྒྲུབས་པ་ པེ་དཔར།
༩ སྦྱངས་པ་ པེ་དཔར།

མགྲོགས་བྱེད་ཕོ་ཉའི་ལམ་ཡིན་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ལེགས་པར་"བསྒྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི།།"[1] ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་བཅུ་དྲུག་དང་།། ལོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལོན་པ།། རིགས་མཆོག་གྱུར་ཅིང་གཟུགས་བཟང་བ།། མ་ལྟར་བྱམས་ཤིང་སྙིང་[2]ལྟར་བརྩེ།། བུ་མོ་ལྟ་བུར་དུང་[3]སེམས་ཆེ།། རྒྱུད་དུལ་འགྲོས་དལ་དབྱིབས་ལེགས་པ།། སྐད་སྙན་ལུས་ལ་དྲི་ཞིམ་འབྱུང་།། མཚུ་དང་ལྷུགས་ལས་རོ་མངར་ཞིང་།། རེག་བྱ་འཇམ་བཅས་འདོད་ཡོན་ལྔ།། ཁྱད་པར་ཡོན་ཏན་བཅུ་ཡོད་དེ།། བཞིན་རས་ཟླ་བ་ལྟར་རྒྱས་ཤིང་།། མིག་ནི་པདྨའི་འདབ་མ་ལྟར།། དཀྱུས་རིང་ཟུར་མིག་གཡོ་བས་བརྗིད།། མཚུ་སྒྲོས་དམར་ཞིང་འཇམ་དབུས་ནས།། ཚེམས་[4]དཀར་སྨུ་ཏིག་ཕྲེང་བས་མཛེས།། ནུ་བར་དོག་[5]ཅིང་ནུ་འབུར་མཛེས།།[6] སྐེད་པ་ཕྲ་ཞིང་འཇམ་ལ་གཉེན།། རོ་སྨད་རྒྱས་ཤིང་འདོམས་སྤུ་པ།། སྨིན་མཚམས་གྱེན་ཕྱོགས་རི་མོ་གསུམ།། ལྟེ་བ་དཔྲལ་བར་ཁྲིམ་གཉེར་མཛེས།། ལྷ་རྫས་གོས་ཀྱི་སྟོད་གཡོགས་དང་།། པཀྵ་ཙ་ལི་ཀའི་སྨད་གཡོགས་གསོལ།། རིན་ཆེན་དྲི་ཞིམ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་།། བརྒྱན་པའི་རིག་མ་ཐུགས་ཀ་ནས།། རང་གི་རིགས་དག་སྦྱོར་བྱས་ཏེ།། ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས།། ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་ཡི།། མཆོད་པས་མཆོད་ཅིང་ཡང་ན་ནི།། དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་གཉིས་འཚོག་[7]པའི།། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱ་བ་དང་།། དཔའ་བོ་ཁོ་ན་ཚོགས་ན་ནི།། དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།། དཔའ་མོ་རྐྱང་པ་ཚོགས་ན་ནི།། དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ་ཞེས་བྱའོ།། ༈ དཔེར་ན་དཔའ་མོ་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་

---

༡ བསྒྲུབ་པའི་ཕྱག་ནི།། ཀུན་དཀར།
༢ སྙིང་ པེ་དཔར།
༣ གདུང་ པེ་དཔར།
༤ ཚེམ་ ཀུན་དཔར།
༥ དགས་ ཀུན་དཔར།
༦ རྒྱས།། པེ་དཔར།
༧ ཚོགས་ པེ་དཔར།

རྒྱུད་པདྨ་དྲ་བ་ཅན་ལས། སྤྱན་མ་དང་། མཱ་མ་ཀཱི་དང་།[1] ན་བཟའ་དཀར་མོ་དང་། སྒྲོལ་མ་དང་༑ འོད་ཟེར་ཅན་དང་། དབྱངས་ཅན་མ་དང་། ཞགས་ཞལ་མ་དང་། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དང་། རི་ཁྲོད་མ་དང་། དུག་སེལ་མ་དང་། ནོར་རྒྱུན་མ་དང་། དཀར་མོ་དང་། ཡིད་བཟང་མ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་དང་། དཔལ་ཕྲེང་མོ་དང་། ས་འཛིན་བཟང་མོ་དང་། རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་མ། ཙུནྡཱི་ཀ་དང་། རལ་གཅིག་མ་དང་། ལྷ་མོ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་སོགས་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ༎༎ ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། ༔ རྒྱུད་ལས། "རྩོད་ལྡན་ཡོན་ཏན་བཞི་ཉིད་དེ།། དངོས་གྲུབ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།"[2] གསང་སྔགས་རྫོགས་ལྡན། གསུམ་ལྡན། གཉིས་ལྡན། རྩོད་ལྡན་བཞིའི། རྩོད་ལྡན་དུས་འགྲུབ་སླ་བ་དང་། ཁམས་ཀུང་འཇའ་ལུས་ལྟ་བུའི་འདོད་ལྷ་སོགས་ལས་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལྟ་བུ་ཀླུ་དུས་གདོས་བཅས་རྫ་ཐེག་རླུང་སོགས་རགས་པ། གཙང་སྦྲའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤངས་པ་ཞིག་འགྲུབ་སླ་བ་གསུངས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དབང་དམ་[3]སྒོམ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་འགྲུབ་པ་སྔོན་དུ་སོང་ན། གསང་སྔགས་ལ་མ་ཞུགས་གོང་དུ་རིགས་ངན་མཚམས་མེད་ལྔ་བྱས་པའི་མི་སྡིག་ཅན་སྐྱེ་བ་སྟ་མར་ཚོགས་བསགས་[4]རྒྱབ་ཆུང་བ། ཚེ་འདིར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་'སྲུ་མེད་ལ་སྦྱོང་བ'[5]བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་བསླབ་མི་དགོས་པར། དབུ་མ་འཇུག་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ཆོས་གསུམ་གནད་སྨིན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས། དཀའ་སྤྱད་དོར་ནས་འདོད་ཡོན་རང་བཞིན་སྟོང་པར་ཤེས་ཤིང་[6]ཉིས་དམིགས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་འཇིགས་མེད་སེང་གེ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་པས་འཇུག་པ་བདེ་བ། གཞན་དུ་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་

---

༡ མ་མ་ཀི་དང་། ཀུན་དཔར།
མ་མ་ཀཱི་ པེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག མདོན་འབྱུང་། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༦༥
༣ ངམ་ པེ་དཔར།
༤ བསགས་ པེ་དཔར།
༥ སྲུ་མེད་སྦྱང་བ་ པེ་དཔར།
༦ སྟོང་པར་ཤེས། པེ་དཔར།

ཚོགས་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་[1]རྩ་དབུ་མ་ཁ་ཕྱེ་ནས་སྨྱུག་སྦུག་[2]བཀག་པ་ཐུར་མ་རིང་པོས་བསྲང་བ་[3]ལྟར་རྩ་དབུ་མ་གཅིག་པུ་སྦྱངས་ནས་འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ།། རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་[4]རྩ་དབུ་མ་ཁ་ཕྱེ་ན་རོ་རྐྱང་ཁ་ཟུམ་པས་ཁྱབ། རོ་རྐྱང་ཁ་ཕྱེ་ན་དབུ་མ་ཁ་ཟུམ་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། ཕྱི་ནང་གི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཞབས་དྲན་པས་སེལ་ཟེར་བ་ཡང་'རོ་རྐྱང་རླུང་དབུ་མར'[5]ཚུད་པ་ལ་ཟེར། སློབ་ལམ་དུ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་ཁྲིམ་དུ་རིང་མིན་འོང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དེ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ནི་དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས་དགེ་ལུགས་པ་ལ་སྨན་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་ཟེར་བའི་གདམ་ངག་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དབང་དང་དམ་སྦོམ་བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་སོང་ན་དབུ་མར་རླུང་སེམས་ཚུད་[6]ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་བསྒོམ་པ་སྨན་དཀར་པོ་ཆིག་[7]ཐུབ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་གཞན་ལ་ཐོས་པ་བསམ་པ་གང་ཡང་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཚོགས་ཀྱང་[8]ཁོ་རང་གིས་བསགས། སྒྲིབ་པ་ཡང་ཁོ་རང་གིས་སྦྱངས་པས་བསགས་སྦྱང་[9]གཉིས་ཀ་སྡེབ་[10]

---

༡ སྒོམ་སྟོབས་ཀྱི་ ཀུན་དཔར། པེ་དཔར།
༢ སྦུགས་ ཀུན་དཔར།
༣ སྲང་བ་ པེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ པེ་དཔར།
༥ རོ་རྐྱང་དབུ་མར་ པེ་དཔར།
༦ ཚུད་ པེ་དཔར།
༧ གཅིག་ པེ་དཔར།
༨ ཡང་ ཀུན་དཔར།
༩ བསག་སྦྱང་ པེ་དཔར།
༡༠ སྡེབས་ ཀུན་དཔར།

གཅིག་ཏུ་བྱས་ཡོད།[1] ཅེས་གསུངས།[2] མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཀྱི་རྡོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་ཡང་བྱེད། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བ་ཡང་བྱེད། ལམ་བསྒོམ་པ་[3]ཡང་བྱེད། འབྲས་བུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་སླན་དཀར་པོ་ཆིག་[4]ཐུབ་དེ་ཕྱག་རྒྱ་སྒོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་ན་མ་མཐར་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ཚུལ་རྗེ་ཙམ་དགོས་ཤེ་ན། ཡབ་རྫོགས་རིམ་སྔེ་ཐྲིན་ཐོབ་པ་ཡུམ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐེག་ཆེན་རིགས་སད་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཕྲད་ན་འབྱུང་། ཡང་ན་ཡུམ་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ཡབ་ཐེག་ཆེན་རིགས་སད་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་གཉིས་འགྲོགས་ན་ཡོད་ཅེས། ཅོང་ཁ་བའི་གསུང་ཐོར་བུའི་དགོངས་པ་གོ་ཚུལ་ལོ།། སྔགས་བླ་མེད་ཉེན་མོངས་དང་'འདྲེས་ཉེན་ཆེ་བས་'[5]གདུལ་བྱའི་བློ་ལ་མི་ཚུན། དེ་ལ་སྣང་བཏགས་ནས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྲོ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྔགས་བླ་མེད་སྟོན་པ་མི་སྤྲོ་བས་སངས་རྒྱས་གདན་འི་[6]ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་སོང་ཡང་སྔགས་བླ་མེད་འབྱུང་བ་དཀའ་བའོ།། ༈ ཧེ་རུ་ཀའི་མངོན་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལས། "རྟོད་ལྡན་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན།།"[7] "གཙང་སྦྲའི་བྱ་བ་ཀུན་སྤངས་ཤིང་།།"[8] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ནས་དབང་པོ་རབ་ནི་རྫོགས་ལྡན་དུས་དེར་གྲོལ། དབང་པོ་འབྲིང་དང་ཐ་མ་སྔགས་ལ་བག་ཆགས་བཞག་ནས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས། དབང་པོ་ཐ་མའི་ཐ་མ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་

---

༡ གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡོད། པེ་དཔར།
༢ ཞེས་གསུངས། ཀུན་དཔར།
༣ སྒོམ་པ་ པེ་དཔར།
༤ གཅིག་ པེ་དཔར།
༥ འདྲེས་ཆེ་བས་ པེ་དཔར།
༦ གདྣ་ ཀུན་དཔར།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག མངོན་འབྱུང་། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡བ༥
༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག མངོན་འབྱུང་། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཙང་སྦྲའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྤངས།།" ཞེས་སོ།།

མ་ལ་བག་ཆགས་ཐོབ་པ་ལྟ་ལ་སྐྱེ། ཧེན་དེ་[1]ཁའི་མཇུག་ཏུ་སྙིགས་མ་ལྔ་ལྷག་པར་བདོ་བའི་དུས་མ་གྲོལ་ན། སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྔགས་དགོན་པས། གསང་སྔགས་བླ་མེད་སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་མཇུག་ཏུ་མར་མེ་འཆི་ཁར་གསལ་བ་ལྟ་བུ། དེ་འདྲ་ཡོང་བ་[2]ཧེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་བྱུང་ཤཱཀྱ་ལར་གཙོ་བྱས་ནས་སྔགས་བླ་མེད་ལོ་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་དར་ཚར་བའི་[3]ད་ལྟ་ནས་ཧེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་[4]དང་བསྡོ་སྨོན་མཛད་པར་ཞུ། ‘འདི་ཡང་དགེ་སློང་ངག་དབང་བློ་བཟང་གིས་བཟེད་ཐོར་བྲིས།’[5]

---

༡ འདི་ པེ་དཔར།

༢ དེ་འདྲ་ཡོད་ ཀུན་དཔར།

༣ དར་ཚབས་ཆེ་བའི་ པེ་དཔར།

༤ འགྲིག་པ་ པེ་དཔར།

༥ ཞེས་པ་འདི་ཡང་གླིང་རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གིས་སྦྱར་བའོ།། །། པེ་དཔར།

༄ དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

༄༅།། འདི་བའི་མཚན་དངོས་ལ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཟེར་ཞིང་། མདོ་སྨད་ཅོང་ཁའི་ཡུལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་རྨ་ཆུའི་བྱང་འགྲམ་དུ་བོད་སོག་འདྲེས་མར་འདུས་སྡོད་གནང་བའི་ཟན་ཁྲིན་ཐང་ཀླུ་སྡེ་བར། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་རྟ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༤ ལོར་ཧོར་གྱི་རུས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་རྗེ་སྐུ་འབུམ་དགོན་པའི་ཚོགས་གྲལ་དུ་ཞུགས་ཏེ༑ ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས། མཁས་དབང་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་དང་ངག་དབང་བཟོད་པ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ཏེ། མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་བརྩོན་གནང་ནས། སྐུ་འབུམ་དུ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་བཞག་སྟེ། སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་རྟགས་བཞེས། ཁྱད་པར་དུ། ར་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། ཞིང་བཟའ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་སོགས་ཡུན་རིང་བསྟེན་ནས། སྒྲ་སྙན་ངག སྡེབ་སྦྱོར། སུམ་རྟགས་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་དང་། མདོ་ཕྱོགས་སོགས་ནང་ཆོས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་སྐད་པ་འཐོབ། དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་བ་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༢༣ ལོར༑ སྐུ་འབུམ་དགོན་པའི་ཨ་ཀྲུ་ཡེ་ཤེས་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད་པ་ནས་བཟུང་། མཚན་ལ་ཨ་ཀྲུ་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར། དགུང་གྲངས་ང་དགུ་གི་སྟེང་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས་ཏེ། གནས་བསྐོར་དང་འབྲེལ་

བའི་མགུར་འཛམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ཞེས་པ་མཛད། དགུང་གྲངས་ང་བཞི་བ་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༣༧ ལོར། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་བར་ཁང་ངོ་མཚར་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་པར་སྐྲུན་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་གིས་ཞུས་ཆེན་པའི་འགན་བཞེས་གནང་སྟེ། ལོ་ངོ་དྲུག་གི་རིང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་མཛད། སྔ་ཕྱིར་རྒྱ་བོད་ཧོར་སོག་ཡུལ་གྱི་སློབ་མ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་བསྐྱངས་པས་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས༔ སྐུ་འབུམ་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲི་རབས་བཞི་བ་ཨ་ཀྱཱ་ཞབས་དྲུང་བློ་བཟང་དངག་དབང་བསྟན་འཛིན་ལ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས་ཤིང་དཔེ་ཁྲིད་གནང་། དམ་པ་འདིའི་སྐུ་ཆེ་ཧྲིལ་བོ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་དང་། གདུལ་བྱ་མང་བོ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པས་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ལ། སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་བའི་སྙིང་བསྡུས་རྒྱལ་སྲས་འཇུག་ངོགས། གཞི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རབ་གསལ་སྒྲོན་མེ༔ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བཛ་བགྲོལ། རྟགས་འཇུག་གི་དགོངས་འགྲེལ་རབ་གསལ་སྣང་བ། སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་སོགས། མདོར་ན། ནང་ཆོས། སུམ་རྟགས༔ སྡེབ་སྦྱོར། བཛ་འགྲེལ། སྒྲ་རིག སྙན་ངག་སོགས་སྐུ་འབུམ་པར་མ་གླེགས་བམ་གཉིས་བཞུགས་ལ། ཁྲོན་བསྡོམས་ཆོས་ཚན་ང་གཉིས་བཞུགས། དམ་པ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ལ་བཞུགས་ཀྱང་། འདས་ལོ་ཁ་གསལ་དུ་བཀོད་པ་མ་མཐོང་། དེང་གི་ཚིག་མཛོད་སོགས་སུ་རྗེ་འདི་བ་དང་རཱ་ཕྱུག་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་གཉིས་མཚན་གཅིག་པར་འཁྲུལ་ནོར་ཤོར་ཏེ་རྣམ་ཐར་པན་ཚུན་འཁྲུགས་སྡེབ་བགྱིས་པའང་མང་དུ་སྣང་ངོ་།།

༄༅ གཞིའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རབ་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། སྦྱོང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་ལུགས་ཀྱི་ཁམས།། སྦྱོང་བྱེད་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་གསེར་འགྱུར་རྩིས།། སྦྱངས་འབྲས་རྣམ་དག་སྐུ་གསུམ་རིན་ཆེན་ལ།། དབང་བསྒྱུར་ཟུང་འཇུག་མགོན་པོར་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། འདིར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བགྲོད་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ། སྦྱང་གཞི་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་ཏུ་གལ་ཆེ།

དེས་ན་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཆི་བའི་རིམ་པ། བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ། དེས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(འཆི་བའི་རིམ་པ་)ནི། བསྐལ་པ་དང་པོའི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་། ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པ། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། ལུས་རང་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ། མཚན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པས་བརྒྱན་པ། ཁམ་ཟས་ལ་མི་ལྟོས་པར་དགའ་བའི་ཟས་ཟ་བ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ནུས་པ་སོགས་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལ། ཁམ་ཟས་ལ་སྲེད་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁམ་ཟས་རགས་པ་ཟོས་པས་སྙིགས་མ་རྣམས་བཤང་གཅིར་གྱུར་ཏེ་འདོན་པའི་སྒོ་ཕོ་མོའི་དབང་ཕོ་སོགས་ཐོད་དོ།། དེར་སྔོན་གྱི་འཁྲིག་པའི་བག་ཆགས་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་སེམས་ཆགས་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངལ་དུ་སེམས་ཅན་

ཆགས་ནས་རིམ་གྱིས་མངལ་སྐྱེས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་རྩ་ཐིག་ལེའི་ཁམས་ཏེ་དྲུག་གམ། ཡང་ན་ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་རུས་པ་རྐང་ཁུ་བ་གསུམ་དང་། མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཤ་པགས་པ་ཁྲག་གསུམ་སྟེ་ཁམས་དྲུག་ཚང་བ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ཟེར། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོག་མ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ།། དེའི་ལུས་ལ་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཡོད་ལ། མཐར་འཆི་བའི་ཚེ་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་རོ་རྐྱང་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་ཡང་རྩ་དབུ་མ་ལ་ཐིམ། རྩ་དབུ་མའི་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རླུང་རྣམས་ཀུང་མཐར་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་ཧྲྀ་དྟིའི་ནང་གི་ཁམས་དཀར་དམར་གཙུ་ཁ་སྦྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་དབུས་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཆ་ཤས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཆི་དགོས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རླུང་ཙུང་ཟད་ཅིག་གནས་ན་འཆི་བ་མི་སྲིད་པས་སོ།།

དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་བཞི། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །ཡུལ་ལྔ། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་ཐིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཆི་དགོས་ལ། ཐིམ་རིམ་ནི་དང་པོར་གཟུགས་ཕུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། སའི་ཁམས༔ མིག་གི་དབང་པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཏེ་ལྔ་པོ་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས་དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། གཟུགས་ཕུང་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ཡན་ལག་རྣམས་སྔར་ལས་ཕྲ་རུ་འགྲོ་ཞིང་། ལུས་ཉམ་ཆུང་བ་དང་། ཤུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་

བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་མིག་མི་གསལ་ཞིང་རབ་རིབ་ཏུ་འགྱུར། སའི་ཁམས་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ལུས་ཤས་ཆེར་སྐམ་ཞིང་ཡན་ལག་རྣམས་ལྷོད་ལྷོད་པོར་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་ས་འོག་ཏུ་བྱིང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་། མིག་གི་དབང་པོ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་མིག་འབྱེད་འཛུམ་མི་ནུས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་ཡལ་ཞིང་ཉམས་སྟོབས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་རྟགས་སུ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་བྱེ་མ་ལ་ཉི་འོད་ཕོག་པ་ན་ཆུར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་སྔོ་མེར་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་།།

དེའི་རྗེས་སུ་ཚོར་ཕུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་སྟེ། ཚོར་ཕུང་ཐིམ་པ་ན་ཕྱི་རྟགས་སུ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་། གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཚོར་བར་རིགས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་མི་དྲན། ཆུའི་ཁམས་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་ལ། ཁ་ཆུ་དང་། རྔུལ་དང་། གཅིན་དང་། ཁྲག་དང་། ཁུ་བ་རྣམས་ཤས་ཆེར་སྐམ༑ རྣ་བའི་དབང་པོ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲ་མི་ཐོས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒྲ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་རྣ་བའི་ནང་གི་ཙུར་སྒྲ་མི་འབྱུང་ངོ་།། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་རྟགས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དུ་བ་འཁྲིགས་པའི་དཀྱིལ་ནས་དུད་ཁུང་ནས་དུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྔོ་ཐོད་ཐོད་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་རོ།།

དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་དུ་སོགས་ཀྱི་དོན་མི་དྲན། གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉེ་དུ་སོགས་ཀྱི་མིང་སོ་སོར་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཤད

ཅིང༌། དེ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱི་མིང་མི་དྲན། མེའི་ཁམས་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་མེ་དྲོད་ཡལ་ནས་བཟའ་བཏུང་འཇུ་བའི་ནུས་པ་ཉམས༑ སྣའི་དབང་པོ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་སྣ་སྒོ་ནས་རླུང་ནང་དུ་སྡུད་པ་ཞན་ཅིང་ཕྱིར་དྲག་ལ་རིང་དུ་རྒྱུ་བའི་དབུགས་བརྩེགས་མ་འབྱུང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དྲི་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་སྣས་དྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ་གང་ཡང་མི་ཚོར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་རྟགས་སུ་མཁའ་སྣང་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དུད་ཁུང་ནས་དུ་བ་སྦོ་ཕོད་ཕོད་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་གསེབ་ནས་མེ་སྟག་དམར་ཆིག་ཆིག་པ་ལྟ་བུའམ། ཡོས་རྗོས་པའི་སླ་ངའི་རྒྱབ་ཀྱི་དྲིག་པ་ལ་མེ་སྟག་དམར་ཡལ་ཡལ་འོང་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ༎

དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ༑ འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་ལ་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒུལ་བསྐྱོད་སོགས་མི་ནུས། གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་སོགས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་དྲན། རླུང་གི་ཁམས་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་སྲོག་འཛིན་སོགས་རླུང་བཅུ་རང་རང་གི་གནས་ནས་སྙིང་གར་འཕོ་ཞིང་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་འཆད། ལྕེའི་དབང་པོ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་ལ་ལྕེ་སྦོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་ལྕེའི་རྩ་བ་སྔོན་པོར་འགྱུར། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རོ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ལྕེས་རོ་དྲུག་གང་ཡང་མི་མྱོང་། སྐབས་འདིར་ལུས་དབང་དང་རེག་བྱ་ཡང་ཐིམ་དགོས་པས་དེ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་ལ་རེག་བྱ་འཇམ་རྩུབ་གང་ཡང་མི་མྱོང་ངོ༎ དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་རྟགས་སུ་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་མར་མེ་ཟད་ཀར་རྩེ་མོ་ཏ་ལ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ༎

དེ་ཡང་འབྱུང་བཞི་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་ཚུལ་ནི་འབྱུང་བ་སྔ་མའི་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་བསྡུས་ནས་ཕྱི་མའི་ནུས་པ་གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་འབྱུང་

བ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། འབྱུང་བ་སྔ་མ་ཞིག་ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་ཞེས་པ་ས་རླུང་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་ཆུ་རླུང་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་གསལ་དུ་སོང་བས་ན། སྔ་མའི་ནུས་པ་ཕྱི་མ་ལ་འཕོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་བས་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་ཞེས་བཤད་ལ། ས་རང་དགའ་བ་ཞིག་ཆུ་རང་དགའ་བ་ཞིག་ལ་ཐིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེའོ།། འབྱུང་བཞི་ཐིམ་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པའི་སེམས། སྣང་བ་དཀར་ལམ་པའི་སེམས། མཆེད་པ་དམར་ལམ་པའི་སེམས། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པའི་སེམས། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འཆར་དགོས་སོ།། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པའི་སེམས་དང་། དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་གཉིས་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཐིམ་དགོས་ཏེ། དེ་དང་སྣང་བའི་སེམས་གཉིས་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་ཞིང་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བས་སྣང་བ་རང་དུས་སུ་དེ་འདྲའི་བློ་རགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པར་རྩོམ་པའི་ཚེ་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་། དེ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་སྣང་བ་རང་དུས་ཀྱི་རྟགས་ནི་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་ཚེ་མཚན་མོ་ཟླ་བ་ཤར་བའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་རྒྱུ་ནི། སྙིང་ག་ཡན་ཆད་ཀྱི་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་ཡར་སྣ་ནས་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་བོའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བའི་དབུས་ན་ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཧཾ་ཡིག་མགོ་ཐུར་བསྟན་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ཆུའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ཐུར་ལ་འོངས་ཏེ། སྙིང་གའི་རོ་རྐྱང་གི་མདུད་པ་དྲུག་སྐོར་གྱི་སྟེང་དུ་སླེབ་པའི་བར་ལ་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ནས་ཟླ་འོད་སོགས་ཀྱི་སྣང་

བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེའི་རྗེས་སུ་སྣང་བ་དང་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་ནས་མཆེད་པའི་སེམས་ཤར་བའི་ཚེ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་སྔར་ལས་ཀྱང་ཆེས་དྭངས་པའི་སྟོང་སང་ངེ་བ་དམར་པོའམ་དམར་སེར་གྱི་སྣང་བ་འཆར་ལ༑ དེའི་རྒྱུན་ནི་སྙིང་ག་མན་ཆད་ཀྱི་རོ་རྒྱུང་གི་རླུང་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་མར་སྣ་ནས་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནོར་བུའི་རྩ་འཁོར་གྱི་མདུད་པ་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་མདུད་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བས། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་མེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་ཡར་འོངས་ཏེ༑ སྙིང་གའི་རོ་རྒྱུང་གི་མདུད་པ་དྲུག་སྐོར་གྱི་འོག་ཏུ་སླེབ་པའི་བར་ལ་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་ནས་ཉི་འོད་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཟེར་རོ།།

དེའི་རྗེས་སུ་མཆེད་པ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་ཚེ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྨག་འཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པའི་སྣང་བ་འཆར་ལ། དེ་ནི་དབུ་མའི་ནང་གི་ཡས་རླུང་མས་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རོ་རྒྱུང་གི་མདུད་པ་དྲུག་སྐོར་གྲོལ་ཏེ། སྟེང་གི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་མར་བབ། འོག་གི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཡར་འོངས་ཏེ༑ སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཙུ་ཁ་སྦྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་ཚུད་ནས་ཐད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ནས་མུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཉེར་ཐོབ་དང་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་སྐྱེས་ལ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྨད་ལ་ཡུལ་གང་ཡང་མི་དྲན་པར་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་ལྟར་ནག་འཐོམས་ཀྱིས་འགྲོ། དེ་ནས་

ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་རླུང་སེམས་མཐའ་དག་འགགས་ཏེ། དང་པོ་ནས་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་དྲན་པ་མ་གསོ་བའི་བར་དེར་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་དྲན་མེད་དེ་འོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་དྲན་པ་གསོས་ཏེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་རོ།།

ཀུན་རྟོག་གཡོ་བ་དང་ཐིམ་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་པའི་སྣང་བ་འཆར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་གཞན་གང་ཡང་མི་འཆར་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། སྣང་བ་དཀར་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བ་དང་ཐིམ་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དམར་ལམ་པའི་སྣང་བ་འཆར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་གཞན་གང་ཡང་མི་འཆར་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། སྣང་བ་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བ་དང་ཐིམ་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྨག་འཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པའི་སྣང་བ་འཆར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་གཞན་གང་ཡང་མི་འཆར་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཚེ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་དྲན་མེད་དེ་སངས་ནས་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཟླ་འོད་ཉི་འོད་མུན་པ་སྟེ་སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོང་སང་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་སྣང་བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྣང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འཆར་རོ།། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་རྐྱེན་ཡང་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཉིས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ལ་ཐིམ། དབུ་མའི་ནང་གི་རླུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལ་ཐིམ་པས་དང་པོ་ནས་གཞི་ལ་ཡོད་

པའི་ཞིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ན་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཆི་བ་དངོས་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་གཞིའི་ཆོས་སྐུ་དང་། སྟོང་སང་དེ་ལ་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་དེ་ལ་གཞིའི་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ།། དེ་ལ་ཐ་མལ་པའི་མི་རྣམས་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གནས་ལ༑ དེ་ནས་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་རྟགས་འོང་ངོ་།། ནད་ཀྱིས་ལུས་ཟུངས་ཟད་དྲག་པ་ལ་ཞག་ཇི་ཙམ་སོང་ཡང་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་རྟགས་མི་འོང་བའང་སྲིད་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་རྟོགས་པ་མཐོ་དམའི་དབང་གིས་འོད་གསལ་དེ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེས་ནས་འཛོག་པ་ལ་ཞག་གྲངས་མང་ཉུང་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐིམ་ཚུལ་དེ་ཡང་སེམས་སྨྱོ་མ་སྨྱོ་མའི་ཉུས་པ་འགགས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་ཞེས་བྱའི། སྔ་མ་ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བཟུང་བ་ནི། དབྱར་དུས་ཀྱི་ཆར་གྱིས་སའི་རྡུལ་བར་སྣང་ལ་ལྷུང་བ་ལེགས་པར་མནན་པ་དང་། སྤྲིན་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡིན་པས་སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བཟུང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་དེ་ཐོགས་བཅས་རགས་པ་དགག་ཙམ་གྱི་སྟོང་སང་ཡིན་པ་ལྟར། སྟོང་པ་བཞི་པོ་ཡང་ཡིད་ངོར་ཀུན་རྟོག་རགས་པའི་སྣང་བ་ལོག་ནས་སྟོང་སང་གི་སྣང་བ་འཆར་བ་གཉིས་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པས་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། གནས་སྐབས་དེ་ན་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་སྣང་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་བཀོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་ཐིམ་ཟིན་ན། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་ཐིམ་རྒྱུའི་རླུང་མེད་དམ་སྙམ་ན། སྤྱིར་རླུང་ལ་ཕྲ་རགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་རགས་པ་རྣམས་ཐིམ་ཆར་ཡང་ཕྲ་བ་ཡོད་དོ།། དེས་ན་རླུང་ཕྲ་བ་གཅིག་པུས་ཤེས་པའི་

རྟེན་བྱེད་པའི་དུས་ནི་རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ།། སྟོང་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་ཇེ་ཕྲ་ཇེ་ཕྲར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་རགས་པ་ལོག་ནས་སྟོང་སང་ངེ་བ་ཞིག་ཤར་བ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ལམ་མ་བསྒོམས་པའི་ཐ་མལ་པ་ལ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བདེན་གྲུབ་ཁོ་ན་ལས་བདེན་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་མི་འཆར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་སྟོང་པ་བཞི་པོ་སེམས་ཅན་འཆི་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་འཆར་བས་འཆི་བའི་སྐབས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་གྱི། ངེས་ཤེས་དང་བཅས་ཏེ་མྱོང་བ་མིན་ནོ།། དེ་ནི་མའི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་གཉིད་དང་སད་པའི་སྐབས་སུ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་འོད་གསལ་ལ་བུའི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ། དེ་གཉིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་བསྲེས་ནས་བསྒོམས་པ་ལ་འོད་གསལ་མ་བུ་འདྲེས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ།། འོ་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་སྤྱིར་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་འོད་གསལ་མ་བུ་བསྲེས་ཏེ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐ་མལ་པ་ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤར་བའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འགགས་པ་ཙམ་ལ་འོད་གསལ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ནོ།། སྤྱིར་འོད་གསལ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇོག་གོ །འཆི་བའི་རིམ་པ་འདི་རྣམས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་དང་། དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་གཡོ་མེད་དུ་ཅི་ཙམ་གནས་པའི་མཐར། དེའི་ངང་ནས་འདར་འཕྲིག་ཙམ་གྱིས་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་ཞིག་འོང་ལ། དེ་བྱུང་བའི་ཚེ་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་མཚམས་དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དེ་སྙིང་གའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་ཐིག་ལེ་ཁ་བཤག་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུངས་ཏེ་ཐོན་ནས་ལུས་འདི་བོར་ཏེ། བར་དོའི་ལུས་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྙིང་གའི་ཁམས་དཀར་པོ་ཐུར་དུ་བབས་ནས་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་དང་། དམར་པོ་གྱེན་དུ་སོང་ནས་སྣེང་གི་སྣ་སྒོ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ཡང་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་དེ་བར་དོའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱེད་ལ། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་བར་དོའི་ལུས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་དོ་རླུང་གི་ལུས་ཅན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་གནས་ལ་འགྲུབ་བོ།། དེའི་ཚེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལས་གོ་རིམ་བཟློག་སྟེ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་བ༑ འཆི་བ་འོད་གསལ་འགགས་པ། བར་དོ་གྲུབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་གོང་འོག་དང་ས་སྡེ་སོགས་མང་པོ་ནས་འཆི་སྲིད་འགགས་པ་དང་བར་སྲིད་གྲུབ་པ་གཉིས་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་ཤིང་། བར་སྲིད་པ་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པས་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ༎ བར་དོ་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ནི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་མཆེད་པ་དང་། དེ་ལས་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་དེ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་སྐྱེས་ཏེ་བར་དོ་བ་དེས་སྐྱེ་གནས་དང་དྲི་འཚོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གི་ཚེའང་སྔར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཉེར་ཐོབ

ནས་སྨིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་། ཁ་ཁྲག་རྫས་བཅས་སོགས་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི་རླུང་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡིད་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་བར་དོ་བ་དེ་ལ། གཞིའི་ལོངས་སྐུ་དང་། དྲི་ཟ་ཞེས་བྱའོ།། འོ་ན་དེ་འདྲའི་བར་དོ་ཡོད་པའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ན་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་འཆི་དུས་དང་འདྲ་བ་སྐྱེམ་ཙམ་རེ་ཤར་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཆར་ལ། དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་ལྡང་བར་རྩོམ་ཞིང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་གྲུབ་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱེད་ཅིང་། གཉིད་སད་པར་རྩོམ་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་རླུང་ལུས་དེ་མེ་ལོང་ལ་ཧ་བཏབ་པ་བཞིན་མཐའ་ནས་ཡལ་ཏེ་སྙིང་གར་འདུས་ནས་ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་སྙིང་གའི་རྡུ་ཏིའི་ནང་གི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལ་ཐིམ་ནས་གཉིད་སད་དེ། བྱ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་བར་དོའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པ། ཕྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་གཞིག་ཏུ་མེད་པ། མའི་མངལ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གནས་མ་གཏོགས་རི་རབ་སོགས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པ། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འགྲོ་ནུས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་ནུས་པའོ།། མཛོད་ལས། འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྲིད་གྲུབ་ན་དེ་ལས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་མི་ལྡོག་པར་བཤད་ཀྱང་། ཀུན་བཏུས་ལས། གང་གི་བར་སྲིད་གྲུབ་ན་དེར་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་ལྡོག་པ་ཡོད་པར་གསུང་། འོན་ཀྱང་མདོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་བར་དོའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་བར་འདའ་བ་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྲིད་ལེན་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ།།

མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྲིད་འཚོལ་དང་། དྲི་ཟ་དང་། སྲིད་པ་

བར་མ་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྲིད་པ་ཞེས་མཛོད་ལས་བཤད་དོ།། ཚེ་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རིང་མཐའ་ཞག་བདུན་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཚོགས་ན་བར་སྲིད་གྲུབ་པའི་མོད་ལ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའང་ཡོད་པས་ངེས་པ་མེད། གལ་ཏེ་ཞག་བདུན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚོགས་ན་ཞག་བདུན་གྱི་མཐར་འཆི་ཆུང་རེ་བྱས་ཏེ་ཡང་བར་དོ་དེ་ཉིད་གྲུབ་སྟེ་གནས་སོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་འདས་པ་ན་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཚོགས་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་སའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་སོ།། ཞག་བདུན་གྱི་མཐར་འཆི་ཆུང་རེ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བར་དོའི་རླུང་ལུས་དེ་མེ་ལོང་ལ་ཧ་བཏབ་པ་མཐའ་ནས་སྡུད་པ་བཞིན་སྟོད་སྨད་ནས་རིམ་གྱིས་སྙིང་གར་འདུས་ཏེ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་ཐིམ་ནས། བར་དོ་འཆི་བའི་རྟགས་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེམ་ཙམ་རེ་སྤྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤར་ནས་བར་དོ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ནས་འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བར་དོའི་རླུང་ལུས་སྔར་བཞིན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། བར་དོའི་རྟེན་ལ་འཆི་ཆུང་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་བར་སྲིད་རང་ལ་བསྡུ་ལ། བར་དོ་བ་དེས་རང་གི་སྔ་མའི་ལུས་རྟེན་མཐོང་ཡང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་རྟེན་རྙིང་པ་དེ་ངའི་ལུས་ཡིན་སྙམ་པ་དང་དེ་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་སའི་དགོངས་གཞི་ལས་གསུངས། ཁ་ཅིག །བར་དོའི་ཚེ་ཚད་ཞག་བདུན་དུ་གསུངས་པ་དེ་རིགས་དྲུག་རང་རང་གི་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དམྱལ་བ་པ་དང་ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དོ་ལ་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེའི་ཞག་བདུན་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་བར་དུ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མི་འཚོགས་པར་བར་དོར་གནས་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཐལ་ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྲིད་པ་འཕོ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དམྱལ་བར་སྐྱེ་ན་བཤང་ལམ་ནས་འཕོ་ལ། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ན་ཁ་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་ན་དྲི་ཆུའི་ལམ་དང་། མིར་སྐྱེ་ན་མིག་དང་། འདོད་ལྷར་སྐྱེ་ན་ལྟེ་བ། གནོད་སྦྱིན་དུ་སྐྱེ་ན་སྣ། གྲུབ་པའི་ལྷ་དང་མིའམ་ཅིར་སྐྱེ་ན་རྣ་བ། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་ན་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་དབུས། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་སྤྱི་བོ་ནས་འཕོ་བར་རྒྱུད་བརྟག་པ་བརྒྱད་པ་སོགས་ལས་བཤད། འོ་ན། ས་སྡེ་སོགས་སུ་ལུས་འདོར་བ་ན་སྙིང་ག་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་འཕོ་བ་ན་ཐོག་མར་སྙིང་ག་ནས་འཕོ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ན་སོ་སོ་ནས་འཕོ་བར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཛོད་ལས། "རིམ་གྱིས་འཆི་ན་རྐང་པ་དང་།། ལྟེ་བ་སྙིང་གར་ཡིད་འཆི་འཕོ།།"[1] ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ན་རྐང་པ་དང་། མིར་སྐྱེ་ན་ལྟེ་བ་དང་། ལྷར་སྐྱེ་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་འཆི་ན་སྙིང་གར་རྣམ་ཤེས་འགག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་གནས་དེ་དག་ཏུ་ཡིད་འགགས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རྐང་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་དེ་དག་ཏུ་ལུས་དབང་འགགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འགགས་ཚུལ་སོ་སོ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གནས་དེ་དག་ནས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས་སྔར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དོ།། མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བར་དོ་རིགས་མཐུན་དང་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པས་མཐོང་བར་མཛོད་ལས་བཤད། དེ་ལ་ལྷའི་མིག་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་མ་དག་པ་དང་། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ལྷའི་མིག་དག་པ་ལ་འཇོག་གོ །བར་དོ་གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་འོག་མ་མཐོང་བའི་ལུགས་ཀྱང་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད།

བོངས་ཚོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་བར་དོ་བྱིས་པ་ལོ་ལྔའམ་དྲུག་

༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༤བ༣

ལོན་པ་ལྟ་བུར་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཅན་མ་གསུངས་སོ།།

རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ངན་འགྲོའི་བར་དོ་ཕུར་བ་ནག་པོ་བརྐྱང་བའམ་མཚན་མོ་མུན་ནག་གིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་སྲིད་སྣམ་བུ་དཀར་པོ་བརྐྱང་བའམ་མཚན་མོ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས།

ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། དམྱལ་བའི་བར་དོ་སྡོང་དུམ་མེས་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་བར་དོ་ཆུ་ལྟ་བུ། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྟ་བུ། འདོད་པའི་ལྷ་མིའི་བར་དོ་གསེར་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་དཀར་པོ་སོགས་སུ་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་བཤད།

བྱད་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་བ་དེའི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་ནམ་ལུས་དབྱིབས་ཅན་ཡིན་པར་མཛོད་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྲིད་པ་བཞི་ནི། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་སྲིད་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྲིད་མ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་སྲིད་པ་ནི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའམ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ནི་འཆི་སྲིད་དང་། འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ནི་བར་སྲིད་དོ།། སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་ནས་བར་དོ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བཤད་པ་མཐོང་ནས་ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་། ཕྱེད་དང་བཞི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཁུངས་རྣམ་དག་གང་ཡང་མེད་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཁོ་ནར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུང་། དེས་ན་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་པའི་སྔོན་ནི་ཚེ་ཕྱི་མའི་འཆི་སྲིད་ལ་ལྟོས་པའི་སྔོན་ཡིན་གྱི་བར་དོ་ལ་ལྟོས་པའི་སྔོན་དུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། མདོ་ལས་ཀྱང་། "སྔོན་དུས་སྲིད་

འབྱུང་ཤཱ་ཚུགས་ཅན།།”[1] ཞེས་པའི་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་ཚིག་ཡིན་གྱི་འདས་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟ་ན་དབང་པོ་མ་ཚང་བའི་འགྲོ་བ་དེའི་བར་དོ་བ་ཡང་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་སྨྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་འོག་ཏུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་འབྱུང་གི་བར་དོ་ལ་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆ་ཀུན་ནས་འདྲ་བ་དགོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ།།

བར་དོའི་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ལྷའི་བར་དོ་གྱེན་དང་། མིའི་བར་དོ་ཐད་ཀ་དང་། ངན་འགྲོའི་བར་དོ་སྤྱི་བོར་ཐུར་དུ་ཚུགས་ནས་འགྲོ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུང་། དེ་ཡང་འདོད་གཟུགས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་བརྒྱུད་དགོས་པས་ཡར་གྱི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་མར་གྱི་མཚམས་མེད་གཉིས་ལ་བར་དོ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུང་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་མེད་དེ་གང་དུ་ཤི་འཕོས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བོ།། དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་དེས་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་མི་འཆར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བར་དོའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཟུགས་མེད་ལ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གནས་ཡོགས་པ་མེད་དོ།། བར་དོ་ཁྱད་པར་བ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྟུམས་སུ་འཇུག་པའི་བར་དོ་ནི། གཞོན་ནུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འོད་ཀྱིས་གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པར་མཛོད་འགྲེལ་དང་རྣམ་གཞག

༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢ན༢

རིམ་པར་གསུང་ལ། འོ་ན་བཙུན་པ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས། གླང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་གྱི་རྣམ་པས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའང་མིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཡུམ་གྱི་རྨི་ལམ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་དུད་འགྲོའི་རྣམ་པ་ཅན་འདོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་མང་པོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཚུལ་བསྟན་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་ནོ།། བར་དོའི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་དང་། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཡིན་པས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ།།

གསུམ་པ་དེས་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བར་དོ་བ་དེས་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ། གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མ་ནད་མེད་ཅིང་ཟླ་མཚན་གྱི་ཁྲག་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ། དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་ཞིང་འཇུག་འདོད་པ། ཕོ་མོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཆགས་ཤིང་ཕྲད་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མའི་མངལ་གྱི་དབུས་ནས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བ་དང་། གྲོག་མའི་རྐེད་པ་དང་། རྫ་མོང་གི་ཁ་ལྟ་བུ་དང་། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱིས་བཀག་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། ཕ་མ་གཉིས་གང་རུང་ལས་ཁུ་ཁྲག་མ་བྱུང་བའམ་བྱུང་ཡང་སྔ་ཕྱིར་འབབ་པ་དང་། དུས་མཉམ་དུ་བབས་ཀྱང་གང་རུང་ཞིག་རུལ་བ་སྟེ་ས་བོན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། དྲི་ཟ་དེ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་བུར་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་བསགས་པའམ། ཕོ་མོ་གཉིས་དེའི་ཕ་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དགོས་པར་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་གནས་དྲུག་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་འདྲའོ།། དེ་ལྟར་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དྲི་ཟ་དེས། ཕ་མ་གཉིས་

ཉལ་པོ་བྱེད་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཕོར་སྐྱེ་ན་མ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཕ་ལ་འབྲལ་འདོད་དང་། མོར་སྐྱེ་ན་ཕ་ལ་ཆགས་ཤིང་མ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་གང་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལ་འཁྱུད་པར་རྩོམ་པ་ན། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་གཞན་གང་ཡང་མི་སྣང་བར་ཕོ་མོ་གང་ཡིན་དེའི་མཚན་མ་ཙམ་སྣང་བས་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ཏེ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་རྐྱེན་བྱས་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་གོ །དྲི་ཟ་དེས་ཕ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཁུ་ཁྲག་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་མཐོང་བར་ས་མང་པོ་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་འགྲེལ་དུ་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་ཡང་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་ཕོ་མོ་གཉིས་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པ་ན་དབང་པོ་གཉིས་བསྣུབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གྱེན་དུ་གཡོས་ཏེ་སུམ་མདོའི་གཏུམ་མོ་ཕལ་པ་རྣམས་སྦར་བའི་དྲོད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཞུ་བ་རྣམས་རྩ་སྟོང་ཐྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྦུབས་སྟོང་རྣམས་ནས་བབས་པས་ལུས་སེམས་བདེ་བས་ཚིམ་ཞིང་སྐབས་དེར་ཆགས་པ་དྲག་པོའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན། མཇུག་ཏུ་ཁུ་བ་སྙ་བ་རེ་འབྱུང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁུ་ཁྲག་གི་ཐིག་པ་རེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་ནས་འོ་མ་སྐོལ་བའི་སྤྲིས་མ་ཆགས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་བར་དོ་ཤི་བའི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་བར་དོ་པའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་དང་མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ནས་ཞུགས། རྩ་སྟོང་ཐྲག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བབས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་འགྲོགས་ཏེ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་རྣམས་ཐིམ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཤར། བར་དོ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་རྣམས་སྟེར་ལུས་རགས་པ་འདོར་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཡུན་ཐུང་བ་སྐྱེམ་ཙམ་རེ་མྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་ལ། དེའི་ཚེ་སྐྱིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་འོད་གསལ་དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཞིག་གིས་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་

ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་དང་། སྐྱེ་གནས་སུ་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཉེར་ཐོབ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་དང་། དེ་ལས་མཆེད་པ་དང་། དེ་ལས་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། སྣང་བའི་བཞོན་པའི་རླུང་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རླུང་སྐྱེ། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མེའི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་ཆུའི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་སའི་ཁམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེའོ།།

བར་དོ་སྒོ་གང་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་སྤྱི་བོ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་ལ། སྡོམ་འབྱུང་དང་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་གཉིས་སུ་ཕའི་ཁ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པས་ན། ཐོག་མར་བར་དོ་ཕའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཕའི་གསང་གནས་ནས་འཐོན། མའི་པདྨར་ཞུགས་ནས་མངལ་དུ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོ་ཤི་བའི་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། མཛོད་འགྲེལ་ལས། མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཕའི་ཁ་དང་སྤྱི་བོ་སྟེ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ནི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མིའི་བར་སྲིད་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྤྱིར་ན་བར་སྲིད་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་བུ་ག་མི་དགོས་ཏེ། ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྲིན་བུ་འབྱུང་བར་གྲག་གོ། ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྲ་བའི་བྲག་དང་རྡོ་རིལ་སེར་ཁ་མེད་པའི་ནང་དུའང་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མངལ་དུ་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཚུལ་ནི། མངལ་དེ་ནི་མའི་ཕོ་བའི་འོག་ལོང་གའི་སྟེང་གི་བར་དེར་ཡོད་པར་མངལ་འཇུག་ལས་བཤད་དོ།། དེ་ལ་དང་པོར་མེར་མེར་པོ་ནི།

ཕྱི་རོ་མ་སྐོལ་བའི་སྦྲིས་མ་ལྷ་བུས་གཡོགས་པ་ལ་ནང་ཤིན་ཏུ་སླ་བའོ།། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕུང་པོ་རགས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ལུས་ཕྲ་རགས་རྣམས་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཁམས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ས་རླུང་གིས་འཛིན་པར་བྱེད། ཆུ་རླུང་གིས་སྡུད་པར་བྱེད། མེ་རླུང་གིས་མ་རུལ་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད། རླུང་རླུང་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ།། མེར་མེར་པོ་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་རླུང་གསར་པ་སྐྱེ་སྟེ་རླུང་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཞོ་ལྟར་སྐྱ་ལ་ཤར་མ་གྱུར་པའོ།། དེ་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་དེ་ནས་ཡང་རླུང་གསར་པ་སྐྱེ་སྟེ་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས་གོར་གོར་པོ་ནི་ཤར་ནི་གྱུར་ལ་མནན་མི་བཟོད་པའོ།། དེ་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་རླུང་གསར་པས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས་མཁྲང་འགྱུར་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཤ་སྐྱ་ཞིང་མནན་བཟོད་པའོ།། དེ་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་ཡང་རླུང་གསར་པས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས་རྐང་ལག་འགྲུས་པ་ནི་བརླ་གཉིས་དང་དཔུང་པ་གཉིས་མགོ་བོའི་མཚན་མ་སྟེ་འབུར་པོ་ལྟ་གསལ་བར་དོད་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་གསུངས་ལ། མཛོད་འགྲེལ་དང་། ལུང་གི་མངལ་འཇུག་ལས༔ ནུར་ནུར་པོ་དང་། མེར་མེར་པོ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སྔར་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་དེ་གཉིས་ལྡོག་སྟེ་བཤད་ཀྱང་མིང་འདོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུང་། བདུན་ཕྲག་བཞི་པའི་ཁོངས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་རྣམས་དྭངས་སྙིགས་ཕྱེ་ནས། དཀར་པོ་ལས་ནང་དུ་ཁུ་བ་རྐང་རུས་པ་སྟེ་ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་མཛོད་གསུམ་དང་། ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ལས་ཕྱི་རུ་ཤ་པགས་པ་ཁྲག་སྟེ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་མཛོད་གསུམ་འབྱུང་། རྣམ་ཤེས་ཐིག་མར་གང་དུ་ཞུགས་པའི་ཁུ་ཁྲག་གི་གནས་དེ་ཕྱིས་སྙིང་གར་འགྱུར་བའི་དེར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་དང་། ཁུ་ཁྲག་གི་དྭངས་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཡུངས་ཀར་སྒོམ་པོའི་ཚད་ཙམ་པ་དེའི་དབུས་སུ་འཁྱུམས་ནས་རྩ་དབུ་མ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རྩ་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་

ལ་ལན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་དཀྲིས་པ་ཆགས། དེ་ནས་གྲེན་རྒྱུའི་རླུང་ཡར་སྐྱེ་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་མར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་ཡར་མར་དུ་གྲེས་ཏེ། མགོ་མཇུག་གཉིས་ཕྲ་ལ་དབུས་སྦོམ་པ་ཉའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་འབུར་པོ་ལྔ་དང་། དེ་རྗེས་ཡན་ལག་ལྔ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྲ་དང་སེན་མོ་དང་བ་སྤུ་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། ཕོ་མོའི་མཚན་མ་དང་། ཁ་ནས་རྒྱུ་བའི་དབུགས་རླུང་དང་། བྱེད་པ་ལྟེ་ཁན་ལ་སོགས་པའི་ངག་གི་གནས་བརྒྱད། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་དྲན་པ་རྟོགས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་མངལ་ཆགས་ནས་བུ་ཡིན་ན་མའི་གློ་གཡས་སུ་ཁ་རྒྱབ་ངོས་སྒལ་གཞུང་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་ཙོག་པུ་དང་། བུ་མོ་ཡིན་ན་མའི་གློ་གཡོན་དུ་ཁ་མདུན་ངོས་སུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཙོག་པུར་གནས། མངལ་དུ་གནས་པའི་ཡུན་ཚད་ཀྱང་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་རྫོགས་ནས་བཙལ་བར་གསུངས་པས། ཞག་ཉིས་བརྒྱ་རེ་དྲུག་དང་། སའི་དངོས་གཞིར་དེའི་སྟེང་དུ་ཞག་བཞི་བསྣན་ནས་ཞག་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྫོགས་ནས་བཙལ་བར་གསུངས། སྦྱོར་འབྱུང་ལས་ཟླ་བ་བཅུ་པ་ལ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་གསུམ་ག་ཟླ་བ་རིལ་པོ་དགུ་དང་ངོ་བཅུར་བྱེད་པ་ལ་མཐུན་ཏེ། མངལ་འཇུག་དང་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པའི་ཞག་ནི་ཉིན་ཞག་དང་ཟླ་བ་ནི་ཚེས་ཟླའི་དབང་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་ཡང་བདུན་ཕྲག་སོ་ལྔ་པ་ལ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག །སྐྲ་སེན་སོགས་ལུས་དང་། ངག་སྨྲ་བའི་གནས་ལྟེ་ཁན་དང་། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དྲན་པ་རྣམས་རྫོགས་ཏེ་བདུན་ཕྲག་སོ་དྲུག་པ་ལ་མངལ་དུ་མི་དགའ་ཞིང་ཕྱིར་འབྱུང་འདོད་སྐྱེ། སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་དུ་དྲི་ང་བ་དང་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ། མཐར་ཉིན་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བའི་རླུང་ལངས་ནས། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་མགོ་མཇུག་བསྒྱུར་ཏེ། ལག་པ་གཉིས་བཅུམ་སྟེ་མའི་རུམ་ནས་མངལ་གྱི་སྒོར་ཕྱོགས་

པར་བྱེད་དོ།། དེ་ནས་ཡང་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་ལངས་ནས། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མགོ་ཐུར་དང་རྐང་པ་གྱེན་དུ་བསྟན་པ་དྲི་ཆུའི་ལམ་དུ་ཕྱུལ་བར་བྱེད་དེ་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་པའི་མཐར་ཕྱིར་ཐོན་ནས་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། དར་བབ། དར་ཡོལ། རྒས་པ་སྟེ་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྔ་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ཆགས་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་སྙིང་གའི་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་དང་༑ ཤར་གྱི་སུམ་སྐོར་མ། ལྟེའི་འདོད་མ་སྟེ་རྩ་ལྔ་དུས་མཉམ་དུ་འཆགས། དེ་རྗེས་དབུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བདུད་བྲལ་མ་དང་། ནུབ་ཀྱི་ཁྲིམ་མ། བྱང་གི་གཏུམ་མོ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་འཆགས་པ་ལ་སྙིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ལས་གཉིས་གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ་མཚམས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བཞི་དང་། སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་གསུམ་དུ་གྱེས་ནས་གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་ཉེར་བཞི་འཆགས། ཉེར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལས་གསུམ་གསུམ་དུ་གྱེས་པས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལས་སྟོང་སྟོང་དུ་གྱེས་ཏེ་ལུས་ལ་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ།།

རླུང་ཆགས་ཚུལ་ནི། དང་པོར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཕྲ་བ་ལས་སྲོག་འཛིན་རགས་པ་སྐྱེ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཉའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། ཟླ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དེ་ལས་ཐུར་སེལ་སྐྱེ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་འབུར་པོ་ལྔ་དོད་པ་རུས་སྦལ་ལྟ་བུར་ཡོད། ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་ཐུར་སེལ་ལས་མཉམ་གནས་སྐྱེ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་སྟོད་ཙུང་ཟད་སྒུར་བ་ཕག་རྒོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད། ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་གནས་ལས་གྱེན་རྒྱུ་སྐྱེ། དེའི་ཚེ་ལུས་སྟོད་ཙུང་ཟད་རྒྱས་པ་སེང་གེའི་རྣམ་པར་ཡོད། ཟླ་བ་ལྔ་པ་ལ་གྱེན་རྒྱུ་ལས་ཁྱབ་བྱེད་སྐྱེ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་མིའུ་ཐུང་གི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པར་བཤད། ཟླ་

བ་དྲུག་པ་ལ་མིག་གི་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་བ་ས་སྐྱེ། ཟླ་བ་བདུན་པ་ལ་རྣ་བའི་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆུ་སྐྱེ། ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་སྣའི་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་དང་འབྱུང་བ་མེ་སྐྱེ། ཟླ་བ་དགུ་པ་ལ་ལྕེའི་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་འབྱུང་བ་རླུང་སྐྱེ། ཟླ་བ་བཅུ་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྐྱེ། དེའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་སྦུབས་སྐོང་རྣམས་འབྱུང་ངོ་།། མངལ་དུ་རླུང་བཅུ་ཆགས་ཀྱང་དེར་སྣ་སྒོ་ནས་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་ལ། ཕྱིར་བཅས་མ་ཐག་ཏུ་སྣ་སྒོ་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།།

ཐིག་ལེ་ཆགས་ཚུལ་ནི། ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དྭངས་མ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཡུངས་ཀར་སྦོམ་པོའི་ཚད་ཙམ་པ་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་ཀྱི་སྦུབས་སྐོང་ཙུང་ཟད་ཡོད་པའི་ནང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་དེ་ལས་ཆ་ཤས་གཅིག་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གནས་པ་ལ་ཧཾ་ཡིག་ཅེས་བྱ། དེས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་གྱི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་རྣམས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད། སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ལས་ཆ་གཅིག་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གནས་པ་ལ་གཏུམ་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དམར་པོ་རྣམས་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ།།། རྩ་འཁོར་རེ་རེ་ན་ཐིག་ལེ་ཆ་ཤས་རེ་གནས་ཀྱང་། སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་ནི་ཁམས་དཀར་པོ་འཕེལ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ནི་ཁམས་དམར་པོ་འཕེལ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་ཆ་མཉམ་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ།། ཁམས་དཀར་དམར་དེ་ཡང་ནམ་དགོས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྔོན་དུ་ཆུ་བླུག་པ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་གསུང་། སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ནས་རགས་པའི་ལུས་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དེ་ལ་གཞིའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བར་དོ་མངལ་དུ་ཉིང་

མཚམས་སྦྱོར་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་དང༌། རྫོགས་རིམ་པའི་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་རྣམས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པའམ་ཕུང་པོ་སྙིང་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་དེ་དག་གི་སྦྱོང་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོང་གཞི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་ནི། གཞིའི་འཆི་བ་དང༌། བར་དོ་དང༌། སྐྱེ་བ་གསུམ་སྦྱོང་གཞིར་བྱས་ནས་སྦྱོང་བྱེད་ལ་དེ་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་རྣམ་པ་མཐུན་པར་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་དང༌། བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་དང༌། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་ཏེ། རྒྱུད་ནས་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ། བར་དོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་སྦྱངས་ནས། དེ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་ནི་གཞིའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་གསུམ་དངོས་སུ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ༑ དེ་ཡང་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པ་ནི། ལུས་དབེན། ངག་དབེན༑ སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བར་དོ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པ་ནི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང༌། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཡིན་ཞིང༌། སྐྱེ་བ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པ་ནི། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་རྣམས་ཕུང་པོ་སྙིང་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།

རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་ཚུལ་དངོས་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དེ་རིགས་འདྲ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཆི་བ་རང་དགའི་འོད་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་བཀག་ནས། དེ་དང་རྣམ་

པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་སུ་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ནི་འཆི་བ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་འདྲའི་ཞིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེ་རིགས་འདྲ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་རང་དགའ་བའི་བཞོན་པ་བྱས་ནས་བར་དོའི་ལུས་སུ་ལྡང་བ་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་བཀག་ནས། བར་དོ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ནི་བར་དོ་སྦྱོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་ན་བར་དོ་གདན་ནས་ཁེགས་ཤིང་དེའི་མཐུས་ལས་ཉོན་གྱིས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བའང་ཁེགས་ནས་བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒྱུ་ལུས་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་ལམ་གོང་མ་སྒྲུབ་པའི་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་སུ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་འཆི་བ་དངོས་སུ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲའི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཚེ་བར་དོ་གདན་ནས་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། བར་དོའི་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བར་དོ་གདན་ནས་ཁེགས་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བས་ཁྱབ་བོ།། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་རྣམས་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་པས། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དང་རྗེས་འབྲང་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། །།

སྨྲས་པ། ཚུལ་འདི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་དང་།། རྗེས་འབྲང་མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་བྲིས་མོད་ཀྱང་།། དམ་པའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་ནོངས་པའི་ཚོགས།། ཅི་

མཆིས་བླ་མ་ལྷ་དང་མཁས་ལ་བཤགས།། འདིས་མཚོན་དགེ་བས་བདག་གཞན་འགྲོ་བ་ཀུན༑༑ ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། མ་དག་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་སྐུ་གསུམ་དུ།། སྒྱུར་མཛད་ལམ་བཟང་མྱུར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཀྱི་ན་པ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་དམ་པའི་གསུང་ལས་བཏུས་ཏེ་རང་གི་བརྗེད་བྱང་དུ་བྲིས་པའོ།། །།

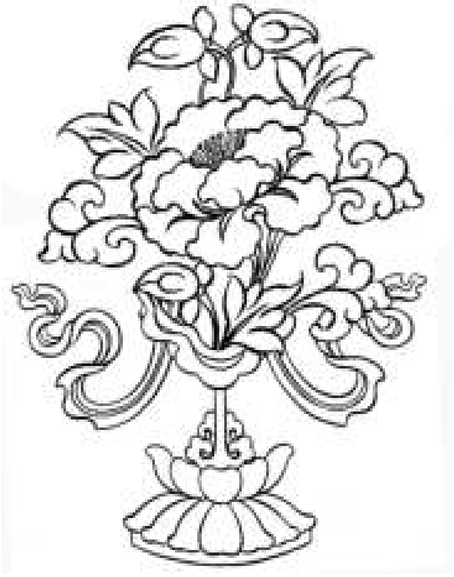

༄༅ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་བཛྲ་ཧཱ་ནཱ་ཡ། ལྷན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་མཁའ་དབྱིངས་དག་པ་ལས།། རབ་མཛེས་སྒྱུ་འཕྲུལ་མཚན་དཔེ་འཇའ་ཚོན་གར།། སྟོན་མཛད་ཟུང་འཇུག་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡི།། ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། བགྲང་ཡས་བསྐལ་པར་གང་གི་མཚན་ཙམ་ཡང་།། ཤིན་ཏུ་མཇལ་དཀའ་སྙིགས་དུས་ཚེ་གཅིག་ལ།། ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གོ་འཕང་མཆོག །བདེ་བླག་སྩོལ་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད།། འཇམ་མགོན་བཞེས་གཉེན་རྣམ་རོལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི།། བླ་མེད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ནས།། རིམ་གཉིས་བགྲོད་ཚུལ་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་སོགས།། གོ་སླའི་ངག་གིས་མདོར་བསྡུས་བཤད་པར་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་བགྲོད་ཚུལ་དང་། ས་བཅུ་སོགས་དང་ལམ་ལྔ་འཇོག་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལམ་བགྲོད་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བགྲོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྤྱིར་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་མ་གཏོགས་བསྐྱེད

རྟོགས་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་ལྟ་ནས་བསྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་སྲིད་པ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྦྱངས་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་དང་། སྦྱང་གཞི་སྲིད་པ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འཁྱེར་དུ་ལྟ་ནས་བསྒོམ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་མ་ཟིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་ཟིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱའོ།། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རང་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བགྲོད་ནུས་ཀྱང་། མཐར་ས་བཅུའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྒོན་པ་བཏབ་ནས་འཚང་རྒྱ་དགོས་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒོན་པ་མ་བཏབ་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཙམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། "ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བགྲོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒོན་པ་བཏབ་ནས་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། "ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྐྱང་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བགྲོད་ནུས་ཀྱང་། མཐར་འཚང་རྒྱ་བ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ཀྱི། དེར་མ་ཞུགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་དོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

༡ རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཁ རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། སྐབས་བརྒྱད་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༢༠ན༦

༢ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཇ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༧ན༣

སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་རང་རང་གི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བར་བགྲོད་དེ་ བླ་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་རང་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ལམ་ཁྲོང་པས་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་རང་ལམ་ལ་སྔགས་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་བཏབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་ལམ་དོར་ནས་སྔགས་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རང་སྐད་ལ་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བླ་མེད་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་དོན་གཏན་ནས་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་དབང་རྣོན་གྱིས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྐལ་ཆེན་མང་པོ་ཐུབ་པའི་ཚེའི་རིག་འཛིན་བསྒྲུབས་ཏེ༑ ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་རིང་པོས་ལམ་བགྲོད་ནས་འཚང་རྒྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག །བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི་སྔགས་ལམ་ལ་སྔར་ཞུགས་མ་སྨྱོང་བ་ཞིག་གསར་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་འདྲའི་དུས་རིང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་འདི་ལ་འཚང་རྒྱ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བགྲོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་དང་༑ རྫོགས་རིམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་)ལ་ལྔ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད། བསྐྱེད་རིམ་ནས་རྫོགས་རིམ་དུ་འཕོ་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མཚན་ཉིད་)ནི། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རང་འབྲས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་གང་ཞིག༑ སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བློས་གསར་དུ་བཏགས་ནས་བསྒོམ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ། བཏགས་པའི་རིམ་པ། བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཕྲ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར། སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྔགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཞེས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ།། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་དང་། ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པ་ལ་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(སྒྲ་བཤད་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྲ་མོ་ལས་དམིགས་རྟེན་རགས་ཤིང་རང་དང་ལྷ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པའམ་གཅིག་ཏུ་ལྷ་དྲན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕྲ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལས་དམིགས་རྟེན་ཕྲ་ཞིང་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར༑ དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བློས་བཅོས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་)ནི། གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ལ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལས་དང་པོ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་དང་བཞི་གསུངས་

པའི་དང་པོ་གཉིས་དང་། གསུམ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་དང་། གསུམ་པའི་ཆ་ཤས་གཅིག་དང་བཞི་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཇོག་གོ །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཐོག་མར་སྒོམ་པ་ནས་བཟུང་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ན་གསལ་བར་འཆར་ཡང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་འཆར་མི་ནུས་པའི་བར་ནི། ལས་དང་པོ་པ་དང་། རགས་པ་ལ་ཡུད་ཙམ་རེས་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་འཆར་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཕྲ་བ་ལ་དེ་ལྟར་གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་མི་འཆར་བའི་བར་ནི། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང་། ལྷ་ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་ཤར་བ་ཐོབ་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་ལ་མ་སླེབ་ཀྱི་བར་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ཅིང་། མཚམས་འདི་ནས་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་འཇོག་གོ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་ནི༑ བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་འཕེན་པ་ཇི་ལྟར་བཏང་བ་བཞིན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་པ་ན་ཚད་དེ་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་གསལ་སྣང་དང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་གིས་སྐྱེས་པའི་བཙོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་བ་ནམ་ཐོན་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པས་གང་ཟག་དེ་བསྐྱེད་རིམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་རྣམས་སོ་སོར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་པའི་ཚེ། དེའི་ཆ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་སིང་ངེ་ཤར་བ་ལ་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཆ་འཕྲོངས་ཐུབ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་ལོ་ཟླ་སོགས་ཇི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་འཇོག་ནུས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་

པའི་ཚད་ཡིན། ཕྲ་བ་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་པ་ན། དེའི་ཆ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་སྣང་ཅིག་གིས་གསལ་སིང་ངེ་ཤར་བ་ལ་གོང་ལྟར་འཛིན་ནུས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ལ་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན༑ ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པས་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་ཅིང་། ལྷའི་སྐུ་དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་སྤྲོ་བསྡུ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡང་འབྱུང་བས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ལས་ཡོགས་སུ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་མ་གསུངས་ཏེ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་(བསྐྱེད་རིམ་ནས་རྫོགས་རིམ་དུ་འཕོ་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་ནས་རྫོགས་རིམ་དུ་འཕོས་པར་འཛིག་གོ །

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་ལྔ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། རིམ་པ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་ཚུལ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(མཚན་ཉིད་)ནི། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པ་དབང་རྣོན་གྱིས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲེན་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ངོ་བོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ། མ་བརྟགས་པའི་རིམ་པ། རྣལ་མའི་རྣལ་འབྱོར། རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུས་དབེན། ངག་དབེན། སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས།

འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོད་བསྡུས་དང་། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུང་། རིམ་ལྔ་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། ལུས་དབེན་ངག་དབེན་དུ་བསྡུས་ནས་ངག་དབེན་དང་པོར་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་ལྔར་བཤད། སྒྲོན་གསལ་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་ལས༔ རིམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་དབེན་དུ་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་བཞིར་ཡང་མཛད་དེ། དེ་དག་ནི་དབྱེ་བསྡུའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན་གྱི་དགོངས་པ་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར༔ རྫོགས་རིམ་ལ་སོར་སྡུད་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུའང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་སྡུད་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་ལུས་དབེན་དུ་འདུ། སྲོག་རྩོལ་ངག་དབེན་དུ་འདུ། འཛིན་པ་འོད་གསལ་དུ་འདུ། རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པོ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འདུའོ།།

གསུམ་པ་(སྒྲ་བཤད་)ནི། རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རིམ་པ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འགོ་ཚུལ་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དུ་འགོ་ཚུལ་ཡང་གོང་ལྟར་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་རླུང་རྡུ་ཏྟིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་ཤིང་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་ནས་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཡིན་ནོ།། ལུས་དབེན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབེན་གཞིའི་ལུས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལ་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་དག

པ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དོ།། ལམ་གོང་མར་འགོ་ཚུལ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་དུ་འགོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས༑ སྙིང་གའི་གོང་འོག་གི་རྩ་མདུད་ལྷོད་པོར་སོང་སྟེ་སྟེང་འོག་གི་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་ཧྲུ་ཏྲིའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་དུ་འཕོས་པ་ཡིན། ངག་དབེན་གྱི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། ངག་གི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་ཐ་མལ་དུ་རྒྱུ་བ་ལས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངག་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་དུ་འགོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ནང་གི་རྐྱེན་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་དང་། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱའི་སྲོག་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཏེ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་དང་བཅས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ངག་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་དུ་འཕོས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་ལས། “ངག་དབེན་ཐོག་མར་བསྒོམ་པ་ནས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་མ་གྲོལ་བར་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ནི་ངག་དབེན་ཡིན་ལ། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་བ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ།། དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ཏེ་སྙིང་གའི་ཧྲུ་ཏྲིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་རྣམས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་

སྟོང་པ་བཞིར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རླུང་ཧྲིའི་གནས་གང་དུ་རླུང་ཐིམ་ཡང་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་ལ། འོན་ཀྱང་སྙིང་གར་ཐིམ་པ་ལ་འཆར་བ་ཙམ་གནས་གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལ་མི་འཆར་ཞིང་། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་མ་གྲོལ་བར་དུ་སྙིང་གར་རླུང་ཐིམ་པ་རྣམས་སྙིང་གའི་རླུང་ཧྲིར་ཐིམ་པ་ཡིན་ཡང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པ་མིན་ནོ།། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ན་དེའི་མཐུས་རྩ་མདུད་གཞན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་བཤད་དོ།། སྐབས་འདིར་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས། སེམས་དབེན་སྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་བཞེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག །སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་དགོས་ཀྱང་སེམས་དབེན་ཙམ་ལ་མི་དགོས་གསུང་། འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ལས། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་དབང་རྣོན་འགའ་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་ནུས་པས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་གསུངས་པ་སོགས་བཞེད་པ་མང་ཙམ་སྣང་བས་རྗེ་བླ་མའི་དགོངས་པར་གང་སོང་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་སོ།། སེམས་དབེན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སེམས་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་ལས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ངོ་བོར་ཤར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་མན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཐར་འོད་གསལ་འབྱུང་ཡང་༏ རིམ་ལྔ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་སོགས་སུ་མ་བཤད་པ་ནི། འོད་གསལ་རིམ་པ་བཞི་པར་འཆད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དབེན་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། དེའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་གཉིས་པོ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པར་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་འདུ་རུང་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་དང་། དོན་གྱི་འོད་

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡ན༡

གསལ་ནི་གཉིས་སྣང་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདུ་མི་རུང་ངོ༎ དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་སྟོང་པ་བཞི་པ་ཁོ་ནར་བགྲང་བ་ཡིན་ནོ༎ སྨིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་འཆར་ཚུལ་དེ་རྣམས་རྗེས་མཐུན་པ་ནི། གཞི་དུས་སུ་ཕོ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་། གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བ་དང་། རྡོར་བཟླས་མན་ཆད་དུའང་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་པ་ནི། གཞི་ལ་འཆི་དུས་དང་། ལམ་དུས་སུ་སེམས་དབེན་ནས་བརྩམས་ཏེ་འབྱུང་བར་རྗེ་བླ་མས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ༎ དེ་ལྟར་ན་ཞིབ་ཆ་བྱེད་ཚེ་རྡོར་བཟླས་མན་ཆད་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཡང་རྗེས་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ༎ དེ་དག་གི་ཚེ་གཉིས་སྣང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྣམས་མི་ལྡོག་ཀྱང་། རླུང་ཧླུ་ཧླིར་ཐིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འགག་པ་ལས་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པ་ནས་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དུ་མ་ཞིག་ཤར་བས༑ སྐབས་དེ་དག་ཏུ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ༎ ལམ་དུས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སོགས་ཀྱང་དཀྱུས་ཐོགས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་ལས། "སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ལ། ཡང་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་དག་ལན་མང་པོའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སེམས་དབེན་ཐོབ་རྗེས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་དང་། རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྦྱུད་རིམ་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པ་ལས་ཚིགས་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སོགས་རླུང་མ་ལུས་པ་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་སྨིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཅ རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༧བ༥

གྱི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ཤར་བའི་ཚེ། དེ་འདྲའི་འོད་གསལ་ནི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་སུ་འཕོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། རླུང་ཙུང་ཟད་གཡོས་ཏེ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆུ་ལས་ཉ་ལྡང་གི་ཚུལ་གྱིས་འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཕྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་དགོས་ཀྱང་། གོ་ས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འགྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་ལས། "ཚེ་འདིར་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ལུས་རགས་པ་ལས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་གོ་ས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།"[1] ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། "ལུས་རྙིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ལ། ལུས་རྙིང་པའི་གོ་ས་སྤངས་ནས་གནས་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཕུང་པོའི་ཟ་མ་ཏོག་ན་གནས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གསལ་སྒྲོན་དུ། "ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འདི་ཐོག་མར་འགྲུབ་པ་ན་ལུས་སྔ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་ལ།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་འདྲ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྱུ་ལུས་ཐོག་མར་ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་གོ་ས་སྙིང་གའི་རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་གྲུབ་ནས།

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨བ༩

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༩༠བ༣

༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༠༩བ༩

དེའི་རྗེས་སུ་ལུས་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པ་ཡོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཚེ། སྐྱ་རྒྱུད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལྡང་བ་ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཡིག་ཆུང་ལས། “ལུས་དབེན་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟུང་འཇུག་གི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ལངས་པ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལྡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།”[1] ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་མི་ལ་རས་པས། “ལར་བྲ་ཞིང་མཉེན་པའི་རླུང་སེམས་ལས།། ལྷ་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས་དེ་ཉེར་ལེན་རླུང་ཙམ་ལས་གྲུབ་པས་ན་གཟུགས་སུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བེམ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བསྒྲུབ་གཞི་གཙུག་མའི་ལུས་སམ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡ་གྱལ་གྱི་རླུང་དེ། གཟུགས་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་འདི་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཡོད་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འོད་གསལ་དུ་དག་ནས་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་འཆད་དོ།། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། སྒྱུ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཚེ། སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་ནང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ནང་ལྡང་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱི་ལྡང་དུ་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་བཞེད་པ་ནི། སྒྱུ་ལུས་ཕྱི་ལྡང་ཁོ་ན་དང་། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་སོགས་ཀྱིས་ནང་ལྡང་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ།། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་མའི་ལུས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ། ལུས་རགས་

[1] མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཐ མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༢བ༢

[2] རྣལ་འབྱོར་པ་དུས་པའི་རྒྱན་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་མི་ལའི་རྣམ་མགུར་ཞིབ་གློག་ཞུས་ཀྱང་མ་རྙེད། རྗེ་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་གསུང་མགུར་མཛོད་ནག་མ་དུས་ཚོད་ཀྱི་རྐྱེན་པས་རོབ་གློག་ཙམ་ལས་ཞིབ་འཚོལ་བྱེད་མ་ཐུབ།

པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལས། ནང་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ།།"[1] ཞེས་པའི་དགོངས་པ་མཛད་ནས། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། རྣལ་འབྱོར་པའི་བཞེད་པའི་དབང་གིས་སྙིང་གའི་རྩ་ཏྟིའི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཅི་རིགས་པར་ལྡང་བ་ཡོད་པས་ནང་ལྡང་དང་ཕྱི་ལྡང་གཉིས་ཀ་འཐད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ནང་ལྡང་དང་ཕྱི་ལྡང་གཉིས་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འགལ་གསུང་ངོ་།། དེ་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་སོ་སོའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། གྲུབ་པའི་དུས་ལ། རྗེའི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་བསྟུན་ནས། ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བའི་མཇུག་ཏུ་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་དེ་བཀོད་མོད། རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྐབས་སུ། གཞི་དུས་སུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགག་པ་དང་། བར་དོ་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ལྟར། ལམ་དུས་སུའང་འོད་གསལ་འགག་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་དགོས་པས། ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པར་བཀའ་བསྩལ་ཏོ།། སྒྱུ་ལུས་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྐུའམ་ལུས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་མ་དག་པས་ན་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ།། སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཙམ་ཆགས་ནའང་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། "བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབའ་ཞིག་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་སློབ་པར་འགྱུར་རོ།།"[2] ཞེས་སྒྱུ་ལུས་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས་ལྷག་པར་མོས

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༣༡བ༤

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབབ་

པ་ཙམ་ལ། ལམ་དང་པོ་བའི་ས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལམ་དེར་རིགས་ངེས་པའི་ས་ལ་སློབ་བཞིན་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མིང་དུ་བཤད་དོ།།

བཞི་པ་སྒྱུ་ལུས་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཕོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལྷ་བ་དྲུག་ལ་སོགས་པར་སྤྱད་པ་ལས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་བྱུང་བ་ན། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པ་ལས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར། དེའི་ཚེ་འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚེ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགག་པ། ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གི་དངོས་གཉེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདི་ཕྱི་ནམ་མཁའ་སློད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཟླ་ཉི་སྲོད་ཀྱི་སྣག་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། ནང་ཤེས་པ་སློད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དཀར་དམར་ནག་ལམ་པ་གསུམ་འདས་པའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་ནང་གི་མངོན་བྱང་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་པས། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ།། དེ་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། "དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་དེའི་ངོར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུའི་གཟུང་རྣམ་འཆར་གྱི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་ནུབ་ནས་སྤྲོས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་དཔེར་བླངས་ཀྱི། རྣམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་འཆར་བ་མིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། སྤྱིར་འོད་གསལ་

ཞིག་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལམ་དང་པོ་པའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་སློབ་པར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༥༣བ༡

ལ་སྦྲུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་འོད་གསལ་དང་། ཡུལ་ཅན་འོད་གསལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་ལ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ།། དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་དབྱེ་ན། དབེན་པ་གསུམ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར༑ དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲངས་པའི་དེ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲངས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་཈ང་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དཔེའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་ན། གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་མ་ལོག་པས་བདེ་སྟོང་རོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ན། གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོའང་དག་ནས་བདེ་སྟོང་རོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྫོགས་པར་ཡོད་དོ།། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྦྱོར་པ་མ་ལུས་པ་ནུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར༑ འོ་ན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུའི་སྲིད་པ་མཐའ་མའི་བར་དུ་བགྲོད་པ་དེ་ལ་སྔགས་ལམ་གྱི་སྔོན་པ་གདབ་དགོས་ན། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གཞན་གྱིས་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དེས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྲིད་པ

ཐ་མ་པ་དེས་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསླངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་གསུངས་ནས། ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུག་ནས་མཚན་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པར་བྱས། དེ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་དེ་རུ་ལངས་པ་ལ། ཐོ་རངས་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་པ་ཐོག་སྟེ་དབང་བཞི་པ་ཚིག་དབང་བསྐུར་བས། ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས། དེ་ནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོ་རངས་ཕྱི་མ་སྐྱ་རེངས་འཆར་ཁར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། "མཚན་ཕྱེད་ན་བླ་མས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་དབང་བསྐུར་ཏེ་འོད་གསལ་མཆོན་པར་བྱེད་པའོ།། དེ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོག་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཐོབ་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན༏ སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "མཚན་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་མཚན་ཕྱེད་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཕྱེད་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་ལྡང་བར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་ཡིན་ན། ཐོ་རངས་ཡིན་དགོས་པར་གསལ་སྒྲོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་ཡིན་ནའང་།

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༥

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠ན༣

ཐོ་རངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱུ་གུ་ལས། "མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་དང་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་འཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། དུས་འདིར་འཐོབ་པ་ནི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་ཡང་འདྲའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཚན་ཕྱེད་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱར་མ་བཞེངས་པར་མཉམ་གཞག་དེ་ཀའི་ངང་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་མ་ཐོབ་པར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཚན་ཕྱེད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔ་ལོགས་སུ་འབོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོད་ཟུང་གི་གདམས་པ་འབོགས་པའི་དུས་ཐོ་རངས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དབང་གིས་སྣོད་རུང་དུ་མ་བྱས་གོང་དུ་དེ་འདྲའི་གདམས་ངག་འབོགས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་སློབ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ལྡང་གཡོས་ནས་ལྡང་བ་ཡིན་ནམ፤ མ་གཡོས་པར་ལྡང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སློབ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ལྡང་གཡོ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སློབ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ལྡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་སྤང་མེད་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་གསར་དུ་ཆུ་ལས་ཉ་ལྡང་གི་ཚུལ་གྱིས་ལྡང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། དེ་ལྡང་ནུས་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཀྱང་རླུང་མ་གཡོས་པར་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ལྡང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། "དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མ་བསྒྲུབས་བར་དུ་མི་སློབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པས།"[2] ཞེས་དང་།

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཅ མཐའ་གཅོད་སྦྱུ་གུ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༣༢བ༨

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༤༧བ༣

"རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་སྔོན་དུ་མ་བསྐྱེད་པར་རིམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནས་སྐྱེད་པ་འདི་ནི་དམིགས་བསལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས།"[1] ཞེས་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེ་རིམ་པ་ཐ་མ་འོད་ཟུང་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་འཚང་རྒྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན༑ གསལ་སྒྲོན་དེ་ཉིད་ལས། "དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཙམ་ལས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའོ༎"[2] ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་གྲུབ་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་དེ་ལས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་གྱི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཁོ་ན་རེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་བགྲོད་པའི་མཐར་བྱང་སེམས་དེ་སྔགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ལ་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚོན་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྔགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གཏན་ནས་མ་ལྡོག་བར་དུ་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་ལ། འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དེ་སླར་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོང་བ་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པ་ནི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༤༧བ༦
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༤༧ན༥

བྱས་ནས་མ་བསྒོམས་བར་དུ། ཞེས་སྒྲིབ་རྫོགས་པར་སྤངས་མི་ནུས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མི་འཐོབ་ཅིང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་དག་པའི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མ་བསྒྲུབས་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མི་ཐོབ་པས་ན། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་ནི༏ ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྙིང་པོ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཚུལ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། འོད་གསལ་དེ་ལས་རླུང་ཙམ་ཟད་གཡོས་པ་དང་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་མ་ཐག་པའི་ཚེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་བོ།། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགག་པ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་པ། ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ༏ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློམ་ལམ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚེ་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་མེད་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པར་འཛོག་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ལ། "ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་ལ་འཛོག་ཚུལ་དེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བཞག་མི་དགོས་སོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། ཟུང་འཇུག་ཉེར་གཅིག་གམ་ཉེར་གསུམ་བཤད་པ་རྣམས་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་དང་། རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་གཉིས་སུ་འདུས་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་སྤངས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༠༣ན༡

པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་རིམ་གྱིས་སློག་ཀྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་བྱུང་སྟེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལང་ངོ་།། རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཕོས་པའི་ཚད་ནི། སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སླར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། སྐུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྐུ་ཐུགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མདོ་བསྡུ་ལས། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྟོག་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་ལ་ལྟོས་ནས་རླུང་སེམས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཆུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྟོག་མེད་དུ་བཤད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མིན་ནོ།། དེས་ན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་སྟན་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོས། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུང་། འོན་ཀྱང་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས། "རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གཉིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འོད་གསལ་གྱི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཛིན་ཚུལ་དམ་ཞིང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་སྔར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་ལྷོད་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན་"[1]ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། དེ་འདྲའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་མཛད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིམ་ལྔ་ལས། "ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་པ།། སླར་ཞིང་ཅི་ལའང་མི་སློབ་བོ།།"[2] ཞེས་སྔར་མ་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་གསར་དུ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་

༡ གསུང་འབུམ་ནང་དུ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད་པས་ཞལ་ཤེས་གསུང་རྒྱུན་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༥(བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་

ཀྱང་༑ བསླབས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེས་རགས་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་གནས་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྒྱུད་རིམ་སོགས་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པ་ལས། ལམ་ལ་བོགས་དབྱུང་བ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚེ། སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསླབས་པས་དབང་པོའི་རིམ་པས་ཟླ་བ་ཕྱེད་དམ་ཟླ་བ་གཅིག་གམ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ལ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ། "གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་ཡང་།། ཁྱབ་པ་ཡང་དག་ཐོབ་པ་ཉིད།། རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་བརྟན་པ།། དབང་ཕྱུག་ཉིད་དང་འདོད་དགུར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སཾ་བྷུ་ཊའི་བརྟག་པ་བཅུ་པ་ནས་གསུངས་པའི་མཚན་མ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་བརྒྱད་ནི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པས་ནང་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ། ཉམས་ལེན་དེ་ཉིད་ལ་བོགས་ལྷག་པོ་ཞིག་འདོན་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབྱེ་ན། སྤྲོས་བཅས་དང་། སྤྲོས་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ།། ལས་རྒྱ་དང་འདྲ་འཕྲབ་ཆས་གོས་སོགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བཟ་དང་བཟའི་ལན་སོགས་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ། སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་གང་ཞིག །བཟ་དང་བཟའི་ལན་སོགས་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པ་དེ། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིའི་སྤྲོས་པ་

ལ་གནས་ནས།། སླར་ཞིང་གང་ལའང་མི་སློབ་བོ།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ཨཱཙ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༥(བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་། རེག་པ་ཡང་བ་དང་། ཁྱབ་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་སྣང་བ་ཉིད་དང་། བརྟན་པ་དང་། དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། འདོད་དགུར་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ཡེ་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྐྱོང་བ་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་སྒོམ་པའི་སྤྱོད་པ་དེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་གསུམ་ལའང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་༑ རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་དང་། ལམ་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་ཟིན་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་དང་། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོད་དོ།།

ལྔ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་པོའི་ཕུང་པོ་འདིའི་སྟེང་ནས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ཟད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་ལམ་སྲོལ་གཅིག་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འདིའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་ལམ་སྲོལ་གཅིག་གོ །དང་པོ་ནི། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་བླ་མེད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ།། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཡིན་པས་ཁྱབ༑ བར་དོར་འཚང་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་བར་དོ་གྲུབ་པའི་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་ནས་རྟེན་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ལྷ་མི་གཉིས་ཡོད་དོ།། སྐབས་འདིར་ནི། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་མ་དེ་རྣམས་བྱུང་བ་ན། ཐ་རངས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། འོད་གསལ་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི། སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོད་ཐུབ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་དེའི་སྐད་

ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཞེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་གྱུར་ནས་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།། ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ནི། སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པས། "ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྦྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད།། སྙིང་རྗེས་ཡོངས་གང་རྒྱུན་མི་ཆད་དང་འགོག་པ་མེད།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་འདྲ་བའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། དེའི་རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་ནི། ལོངས་སྐུ་ཡིན་ལ། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་སོ།། སློབ་དཔོན་དྲིལ་བུ་པས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་འགོག་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ།། ཡང་བུམ་དབང་གསང་དབང་ཤེར་དབང་གསུམ་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མམ། སྤྲུལ་སྐུ། ལོངས་སྐུ། ཆོས་སྐུ་རྣམས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སྐུ་སྤྱི་ཙམ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ལོངས་སྐུ་དང་། ཐུགས་ལ་དེ་འདྲའི་ཆོས་སྐུར་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ལོངས་སྐུ་ནི། བུམ་དབང་གིས་སྤྲུལ་སྐུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཡང་༑ སྤྱིར་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ས་བཅུ་སོགས་དང་ལམ་ལྔ་འཇོག་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྦྱར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད།། སྙིང་རྗེས་ཡོངས་གང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འགོག་པ་མེད།།" ཅེས་སོ།།

ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་(རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ་)ནི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་བཅུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྟེང་དུ་མི་སློབ་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་ས་བཅུ་གཅིག་གམ། སོ་སྐྱེའི་ས་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་བཅས་ན་བཅུ་གཉིས་དང་༑ གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་། ལས་དང་པོ་པའི་ས་གཉིས་སུ་འང་གསུངས་སོ།། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སའི་རྣམ་གཞག་ལ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་སའི་གྲངས་བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་དང་། བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་གསུམ་དང་། བཅུ་བཞི་དང་། བཅོ་ལྔ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པའང་ཡོད་ཅིང་། སའི་མིང་འདོགས་སོགས་ཀྱང་མཐུན་མི་མཐུན་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ངོ༑༑ དེ་ལ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། "ས་བཅུ་དག་ལ་གནས་པ་ཡི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་དེ་འགྱུར་རོ།།"[1] ཞེས་ས་བཅུའི་མིང་ཙམ་གསུངས་པ་ལ། འདིའི་དོན་སྤྲིན་གསལ་དུ། ས་བཅུ་ནི་རླུང་བཅུ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་དོ།། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པོ་ལ། དབང་བསྐུར་རེ་རེ་ས་རེ་རེའོ།། ཞེས་ས་བཅུ་བཞིའི་གྲངས་ཙམ་མ་གཏོགས་མིང་དོན་གང་ཡང་གསལ་བར་མ་བཤད། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བརྟེན་པ༑༑ སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།"[2] ཞེས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ཙམ་ལས་སའི་མིང་དོན་གང་ཡང་མ་གསུངས་སོ།། རིམ་ལྔ་ལས༑ "དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར།། སྣང་བ་གསུམ་པོ་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༧ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདག་ཉིད་དུ།། ས་བཅུ་དག་ལ་གནས་དེ་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་གང་བརྟེན་པ།། སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།" ཞེས་སོ།།

མཐོང་བ་དག ། ས་བཅུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས།།"[1] ཞེས་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། "རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསླབས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ།"[2] ཞེས་དང་། "སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ས་བཅུ་ཐོབ་པ།"[3] ཞེས་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་རིམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། སྣང་བ་གསུམ་མཐོང་བའམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སེམས་དབེན་ཡིན་པས་དེ་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱར་བར་གསུངས་སོ།། འདུས་པའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་སའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་བྱུང་ངོ་།། ཀྱེ་རྡོར་དང་། སཾ་བུ་ཊའི་བརྟག་པ་ལྔ་ལས། "གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་ནི།། ཞིང་དང་དེ་བཞིན་ཉེ་བའི་ཞིང་།། ཚནྡོ་ཉེ་བའི་ཚནྡོ་ཧ།། འདུ་བ་དེ་བཞིན་ཉེ་འདུ་བ།། དུར་ཁྲོད་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དང་།། འཐུང་གཅོད་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་ཉིད།། འདི་རྣམས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ།།"[4] ཞེས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་མིང་འདོགས་མི་མཐུན་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་གསུངས་ལ། སཾ་བུ་ཊའི་བརྟག་པ་དེ་ཉིད་དང་། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། "གནས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས།། དེ་བཞིན་ཉེ་གནས་དྲི་མ་མེད།། ཞིང་འདིར་འོད་བྱེད་ཤེས་པར་བྱ།། ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་འོད་འཕྲོ་བ།། ཚནྡོ་ཧ་ནི་སྦྱང་དཀའ་བ།། ཉེ་བའི་ཚནྡོ་མངོན་གྱུར་ཉིད།། འདུ་བ་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན།། ཉེ་བའི་འདུ་བ་མི་གཡོ་བ།། དུར་ཁྲོད་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཉིད།། ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན།།"[5] ཞེས་གནས་སོགས་བཅུ་ས་བཅུར་གསུངས་ཏེ། སཾ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། སྣང་བ་གསུམ་པོས་མཐོང་བ་དག །ས་བཅུ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གནས།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠ན༦

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ཀྱང་ས་བཅུ་ཐོབ་པ་"ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་བུ་ཊ། བརྟག་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢བ༦

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གནས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས།། དེ་བཞིན་ཉེ་གནས་དྲི་མ་མེད།། ཞིང་འདིར་འོད་བྱེད་ཤེས་པར་བྱ།། ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་འོད་འཕྲོ་བ།། ཚནྡོ་ཧ་ནི་མངོན་འགྱུར་ཉིད།། ཉེ་བའི་

ཟླ་ཞ་དང་། མངོན་བརྗོད་བླ་མ་སོགས་ལས། "ཚནྡོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེས།། ཉེ་བའི་ཚནྡོ་སྒྲུང་དཀའ་བ།།"[1] ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དེའི་འགྲེལ་པ་མན་ངག་སྙེ་མའི་སྙེ་མ་བཅུ་བདུན་པ་ལས༑ "འདུན་རྟོག་ཤིན་ཏུ་སྒྲུང་དཀའ་བ།། ཞེས་འབྲེལ་ཏེ།"[2] ཞེས་དང་། "མངོན་གྱུར་གྱིས་ནི་ཉེ་བའི་འདུན་རྟོག་གོ །"[3]ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཚནྡོ་ཧའི་ཚནྡ་འདུན་པ་དང་། ཨུ་ཧ་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ།། སྙེ་མ་དེ་ཉིད་ལས། "འཐུང་གཅོད་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སའོ༎ ས་བཅུ་གཉིས་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་དོ།།"[4] ཞེས་འཐུང་གཅོད་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་། ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་བཤད་དོ།། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། "ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོ།།' ཞེས་པ་ནས། 'བཅུ་གཉིས་སོ་སོ་བདག་རིག་པ།།" [5]ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། བདུད་རྩི་འོད་དང་། ནམ་མཁའ་འོད་དང༑ རྡོ་རྗེ་འོད་དང་། རིན་ཆེན་འོད་དང་། པདྨ་འཆང་དང་། ལས་ཀྱི་འོད་དང་། དཔེ་མེད་པ་དང་། དཔེ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་འོད་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སོ་སོ་བདག་ཉིད་རིགས་པའི་ས་སྟེ་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བའི་ས་བཅུ་གཉིས་གསུངས། མངོན་བརྗོད་བླ་མའི་ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ་ལས། "རབ་ཏུ་དགའ་དང་དྲི་མ་མེད།།"[6] ཅེས་སོགས་ས་

ཚན་དོ་སྒྲུང་དཀའ་བ།། འདུས་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན།། ཉེ་བར་འདུས་པ་མི་གཡོ་བ།། དུར་ཁྲོད་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཉིད།། ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན༎༎" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཚན་དོ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་དེས།། ཉེ་བའི་ཚན་དོ་སྒྲུང་དཀའ་བ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩བ༩

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩བ༧

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༥བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འཐུང་གཅོད་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སའོ།། འདིས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་ཀུན་དུ་འོད་ནི་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་དོ༎༎" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཐ རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༦ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཀུན་དུ་འོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོ།།' ཞེས་སོ།།

༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡༦ན༡

བཅུའི་སྟེང་དུ། "དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།། དེ་ལྟར་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་པོ།།"[1] ཞེས་དང་༔ "རྡོ་རྗེ་ས་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།"[2] ཞེས་ས་བཅུ་གསུམ་གསུངས། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་གཉིས་པ་ལས། "སློབ་དཔོན་དབང་ནི་བཅུ་གཅིག་དབྱེ།། གསང་བའི་དབང་ནི་བཅུ་གཉིས་པ།།' ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་གསུམ་པ།། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་བཅུ་བཞིའོ།། དབང་རེ་ལ་ནི་ས་རེ་སྟེ།། དེ་རྣམས་ས་ཡི་དབང་ཕྱུག་བདག །"[3]ཅེས་རྡོར་འཕྲེང་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། "ས་དང་པོ་མོས་པས་སྤྱོད་པ༔ གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གསུམ་པ་དྲི་མ་མེད་པ། བཞི་པ་འོད་བྱེད་པ། ལྔ་པ་འོད་འཕྲོ་བ། དྲུག་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། བདུན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བརྒྱད་པ་རིང་དུ་སོང་བ། དགུ་པ་མི་གཡོ་བ། བཅུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའོ།། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་འོད་ནི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ས། ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་འོད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ས། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཚད་མེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས་སྟེ། དེ་ཀུན་དགའ་བའི་བྱེ་བྲག་ལ།། སར་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "རྟག་ཏུ་སྤྲུལ་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།། དེ་ལྟར་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་པོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡༨ན༡

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༨༧ན༥ ལས་བྱུང་བའི་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སློབ་དཔོན་དབང་ལ་བཅུ་གཅིག་དབྱེ།། གསང་བའི་དབང་དང་བཅུ་གཉིས་མཆོག །' ཅེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ས་དང་པོ་མོས་པས་སྤྱོད་པ། གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གསུམ་པ་དྲི་མ་མེད་པ། བཞི་པ་འོད་བྱེད་པ། ལྔ་པ་འོད་འཕྲོ་བ། དྲུག་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། བདུན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ༔ བརྒྱད་པ་རིང་དུ་སོང་བ། དགུ་པ་མི་གཡོ་བ། བཅུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའོ།། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས།། ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། ཀུན་དུ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་འོད་ནི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ས། ཀུན་དུ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་འོད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ས།། ཡང་དག་འོད་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ས། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཚད་མེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས་སྟེ། དེ་ཀུན་དགའ་བའི་བྱེ་བྲག་ལ།། སར་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

པ་ཡི་ནི་སྐུས།། ས་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་རུ་དྲན།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུས་བཅུ་གཉིས་པ།། ཆོས་ཀྱི་སྐུས་ནི་བཅུ་གསུམ་མོ།། བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཅུ་བཞི་པ།། གང་ཞིག་བཙོ་ལྷ་ཡི་ནི་ས།།། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ས་ཞེས་བྱ།། བཅུ་དྲུག་པ་ནི་བཏགས་པ་མིན།།”[1] ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།། དེ་ལ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སྐྱེའི་ས་ཡིན་ལ། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་སའོ།། དེ་ཡང་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་ཡང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིའང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་པོར་བྱས་པའི་ས་བཅུ་གཅིག །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ། སྐུ་གསུམ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དང་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་ས་བཅོ་ལྔ་དང་། ཡང་ན་སྐུ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་སོ་སོར་བགྲངས་པས་རབ་དགའ་དང་པོར་བྱས་ན་ས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ཀྱང་། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་པོར་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པས། ལུགས་འདི་ལ་ས་བཅོ་ལྔ་ལས་མང་བ་མི་བྱེད་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་ན་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སའི་གྲངས་བཅུར་ཕྱེ་བའི་ཚེ། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་དང་། སཾ་བྷུ་ཊ་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འཕགས་པ་སློབ་པའི་སའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཅུ་སྟེ། “གནས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན།།”[2] ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་དང་མིང་འདོགས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཏག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་ཡི་ནི་སྐུས།།། ས་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་རུ་དྲན།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་བཅུ་གཉིས་པ།། ཆོས་ཀྱི་སྐུས་ནི་བཅུ་གསུམ་མོ།། བདེ་བ་ཆེན་པོས་བཅུ་བཞི་པ།། གང་ཞིག་བཙྭ་ལྷ་ཡི་ནི་ས།། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ས་ཞེས་བྱ།། བཅུ་དྲུག་པ་ནི་བཏགས་པ་མིན།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་བུ་ཊ། བརྟག་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༣ན༢

ས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། ས་བཅུ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་བསྟན་པ་སྟེ། སྙེ་མ་གཉིས་པ་ལས། "གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་།' ནས། 'ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་ཀུན་ཏུ་འོད་ཅེས་པ་ས་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་གཉིས་ནི། ས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེའི་དང་པོར་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བསྟན་པའི་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཀྱེ་རྡོར་དང་༑ སཾ་བྷུ་ཊར། གནས་ནས་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་ཀྱི་བར་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ། ཀྱེ་རྡོར་ལས། "འདི་དག་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ།།"[2] ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། བདུད་རྩི་འོད་སོགས་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བའི་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ས་དེ་རྣམས་དང་རིམ་པར་སྦྱར་བར་སྔགས་རིམ་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲོན་གསལ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ།། ས་བཅུ་གསུམ་དུ་འཇོག་ཚུལ་ལ་མན་སྔར་གཉིས་བཤད་དེ། སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་དང་། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་གཉིས་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གོང་གི་ས་རབ་དགའ་སོགས་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས་པ་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཅིག་དང་༑ ཡང་མདོན་བརྗོད་བླ་མ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་རབ་དགའ་སོགས་བཅུའི་སྟེང་དུ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའི་ས་དང་། ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ས་སྟེ་བཅུ་གསུམ་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙེ་མ་གཉིས་པ་ལས། "དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཏེ། མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་དང་ལྡན་ཅིག་བཅུ་གཉིས་དང་། ལས་དང་པོ་པའི་ས་དང་ལྡན་ཅིག་བཅུ་གསུམ་རྣམས་སོ།། ཡང་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་ལྡན་ཅིག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའི་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡བ༡

[2] ལུང་འདི་མ་རྙེད།

ས་དང་ལྡན་ཅིག་བཅུ་གསུམ་མོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་ས་དང་། ཕྱི་མ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་སའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ས་བཅུ་པ་ལ་བཅུ་པ་སྤྱི་ཙམ་པའམ་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། དཔེ་མེད་ཀྱི་ས་ནི་བཅུ་པ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་ས་ནི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་མངོན་བརྗོད་བླ་མའི་དགོངས་པའོ།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་ལ་བསྒོས་ནས་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། "གང་ཚེ་ཐ་མའི་དྲོད་གྱུར་ནས།། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དབང་དུ་ནི།། རབ་འབྲིང་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ།། 'རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་པའོ།།"[2] ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལ་བསྒོས་ནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ས་བཅུ་བཞི་པར་འཇོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྦྱོར་ལམ་ལ་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་པ་དེར། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་འཐོབ་ལ། སེམས་དབེན་གྱིས་ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་། སྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་གསུངས་པས། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་དྲོད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། བཟོད་པ་ཆུང་དུ་སྟེ་བདུན་པོ་འཐོབ་པར་བཞག་དགོས་སོ།། ཡང་ན་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་སུ། སེམས་དབེན་ས་བཅུ་པ་དང་

---

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༣༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་ས་བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཏེ། མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་དང་ལྡན་ཅིག་བཅུ་གཉིས་དང་ལས་དང་པོ་པའི་ས་དང་ལྡན་ཅིག་བཅུ་གསུམ་རྣམས་སོ།། ཡང་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་ལྡན་ཅིག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ས་དང་ལྡན་ཅིག་བཅུ་གསུམ་མོ་"ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། སྤྱོད་བསྡུས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༤ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་མོ།།' ཞེས་སོ།།

སྦྱར་བས། སྦྲུ་ལུས་ས་བཅུ་གཅིག་པ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་པོར་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ནོ།། ས་བཅུ་བཞིར་འཇོག་ཚུལ་ནི། ཆུ། ཅོད་པན། རྡོ་རྗེ། དྲིལ་བུ། མིང་། སྔགས་དབང་། ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ། རྡོ་རྗེ་བརྟུལ་ཞུགས། སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་། རྗེས་གནང་གི་དབང་སྟེ་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་། གསང་དབང་། ཤེར་དབང་། དབང་བཞི་པ་སྟེ་དབང་གོང་མ་གསུམ་བཅས་བཅུ་བཞི་ལ། རྡོར་ཕྲེང་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེར། དབང་བསྐུར་རེ་རེ་ས་རེ་རེ་དང་སྦྱར་བའི་ས་བཅུ་བཞི་ནི། མངོན་བརྗོད་བླ་མ་ནས་གསུངས་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་པོ་དེའི་དང་པོར་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བསྣན་པའི་ས་བཅུ་བཞི་ལ་བྱའོ།། འོ་ན། དབང་བཅུ་བཞི་ས་བཅུ་བཞི་དང་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་དོན་དོད་ཐུབ་བརྩི་ན་ཏ་ཙང་ཐལ་བས། ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་འདྲ་བའི་ཆོས་མཐུན་རེའི་སྒོ་ནས་སྦྱར་བར་གསུངས་ལ། གཞུང་གཞན་མང་པོར་དབང་དེ་རྣམས་ཐོབ་པས་ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་། ཡང་ས་དེ་འཐོབ་པའི་ནུས་པ་དང་བག་ཆགས་འཇོག་པར་ཡང་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་པར་བྱ་དགོས་སམ་བརྟག་པར་བྱའོ།། ས་བཅོ་ལྔ་དང་། བཅུ་དྲུག་གི་འཇོག་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་པོར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་ས་བཅུ་གཅིག་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་ལ་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་འོད་དང་། ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་འོད་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཚད་མེད་པ་སྟེ་བཞིར་ཕྱེ་ནས་སོ་སོར་བགྲངས་པས་ས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཆོས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། ལོངས་སྐུ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་རྣམས་རིམ་པར་འཇོག་པའོ།། ཡང་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་པོར་བྱས་ན་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་སྤྲུལ་སྐུ། ལོངས་སྐུ། ཆོས་སྐུ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་ལྔར་ཕྱེ་བས་ས་བཅོ་ལྔའོ།། འདི་ལྟར་ན་དགའ་བ་

གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་སྐུ་དང་། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་ནི། སོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནས་བགྲངས་པའི་ས་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས༔ "སོས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་ཡང་སྦྱོར་རོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༔ དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་ས་བཞིའམ་ལྔ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་སའི་མིང་འདོགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཅི་རིགས་དང་། སའི་གྲངས་མང་བ་གསུངས་ཀྱང་སོ་སྐྱེའི་ས་དང་། འཕགས་པའི་ས་སློབ་མི་སློབ་དང་བཅས་པའི་དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་རྣམས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་དོན་བཀྲལ་བ་ལས། བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཡོད་པར་མ་བཤད་པས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། སྔགས་ཀྱི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ས་བཅུ་དང་རིམ་གཉིས་དོད་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱར་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་སྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་སྦྱར་ཞིང་། ས་བདུན་པོ་རེ་རེ་དང་སྦྱར་ཚུལ་མ་གསུངས་སོ།། རྒྱུད་སྨིན་ཟིན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྦྱར། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་། ངག་དབེན་གཉིས་ས་བརྒྱད་པའི་སྨད་དང་ས་དགུ་པ་གཉིས་དང་སྦྱར། སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་སྟོད་དང་སྦྱར། འོད་གསལ་དང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་སྨད་དང་སྦྱར། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་འཇོག་པ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དང་དབེན་པ་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་དང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཛ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གསང་བ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༣༠༩བ༨

བཅས་པ་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། སྔགས་བླ་མེད་རང་ལམ་གྱི་ས་དེ་དང་དེ་དངོས་གནས་པ་གང་ཡང་མིན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ས་དེ་དང་དེའི་དོད་ཐུབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བརྒྱད་པར་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་རང་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པར་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་ས་དགུ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་ངག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་། ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པར་སེམས་ལ་དབང་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ། སྒྱུ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་དང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་སྨད་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པའི་སྨད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལམ་གཞན་ལ་གསར་དུ་བསླབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་ལམ་གཞན་ལ་གསར་དུ་བསླབ་མི་དགོས་པ་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་འོད་ཟུང་གི་ལམ་འདིར་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པོ་ངོ་

བོའི་སྒོ་ནས་ལམ་ལྷུར་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཏེ་སྔགས་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་ནི། སྔགས་བླ་མེད་རང་ལམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ནས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་བར་གྱི་ལམ་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བླ་མེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་ས་དང་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡིན། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་གྱི་ལམ་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དང་། འདི་ལ་ས་ལྷག་མ་དགུའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དོ།། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་དང་། སྔགས་ནས་གསུངས་པའི་བཅུ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་ཚོགས་ལམ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། སྔགས་ཀྱི་སྐབས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པས། དེ་སྤོང་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྣང་པའི་ཡིག་ཆའི་བཞེད་པ་ལ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་ལྟར། སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་ཡིན་པས། སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་སྒོམ་ལམ་ས་དགུའི་རྣམ་གཞག་མི་འཇོག་ཀྱང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་ཚོགས་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་ལམ་ས་དགུར་འཇོག་པར་གསུངས་སོ།། དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོད་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། མཁས་གྲུབ་

རྡོའི་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆད་པའི་གཞུང་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུས་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུ་སོགས་སྐོར་དགུ་བྱས་ཏེ་རིམ་གྱིས་སྤང་བར་བཞེད་དོ།། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སའི་རྣམ་གཞག་འདི་རྣམས་ནི། ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ་ས་སོ་སོར་འཇོག་པ་ནི། "དེ་ཀུན་དགའ་བའི་བྱེ་བྲག་ལ།། སར་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའོ།།"[1] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱོར་ལམ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་དང་། རྟོགས་ཟིན་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་ལམ་དུ་འཇོག་པ་སོགས་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དང་ཐེག་པ་གཞན་དང་ཡང་འདྲའོ།། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ།། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཡིག་ཆུང་ལས། "དེ་ཡང་གསང་འདུས་ལ་གོ་བ་སྔོན་དུ་ཆགས་ན་གཞན་རྣམས་ལ་གོ་བ་འབབ་མེད་དུ་འཆགས་ཤིང་། དེ་ལས་བཟློག་ན་དེ་ཙམ་དུ་ཕན་ཆུང་བར་ཡོད་པས་སྔོན་ལ་འདུས་པ་ལ་འབྲིད་པ་ཡིན།"[2] ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་༑ སྒྲོན་གསལ་ལས། "འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྡུས་པའོ༑༑"[3] ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ། སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ། སྒྱུ་ལུས༑ འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་སྟེ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་པོ་འདིར་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༥

༢ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཐ མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༩བ༡

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'འདི་ནི་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མཆོག །'ཅེས་སོ།།

ཀྱི་དོན་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ།། འདུ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པོ་འདིར་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུས་ལ། དུས་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་དོན་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུས་ཤིང་། བླ་མེད་གཞན་གྱི་ལམ་རྣམས་འདིར་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འདུས་སོ།། དེ་ལ་བླ་མེད་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཇི་བཞིན་མི་འདྲ་ཡང་རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་ཤེས་ན་དོན་འདྲའོ།། འདིར་བཤད་པའི་སེམས་དབེན་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་རྣམས་ནི། དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་བཤད་མ་བཤད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། བླ་མེད་གཞན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལའང་སྦྱོར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། གཞན་དུ་བཤད་པའི་གཏུམ་མོ་དང་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ནི་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ངག་དབེན་དུ་འདུས་ལ། སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་སྔོན་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་གནད་དུ་བསྣུན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། འདིའི་ལུས་དབེན་དུ་འདུས་སོ།། དེས་ན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ལམ་རྣམས་དེར་སྡུད་ཚུལ་ཤེས་ན་རྒྱུད་དོན་ཀུན་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་མཆོག་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་མགོན་བླ་མས། "གང་ཞིག་རྟོགས་ན་མཐའ་དག་གསུང་རབ་ལ།། མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་མཆོག་སྙེར་འདུས་པའི་ལམ།།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།། །།

སྨྲས་པ། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེ་རྡོ་རྗེ་ཐེག །གང་གི་མཚན་སྙན་ཙམ་ཡང་བགོ་སྐལ་དུ།། ནམ་ཡང་འཐོབ་དཀའི་ཟབ་ལས་ཆེས་ཟབ་ནོར།། སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་བྱེ་བའི་ཐོང་གིས་ཁུག །སྐྱེས་སྦྱངས་དམན་པའི་བློ་གྲོས་འདབ་བརྒྱའི་ཁ།། འཇམ་མགོན་ལེགས་བཤད་ཉི་ཟེར་གྱིས་བྲན་པས།། ཅི་དགར་བཞད་པའི་གནད་དོན་སྦྲང་རྩི་བཅུད།། སྐལ་བཟང་བུང་བའི་དགའ་སྟོན་དེང་འདིར་བསྒྲུབས།། འོན་ཀྱང་བློ་དམན་བདག་འདྲས

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡༣

ཟབ་བསྙིང་གཏམ།། མཁྱེན་པ་བརྟེགས་ཏེ་སྨྲ་བའི་འོས་མིན་ཡང་།། དད་བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན།། ནན་གྱིས་བསྐུལ་ཕྱིར་གཞན་ཕན་སེམས་ཀྱིས་བཀོད།། དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།། ལྷར་སྣང་ལམ་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་བཀྲི་བར།། ཡོངས་རྫོགས་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་བཟང་ལ།། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གེགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དད་བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་ཁེ་ཤག་ཐུའི་དགེ་སློང་གྲགས་པ་ཆོས་བཟང་གིས་ཡང་ཡང་ནན་ཏན་ཆེ་བའི་ངོར། མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་ཐོབ་པའི་གྱི་ན་པ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས་གཡར་ཁྲལ་དུ་སྦྱར་བ་སརྦ་ཏི་ཏཱ།། །།

༄ ཁལ་ཁ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

༄༅།། འདི་བའི་མཚན་དངོས་ལ་ཁལ་ཁ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་ཞུ་ཞིང་། ཁོང་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ཏར་ཏལ་ཛ་སག་གི་སའི་ཆར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྦྲུལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༧ ལོར་ཡབ་རྣོ་ན་དང་། ཡུམ་གཟི་བརྗིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་བདུན་ནས་ཡབ་ལས་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་སྒོ་མང་རབ་འབྱམས་པ་སྐལ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་དཔལ་ལྡན་ཉི་མ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་སྐྱ་འབུམ་ཨ་ཀྱཱ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐྱ་ཕྲེང་བཞི་བར་རྫོར་ཕྲེང་གི་དབང་འབུལ་དུ་ཕེབས་པར་ཕྱག་དབང་བཀའ་བསྒོ་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་པ་ནས་སྤྱི་ཕྱིར་སྐྱ་འབུམ་མི་ཉག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐལ་བཟང་བཀྲ་ཤིས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་བར་ཁལ་ཁ་ཁུ་རེ་ཆེན་མོར་ཕེབས་ཏེ་ཁལ་ཁ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། མཚན་ལ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གསོལ། ཁུ་རེའི་དགོན་ཆེན་གྱི་བཤད་གྲྭ་ཆེ་ཤོས་སྒོ་མང་ཡིག་ཆའི་རྒྱུན་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་དུ་ཞུགས། དཀའ་བཅུ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ལས་བསྡུས་གྲྭ་གསན། ལྷ་རམས་པ་བཟང་པོའི་མཚན་ཅན་ལས་བློ་རྟགས་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཕྲེང་དོན་བདུན་ཅུ་བཅས་ཀྱི་མཇུག་ཁྲིད་ཞུས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དཀའ་བཅུ་བ་དར་རྒྱས་དང་དཀའ་བཅུ་བ་བསོད་ནམས་སོགས་ལས་ཕར་ཕྱིན་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་བར་ཕར་ཕྱིན་

དམ་བཅའ་བཞག རབ་འབྱམས་པ་བཟོད་པ་དང་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་རྣམ་གཉིས་ལས་མངོན་པ་མཛོད་དང་། ལྷ་རམས་པ་བླ་མ་སྨྲུང་ལས་འདུལ་བ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར་དང་པོའི་མཁན་པོས་མཁན་སློབ་སྒྲུགས་མ་མཛད་དེ་དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་བར་གླིང་བསྲེའི་དམ་བཅའ་བཞག་པས་མཁས་གྲགས་རྒྱས། དེ་ནས་བཟུང་སྔགས་ལ་གཟིགས་རྟོག་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་བར་ཁྲུ་རེ་ཆེན་མོའི་ཆོས་རྗེ་བླ་མའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པར་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དགོངས་རྫོགས་ཆེད་བོད་དུ་ཕྱག་བཏེགས། ལམ་བར་དུ་སྐུ་འབུམ་དགོན་པར་ཨ་ཀྱཱ་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལས་ཟབ་ཆོས་ཞུས༑ དབུས་སུ་རྒྱལ་དབང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གཙང་དུ་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མར་མཇལ༑ ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་ ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་བཅས་ཞུས། ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་སྐབས་དམ་བཅར་ལན་མང་ཕེབས་ཤིང་གདན་ས་གསུམ་དང་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་མང་དུ་མཛད་པས་དགེ་བཤེས་རྣམ་པས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཏོར༑ ཁྲུ་རེ་ཆེན་མོར་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་བར་ཀུན་མཁྱེན་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་རྩོམ་པའི་དབུ་བཙུགས། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པར་ཆོས་རྗེའི་ཁྲི་བཞོལ་ཏེ་ཟུར་བཞུགས་མཛད། རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་པར་མཛད། ཁྲུ་རེ་ཆེན་མོར་འགྲེལ་བ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་སོགས་གནང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཡས་མས་ཀྱི་དགོན་ཁག་མང་པོར་ཕེབས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་མང་དུ་སྩལ། དགུང་གྲངས་རེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་ཤིང་བྱ་ཕྱི་ལོ་ ༡༤༨༩ ལོར་ཞི་བར་གཤེགས། མཁས་པ་མགུ་བ་སྐྱེད་པའི་བཀའ་རྩོམ་པོད་ལྔ་བཞུགས།

༄ གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བྱེད་ཅེས་ བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་སུ་མ་ཏི་སྲུ་ནི་ཨི་ཏྲ་བརྗ་ཧླ་ར་ཡ། དོན་དམ་འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་ཐུགས།། ཀུན་རྫོབ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ།། ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས།། བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་བྱིན་ཆེན་སྩོལ།། གྲུབ་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་།། ཟླ་བའི་ཞབས་དང་བློ་བཟང་གྲགས།། རྩ་བའི་བླ་མ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས།། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་སྐྱོངས་ཤིག། རང་ཉིད་བག་ཆགས་འཛོག་པ་དང་།། སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་ཕན་འདོད་ཀྱིས།། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་པ་བཞིའི།། ས་ལམ་ཅུང་གསལ་བརྗོད་པར་བྱ།། ཚུལ་བཞིན་སྒོམ་པའི་སྐལ་ཟླ་ཡང་།། ཚུལ་འདིར་མོས་པ་མི་དམན་པ།། ཆོས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་མཛོད་ལ།། ཆོས་གཏམ་སྨྲ་བའི་གནང་བ་སྩོལ།། བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་འབྲུག་གི་སྒྲས།། རྣམ་དཔྱོད་མངལ་གྱི་ཁུར་འཛིན་པའི།། སྐལ་བ་མི་དམན་གཙུག་ལྡན་གྱིས།། འཆད་རྩོད་བློས་གར་ཅིར་ཡང་བྱེད།།

འདིར་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་དག་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུར་

འཇོག་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དངོས་)ལ་གསུམ། བྱ་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་)ལ་བཞི། ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ། སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ། དམ་ཚིག་ལ་གནས་ནས་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའོ།།

དང་པོ་(ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་)ནི། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཅིང་དབང་བསྐུར་བ་མནོས་པའོ།། གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། རྡུལ་ཚོན་ནམ་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་ཚོག་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི༑ ལུས་དཀྱིལ་སོགས་མེད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རྣ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་ཐ་སྙད་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞི་ནི་བླ་མེད་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གང་བསྐུར་བའི་དབང་ནི་བུམ་དབང་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དབང་གོང་མ་གསུམ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མེད་དོ།། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་དབང་མང་ཉུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆུ་དང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཙམ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མིང་གི་དབང་སྟེ་རིག་པའི་དབང་ལྔ་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཙམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཙམ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་དབང་བཞི་ག་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱིས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་དང་། གོང་མ་གོང་ཆེན་བཞི་བཞི་དང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་

དབང་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་རིག་པའི་དབང་ལྔ་བསྐུར་བར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(སྔོན་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་)ནི། སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་ཡང་རུང་བའམ། མ་མཐའ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིར་བཟུང་ནས། དབང་བསྐུར་བའི་དུས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་ནི་བྱང་སྡོམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་སྔགས་སྡོམ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་བསྲུང་བྱ་རྩ་ལྟུང་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་རྣམས་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དམ་ཚིག་བསྲུང་བར་བྱ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དྲངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྩ་ལྟུང་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ།། དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྩ་ལྟུང་གིས་གཏན་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། ཉེས་པ་གཞན་གྱིས་གོས་ནའང་ཡི་མི་སྨྲམ་པར་མི་གཞག་པར་ཉིན་པར་བྱུང་བ་རྣམས་མཚན་མོ་ཕྱིར་བཅོས་ལ། མཚན་མོ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ཉིན་མོ་ཕྱིར་བཅོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བཤགས་ནས་དག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་(དམ་ཚིག་ལ་གནས་ནས་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་གཉིས། བཟླས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། བཟླས་བརྗོད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ནོ།། དང་པོ་(བཟླས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་)ནི། ལྷ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་རང་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང་། མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་མཆོད་པ་སོགས་དང་། སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་པ་དང་སྦྲགས་ནས་ཡན་ལག་བཞི་མ་ཉམས་པར་བཟླས་པ་བྱ་བ་རྣམས་སོ།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་དང་། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་དང་། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་གོ །

རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་སྒོ་སོགས་དང་སྣ་དང་ཁ་སྦུའི་བུ་ག་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་རླུང་ནི་སྲོག་ཡིན་ལ། རྩོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་གཞན་དྲན་ནས་དེ་ལ་གཡེང་བའི་དྲན་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཕྱིར་འཕྲོར་མི་འཇུག་པར་ནང་དུ་འཛིན་པ་ནི་སྲོག་རྩོལ་སྡོམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཟླས་བརྗོད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་)ནི། མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་རྣམས་སོ།། དེ་ཡང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མན་ཆད་དུ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ལ། སྒྲ་མཐའ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཞིང་དེར་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་མང་དྲགས་ན་སྔར་གྱི་གནས་ཆ་འཇིག་པས། དཔྱད་འཇོག་སྤེལ་མར་བྱས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་སྒྲུབ་བོ།། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཚེ་སྦྱོར་ལམ་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚེ་མཐོང་ལམ་དུ་འཇོག་བ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་འདྲའོ།། དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་དང་དེ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བསམ་གཏན་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དངོས་གྲུབ་ཐུན་ཚོགས་མང་པོ་འགྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་(བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་)ནི། དངོས་གྲུབ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་སྟེ། གསུམ་དུ་འབྱེད་ལུགས་ལ་སྒོ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ནི། རིག་འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་དང་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ཤེས་པ་སོགས་ནི་རབ་དང་། མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་ལེན་དང་། རྐང་མགྱོགས་སོགས་ནི་འབྲིང་དང་། གཞན་དབང་དུ་འདུ་བ་དང་གསད་སྐྲད་སོགས་ནི་ཐ་མའོ།། རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་རྫས་འབར་བ་དང་དུ་བ་འཕྱུལ་བ་དང་དྲོ་བ་ལས་གསུམ་མོ།། གཞིའི་སྒོ་ནས་ནི་ལུས་ཀྱི་དང་རྫས་ཀྱི་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་

བོ།། གསུང་བ་པོའི་སྒོ་ནས་ནི་[1]འཕགས་པ་དང་ལྷ་དང་ས་བླའི་སྔགས་སོ།། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་སྔགས་རིམ་ལས། "ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་དྲག་པོའི་ལས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་། པདྨའི་རིགས་དང་། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བོ།།"[2] ཞེས་དང་། "རིགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དངོས་གྲུབ་གསུམ་གསུམ་དང་། ཞི་རྒྱས་དང་དྲག་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོས་ཞི་སོགས་གསུམ་བྱའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་མི་གསལ་ཞིང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ངོ་།། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱིས་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཐུབ་པའི་ཚེའི་རིག་འཛིན་བསྒྲུབས་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྔགས་རིམ་ལས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། "བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ལས་ལོགས་པ་མེད།"[4] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ན། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་དགོས་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་བཞི། སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། བསྙེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའོ།། དང་པོ་(སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་)ནི། སྤྱོད་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྙིང་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པས་ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆུ་དང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ག་ཐོབ་

[1] མ་དཔེར་"སྒོ་ནས་ནས་ནི་"ཞེས་གསལ།
[2] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་གཉིས་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༣
[3] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་གཉིས་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༤
[4] མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཛ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣བ༢

དགོས་པ་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་(དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་)ནི། ཙ་ལྟུང་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲ་ཞིང་༑ བྱ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་དམ་པའི་ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་། སེར་སྣ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་གི་བསླབ་པའི་གཞི་ལ་གནས་དགོས་པར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་(བསྙེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་གཉིས། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དང་པོ་(མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། ཕྱིའི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་དང་། ནང་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་མ་ཉམས་པར་ཤུབ་བུ་དང་ཡིད་བཟླས་བྱ་བ་དང་། ཡིད་བཟླས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་རྩོལ་སྡོམ་པ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་(མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། ལྷའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་རྙེད་པ་ན། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་སྟེ། དཔྱད་འཇོག་སྤེལ་མར་བྱས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་སྒྲུབ་བོ།། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ནི་སྔགས་རིམ་ལས། "མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ལྷའི་བསྒོམ་བཟླས་ཡིན་ལ། མཚན་མ་མེད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་བསྒོམ་བཟླས་ལ་བྱ་ཡི་སྟོང་ཉིད་རྐྱང་པ་སྒོམ་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་མ་ཟིན་པ་དང་ཟིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རིམ་བཞིན་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དཔྱད་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་ཟིན་པའི་མཚན་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༨

བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཤུགས་དྲག་ཡོད་ན་དེའི་རྗེས་ཀྱི་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་དེས་ཟིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆུང་ངུ་ལས། "སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤུགས་དྲག་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཕྱག་དང་སྐོར་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་བློ་དེ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་ཡང་དེའི་ཤུགས་དང་ལྡན་པར་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ཐུན་མགོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དྲག་པོ་སྔོན་དུ་བཏང་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྩིས་ཟིན་པ་མི་འགལ་ཏེ།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྔགས་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ནི་དེ་ཙམ་མིན་གྱི། རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཟབ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། "འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལུས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་རྟེན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་ངོར་རང་གི་སྐུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཐབས་དང་། དེའི་ཚེ་རང་གི་སེམས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ།"[2] ཞེས་དང་། "གཟུང་རྣམ་ལྷའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་

[1] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཕ ལམ་རིམ་ཆུང་བ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༡༠བ༥

[2] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་དང་པོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༡ན༩

སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པ་ནི། ཡོག་ས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་ཟིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་མིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་བྲལ་ན་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་དངོས་གཉེན་མེད་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་སོ།། དེ་སྒོམ་པ་ན་ལྷའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་སྒོམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱུད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་མན་ངག་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ།།”[2] ཞེས་དང་། “མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།”[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སྣང་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཤེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་མངས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཁོ་བོས་བྲིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༡བ༩

༢ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཇ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༤༧བ༦

༣ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཇ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༠ན༢

སྲུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཚེ་ཡང་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ལྷའི་སྐུ་མི་སྣང་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་སྣང་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ལྷ་དང་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རླུང་དང་བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། "བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་གལ་ཆེ་བ་བཞི་སྟེ། ལྷ་དང་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རླུང་དང་བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ནི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བཟླས་པ་ནི་གང་དུ་བསྒོམས་པའི་ལྷ་དེའི་ཐུགས་སྐུལ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུའོ།། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀའི་བརྟན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་བསྡུས་ནས་མཚན་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་བསྡུའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་(དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་)ནི། རལ་གྲི་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་རྫས་ལ་བརྟེན་ནས་རལ་གྲིའི་རིག་པ་འཛིན་པ་སོགས་སྒྲུབ་པ་དང་། ནང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ས་ཚུ་མེ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་ནས་ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། འཛམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་མགོ་ལ་ཕྱག་བཅམ་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་བྱུང་བྱུང་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱས་པའི་མཐར་དེ་དག་བྱུང་བ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་རྒྱུད་འདི་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ།།

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༩བ༥

གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་བཞི། སྔོན་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། བསྙེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའོ།། དང་པོ་(སྔོན་རུང་དུ་བྱ་བ་)ནི། རྡོར་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པས་ལམ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་སྡོམ་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་སློབ་མའི་དབང་ཙམ་དང་། དེ་དང་སྔགས་སྡོམ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་བར་རྫོགས་པར་བསྐུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་(དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་)ནི། སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་ན་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པས། སྡོམ་པ་གསུམ་ཀའི་བཅས་པ་དང་། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་དང་རྩེ་མོ་ནས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སྲུང་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་(བསྙེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་གཉིས། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དང་པོ་(མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་)ལ་གཉིས། རགས་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཕྲ་བ་ཕྱག་མཚན་ལ་དམིགས་པའོ།། དང་པོ་(རགས་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་པ་)ནི། སློབ་མའི་དབང་ཙམ་ཐོབ་པས་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཐོག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་ལྡན་བྱ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་རང་གིས་ལྷ་སྒྲུབ་པ་ལ་བདག་རྫོགས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་ཧིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཕྲི་བ་མེད་པར་སྒོམ་པའི་བསྙེན་པ་རྒྱས་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་ཚོག་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་པའི་བསྙེན་པ་འབྲིང་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལྷ་རེ་རེའི་བཟླས་བརྗོད་འབུམ་དང་བཅས་པའི་བསྙེན་པ་བསྡུས་པ་གང་རུང་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ་(ཕྲ་བ་ཕྱག་མཚན་ལ་དམིགས་པ་)ནི། རང་ལྷར་གསལ་བའི་སྙིང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་ཕྲ་མོ་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་སྤྲོ་བསྡུ་སོགས་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ་(མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། དེ་ལ་ငེས་པ་རྙེད་པ་ན་ངེས་ཤེས་དེའི་རྒྱུན་དཔྱད་འཛོག་སྤེལ་མར་བྱས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་སྒྲུབ་པའོ།། དེའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཚེ་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་བ་སོགས་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ།།

བཞི་པ་(དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་)ནི། བསམ་གཏན་དང་། བཟླས་བརྗོད་དང་། སྦྱིན་སྲེག་གསུམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།། དེ་དག་ལས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིག་སྔགས་འཆང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པ་གཉིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་བཟང་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། བྱ་སྤྱོད་ལ་ནི་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ལུས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་སྔགས་རིམ་ལས་གསུངས་སོ།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་མཆོག་འགྲུབ་པ་ནི་སྔོན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། བླ་མེད་ལྟར་ན་དེ་ལ་རག་མ་ལས་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་བར་མ་ཆད་པར་བསྒོམ་པས་མཆོག་འགྲུབ་ཏུ་རུང་བར་དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྔགས་རིམ་ལས་ཀྱང་། “དང་པོར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཐུན་བཞིར་མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་དེ་ཉུས་པ་རྙེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་བསྒྲུབས་ནས་ལམ་གྱི་ས་གཅོད་པའི་ཚུལ་འདི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། རླུང་དང་བཟླས་པ་དང་སྟོང་པ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་གཅིག་དྲིལ་བྱས་པས་ལམ་བགྲོད་པར་འདོད་ན་མི་རུང་ངོ་།།”[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་སྔོན་དུ་ཐུན་མོང་

[1] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༥བ༥

གི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། "ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།། ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་ཞུགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་མཐའ་ཡས་པར་སློབ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་ལྡན་དུ་བྱེད་ལ། སྔགས་བླ་མེད་ལྟར་ན་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་འདུའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཡང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་མཐའ་ཡས་པར་སློབ་པར་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང་། སྔགས་བླ་མེད་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་ཚུལ་ཡང་མ་གསུངས་པས། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་རགས་པ་ཙམ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་པ་ནི་སྔགས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་ཆུང་ངུ་དང་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ

༡ སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༠བ༧

གསུམ་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་ཚུལ་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ནི་བསྒོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་མ་དང་ཕན་ཚུན་ལྟ་བ་དང་། རྒོད་པ་དང་། ལག་བཅངས་སམ་འཁྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་བླ་མེད་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། "སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་བླ་མེད་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྟ་བ་དང་རྒོད་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་འཇུག་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་སུ་དེ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་མེད་འཚོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ལམ་མྱུར་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔགས་རིམ་ལས། "རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་མྱུར་ཁྱད་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཟླས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡༣བ༣

ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།”[1] ཞེས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་སྦྱར་བར་གསུངས་ཀྱི། ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་སྟོབས་ཆེ་བས་ལམ་སྦྱུར་བར་ནུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ༑ རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ལམ་སྦྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ལམ་སྦྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའམ་གྲངས་མེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྦྱུར་ཁྱད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། “བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་འདའ་བ་ལ་མ་བལྟོས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྦྱུར་ཁྱད་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་འཐོབ་པ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བལྟོས་ཀྱི་རང་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་སྔགས་ཀྱི་སྦྱུར་ཁྱད་ཐམས་ཅད་རྫོད་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའམ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་ངོ་།།”[2] ཞེས་དང་། “རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།”[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(དེ་དག་ལམ་ལྟ་དང་ས་བཅུར་འཇོག་ཚུལ་)ནི། དེ་དག་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུར་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱ་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུར་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུར་འཇོག་ཚུལ་ནི། དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་སྟེ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སངས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་དང་པོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༩ན༣

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་དང་པོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༩ན༥

༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༠༤ན༦

རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བའི་བློ་ལ་བཙོས་མིན་གྱི་སྦྱོང་བ་ཐོན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ༑ སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། དེའི་ལྷག་མཐོང་ནས་བཟུང་སྟེ་བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་མཐའི་བསམ་གཏན་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་ཁ་མའི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དང་། རྒྱུད་འདིའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་ལས་མཐོང་ལམ་ནི་ས་དང་པོ་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པ་ནས་ས་གཉིས་པ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པ་ནས་ས་གསུམ་པ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པ་ནས་ས་བཞི་པ་དང་། ཉོན་མོངས་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པ་ནས་རིམ་བཞིན་ས་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་དང་བདུན་པར་འཛོག་པ་དང་། ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཅིག་ཆར་ཐོབ་པ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་དང༑ སླར་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་ཤེས་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་སྤངས་ནས། ཤེས་སྒྲིབ་འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པ་ནས་ས་དགུ་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ངུའི་རགས་པའི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པ་ནས་ས་བཅུ་པ་དང་། ཆུང་ངུའི་ཕྲ་བའི་དངོས་གཉེན་ནི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་སོགས་མདོ་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱོང་ཚུལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་མི་འདྲ་བར་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྦྱོད་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུར་འཇོག་ཚུལ་ནི༏ དེ་གཉིས་རང་རང་གི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་བློ་ལ་བཙོས་མིན་གྱི་སྦྱོང་བ་ཐོན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རང་རང་གི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དེ་གཉིས་རང་རང་གི་ཚོགས་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་རང་རང་གི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དེ་གཉིས་རང་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྔ་མའི་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུ་འཇོག་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ༏ དེ་ཆོས་ཅན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་འབྲིང་གི་ལམ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ཡིན་ན་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ཟིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་དང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཆུ་བོ་ནཻ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་

སློམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚེ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསླངས་ཏེ་བསྐུལ་ནས་འོག་མིན་དུ་ཁྲིད་དེ། དེར་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་བསྐུར་ནས་མངོན་བྱང་ལྔ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། དེ་རྫོགས་པའི་མཐར་ལོངས་སྐུར་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་སྤྱི་དང་མི་མཐུན་པས་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། སྔགས་རིམ་ལས། "བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ནི་སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཟིན་པ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བའི་རྒྱུད་དང་དྲི་མེད་འོད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། སྔགས་གཞན་ནས་བཤད་པ་ཡང་མང་བས་དེ་འདྲ་རྣམས་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་མིན་པར་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ནི་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་འདྲའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས། སྟོན་པ་འདི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མར་གྱུར་པའི་ཚེ། འོག་མིན་དུ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ན།། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསླངས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། "དེ་ཉིད་བསྡུས་པར་བྱང་སེམས་དོན་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ་འོག་མིན་དང་འདོད་ཁམས་གང་ཡིན་མི་གསལ་བ་ལ། ཇོ་ཇེ་རྩེ་མོ་ལས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་འདི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱོགས་གཞིའི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་རང་ལམ་དང་གཞན་ལམ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་གསལ་བར་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༠༧བ༨

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༡༩ན༦

བཤད་པ་ཡོད་ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གསལ་སྒྲོན་ལས། "བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་རིན་
པོ་ཆེ་ལྟ་བུས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ལམ་གྱི་
སྙོན་པ་བཏབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ། ཡོ་ག་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་ལམ་དང་གཞན་
ལམ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས། སྔར་བཤད་པ་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་མི་སྣང་ཞིང་།
རང་གི་ལམ་གྱི་མཐར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ལོགས་པ་ཡང་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྔར་
བཤད་པའི་སའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་བཤད་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ལམ་དེའི་ལུགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། ལེགས་པར་དཔྱད་པར་
བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡོ་ག་པའི་ལུགས་ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
འདི་དང་པོ་ནས་ཡོ་གའི་ལམ་དེར་བཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་
ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཡོ་གའི་ལམ་གྱི་སྙོན་པ་འདེབས་མི་དགོས་པར་འདོད་དམ་སྙམ་
མོ།། བརྟག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་གྱི་མཐར་སྔགས་ལམ་གྱི་སྙོན་པ་
བཏབ་པར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། བླ་མེད་སྤྱིའི་ལུགས་
དང་། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་སོ།། དང་པོ་(བླ་མེད་སྤྱིའི་ལུགས་)ལ་བཞི། ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་
རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། ལམ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་
བ་དང་། ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་
རུང་དུ་བྱ་བ་)ནི། རྒྱུད་སྡེ་ཁུངས་མ་ནས་བཤད་ཅིང་གྲུབ་ཆེན་ཚད་ལྡན་གྱིས་བཀྲལ་བའི་བླ་
མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པས་ལམ་
སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་

༡ ཇེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡༥ན༩

ན་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། བུམ་དབང་གང་དུ་ཐོབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རས་བྲིས་དང་རྡུལ་ཚོན་དང་ལུས་དཀྱིལ་གསུམ་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་གསུངས་པས་སྦྱིར་ན་བཞིའོ།། ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བྱེད་པ་ནི་སྔོན་དུ་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐུར་དུ་མི་རུང་ལ། ལྷ་ཡང་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་པ་ལྷ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བུ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་མེད་ཅིང་། གསང་འདུས་ལྷ་བུ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་ཡོད་ཀྱང་དེར་དབང་བསྐུར་བ་མེད་དོ།། དབང་གོང་མ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་)ནི། དབང་གི་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ནས་ལམ་བསྒོམས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཀྱི་སྲུང་སྡོམ་ཡལ་བར་བཞག་ནས་བསྐལ་པ་མང་པོར་འབད་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་རྙེད་དཀའ་བར་གསུངས་པས། དབང་གིས་སྨིན་དུ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་སྲུང་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང་ལྟུང་བ་གཞན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ལ་བྱུང་ན་ཡང་ཚེ་ག་བཞིན་དུ་བཤགས་བསྡམ་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་སྟེ། དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་ནས་ལྟུང་བས་མ་གོས་པར་བསྲུང་ན་ལམ་སྒོམ་པ་ཆེར་མ་བྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཅུ་དྲུག་ཙུན་ཆད་དུ་མཆོག་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང་༑ སྲུང་སྡོམ་ཡལ་བར་བཞག་ནས་གཞན་ལ་ཇི་ཙམ་འབད་ཀྱང་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་དག་རྒྱས་པར་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་དང་རྩ་ལྟུང་གི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(ལམ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྟར་བ་)ལ་གཉིས། རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་

ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པའོ།། དང་པོ་(རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རང་འབྲས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་གང་ཞིག །སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བློས་གསར་དུ་བཏགས་ནས་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རིག་མ་འདུ་བྱེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གང་རུང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་༑ བསྙུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཡང་དེ་གསུམ་གང་རུང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། "རིག་མ་འདུ་བྱེ་བ་མན་ཆད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྦྱར་གྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་མི་སྦྱར་ཏེ།"[1] ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས༑ "བསྲུང་འཁོར་ནི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་གམ་སྔོན་འགྲོ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་མི་དགོས་སོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྲུང་འཁོར་དང་རིག་མ་འདུ་བྱེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ན་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྒོམ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཆ་ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༥ན་༣
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཆ་ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༥ན་༥

གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིའི་ཚེངས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་ཡན་ལག་དྲུག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཚེངས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་རྒྱས་པར་སྔགས་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། བསྐྱེད་རིམ་ལ་དབྱེ་ན། རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཕྲ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སོ།། དང་པོ་དང་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། མཐའ་གཙོད་རིན་པོ་ཆེའི་མྱུ་གུ་ལས། "དྲན་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ལྷ་དྲན་ཐེབས་གཅིག་གམ་ལྷ་གཅིག་ཙམ་དྲན་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། གཅིག་ཏུ་ལྷ་དྲན་པའམ་རང་དང་ལྷ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱིར་ལྷ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ།།' ཞེས་པ་ནས། 'བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་ན་ཐོག་མར་རགས་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་[1]དོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་བ་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། "དེ་ལ་ལོབས་པ་ན་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་བོ།། རྟོག་པའམ་བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ཀྱང་འདིར་སྤྱི་མིང་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ།"[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་དེས་རྫོགས་རིམ་བཞིན་དུ་དམིགས་སྐོར་སྤུ་མ་བསྒོམས་པས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱི་མ་ལ་འཕོ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་ཐུན་གཅིག་ལ་སྒོམ་པ་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་དང་པོ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་འབབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་

1 གཞུང་དུ་"མན་ཆད་"ཅེས་གསལ།
2 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཅ མཐའ་གཅོད་མྱུ་གུ། ལེའུ་དང་པོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༠བ༣
3 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཅ མཐའ་གཅོད་མྱུ་གུ། ལེའུ་དང་པོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༠བ༦

ལ་ཟུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་སྟེ་བཞིར་ཕྱེ་ནས། དེ་དག་གིས་ཇི་ཙམ་ཞིག་དང་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ལ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་རང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བསྒོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་སྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་འཆར་མི་ནུས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལས་དང་པོ་པར་གསུངས་སོ།། ཡེ་ཤེས་ཟུང་ཟད་བབས་པ་ནི༑ གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དེ་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རགས་པ་རྣམས་ནམ་གསལ་བཏབ་ན་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པར་འཆར་ཐུབ་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ས་སྙིང་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ནུས་པའོ།། འདི་དང་ལས་དང་པོ་པ་གཉིས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སྒོམ་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལས་དང་པོ་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དལ་བུས་རིམ་ཅན་དུ་གསལ་བཏབ་ནས་སྒོམ་དགོས་ལ། འདིས་ནི་རགས་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པར་བྱས་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ལྟ་བུ་ཕྲ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ལ་ཟུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་ནི། རགས་པར་མ་ཟད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པར་འཆར་ཐུབ་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་མ་ཐོབ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དོ།། འདི་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།། འདིར་སླེབ་ནས་ཐུན་མཚམས་སོ་སོར་གཅོད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་མངོན་རྟོགས་གསར་དུ་མགོ་བཙུགས་ནས་སྒོམ་པ་མང་པོ་མི་བྱེད་པར་སྐྱེད་ཐེབས་རེས་ཆོག་གོ །འདིར་སླེབ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་མིན་པས་ད་དུང་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་དབྱུང་དགོས་ལ་དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔགས་རིམ་ལས་གསུངས་སོ།། ཡེ་ཤེས་ལ་ཟུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་རྫོགས་

རིམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སྐབས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱ་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་ཡིན་ལ། དེའི་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྣོད་བཅུད་མིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྣོད་བཅུད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡིན་ནོ།། སྣང་བ་དེའི་གཉེན་པོར་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཆར་བའི་སྣང་བ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་སྒོམ་པ་ནི་གཙོ་བོ་དང་། སྣང་བ་སྒོམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། གོམས་པ་ཆེ་བས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་གཞན་མི་འཆར་བ་ནི། "རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས།། ནུས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར།།"[1] ཞེས་པ་ལྟར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་ལ་ཞུགས་དྲགས་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པས་དེ་དག་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བཀག་པ་མིན་ནོ།། དེས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྣང་བས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་འགོག་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་ན་དེས་དགོས་པ་འགྲུབ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ལྷར་མ་སོང་ཡང་ལྷའི་བཅོས་མིན་གྱི་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ནའང་དེས་དགོས་པ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་སྔགས་རིམ་ལས་གསུངས་སོ།། གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་གསལ་སྣང་སྒོམ་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསལ་འདེབས་དགོས་པས་དཔྱད་སྒོམ་གཙོ་ཆེ་ལ། རྣམ་པ་གསལ་བཏབ་པའི་འོག་ཏུ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་རེ་ཡང་བསྐྱེད་དགོས་པས་གཉིས་ཀ་བྱ་ལ༑ གསལ་སྣང་སྐྱེ་བ་ལ་སྔོན་དུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡང་མིན་ལ། ལྷ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་མ་གོམས་ན་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མིན་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་གོམས

---

༡ སྡེ་བསྡུན། ཚད་མ། ཅེ་ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༨

པ་ཡང་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། རྣམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་གསལ་སྣང་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་བརྟན་པོར་གནས་པ་དེས་མི་ནུས་ཏེ། བརྟན་ཆགས་པར་གནས་པ་མེད་ན་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་འགོག་མི་ནུས་པས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱ་དགོས་སོ།། ཕྱག་མཚན་ནམ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སྒོམ་པ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་པ་མིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་ནས་སྒོམ་དགོས་པས། གནས་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་སྙིང་འོག་གི་ཕྱག་མཚན་ནམ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།;། དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྲ་ཐིག་སྒོམ་པ་ནི་གཙོ་ཆེར་མངོན་རྟོགས་སྒོམ་པ་ལ་བྱིང་རྒོད་གཅོད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཕྲ་ཐིག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་གནས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པ་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་། སྙིང་འོག་གི་སྣ་སྒོ་གཉིས་སམ་ལྟེ་བའམ་སྙིང་ག་སོགས་སུ་ཡི་གེའམ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སོགས་ལ་སེམས་བཙན་ཐབས་སུ་བཟུང་ན་སྒོམ་པའི་གནས་དང་དམིགས་རྟེན་གྱི་གནད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རླུང་ནང་དུ་གནས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པས་; དཔྱད་སྒོམ་གྱི་དམིགས་པ་མང་པོ་དང་བསྲེས་ཀྱང་། རླུང་རིམ་གྱིས་འདུལ་བའི་མཐུས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སོགས་སྒོམ་པ་ལ་སེམས་རྒོད་པ་སྤུར་དུ་དགག་ནུས་པས;། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་ལུགས་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེད་པས་ཀྱང་དཔྱད་སྒོམ་མང་དྲགས་ན་སྔར་གྱི་གནས་ཆ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ལ། སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་དཔྱད་སྒོམ་མང་པོ་དང་བསྲེས་ནས་བསྒོམ་ཡང་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་

གནས་སྐབས་གསུམ་པར་སློབས་པ་ན་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དྲིལ་ནས་སེམས་བརྟན་པོ་རྙེད་པའི་འོག་ཏུ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། སྟེང་སྒོའི་ཕྲ་མོ་བརྟན་པ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྲོ་བསྡུ་ཡང་ཡང་བྱས་པ་དེས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕྱུལ་ཕྱིན་རྙེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་འཇོག་པ་ནི་གསང་འདུས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པར་སྔགས་རིམ་ལས་གསུངས་པས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི་གསར་ཐོབ་ཀྱི་མཚམས་བསྟན་པ་མིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བསླབ་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་རེ་རེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་སོ་སོར་འཇོག་ཚུལ་ནི་བདག་གི་བླ་མ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་སོ་སོར་བཤད་པ་དེ་ནི་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་ཙུང་ཟད་ཡོད་དེ། སྔགས་རིམ་ལས། "དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་འཇོག་པ་ནི་གསང་འདུས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ།།"[1] ཞེས་དང་། གསལ་སྒྲོན་ལས། "ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དེ་བརྟན་པའམ་མཐར་ཕྱིན་པའོ།།"[2] ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་ལས་ཀྱང་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་མ་གཏོགས་པ་བརྟན་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་སོ་སོར་གསལ་བར་གསུངས་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཀས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྦྱང་བ་དང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༥༡ན་༣

2 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༨༣བ༥

བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་དུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། "འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཀའི་སྤྱི་འགྲོར་དཔལ་འབྲས་རྡོ་རྗེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིའང་དགོངས་པ་ཡིན་པས་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་དྲངས་ནས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་ཅིང་། ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་བློ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཤིང་གཟུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་མངོན་རྟོགས་སྒོམ་རེས་ཀྱིས་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ནི་ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས། "དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པའི་བློ་དེ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་།"[2] ཞེས་དང་། "དམིགས་པ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༤༠༣ན༡

༢ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡ན༣

བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་བློ་དེ། སྒྱུ་གྱུ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ལས་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་ནུས་པ་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པ་ཡིན་པས༎"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་དང་དེ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་དང་ལྷ་སོ་སོའི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། གྲུབ་ཆེན་སོ་སོའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་གཞུང་གཞན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་བས་སྔགས་རིམ་ཁོ་ན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཐུན་མོང་བ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། བླ་མེད་གཞན་གྱི་རྫོགས་རིམ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཐུན་མོང་བ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ།། དང་པོ་(མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་)ནི། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་བླ་མེད་སྤྱིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྙམ་སྟེ། སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ན་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་སོར་བསམ་གཉིས་རླུང་དབུ་མར་འཛུད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གསལ་སྒྲོན་ལས༔ "གལ་ཏེ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་རླུང་རྣ་ཉིར་ཚུད་

[1] མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡ན༤

པའང་སྲིད་པ་དང་། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ཤེས་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རླུང་ཧཱུ་ཧྲིར་ཐིམ་པའི་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པར་ནུས་ན་ནི། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཡང་ལམ་དུ་འཇོག་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ལམ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་དབང་གི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ལྡན་སྐྱེས་རྫོགས་རིམ་དུ་ཞལ་ལུང་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱུད་ལ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མིན་པས་རྫོགས་རིམ་དུ་མ་འཕོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་རིམ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟགས་རིགས་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན་ཟེར་རམ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་རིམ་ཡོད་ཟེར་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་)ལ་གཉིས། རིམ་ལྔའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ།། དང་པོ་(རིམ་ལྔའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་)ནི། བསྒྲུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་འདི་རྣམས་དགོས་ལ། འདིར་མི་འདུ་བའི་ལམ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། བླ་མེད་སྤྱི་ནས་བཤད་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པ་ལ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ཚོགས་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ནི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཟུང་འཇུག་ཙམ་ཐོབ་པ་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༢༢ན༨

ལ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ཟུང་འཇུག་ཐལ་བ་ཅིག་ཆར་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་པ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཤོན་པར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གཙུག་རླུང་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་པའམ། དེའི་དོད་ཐུབ་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ལམ་གཞན་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྤུར་དུ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་དབེན་དངོས་སམ་དེའི་དོད་ཐུབ་པའི་རྫོགས་རིམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་རླུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་བར་དོ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་དངོས་སམ་དེའི་དོད་ཐུབ་པའི་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པ་ལ་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་གམ་དེའི་དོད་ཐུབ་པའི་རྫོགས་རིམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་མ་གྲོལ་བར་སེམས་དབེན་དངོས་སམ་དེའི་དོད་ཐུབ་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བ་ལ་སྔ་རིམ་བྱས་ན་ལུས་དབེན་དངོས་སམ་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རྩ་མདུད་གཞན་ལས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་དཀའ་བ་དང་། སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་པ་ལས་གནས་གཞན་དུ་རླུང་སྡུད་པ་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་ཐུན་

བཞིར་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ནི་དབང་རྣམ་དག་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྲུང་བ་དགོས། དམ་སྡོམ་སྲུང་བའི་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་རིམ་པ་ལ་བསླབ་དགོས་སོ།། བོགས་འདོན་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཕྱིའི་སྤྲོག་རྩོལ་གྱིས་མཚོན་ནས་སྔོན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ལ། གོ་རིམ་ངེས་པ་ཡང་དེས་གོ་བར་ཟད་དོ།། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་འོད་གསལ་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྔོན་དུ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བླ་མེད་སྤྱི་ནས་བཤད་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱི། འོད་གསལ་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་བྱས་པ་མིན་ནོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སྔོན་དུ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གསལ་སྒྲོན་ལས། "འོད་གསལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་སྔོན་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ༔ སྔོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། "བུམ་དབང་དང་གསང་དབང་སྔོན་དུ་མ་བསྐུར་བར་དབང་ཐམ་གཉིས་བསྐུར་བ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་སྔོན་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༤༢༣༥

དུ་མ་བསྐྱེད་པར་རིམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནས་སྐྱེད་པ་འདི་ནི་དམིགས་བསལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས།”[1] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་དབེན་སྔོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གསལ་སྒྲོན་ལས། “དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་གཞིའི་རླུང་དང་སེམས་ནི།’ ཞེས་པ་ནས། ‘སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཡིན་པས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་སེམས་དབེན་འགྲོ་དགོས་སོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་སེམས་དབེན་དང་སེམས་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། གསང་བ་འདུས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རླུང་གིས་སེམས་དབེན་འདྲེན་པའི་དོད་ནི་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་དོ།། སེམས་དབེན་གྱི་དོད་ནི། གཏུམ་མོ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་དགའ་བ་བཞིའོ།། དེ་གཉིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཉིད་ནས་འབྱུང་ངོ་།།”[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་ལས་བླ་མེད་གཞན་གྱི་ལམ་རྣམས་འདུས་པའི་རིམ་ལྔར་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འདུས་པར་གསུངས་པ་ནི་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུས་ཞེས་པ་མིན་གྱི། བྱེད་ལས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་འདུས་པ་ལ་དགོངས་སོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་)ནི། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་དབྱེ་ན། ལུས་དབེན། ངག་དབེན། སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་སྟེ་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། རིམ་པ་ལྔར་གསུངས་པ་དང་། རིམ་པ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡༧བ༥

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༤༢བ༡

༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༨༤བ༢

ཐུག་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དབྱེ་བསྡུ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་ཙུང་ཟད་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ།། དང་པོ་(དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་)ལ་གསུམ༑ ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་༑ སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ།། དང་པོ་(ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་)ནི༑ ལུགས་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྟེང་འོག་གི་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་རྩ་ཧྲིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ནི། རྫོགས་རིམ་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ངོ་བོའོ།།

འདི་ལ་དབྱེ་ན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུལ་དབང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བའི་སོར་སྡུད་དང་། བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལྷར་འཆར་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་བཞག་གི་བདེ་སྟོང་དྲན་ནས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་དེས་རྒྱས་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ནི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་དང་། ཆོས་ཅན་ནི་སྟོང་ཉིད་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ནི་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་བདེ་སྟོང་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཡང་མོས་པའི་དབང་གིས་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་ཆེན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདི་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྷའི་

སྐྱུར་ཞིབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བར་སྒོམ་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པའི་དཔྱོད་པ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་བདེ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ལྔ་ཡོད་དོ།། དེ་ལས་སོར་སྡུད་རྟོག་དཔྱོད་གསུམ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལུས་དབེན་དང་། དགའ་བདེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ནོ།། ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི། དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་དང་། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔ། གསང་བ་རིགས་གསུམ། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་རྣམས་སོ།། དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ༔ ཁམས་བཞི། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལྔ་སྟེ་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ལ་ཆ་ཤས་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་སྟེ། གཤེགས་པ་ལྔ། ཡུམ་བཞི། ས་སྙིང་སོགས་སེམས་དཔའ་དྲུག༔ གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ལྔ་སྟེ་ལྔ་ཉི་ཤུ་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་སྟེ་སྒོམ་པའོ།། ལྔ་སོ་གཉིས་ལས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་འདིར་མ་བཤད་པ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྤྱིར་ན་ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་དེ། གླེང་གཞིའི་སྐབས་བཤད་ཀྱི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆན་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ནི་གཙོ་ཆེར་དཔྱོད་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། སོར་སྡུད་ནི་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷར་བསྒོམ་པ་མིན་ལ། དགའ་བདེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་ནི་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཉི་ཤུར་སོ་སོར་མ་སྦྱར་བར་སྦྱང་གཞི་ཐམས་ཅད་ལྷར་བསྡུས་ནས་རིགས་ལྔའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་མོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་ལས། "རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་མོས་པ་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་དབང་སོ་སོར་ལྷ་སོ་སོ་དང་སྦྱར་ནས་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ནི་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ།"[1] ཞེས་དང་། རྒྱུད་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཅ རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥བ༨

ཕྱི་མ་ལས། "གསང་བ་གསུམ་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ།།"[1] ཞེས་པའི་གསལ་སྒྲོན་ལས། "དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་ལྷ་ཚན་གསུམ་པོ་རིགས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྫོགས་པ་ནི་རྫོགས་པའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ལས། "ལྷའི་ངོ་བོ་ལ་རྫོགས་པ་ནི་རྫོགས་པ་དང་། ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དབྱོད་པ་ནི་དབྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན།"[3] ཞེས་གསུངས་པས་དཔྱད་བྱའོ།། ཐ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་འདུ་ལུགས་དང་དེ་ལས་ཞུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་འཛོག་ཚུལ་རྣམས་ཡོད་དེ། ལུགས་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འོག་སྒོར་ཐ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་གང་དུ་བཟུང་བ་དེར་རླུང་འདུ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་རྟགས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ལ། རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་ཚེ་རྐྱ་ཧྲིའི་ལམ་ནས་ཐུར་སེལ་གྱེན་དུ་ལོག་པས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཁམས་ཞུ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབབ་པ་དང་འཛག་པ་ལས་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པ། དེ་ནས་སྙིང་ག །དེ་ནས་ལྟེ་བ། དེ་ནས་གསང་གནས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་བཞིར་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་བཞི་རེ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་བབས་པའི་ཚ་ནས་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་ནས་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། དམར་པོ་འབབ་པའི་ཚ་ནས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་དགའ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་གསུངས་སོ།། འདི་ནི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ཡིན་ལ། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གསང་བ་གསུམ་འབྱུང་རྫོགས་པ་སྟེ།།" ཞེས་སོ།།

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༡༢ན༢

༣ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཁ ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༩བ༡

གསང་གནས་ནས་ལྡེ་བ། དེ་ནས་སྙིང་ཁ་སོགས་སུ་སླེབ་པ་ན་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་བཅུ་གཉིས་སྐྱེ་ཚུལ་འདྲའོ།། ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་ལས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་གསུངས། དྲིལ་བུའི་རིམ་ལྔའི་རྣམ་བཤད་དུ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་འཇོག་པའི་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།། དགའ་བཞི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རིམ་པ་ཞར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། རྩོར་བཟླས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྦར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་གར་བསྡུས་པ་ལས་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཙུང་ཟད་འཆད་དོ།། གང་ཟག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་རླུང་རྣ་ཧྲིར་ཐིམ་པ་མེད་པར་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྤྱིར་དགའ་བ་བཞི་སྟོང་པ་བཞིར་མི་འཇོག་ཀྱང་། དགའ་བཞི་སྟོང་བཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞིར་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པ་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར༑ དེ་དག་ལས་སྐབས་འདིར་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་དང་། ནོར་བུའི་མགྲིན་པ་དང་། ནོར་བུའི་དབུས་དང་། ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་སླེབ་པ་ན་སྟོང་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་མཐུན་ཚབས་ཆེ་བར་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ༑༑༑ སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་སོང་བ་ལས་འབྱུང་བའི་དགའ་བཞི་ཁོ་ནར་འཆད་ན་ལུགས་འདིའི་གནད་ཆེན་པོ་མ་རྟོགས་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡར་མར་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་ནུས་པ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱར་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། རླུང་གཡོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་དྲན་ནས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་དེས་

རྒྱས་བཏབ་སྟེ། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་བསྡམས་ཏེ་གནས་ན་ཡུལ་སྣང་ཀུན་བདེ་བར་འཆར་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་འབར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རླུང་རྣམས་ནང་དུ་ལྡོག་པ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱང་སྟུད་པས། རླུང་ཐིམ་ནས་སྔར་བཞིན་བདེ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ།། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབ་བཤད་ཡོད་དེ། དབེན་གཞིའི་ལུས་ནི་རགས་པ་ཉི་ཤུ་སོགས་དང་། དབེན་རྒྱུ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་དང་། དབེན་པའི་དོན་ནི་དེ་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འགྱུར་རམ་ལྷར་སྒོམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་དབེན་ལ་དེའི་སྐབ་བཤད་ཚང་མི་དགོས་ཤིང་། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབ་བཤད་ཚང་ན་ལུས་དབེན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ངག་དབེན་ཡན་ཆད་དུའང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྒོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་)ནི། ལུགས་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་པས་སྟེང་འོག་གི་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་རྡུ་ཏྟིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཏེ་རླུང་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ནི། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ངོ་བོའོ།། རིམ་པ་འདི་ལ་ངག་དབེན་ནམ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། སྔགས་ཐིག་དང་རྫས་ཐིག་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ནི་ངག་དབེན་དང་རྡོར་བཟླས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། “ངག་དབེན་དང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་འདིའི་སྤྱི་མིང་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་གསུམ་པ་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་གསུངས་

པའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ངག་དབེན་དང་རྫོང་བཟླས་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་དབེན་དང་རྫོར་བཟླས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྔ་རྟེར་འོད་ཐིག་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་བཟླས་པ་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ནི་དབེན་གཞིའི་ངག་དང་། དེ་གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ནི་དབེན་རྒྱུའི་དགག་བྱ་དང་། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བ་ནི་དབེན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོར་བཟླས་ཀྱང་འདི་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། "རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་རླུང་གསུམ་གྱི་གདངས་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བཟླས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཞེས་བྱའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཤད་ཚུལ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཕྱི་མར་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་ག་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པར་འདུ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ངག་དབེན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པར་འདུ་བ་ལ་ངག་དབེན་དང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དངོས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "སྒྲོན་གསལ་ནས་བཤད་པ་ལ་སྔ་རྟེ་གསུམ་དུ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་ཡོད་པས། ངག་དབེན་དང་རྫོར་བཟླས་དངོས་མིན་པའི་སྲོག་རྩོལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་སྲོག་རྩོལ་གྱི་གཙོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཀྱི་མིང་འདོགས་སུ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་སུ་འདུའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ན་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་བསྒོམས་པས་རླུང་རྣ་ཧྲིར་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེས་བཤད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༣བ༩

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༧༥ན༢

༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༧བ༩

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། "རྩ་འཁོར་གྱི་གནས་སུ་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རླུང་རྣ་ཧྲིར་སྡུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བར་བཤད་ནས། སྲོག་རྩོལ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཏང་བ་འདི་ༀད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་འདུག་སྙེ།"[1] ཞེས་སོགས་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡོད་དེ། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་རྣ་ཧྲིར་སྡུད་ནུས་ཀྱང་སྙིང་གའི་རྣ་ཧྲིར་སྡུད་མ་ནུས་པ་སྡུད་པའི་ཆེད་དུ། སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ནས་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རིམ་པར་འཇོག་བ་ཡིན་ནོ།། འདི་ནི་སེམས་དབེན་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པས། སེམས་དབེན་གྱི་མིང་གདགས་[2]སུ་རུང་ཡང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། "སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པའི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་རིང་དུ་གོམས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནས་སེམས་དབེན་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་དེའི་མིང་གདགས་སུ་རུང་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མིན་ནོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་པའི་ཐབས་སྔགས་ཐིག་བསྒོམས་པས་རླུང་བསྡུས་ཏེ་རྣ་ཧྲིར་ཐིམ་པ་ནི། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་དང་ཉེ་བའི་རྣ་ཧྲིར་ཐིམ་པ་ཡིན་གྱི། མི་ཤིགས་པ་དངོས་ལ་ཐིམ་པ་མིན་ལ། མི་ཤིགས་པ་དངོས་ལ་རླུང་ཐིམ་པ་ལ་དེའི་རྩ་མདུད་ལྷོད་པར་སོང་དགོས་པས༔ དེའི་དོན་དུ་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཐིག་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་པ་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྨྱུག་མའི་སྦུབས་འགགས་པ་ལ་ཐུར་མ་རིང་པོས་དེའི་ནང་དུ་འབྱུང་འཇུག་བྱས་པས་ཕྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྩ་མདུད་རྣམས་དེའི་ནང་དུ་རླུང་

[1] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༠༣བ༩

[2] མ་དཔེར་"མིང་གི་དགས"ཞེས་གསལ།

[3] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༤༧ན༣

འབྱུང་འཇུག་བྱས་པས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ཡང་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་བྲིས་པའི་རྣམ་པ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཞིང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངག་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ལ། ཚིག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གདངས་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མིན་གྱི། རྩའི་ནང་དུ་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་འདྲ་བ་སྒྲོག་བཞིན་པར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལ་མ་ཡེངས་པར་ཡིད་གཏོད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ།། རྡོར་བཟླས་ལ་བཟླས་པའི་ཡུལ་རླུང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྡོར་བཟླས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ལའང་རིམ་བཞིན་བཞི་དང་ལྔར་དབྱེ་བའོ།། བཟླས་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། ཧཱུྃ་ཧོཿའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་གཉིས་ཡོད། རྫོགས་རིམ་པས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་སྐབས་གསུམ་ཡོད་དེ། དེས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ན། རྩ་བའི་རླུང་བཞི་ལ་བྱེད་ལ། དེས་མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྗེ་དང་། ལུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལྔ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ན། རིམ་བཞིན་རྒྱུ་བ་སོགས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ལུས་དབེན་སྔོན་དུ་སོང་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ན། ཐོག་མར་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་དང་། དེ་ལ་ནུས་པ་སྐྱེད་པའི་མཚམས་ཤིག་ནས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཐིག་བསྒོམ་པ་ནི། རང་དང་ལས་རྒྱ་གཉིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་སེམས་ཀླུ་ཧྲྀའི་མར་སྣ་གཉིས་འཕྲད་མཚམས་སུ་འཕོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། རང་དང་ཡེ་རྒྱའི་ཀླུ་ཧྲྀའི་མར་སྣ་གཉིས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྲོག་རྩོལ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་མ་ནུས་པ་སྡུད་པར་བྱེད་ལ། རྫས་ཐིག་བསྒོམ་

པ་འདིས་སྙིང་གར་རླུང་བསྡུས་པའི་བོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྦྱོར་བའི་སྲོག་རྩོལ་ནི་རྡོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྔོན་དང་ཕྱི་ནས་བྱེད་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་ལ། འདི་སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཞེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །སྙིང་གར་རླུང་ཐིམ་པ་ལ་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལྷོད་པར་སོང་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རླུང་སྙིང་གར་ཐིམ་པ་བྱུང་ཡང་སྙིང་གའི་རྒྱུ་ཏྟིར་ཐིམ་པ་མིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རླུང་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལ་རྒྱུ་ཏྟིར་ཐིམ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། "སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རླུང་རྒྱུ་ཏྟིར་ཚུད་པའི་རྟགས་ངེས་པ་ཅན་འབྱུང་ཞིང་། རང་ཤུགས་ཀྱིས་རླུང་ནང་དུ་རིང་དུ་གནས་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་ཐིམ་ན་རྒྱུ་ཏྟིར་ཐིམ་པས༑ སྟོང་པ་རྣམས་བཤད་པ་བཞིན་འཆར་ལ། དེ་འདྲ་བ་མིན་པའི་སྐབས་སུ་ནང་དུ་ཐིམ་པ་བྱུང་ཡང་རྒྱུ་ཏྟིར་ཐིམ་པ་མིན་པས་སྟོང་པ་རྣམས་བཤད་པ་བཞིན་མི་འོང་ངོ་།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རླུང་སྙིང་གའི་རྒྱུ་ཏྟིར་ཐིམ་པ་ལ་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལྷོད་པར་སོང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལྷོད་པར་མ་སོང་བར་སྙིང་གའི་རྒྱུ་ཏྟིར་རླུང་འཛུད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། "སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་དངོས་ལ་རླུང་ཐིམ་པ་ལ་ནི་དེའི་རྩ་མདུད་ལྷོད་པོར་སོང་བ་དགོས་པས། དེའི་སྔོན་དུ་སྙིང་གར་སྡུད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ་རྒྱུ་ཏྟིར་ཐིམ་པ་ནི་དེ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཏྟིར་ཐིམ་པ་ཡིན་གྱི་དེར་ཐིམ་པ་མིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རླུང་རྒྱུ་ཏྟིར་ཚུད་པ་བྱུང་ཡང་རྩ་མདུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཏྟི་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་མི་ནུས་སོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཤད་ཚུལ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པར་རླུང་ཐིམ་པ་ལ་རྩ་མདུད་ལྷོད་པར་སོང་དགོས་ལ། སྙིང་གའི་རྒྱུ་ཏྟིར་རླུང་ཐིམ་པ་ལ་རྩ་མདུད་

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༤༣ན༥

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༤༣ན༦

ལྟོད་པར་སོང་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་མདུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྙིང་གའི་རྣྭ་ཊྟིར་རླུང་ཐིམ་པ་ལ་དེའི་སྟེང་འོག་གི་རྩ་མདུད་ལྟོད་པར་སོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་ས་ལམ་ལས། "ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྙིང་གའི་གོང་འོག་གི་རྩ་མདུད་ལྟོད་པོར་སོང་སྟེ་སྟེང་འོག་གི་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་རྣྭ་ཊྟིའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་དུ་འཕོས་པ་ཡིན།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པར་འཕོ་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བསྒོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྔོན་དུ་སྔགས་ཐིག་བསྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་སྐབས་སུ་ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པར་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པར། "རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྦྱོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྦྱོ།།"[2] ཞེས་པའི་གཞུང་གི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྲོན་གསལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་རྡོར་བཟླས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ན་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་ལས། "རྡོར་བཟླས་འདིས་ཟུང་འཇུག་སྐྱེད་པ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས་པའམ། ཡང་ན་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྦྲོས་པས་ཆོག་གོ །

---

༡ དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཀ སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༨ན༣

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ན་སྦྱོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོང་མི་སྦྱོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཙ མཐའ་གཅོད་མྱུ་གུ། ལེའུ་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥ན༢

གསུམ་པ་(སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་)ནི། ནང་གི་རྐྱེན་རྡོར་བཟླས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྟུད་རིམ། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲོག་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཏེ་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པའི་ངོ་བོའོ།། སེམས་དབེན་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པར་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མར་བཤད་ཀྱང་གསལ་སྒྲོན་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་ཁུངས་བཙལ་བར་བྱའོ།། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་བརྟེན་དགོས་པ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། "སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཆོན་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་ལས། "སྲོག་རྩོལ་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྡོར་བཟླས་ཏེ་ནང་གི་རྐྱེན་གསུམ་དང་། ཕྱིའི་རྐྱེན་ནི་རིམ་ལྔ་ལས༑ སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།།' ཞེས་པ་ནས། 'གསལ་བར་འདི་ལས་མཆོན་པར་ནུས༑༑' ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་སོང་བ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི།"[2] ཞེས་དང་། "དག་དབེན་ཐོག་མར་བསྒོམ་པ་ནས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་མ་གྲོལ་བར་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ནི་དག་དབེན་ཡིན་ལ། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་བ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ།། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་

༡ སྟོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་

༢ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༠༨༥

༣ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡༤༡

སྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་རིམ་ལྔའི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་དབེན་ཙམ་ལ་མིན་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། "སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞིའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དགོས་སོ།།"[1] ཞེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདུས་པའི་དཀའ་གནད་བསྟན་པ་ལས། "གང་ཞིག་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཤིང་།། དབང་གིས་ལེགས་སྨིན་སྡོམ་པ་ཡོངས་སུ་དག །དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཏིང་འཛིན་རྟེན་པ་དེས།། སྒྱུ་མ་འོད་གསལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ།། ཆོས་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ།། མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེར་རྒྱུར་འཇུག་པ་ན།། ཕྱག་རྒྱ་བཟང་ལས་བདེ་ཆེན་མཆོག་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་མིང་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདིས་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་ལས་རྒྱ་བརྟེན་དགོས་པའི་མ་མཐའི་མཚམས་བསྟན་པ་མིན་གྱི། རྫོགས་རིམ་གྱི་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་རན་པའི་མཚམས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་སེམས་དབེན་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ལས་རྒྱ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ནི་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་ནས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས། "འདིར་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོང་པ་གསུམ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པར་གསུངས་པ་ནི། སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་གསུམ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༢༡བ༦

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ འདུས་པའི་དཀའ་གནས་བསྟན་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༦༡ན༥

སེམས་དབེན་གྱི་མཚན་ཉིད་འགའ་ཞིག་ཚང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་ཡང་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ།། འདི་ནི་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་ཁ་ཆོན་གཅོད་དཀའ་བས་དཔྱོད་པའི་བློ་ཅམ་བཀོད་དོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་རྒྱ་བརྟེན་དགོས་པའི་མཚམས་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་ནས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། ལས་དང་པོ་བས་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའི་ཐབས་སྤངས་ན་ཐབས་གཞན་གྱིས་དགའ་བཞིའི་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་དུ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དང་པོ་ནི་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་གཟུང་མིན་ལ། གཉིས་པ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་རྣྡུ་ཧྲིར་འཛུད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དགོས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བདེ་སྟོང་བསྐྱངས་པས༑ རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཚ་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་རྣམས་བསྒོམ་པ་ན་རླུང་འདུ་བར་ཤིན་ཏུ་སླ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཡུལ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་ན་དན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས་པས། ཡེ་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་སྒོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་གྱིས་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་ནུས་ཤིང་། སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་ལས་རྒྱ་བརྟེན་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཉེས་དམིགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། རླུང་སྡུད་པའི་ཐབས་བསྒོམས་པས་རླུང་རྣྡུ་ཧྲིར་ཞུགས་པའི་རྟགས་སྣ་ཚུག་གཉིས་ནས་རླུང་མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་ངེས་ཅན་ཐེངས་པ་འབྱུང་༑ གནས་པའི་རྟགས་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ཆད། སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་ནས་ནང་དུ་གནས་

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཙ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༩བ༩

ཀྱང་༔ མ་ཐིམ་ན་ལུས་གད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།། ཐིམ་པའི་རྟགས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་སྔ་མ་ཕྱི་མར་ཐིམ་པ་ན་རིམ་བཞིན་སྨིག་རྒྱུ་དུ་བ་མཁའ་སྣང་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར། རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པར་བརྩམས་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར༔ འདི་དག་ལ་རགས་པ་ཉེར་ལྔའི་ཐིམ་རིམ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དང་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྟགས་འདི་དག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་གསལ་དུ་སོང་བའི་དཔེ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བརྟན་གཡོའི་ཚད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་སོགས་དང་འདྲ་བའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་བཞེད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ལས་ཕྱི་མ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ།། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རླུང་དང་བཅས་པ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པ་ན་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་རླུང་དང་བཅས་པ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པ་ན་དེ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དང་། མཆེད་པ་རླུང་དང་བཅས་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པ་ན་དེ་ལ་སྨག་འཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་རླུང་དང་བཅས་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་ན་སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་བར་གསུངས་སོ།། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ལ་ས་ལོག་པ་དང་ཆུ་ལོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའང་ཡོད་ལ། དེའི་དོན་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སའི་ཁམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ལོག་ནས་ནུས་པ་དེ་ཆུ་ལ་འཕོས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་བར་དུའང་དེ་བཞིན་ནོ།། རླུང་ཐིམ་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་དངོས་སུ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རླུང་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ལོག་ནས་དེའི་ནུས་པ་སྣང་བའི་རླུང་ལ་འཕོས་པ་ལྟ་བུ་ལ་རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པར་གསུངས་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་ཐིམ་པ་མི་སྲིད་དོ།། རང་བཞིན་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ལོག་པའོ།། སྟོང་པ་བཞི་སྔ་མ་ཕྱི་མར་

ཐེམ་པའང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་རྗེས་མཐུན་པ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་ཕོ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་། གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་དང་། བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་དང་། ལམ་དུས་སུ་ཐིག་མར་དབང་གསུམ་པ་དང་། རྫོར་བཟླས་མན་ཆད་དུའང་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་པ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བའི་དུས་དང་། ལམ་དུས་སུ་སེམས་དབེན་ནས་བརྩམས་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་ལས་གསུངས་སོ།། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་འཆར་བའི་རྟགས་ལ་ཡང་། དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ནས་ཕྱིར་ཕ་ཅང་གཡོ་བའི་རླུང་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ལྡོག་པར་རྟོམ་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ལོག་པ་དང་། དབུ་མར་ཅུང་ཟད་ཚུད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ནས་བཟུང་སྟེ། ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དང་། ལོག་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སེམས་དབེན་ནས་བརྩམས་ཏེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སེམས་དབེན་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཚན་ཉིད་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གང་རུང་ལ་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འབྱུང་བར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལམ་དུས་སུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་འབྱུང་བ་ལ་ལས་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐིམ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དབེན་ཐོབ་ཀྱང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་གར་སྡུད་མི་ནུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་དག་མཚན་

ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྙིང་གའི་ཧཱུ་ཧིར་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། "དེ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་འཆར་ལ། གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་མི་ཤོག་པས་ཆ་འདྲ་ཙམ་འཆར་རོ།། ལམ་དུས་སུ་ནི་སྙིང་གའི་ཧཱུ་ཧིར་རླུང་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚང་བར་འཆར་ལ། གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལ་དེའི་ཚོད་ཙམ་མི་འཆར་རོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ལས། "དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་གསུམ་ནི་གཞི་ལ་འཆི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་པ་འཆར་ཞིང་གཉིད་དུས་སུ་ཆ་འདྲ་དང་། ལམ་དུས་སུ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ནས་མཚན་ཉིད་པ་འཆར་ཞིང་། དེའི་སྔོན་དུ་རྗེས་མཐུན་པ་འཆར་རོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གསལ་སྒྲོན་གྱི་གཞུང་དེའི་དོན་བཀོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་ལས; ལུས་དབེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་དག་བྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་མིན་གསུངས། ཁ་ཅིག །ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་མ་སྦྱར་ན་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་ཁོ་ན་འཆར་བར་གསུངས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་རྒྱུད་པ་བསྒོམ་པའང་ངོ་མཚར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པར་བསྟགས་པ་མཛད་པ་དང་། ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་ལ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཁ་ཅིག །སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་བཞི་མེད་པར་ཐལ། ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ལས། "སེམས་དབེན་གྱི་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༠༩བ༣

2 པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཁ ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨བ༢

སྐབས་འདིར་རླུང་དང་བྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་བསྡུས་པའི་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་བཞི་ལས་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བཞི་མི་འཇོག་སྟེ༑ གལ་ཏེ་འཇོག་ན་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་ནས་གྲེས་པའི་རིམ་པས་འཇོག་དགོས་པ་གང་ཞིག༑ དེ་ལྟར་ན་རླུང་གཡོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། “རླུང་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་བསྡུས་པའི་ཐིམ་རིམ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེད་ནུས་ན། ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་རྣམས་དང་༑ སྙིང་གར་འདུ་བ་དང་ཕྱིར་ལ་འགྲེས་པའི་རིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་འདྲེན་པ་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་ནུས་སོ།།”[2] ཞེས་དང་། རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ་ལས། “ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་རུང་ཡང་། ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བ་གཞན་གསུམ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཇོག་པ་གཅིག་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་མཐུན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་དགའ་བ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་མི་འཇོག་ཀྱང་། ལུགས་མཐུན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་འཇོག་པའི་སྐབས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་ལ། རྗེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་གྲས་སུ་བཞུགས་པའི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་ལས་རླུང་མ་ལངས་པར་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞིའི་མཇུག་ཏུ་མས་བརྟན་དང་། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་མཇུག་ཏུ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། མས་བརྟན་ལས་མ་ལངས་པའི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ནི་སྔ་མའི་མས་བརྟན་ལས་བདེ་བ་ཆེ་ཞིང་། བཞི་ཀ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཇོག་དགོས་པ་དང་། མས་བརྟན་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ནི་སྔ་

༡ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཁ ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༠ན༥

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༢༣བ༩

༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༩

མ་ལས་བདེ་བ་ཆེ་བ་དང་བཞི་ཀ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ལ། མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས། རླུང་སྡུ་མ་མ་ལངས་པའི་སྔེང་དུ་སྡར་མ་བསྡུས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་རགས་པ་འགའ་ཞིག་འདུས་ནས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་དང་། ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་འདྲེན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་འདུག་པས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་)ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་རིམ་དང་༈ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།། དང་པོ་(བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས༈ ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།། དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་)ནི། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་རླུང་ཙམ་ཟད་གཡོས་ཏེ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་གཙུག་རླུང་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ལྷའི་སྐུ་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཐབས་ཉེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ནི། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པའི་ངོ་བོའོ།། སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་སྔོན་དུ་ལུས་ཐྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཐྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ལུས་ཐྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་གཉིས་ལས། སེམས་དབེན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་མ་བྱས་པ་དེས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་རླུང་སྡུད་རིམ་དང་སྦྲགས་ནས་རྗེས་བཞུས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བསྒོམས་ཏེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ཅིང་། བར་དོའི་ལུས་ལེན་པའི་དོད་ལ་རིམ་པ་

གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། སྐྱེ་སྲིད་ལེན་པའི་དོད་ལ་སྤྲུལ་པའི་ལུས་བཟུང་སྟེ། རྟེན་དེ་ལ་རིམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་བསྒོམས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཕྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་། འཕོ་བ་དང་། གྲོང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འབྱེད་པ་ནི། བུམ་པ་ཅན་སོགས་རླུང་སྦྱོར་སྔོན་དུ་སྤྲངས་ནས། སྙིང་ག་ནས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདོན་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྦྱོད་པ་མི་དགོས་ཀྱང་སེམས་དབེན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཚེ་འདིར་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། ཕྱི་བའི་ལུས་དེ་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་དངོས་གནས་པར་ལྡང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱབ་དཀའ་བས་སྔོན་དུ་སྦྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་སེམས་དང་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཇི་སྲིད་དུ་རགས་པའི་ལུས་གཡོ་འགུལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་མི་ལྡང་ལ། རླུང་རགས་པ་མ་ལུས་པ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་རགས་པ་གཡོ་འགུལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཆད་པ་ན་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ལངས་ཏེ་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡོད་ཀྱང་མདོ་དང་འགལ་བ་དང་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་རགས་པས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་ཕྲ་བས་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་ལ། སེམས་ཕྲ་བས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་རགས་པ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དོན་དེ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐེན་ཐྲིས་ལས་གསུངས་ཏེ། རྟོད་ཚེ་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་འཛོག་དཀའ་བས་དཔྱད་དགོས་སོ།། ཁ་ཅིག །ཚེ་འདིར་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་ནང་ལྡང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྙིང་གའི་རྩ་ཏྟིའི་ནང་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེན་

བྲིས་དེ་ཉིད་ལས། "ཆེ་འདིར་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ལུས་རགས་པ་ལས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་གོ་ས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།"[1] ཞེས་དང་། "མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་གོ་ས་ན་གནས་ཀྱང་གོ་ས་ཆུང་བར་གནས་པས་ལུས་ཀྱང་ཆུང་ཆུང་དུ་གནས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ༑ སྒྱུ་ལུས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །སྒྱུ་ལུས་ཐོག་མར་འགྲུབ་པའི་ཆེ་ལུས་རགས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྡང་དགོས་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། "ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འདི་ཐོག་མར་འགྲུབ་པ་ན་ལུས་སྔ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་ལ།"[3] ཞེས་དང་། "ལོངས་སྐུ་ལུས་སྔ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དང་པོར་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ལུས་སྔ་མ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།"[4] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་འདྲ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །སྒྱུ་ལུས་ཐོག་མར་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ་ནང་ལྡང་ཕྱི་ལྡང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལམ་ནང་གང་དུ་ལྡང་བར་བཞེད་པ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས༑ "སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་མའི་ལུས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ། ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལམ་ནང་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ།།"[5] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་ལས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ཞིང༑ གྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཞེས་གསུངས་འདུག

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༦བ༤

༢ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༧ན༡

༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༠༤བ༤

༤ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༠༥ན༣

༥ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༣༡བ༦

པས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་བཞེད་པ་གསུམ་ལས་རྗེའི་དགོངས་པར་གང་སོང་དཔྱད་པར་བྱའོ།། གང་ལྟར་ཡང་ཚེ་འདིར་ཐོབ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ལུས་རགས་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་མི་ཐུབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་གསལ་སྒྲོན་གྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། "གཙུག་མའི་ལུས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐུར་ལངས་པའང་ཇི་སྲིད་རགས་པ་དང་གཙུག་མའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་ཀྱི་རིང་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རགས་པའི་ལུས་སྤྲངས་ནས་གནས་མི་ནུས་ཀྱང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རིང་ལ་རགས་པའི་ལུས་སྤྲངས་ནས་གོ་ས་ལོགས་སུ་མ་བྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་ནུས་ལ། མཉམ་གཞག་དེ་ལ་གནས་པར་མི་ནུས་པ་ན་སྒྱུ་མའི་ལུས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ལུས་རགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚེ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་མན་ངག་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ཚེ་ལུས་ཕྲ་རགས་གཉིས་སྔ་མའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་པས། ལུས་རགས་པ་གཏན་དུ་སྤྲངས་ཏེ་གནས་པར་འདོད་ན་གནས་པར་ནུས་ལ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འཛིན་པར་འདོད་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་རགས་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པས་ལུས་རགས་པ་གཏན་དུ་འདོར་ནུས་ཀྱང་། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་ལུས་རགས་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་རགས་པ་ཆད་ཀྱང་ཕྲ་བ་མ་ཆད་པར་གསུངས་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་སྔ་མའི་ལུས་རགས་

[1] མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཁ དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༩ན༦

པ་གཏན་དུ་འདོར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཐོབ་ཚེ་ལུས་ཕྲ་རགས་གཉིས་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་ཆད་པས། ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་དེས་ཀྱང་ལུས་བརྗེས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་སྤྱོད་བསྡུས་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཞེས་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་བཤད་དོ།། འོ་ན་རིན་ཆེན་ལྷ་བུའི་གདུལ་བྱས་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ཚེ་སྔ་མའི་ལུས་རགས་པ་བརྗེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུས་རགས་པ་བརྗེ་བ་ལ་འདོར་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཞིང་བཟའ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བདག་གི་བླ་མ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློས་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པ་ལས། "པཎ་ཆེན་གོང་མས་བླག་ཡེར་པར་རྒྱུད་སྟོད་པ་ལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གནང་སྐབས། ཨ་ཏི་ཤ་ལ་བོད་རྣམས་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཨེ་ཡོང་ཞུ་བར། ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་གསུང་བ་ལ། བོད་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ཏི་ཤས་མ་དགོངས་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཨ་ཏི་ཤས་སྔགས་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཡིན་པས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མནད། བོད་རྣམས་མ་ཤེས་པ་རེད་ཅེས་གསུང་བཤད་གནང་།"[1] ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ།། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་ལས། "དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་ཤར་བའི་ཚེ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་དེ་ཆེས་ཕྲ་བར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་པ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པར་འགྱུར།"[2] ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཀ་གཙུག་སེམས་ཡིན་པ

༡ དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་བཤད་ཟིན་བྲིས། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༧༤༥

༢ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༧༩༨

དང་༔ དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་གཉིས་ཀ་གཙུག་རླུང་ཡིན་པར་མཚུངས་པས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱོད་དགོས་སོ།། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཀ་གཙུག་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན་པ་མཚུངས་ཀྱང་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཚེ་རྟོག་པ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་རླུང་དང་བཅས་པ་ཐིམ་དགོས་པས། རྟོག་པའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་གིས་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་ཐིམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སྒྱུ་མ་དང་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པར་གསུངས་ཏེ། "དེ་ལ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བསྐྱེད་པ་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཚང་ཡང་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་མེད་པས་སྒྱུ་མའི་མི་ལྟ་བུའོ།། གར་ཡང་ཁྱབ་པ་ནི་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུའོ།། ཤ་རུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་མིག་ཡོར་ཏེ་མིའི་གྲིབ་མའི་ལུས་ལྟ་བུའོ།། སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་བ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ།། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་ཡིན་པ་ནི་རྨི་ལམ་དུ་ལུས་རགས་པ་ལས་ཟུར་དུ་ཕྱེ་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུའོ༔ རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ཀྱང་གཞན་དུ་སྣང་བ་ནི་བྲག་ཆ་ལྟ་བུའོ༔ སྐུ་དེའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ནི་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུའོ།། གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དུ་མར་སྣང་བ་ནི་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུའོ།། སྐུའི་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྷ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ནི་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའོ།། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ནང་ན་གནས་པ་ནི་སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ན་གློག་འགྱུ་བ་ལྟ་བུའོ།། སྟོང་པའི་ངང་ནས་ཐོལ་གྱིས་བཞེངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་རྡོལ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མེ་ལོང་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟ་བུའོ།། དེ་རྣམས་ནི་སློབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མཚོན་ཚུལ་ཡིན་གྱི། མི་སློབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མཚོན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དཔེ་དྲུག་པ་དང་བཅུ་པ་ནི་དེའི་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་

རོ།།”[1] ཞེས་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ།། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དོར་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མཚོན་པའི་དཔེ་དྲུག་པ་དང་བཅུ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དོད་ལ་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཞེས་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ།། དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་གཞན་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ནས་སྒྱུ་ལུས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་གོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ། དཔེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྒྱུ་ལུས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱུ་མེད་ལ། རྨི་ལམ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱིས་སྒྱུ་མའི་ལུས་ཀྱི་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་མཚོན་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་ནི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མཚོན་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པས་སྤྲུལ་པའི་ལུས་བཟུང་བ་ནི་ལུས་རགས་པ་ལས་ཟུར་དུ་ཕྱེ་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སླར་ཡང་ལུས་རགས་པ་ལ་འཇུག་པས་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྒྱུ་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྒྲེ་བ་སྐོར་དགུའི་གདམས་པ་ནི་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས། “ཐེག་པ་འདིའི་ལམ་གཞན་ཚང་བ་མི་དགོས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབའ་ཞིག་སྟེ་གཅིག་པུ་ལ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་དགོས་ཀྱི་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པའི་ས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་པ་འདི་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྟེ་ལམ་འདིར་རིགས་ངེས་པའི་ས་ལ་ཡང་སློབ་བཞིན་པར་འགྱུར་རོ།། ཕན་ཡོན་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་བློ་གྲོས་ཅན་གྱིས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༩༡ན༥

པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བདག་མེད་པའི་དོན་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྷ་བའི་ཡུལ་སྒོམ་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེད་པ་དང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་གཙུག་མའི་ལུས་རླུང་སེམས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་ནས། སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་བསམ་པས་མོས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གདམས་ཤིང་། བདག་བྱིན་རླབས་པའི་བཤད་པ་ལས། "ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཏམ་ཙམ་ཡང་རྙེད་དཀའ་བའི་དོན་འདི་སྒྱུ་ལུས་མ་གྲུབ་ཀྱང་འདིའི་གདམས་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྙེད་ན་ད་ལྟ་ནས་གོམས་པས་ནམ་ཞིག་ན་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པའི་བག་ཆགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཇོག་བྱེད་དུ་སྣང་བས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སོ།། ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་མཉམ་གྱི་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་སྦྲེལ་ཤེས་ན། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སོ།། གང་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེ།། སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།། གང་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།། སྐྱེས་པ་དེ་ལ་སྙིང་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི།།"[2] ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་)ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་རྫོགས་རིམ་ནི། བཞི་པ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ་ལས། "རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་ནས་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་མི་ནུས་ཚུན་ཆད་ནི་སེམས་དབེན་དུ་བསྡུའོ།།

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༥ན༨

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཆ བདག་བྱིན་བརླབ་ཀྱི་བཤད་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༧ན༥

སྒྲུ་ལུས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནུས་པ་ནས་དེ་ལ་བྱུང་བའི་བར་ནི་བདག་བྱིན་བརླབ་ཀྱི་རིམ་པའོ།། དེ་ནས་དེ་ཕོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་དེའི་ཐབས་ཉེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནི་འོད་གསལ་དང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི། ཕྱིའི་ཟླ་ཉི་སྒྲོད་ཀྱི་སྣག་གསུམ་འདས་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། ནང་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ནང་གི་མངོན་བྱང་བཤད་དོ།། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། ཐུགས་ཟླ་མེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ། དེའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་མོ།། འོད་གསལ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་འོད་གསལ་དང་། ཡུལ་ཅན་འོད་གསལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག །ཡུལ་ཅན་འོད་གསལ་ལ་ཡང་། ཡིད་ཤེས་རགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཞུ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་ནི་སྦྱར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་སེམས་ཀྱི་སྦྲས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། དཔེའི་འོད་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་དང་སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པར་བསྡུས་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་རྣམས་ཀྱང་སྦྲས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ། སྦྲས་དོན་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྟོར་བཟླས་དང་ལུས་དབེན་ཀྱང་སྦྲས་པ་དེའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཊཱི་ཀར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་པའི་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ང་རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༥༨ན༨

དོན་ནི་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱུག་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡང་འཇོག་ཏུ་རུང་སྟེ༑ ཡིག་དོན་དང་སྦྱི་དོན་གཉིས་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས། "དེ་གཉིས་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི༑ ཡིག་དོན་གྱི་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱི་དོན་གྱི་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ནི་ཡིག་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་མིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རིམ་པ་འདི་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བགྲོད་པའི་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེས་འོག་མིན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསླངས་ཏེ། ཁྱོད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་པས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་ནས། ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུག་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོ་རངས་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་པ་ཐོག་སྟེ་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་བས། ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་ལྡང་བ་དང་། དེ་ནས་ཐོ་རངས་དེའི་ཆ་གསུམ་པ་སྐྱ་རེངས་འཆར་ཁར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་ལས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ནི་གསལ་སྒྲོན་ལས། "མཚན་ཕྱེད་ན་བླ་མས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་དབང་བསྐུར་ཏེ་འོད་གསལ་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ།། དེ་ནས་

[1] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཙ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༢བ༥

ཐོ་རངས་འོད་གསལ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོག་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཐོབ་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་ནི་དང་པོ་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བཤད་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་དཔྱད་བྱའོ།། བཤད་ཚུལ་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་ལས། “བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བའི་ཚེ། ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྐྱེད་པར་ནུས་ལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་མ་ཉམས་པ་སྔར་ནས་ཡོད་པས། དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བ་དེའི་ཚེ་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོག་རྩོལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རླུང་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་གསུམ་མངོན་དུ་ཤར་ནས་སྟོང་པ་བཞི་པའི་ཚེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔོན་དུ་འཕེན་པ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོག་པས། འཕེན་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དབང་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བ་ན༑ ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ།།”[2] ཞེས་དབང་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་ལྡང་བར་བཤད་དོ།། ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་སྣང་ལ། འདི་དག་ནི་གསལ་སྒྲོན་ལས། “དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བས་ནི་བཞི་པ་བསྐུར་བར་ཡང་མཚོན་པས་དབང་ནི་དེ་གཉིས་སོ།། དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བ་ན་སྔོན་དུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་གཉིས་སྣང་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༧༥ན༥

༢ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༨བ༢

ཁྲ་མོ་ཡང་དག་ནས་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་ངོ་།། བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བའི་སྔོན་དུ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཞི་འབོག་པ་དང་། དབང་བཞི་པ་ནི་དབང་གསུམ་པའི་སྔོན་དུ་བསྐུར་དུ་མི་རུང་བས། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་བསྐུར་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བཤད་པ་ལས། "ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ནི་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བའི་མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དབང་བཞི་པ་མ་བསྐུར་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཆུ་ལས་ཉ་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པའི་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རམ་སྙམ་པས། རྗེའི་དགོངས་པར་གང་སོང་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱོད་དགོས་ཀྱི། རྫོངས་ཧུལ་བདག་ལྟ་བུས་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྣང་ངོ་།། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་རིམ་པ་བཞི་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཁ་མའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཟེར་རམ་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་རླུང་ཙམ་ཟད་གཡོས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྫོགས་རིམ་ནི། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གམ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༩༧ན༣

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཆ མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བཤད་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥ན༥

རིམ་གྱི་ངོ་བོའོ།། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པ། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་པ། སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ༔ ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ། སློབ་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སོགས་ནི་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་སློམ་ལམ་ས་དགུའི་དབྱེ་བ་མེད་དམ་སྙམ་མོ།། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱིས་སྤོང་ལ། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་སྤངས་པར་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཟེར། འདི་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་ཉེར་ཐོབ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་མི་རུང་ཟེར། ཡང་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཉིས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་དགོས་ཤིང་སྦྱོར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཟིན་བྲིས་ལས། "དེ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་སྦྱར་ན། འོད་གསལ་དེ་ཡུན་ཐུང་ཐུང་ཁྲིམས་པ་གཅིག་ལས་མི་འོང་བ་མ་ཡིན་པས། དེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱས། ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པར་བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་གཉིས་

1 མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༧ན༣

སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་འཛིན་ཚུལ་ལམ་དམ་ལྷོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཉིས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར་མ་སྦྱར་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་དེ་གཉིས་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་དེ་གཉིས་ཀ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བློ་རགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པར་བཞག་ཆོག་ལ། འོད་གསལ་དང་ཉེར་ཐོབ་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་ལ། རྒྱུན་སོ་སོ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་པས། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་དེ་གཉིས་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར༑ འདིའི་འོད་གསལ་དང་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ནི་གཉུག་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ན་ཅུང་ཟད་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་རུང་ལ་གཉུག་སེམས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉུག་སེམས་གཉུག་སེམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་སུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་གང་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་དཔྱད་པར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་། གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ནུས་པས་ཁམ་པ་ཞིག་ལས་མེད་པ་མིན་ཏེ།”[1] ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཞལ་ལུང་དང་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་དྲངས་པ་ལས་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་དམ་ཉིན་གཅིག་ནས་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་སྟོང་གི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་སྐྱོང་བར་བཤད་དོ།། འདི་ནི་དངོས་གནས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་ལ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་མི་དགོས་སམ། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་དུ་ལམ་གྱི་ནུས་མཐུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡུན་ཐུང་བ་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲིག་དཔྱད་པར་བྱའོ།། དག་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༠༣བ༣

པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱངས་པ་ཟུང་འཇུག་འཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་ནི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་སླར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་འཐོབ་པའོ།། ཟུང་འཇུག་ཉེར་གཅིག་གམ་ཉེར་གསུམ་ནི་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་ཟུང་འཇུག་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་སའི་གྲངས་བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་དང་། བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་གསུམ་དང་། བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་སོགས་དང་། དེ་དག་གི་དངོས་བཏགས་ཁྱད་པར་སོགས་ནི་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་ས་ལམ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་དོ།། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུ་དངོས་གནས་པ་ནི་གསལ་སྒྲོན་ལས། “ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུ་ཏིར་བཙུད་པ་ཐིམ་པས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ནུས་པ་ནས་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཚུན་ཆད་སྦྱོར་ལམ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་མཐོང་ལམ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་དང་སྦྱར་རོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། མན་ངག་ཡིག་ཆུང་ལས། “ལུས་དབེན་གྱི་ཐྲ་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདྲེན་པ་ཡིན། དེ་བརྟན་ནས་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཐིན་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྦྱོར།”[2] ཞེས་ལུས་དབེན་གྱི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དེ་བདེ་སྟོང་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ན་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་མ་ཐོབ་སྤྱིས་པས་ཚོག་གོ །མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་རོལ་བའི་དགའ་སྟོན་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུས་ཤེས་སྤྲིབ་སྐོར་དགུར་ཕྱེ་ནས་རིམ་བཞིན་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༧བ༡

2 མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཨ མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་དབེན་དུ་ཐྲ་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་བརྟེན་ན་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཐིན་བརྟན་པར་བྱས་ནས་སྦྱོར།” ཞེས་སོ།།

སྤྱོང་བར་བཞེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འདོད་མི་རུང་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྙོར་དགུར་ཕྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་དོན་ཐུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་ནི་ལམ་གཞན་ལས་ནུས་མཐུ་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གཞན་གྱིས་སྤོང་ཐེབས་བདུན་གྱིས་སྤོང་བར་གསུངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་གིས་སྤོང་ནུས་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གཞན་གྱིས་སྤོང་ཐེབས་བཞིས་སྤོང་ནུས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལམ་འདིས་སྙོར་དགུར་ཕྱེ་ནས་སྤོང་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་ས་དགུར་ཕྱེ་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་རྩོམ་པའམ། སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བར་འདོད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་ས་དགུར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཟུང་འཇུག་པས་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བླ་མེད་གཞན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ནི། སྤྱིར་ན་སྨད་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་ལས། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། དུས་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་དྲུག་ནི་ཅུང་ཟད་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞིའམ་དགའ་བ་བཞི་ནི། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ། ནོར་བུའི་གསང་བའི་ཐིག་ལེ། སྙེང་གི་སྣ་རྩེར་སྤྲུལ་པའི་ཐིག་ལེ། སྤྱིར་ཡང་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་

ཐིག་ལེ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒོམ་པ་སྟེ་བཞིའོ།། ཐ་མ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།།། དེ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་དགའ་བ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ལ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྫོར་བཟླས་ཡིན་ལ། དེས་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱངས་ནས་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་ལས་རུང་བྱས་པའི་དབང་གིས་འོད་གསལ་དུ་ལུགས་འབྱུང་གིས་སྟུད་པ་དང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བ་ཡང་ཡང་གོམས་པས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྒྲུབས་ཏེ། དེའི་རིགས་འདྲ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་གསུངས་སོ།། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་༑ བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་པའི་ལུགས་ལ། རང་བྱིན་བརླབས་པའི་རིམ་པ། སྔ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རིམ་པ། ནོར་བུ་འགེངས་པའི་རིམ་པ། ཛཱ་ལན་དྷ་རའི་རིམ་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པ་སྟེ་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔར་བཤད་དོ།། ལཱུ་ཨི་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡང་འདིའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་མ་ཐག་ནས་སྒོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་མིན་གྱི། སྔོན་དུ་དྲིལ་བུ་པའི་རིམ་པ་བཞིའམ་ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་སྡུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་དགོས་པར་བཤད་དོ།། རིམ་པ་དང་པོ་བཞིས་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་བྱས་ནས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་སྣོད་བཅུད་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་སྟུད་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་ཅིང་དེའི་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་གསུངས་སོ།། འདི་དག་ནི་ལཱུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ་དང་། དྲིལ་བུ་རིམ་ལྔའི་རྣམ་བཤད་སྦས་དོན་ལྟ་བའི་མིག་འབྱེད་གཉིས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཕྱེ་བ་ནི། བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ་ནས་དུས་འཁོར་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་དང་། དཔེ་མེད་མཚོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྦྱོར་དྲུག་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་དང་། འདུས་

པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་རིམ་ལྔའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་གཅིག་དང་། དྲིལ་བུ་པའི་རིམ་ལྔ་དང་༑ རིམ་པ་བཞི་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་སྐེ་དྲུག་ཡོད་པར་གསུངས་སོ༎ འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་ལ། ལུས་བྱིན་བརླབ། ངག་བྱིན་བརླབ། སེམས་བྱིན་བརླབ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་བརླབ་སྐེ་བྱིན་བརླབ་བཞིའོ།། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་ལས། སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའོ།། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་ནི༑ གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར། དགའ་བ་བཞི། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། བྱང་འཇུག །འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་སྐེ་དྲུག་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་། ཕལ་ཆེར་གྱིས། དགའ་བཞི་དང་བྱང་འཇུག་མ་བགྲངས་པར། བར་དོ་དང་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་སོ་སོར་བགྲངས་ནས་དྲུག་ཏུ་བྱས་པས་གང་འཐད་དཔྱད་པར་བྱའོ།། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྔ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞི། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་བྱིན་བརླབ་བཞི། དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི། ལཱུ་ཨི་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ། དྲིལ་བུ་པའི་རིམ་པ་ལྔ། ཐུན་མོང་བའི་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག །དུས་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད་དེ་སྨད་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་སོ།། དེར་མ་བྱུང་བ་གྲུབ་ཆེན་ཕེ་ཊྭ་པའི་གདམས་པ་ནས་བཤད་པའི་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་དབང་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཌོཾ་བི་པ་དང་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་བཤད་པའི་དབྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་ཁ་དོག་བཤིགས་པའི་རིམ་པ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་ཚད་ལྡན་གྱིས་བཤད་པའི་རྫོགས་རིམ་མང་ཡང་། དུས་འཁོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་མ་གཏོགས་པ་ཟླ་མེད་སྤྱིའི་རྫོགས་རིམ་ཚད་ལྡན་གྱིས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པར་བྱས་རྗེས་སུ། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ལས་རུང་དུ་བསྒྲུབས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོད་བཙུད་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་འཇུག་ལྡང་ཡང་ཡང་བྱེད་པའི་རིམ་པས་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྒྲུབས་ཏེ། དེའི་རིགས་འདྲ་ཉིད་ཀྱིས་

འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ནི་འདྲ་བར་གསུངས་སོ།། འོན་ཀྱང་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་ལས་རུང་དུ་སྒྲུབ་ལུགས་ལ་སྒོ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་ལས་རུང་དུ་སྒྲུབ་ལུགས་ལ་སྒོ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་དེས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་གཏུམ་མོ་སྦར་ནས་བྱང་སེམས་བཞུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དགའ་བ་བཞིའམ་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ནས། འཆི་བའི་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་བར་དོ་ཇི་བཞིན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ནི་འདྲ་བར་ཤེས་ན། ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ནས་གཞུང་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུང་ཡང་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(དེ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་)ནི། སྤྱིར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས། དམན་པ་ལ་མོས་པ་ཐེག་དམན་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ༑ སྤྱོད་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། སྐབས་འདིའི་སྤྱོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ༑ དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱས་མདུན་དུ་བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོའི་ཡུལ་ལྔ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ལས་རྒྱ་དང་བསྒོམ་པའི་ལྷ་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མེད་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེད་

པའི་རྒྱུ་རང་ལུས་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་དོན་དུ། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། གསལ་སྒྲོན་ལས། "ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ལས་ནི། ནང་གི་དོན་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ལ། དེས་དམིགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་པས་ལུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེའོ།། དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱས་པ་དྲན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བར་འགྱུར་བས།"[1] ཞེས་ཁམས་ཞུ་བ་ལས་ནང་གི་དོན་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ལུས་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་བུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཚོར་བདེ་བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དེ་ནི། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། འགའ་ཚེ་ཆགས་སོགས་རྒྱུས་སོགས་ཀྱིས།། འཕེལ་བ་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་ཡིན།། དེ་ཡང་ཁམས་སྙོམས་ལ་སོགས་པ།། ནང་གི་དོན་ནི་ཉེ་བ་ལས།། ཞེས་དང་། ནང་དོན་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པའི།། བློས་ནི་འགྱུར་བར་བྱེད་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལས་ཤེས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་ཀུང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།"[2] ཞེས་ཞུ་བདེ་དེས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདོན་ལུགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་གསུངས་སོ།། སྐབས་འདིའི་སྦྱོད་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡༣བ༥

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡༥ན༡

སྤྱོད་པ་གསུམ། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོད་ལ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་གསུམ་དུ་མི་འབྱེད་དོ།། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྔོན་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་དུས་དང་། ལམ་སྒོམ་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལམ་སྔར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཐོག་མར་སྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོབ་ཟིན་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་བཞི་ལས་ལྷག་མེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་རན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པས་ཁྱབ། རྫོགས་རིམ་གྱི་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་རན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སེམས་དབེན་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ།། བསྐྱེད་རིམ་པས་སྤྱོད་པ་མ་བྱས་པར་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་འགྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་༑ གཞན་མང་པོ་ཡང་དུས་ཐུང་ངུར་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། རྫོགས་རིམ་གྱི་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཚེ་གཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་སྤྱད་པར་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་ནུས་པ་ན། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་གྲོགས་སུ་མེད་ན་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས་

ཤིང་༔ ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་མཐུས་རླུང་སྡུད་པ་དང་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་ནུས་པ་མཐར་སོན་ཀྱང་། ད་དུང་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐར་སོན་པ་ན། ཕྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་བྲེལ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལས་རྒྱ་དང་འདྲ་འབག་ཆས་གོས་སོགས་དང་། བརྡའ་དང་བརྡའི་ལན་སོགས་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ལས་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་འབག་ཆས་གོས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། བརྡའ་དང་བརྡའི་ལན་སོགས་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཕྱིའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ཡེ་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྐྱོད་པ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆིག་བསྒྲིལ་དུ་བསྒོམ་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྒོམ་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་འཇོག་ན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤྲོས་བཅས་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤྲོས་མེད་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆུང་བ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྤྱི་དོན་དང་། སྦས་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། རིམ་པ་གཉིས་པས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བྱས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་མ་གྲུབ་ན། རིམ་གཉིས་སོ་སོའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་ཚུལ་ནི་ལེའུ་བཅུ་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་ལྔ་རོ་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ལམ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནི་རབ། གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི་འབྲིང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཐ་མའོ།། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་པས། བསྡུ་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་སོ།། འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའོ།། དེ་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱངས་པ་དང་། དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་ནི་གསུམ་ཀ་ལ་འདྲའོ།། ཁྱད་པར་ནི། དང་པོས་རིམ་གཉིས་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སློབ་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་བར་དོའི་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་བསྒོམས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པ་ནི། དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཀྱིས་ལམ་ཆེར་མ་བསྒོམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ངག་དབེན་གྱི་བར་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་དབེན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ།། དེ་དག་ནི་ཚེ་འདི་དང་བར་དོར་འཚང་མི་རྒྱ་ཡང་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་བཞི། ལམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། ལམ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་)ནི། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩལ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཅིང་བྱིས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་དང་། གོང་མ་གོང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་སྟེ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའོ།། སློབ་མ་རྣམས་གང་དུ

འདུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རས་བྲིས་སོགས་སུ་མི་རུང་བར་ནཱ་རོ་པས་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ།། རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཚངས་པའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་བློས་བསླངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བར་གསུངས་པ་ནི་དེའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ལ༑ ཀུན་སྤྱངས་ཀྱི་སློབ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་དུ་རུང་མི་རུང་དཔྱད་པར་བྱའོ།། གང་བསྐུར་བའི་དབང་ལ། བྱིས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་ནི། བྱིས་པ་བཙས་པ་ན་མས་བཀྲུ་བ་དང་། དེ་ནས་རྣ་བ་འབུགས་ཤིང་རྒྱན་འདོགས། གཙུག་ཕུད་འཇོག་ཅིང་རྐྱོད་པ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱང་ཕྱོགས་སྐུའི་ཞལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་སློབ་མ་སྐུ་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྒྲུབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཡུམ་བཞིས་ཆུ་དབང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔས་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་བསྐུར། ལྷོ་ཕྱོགས་གསུང་གི་ཞལ་དམར་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་སློབ་མ་གསུང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནུས་མ་བཅུས་དར་དཔྱངས་ཀྱི་དབང་དང་༑ གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་རྡོར་དྲིལ་གྱི་དབང་བསྐུར། ཤར་ཕྱོགས་ཐུགས་ཀྱི་ཞལ་ནག་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་སློབ་མ་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ལ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དང་། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་གི་དབང་བསྐུར། ནུབ་ཕྱོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་སེར་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་སློབ་མ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་རྗེས་གནང་གི་དབང་བསྐུར་བ་དང་བདུན་ནོ༎ དེའི་འདོགས་ལ་ཡན་ལག་དང་གཙོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེ་ལོང་དང་མིག་སྨན་སོགས་སྟེར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྡོར་དྲིལ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་གསུམ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ངོ་།། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་ཡིན་གྱི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མིན་པར་སྔགས་རིམ་

ལས་གསུངས་སོ།། ཆུ་དབང་སོགས་བདུན་ལ་བུམ་དབང་གི་ཐ་སྙད་མི་མཛད་ཅིང་དེ་བདུན་ཀ་ལ་ཆུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཆུ་དབང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། དབང་གོང་མའི་བུམ་དབང་དང་གོང་མའི་ཡང་གོང་མའི་བུམ་དབང་ནི་རིམ་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་དང་དགུའི་དཀར་འཛིན་གྱི་བུམ་པ་ལ་རེག་པ་དང་འཁྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་མཛད་དོ།། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། བླ་མེད་སྤྱིའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་འདྲ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ།། རིག་མའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་གཉིས་ཀྱི་གསང་དབང་ནི་རིམ་བཞིན་བླ་མས་རིག་མ་གཅིག་དང་དགུ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གསང་རྫས་མྱངས་པ་དང་། རིག་མ་གཅིག་དང་དགུའི་རྡོ་ག་བལྟས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་མཛད་དེ། རྡོ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཤེར་དབང་ནི་རིམ་བཞིན་སློབ་མས་རིག་མ་གཅིག་དང་དགུ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་ལ་མཛད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཁ་ཅིག་འདི་དང་གསང་དབང་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་པ་གོ་ལྡོག་སྟེ་བླ་མེད་སྤྱི་ལྟར་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ།། དེ་གཉིས་ཀྱི་བུམ་དབང་སོགས་ནི་རིག་མ་གཅིག་དང་དགུའི་ཁྱད་པར་དང་། དགའ་བཞིའི་ནང་ནས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོ་སྤྲོད་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་འདྲའོ།། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། གོང་མའི་དབང་བཞི་པ་ནི། ནོར་བུར་བྱང་སེམས་གནས་པ་ཕྱིར་མ་ཟགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་བཞི་པའོ།། འདི་སྐབས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ནས་དབང་གསུམ་པར་བཤད་ལ་དེ་ཐོབ་ཀྱང་དབང་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་ཉན་པ་ལ་མི་དབང་ལ། དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་འདི་ཐོབ་ན་རྒྱུད་རྫོགས་པར་ཉན་དུ་རུང་ཡང་། དབང་གོང་མའི་གོང་མ་བཞི་མ་ཐོབ་ན་རྒྱུད་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་པོར་མི་རུང་བར་བཤད་དོ།། ཞེས་སྔགས་རིམ་ལས་གསུངས་སོ།། མཚན་དཔེས་

སྤྲུལ་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ནི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ནི་གོང་མའི་ཡང་གོང་མའི་དབང་བཞི་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་བཞི་པ་ཞེས་བཤད་དོ།། སྔོད་རྟུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་པ་ཚིག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྐུར་ལུགས་ནི་སྤྱི་དང་འདྲའོ།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་ནི་དབང་བདུན་གྱི་ཆོ་ག་ལས་བསྡུས་ཏེ་བསྐུར་བ་སྟེ། དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་(དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་)ནི། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་སོགས་བསྲུང་བར་བྱ་སྟེ༔ སྔགས་སྤྱི་འགྲོའི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞིའི་དང་པོ། གཉིས་པ། ལྔ་པ། དྲུག་པ། བཅུ་པ། བཅུ་གཅིག་པ། བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ་བདུན་ནི། དུས་འཁོར་ནས་རྩ་ལྟུང་ཡིན་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་བསྲུང་དགོས་ལ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་རྩ་ལྟུང་དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་དཀྲུགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བླ་མའི་བཀའ་བསྒྲོ་བ་བཅག་པ་དང་། ལྔ་པ་ནི། ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་འདོར་བ་དང་། དྲུག་པ་ནི། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ལ་མཆོག་དམན་དུ་བཟུང་ནས་སྨོད་པ་དང་། བཅུ་པ་ནི། སྒྱུ་ཡི་བྱམས་པ་ཞེས་པ་ཞེ་ལ་གདུག་པ་འཛིན་ཞིང་ཁ་ལ་བྱམས་པ་བྱེད་པ་སྟེ་ཁ་ཞེ་མི་མཐུན་པའི་བྱམས་པ་བསྟེན་པ་དང་། ནཱ་རོ་ཀ་པས་འདི་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་དོ།། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔེར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་བྱིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ནི། དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ།། འདི་དག་ཞིབ་པར་རྩ་ལྟུང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་རིགས་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ནི། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ། རྡོར་དྲིལ་ཕྱག་རྒྱ་བླ་མ་གཟུང་བ་བཞི་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ། རིན་ཆེན་ལྔགས་ཟངས་བ་ལང་རྟ།། གླང་ཆེན་བུ་མོ་ནོར་འཛིན་དང་།།

འདོད་པའི་ཚུང་མ་རང་གི་ཤ །སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་རུ་འདོད།། ཅེས་པ་ལྟར། སྦྱིན་པ་བཅུ་སྦྱིན་པ་དང་། འཁོར་ལོའི་རིགས་ལ། ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་སྲུང་བ་དང་༑ པདྨའི་རིགས་ལ། འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱོང་བ་དང་། རལ་གྲིའི་རིགས་ལ། དཀོན་མཆོག་སོགས་མཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྐྱེད་མཛད་རྡོ་རྗེ་གཅིག་པའི་རིགས་ལ། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།། སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ། རྫུན་སྨྲ། ཆང་འཐུང་བ་སྟེ་སྡིག་པ་ལྔ་དང་། རྒྱན་དང་ཤོ་དང་མིག་མང་བྱེད་པ། རྣམ་གསུམ་མ་དག་པའི་ཤ་ཟོས་པ༑ ངག་འཆལ་གང་དྲན་སྨྲ་བ། ཕ་མའི་མཆུན་འཕོར་བྱེད་པ། ཕྱུགས་གསོད་དམར་མཆོད་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེ་བའི་སྡིག་པ་ལྔ་དང་། བ་ལང་། བྱིས་པ། བུད་མེད། སྐྱེས་པ་གསོད་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཤིག་པ་སྟེ་གསོད་པ་ལྔ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་དམ་ཆོས་ལ་མ་དད་པ༑ གྲོགས་ལ་འཁོན་པ། རྗེ་བོ་ལ་འཁོན་པ། དགེ་འདུན་ལ་འཁོན་པ། རང་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་རྣམས་བསླུ་བ་སྟེ་འཁྲུ་བ་ལྔ་དང་། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་ནི་འདོད་པ་སྟེ་བརྟུལ་ཞུགས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྲུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་། སྔགས་གཞན་ནས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་སྲུང་དགོས་སམ་སྙམ་མོ།།

གསུམ་པ་(ལམ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེས་བུའི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྦྱོང་གཞིར་བྱས་ནས། སྦྱོང་བྱེད་གཞན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་སམ་ཐུགས་དཀྱིལ་སོགས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་སྦྱོང་གཞི་སྦྱོང་ནུས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ངེས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ནི་ལྷ་ལྔ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་ལྷན་སྐྱེས་

ལྷ་བུ་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་ཀྱི། རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་ཚང་བ་མིན་ནོ།། དེའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆིངས་ནི། སྐུ་རྡོ་རྗེ་བསྙེན་པ། གསུང་རྡོ་རྗེ་ཉེར་སྒྲུབ། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་ཆེན་ཏེ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའམ། ཡང་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། རྣམ་པ་ལྔས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་པ་བཞིའོ།། འདི་དག་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པར་བྱ་བ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་དང་། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པར་བྱེད་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གོ །དང་པོ་(གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པར་བྱ་བ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་)ནི། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་གསུམ་སྟེ། ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་ཉི་ཟླ་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་ལ། མེ་ཆུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ། ཁ་དོག་དཀར་དམར་ལྗང་གུ །ཁྲག་དང་ཁུ་བ་དང་རླུང་གཙོ་ཆེར་འབབ་པར་གསུངས་སོ།། ལྟེ་བ་མན་ཆད་ན་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་ལ་རིམ་བཞིན་དམར་སེར་ཅན་དང་ལུག་དང་དུས་མེའི་རྩ་ཞེས་བྱ་ལ། བ་དང་རླུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ། ཁ་དོག་སེར་ནག་སྔོན་པོ། བཤང་གཅི་ཁུ་བ་གཙོ་ཆེར་འབབ་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ལ་རྩ་ཆེན་དྲུག་ཅེས་བྱའོ།། རྩ་འཁོར་དྲུག་སྟེ། གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཞི་པ། དཔྲལ་བའི་བཅུ་དྲུག་པ། མགྲིན་པའི་སོ་གཉིས་པ། སྙིང་གའི་བརྒྱད་པ། ལྟེ་བའི་རེ་བཞི་པ། གསང་གནས་ཀྱི་སོ་གཉིས་པའོ།། སྲོག་འཛིན། མཉམ་གནས། གྱེན་རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད། ཀླུ། རུས་སྦལ། རྩངས་པ། ལྷས་བྱིན། ནོར་ལས་རྒྱལ། ཐུར་སེལ་ཏེ་རླུང་བཅུ་བཤད་ཀྱང་། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཐ་སྙད་མ་མཛད་དོ།། རྒྱུད་གཞན་ནས་གཞི་དུས་སུ་འཆི་ཚེ་མ་གཏོགས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་མི་རྒྱུ་ཞིང་། དབུ་མ་ནས་རླུང་མི་རྒྱུ་བར་བཤད་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་བར་བཤད་དོ།། རླུང་དང་

པོ་ལྔ་རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་ཁམས་དང་། ཕྱི་མ་ལྔ་ནི་རིམ་བཞིན་རླུང་མེ་ཆུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བཤད་དོ།། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་སྟེང་འོག་གི་སྦུབས་ན་རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའི་རླུང་སྲོག་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཐུར་སེལ་སྐྱེ་ཞིང་གནས། སྙིང་གའི་ཤར་དང་ཤར་ལྷོའི་རྩ་འདབ་ན་རླུང་གི་རླུང་མཉམ་གནས་རུས་སྦལ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་རྩ་འདབ་ན་མེའི་རླུང་གྱེན་རྒྱུ་རྩངས་པ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་གྱི་རྩ་འདབ་ན་ཆུའི་རླུང་ཁྱབ་བྱེད་ལྷས་བྱིན། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་གི་རྩ་འདབ་ན་སའི་རླུང་ཀླུ་དང་ནོར་ལས་རྒྱལ་སྐྱེ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུ་བའི་ཚེ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ཡང་མང་པོར་གྱེས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རྩ་འདབ་ལ་ཁྱབ་པར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།། སྤྱི་བོ། མགྲིན་པ། སྙིང་ག །ལྟེ་བ་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། གཉིད་འཐུག་པོའི་གནས་སྐབས་དང་༑ སྙོམས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་རིགས་བཞི་གནས་ཤིང་། ལྟེ་བ༑ གསང་གནས། ནོར་བུའི་དབུས། ནོར་བུའི་རྩེར་སྤུར་ལྟར་ཐིག་ལེ་རིགས་བཞི་རིམ་བཞིན་གནས་ལ། ལྟེ་བར་སད་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཐིག་ལེ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་ཐིག་ལེ་སོ་སོ་བ་མིན་པར་གསུངས་སོ།།

ཐིག་ལེ་རིགས་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེའམ། ལུས་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་ལ། སད་པའི་ཚེ་སྟོད་ཀྱི་རླུང་རྣམས་སྤྱི་བོ་དང་སྨད་ཀྱི་རླུང་རྣམས་ལྟེ་བར་འདུ་བས། ཡུལ་སྣང་ཙམ་དང་མ་དག་པའི་ཡུལ་སྣང་བསྐྱེད། རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་སྟོད་རླུང་མགྲིན་པ་དང་སྨད་རླུང་གསང་གནས་སུ་འདུ་བས། སྒྲ་ཙམ་དང་སྨྲ་བརྗོད་འཁྲུལ་བ་བསྐྱེད། གཉིད་འཐུག་པའི་ཚེ་སྟོད་རླུང་སྙིང་ག་དང་སྨད་རླུང་ནོར་བུའི་དབུས་སུ་འདུ་བས། མི་རྟོག་པ་དང་མི་གསལ་བ་བསྐྱེད། པོ་མོ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་སྟོད་རླུང་ལྟེ་བ་དང་སྨད་རླུང་ནོར་བུའི་རྩེར་འདུ་བས། བདེ་བ་དང་འཛག་པ་སྐྱེད་པ་ལས། མ་དག་པའི་ཡུལ་སྣང་དང་སྨྲ་བརྗོད་འཁྲུལ་བ་དང་། མི་གསལ་བ་དང་། འཛག་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་

པ་རྣམས་སྦྱངས་ནས། ཡུལ་སྣང་ཙམ་དང་། སྒྲ་ཙམ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། བདེ་བ་རྣམས་ལམ་དུ་བྱས་པས། སྟོང་གཟུགས་དང་། གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེར་འགྱུར་རོ།། ལུགས་འདིར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་བཞིའི་སྒྲིབ་པར་འདུས་ལ། སྒྲིབ་པའི་མཚན་གཞིར་ཐིག་ལེ་དེ་རྣམས་བཤད་པ་ནི། ཐིག་ལེ་དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་རྣམས་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་བགོ་གཞི་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་སོ།། ཐིག་ལེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་འདྲེས་པའི་གོང་བུ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་པ་རེ་ཡོད་དོ།། གཞིའི་དུས་ནས་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རྣམས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་བསྒྱུར་བར་བྱེད་པ་བླ་མེད་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཐིག་ལེ་རིགས་བཞིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་རྡོ་རྗེ་བཞིའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པར་བྱེད་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་)ནི། སོར་བསམ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་རྫོགས་རིམ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་བཞག་ཅེ་ན། ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཡང་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་གཟུགས་སྔར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཅིང་གྲུབ་ཟིན་བརྟན་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་སྒྲུབ་ལ། སྲོག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་སྒྲུབ་ཅིང་། རྗེས་དྲན་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ཉེ་རྒྱུ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་གཉིས་ཚན་དེ་དག་ལ་རིམ་བཞིན་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་གསུང་རྡོ་རྗེ་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཡང་གསུངས་སོ།། སློབ་པའི་སྐབས་

སུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་ནས་འོང་ངོ་།། ཞེས་སྔགས་རིམ་ལས་གསུངས་སོ།། གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདིའི་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་དང་༑ བདེ་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ནི། རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྣང་བའི་ཡུམ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལས་རང་གི་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྔགས་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱེ་བ་ནི་རྗེས་དྲན་ལ་རག་ལས་ཏེ། རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གཏུམ་མོས་བཞུས་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་བར་དུ་འོངས་པ་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷར་སྣང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་འདྲ་བའི་རྗེས་དྲན་ནི། འཛིན་པས་དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་གཡོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དེའི་མཐུས་གཏུམ་མོ་འདས་ནས་ཁམས་བཞུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འཛིན་པ་དེ་ཡང་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། དེར་མ་ཚུད་ན་དེའི་ནང་དུ་གཟུང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་ཡང་སོར་བསམ་གྱིས་དབུ་མ་སྦྱངས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། རླུང་ལས་རུང་དུ་མ་བྱས་པར་དབུ་མར་ཚུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྔགས་རིམ་ལས། "དབུ་མ་སྦྱངས་པའི་གོ་བ་ནི། སོར་སྡུད་ཀྱིས་རྟགས་བཅུ་གཅིག་པོ་བསྒྲུབས་པ་བསམ་གཏན་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་རླུང་ཅུང་ཟད་ལས་སུ་རུང་ནས་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་དབུ་མར་འགྲོ་བ་རྩོམ་པ་

ཡིན་ལ། མཚམས་དེ་ནས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུ་བ་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ན་གནད་དུ་འགྲོའི་དེའི་གོང་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་འགྲོ་བས། ཡན་ལག་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པའི་ཚད་འཛིན་ནོ། །"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སོར་བསམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤར་བའི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་པོ་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུགས་འདིའི་སོར་བསམ་གཉིས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཟིན་བྲིས་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྙམ་སྟེ། ཟིན་བྲིས་མང་པོར་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་སྔགས་རིམ་དང་གསལ་སྒྲོན་ལས་དེ་དག་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། "གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་ཡང་སོར་བསམ་གྱིས་དབུ་མ་སྦྱངས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ།"[2] ཞེས་དང་། གསལ་སྒྲོན་ལས། "དུས་འཁོར་ལས་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དབང་པོའི་རླུང་རྣམས་ཡུལ་ཐ་མལ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྡོག་ཏུ་ཉེ་བར་སོང་བ་དང་། ནང་དུ་ལྡོག་པའི་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། སེམས་དབེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆར་བའི་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་བཞི་ནི། སྟོང་པ་བཞི་དེའི་མཛུག་ཐོགས་སུ་འཆར་བའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་རླུང་རྒྱུ་ཧྲིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་དགོས་པ་ལན་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་བས་ན་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་དང་། སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཟླ་འོད་སོགས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཏུ་འོང་ས་མེད་དོ། །"[3] ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན༑ སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་རྒྱུ་གཟུགས་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་དབུ་མ་སྦྱངས། སྲོག་རྩོལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་འཇུག །འཛིན་པས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༩༥༤ན༣

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༩༥༤ན༡

༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༩༧བ༥

བཙུག་པ་དེ་དེར་ཕྱི་ནང་དུ་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པར་བཟུང་། རྗེས་དྲན་གྱིས་བཟུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གང་རུང་བསྒོམས་པས་བྱང་སེམས་བཞུས་ནས་ཕབ་པ་ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་བཟུང་བས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱབས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སོར་[1]བསམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གཟུགས་དེ་ལས་རང་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་བྱས་ཏེ་ཕྱག་ཆེན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ནས། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་མཐར་བེམ་པོའི་ཕུང་སོགས་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ། ལུས་སྟོང་གཟུགས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དང་ཐུགས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྐུ་ཐོབ་པ་འདི་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་གྱི་གནད་བསྡུས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པར་སྣགས་རིམ་ལས་གསུངས་སོ།། སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་འཆར་ཚུལ་ནི། དཔལ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སད་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པས་དེར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་བསྒོམ་པ་ན། ཐིག་ལེ་དེའི་སྟེང་ན་ཡུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དེ་སད་ནས་གནས་དེར་སྟོང་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་འཆར་རོ།། དེར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཁྲིད་ཡིག་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་མཚན་མོ་མུན་ཁང་དུ་ལུས་ཀྱི་བྱེད་བཅིང་དམ་པར་བྱས་ནས་མིག་གི་མས་ཕིབས་ཡར་བཀབ་པའི་ཕྱེད་མིག་བྱས་ཏེ། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་དབུ་མའི་སྦུབས་སྟོང་གི་ནམ་མཁར་སེམས་ཞེན་ཅིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པའོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དུ་བ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། མཁའ་སྣང་མེ་ཁྱེར་དང་། མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་མཚན་རྟགས་བཞི་འཆར་རོ།། དེ་ནས་དུས་མེ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། སྒྲ་གཅན་དང་། གློག་དང་། ཐིག་ལེ་སྦྱོན་པོ་ལྟ་བུའི་ཉིན་རྟགས་དྲུག་འཆར་རོ།། མཚན་རྟགས་བཞི་ནི་ཐོག་མར་མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་དུས་སུ་འཆར་ཡང་། ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚེ་མི་འཆར་བ་མིན་ལ།

[1] མ་དཔེར་"ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སོ་སོར་བསམ་"ཞེས་གསལ།

ཉིན་ཏྲགས་དྲུག་ནི་གང་ཟག་མཆོག་ལ་མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དུས་ནས་ཀྱང་འཆར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་ཏྲགས་བཅུའི་ཐ་མ་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོའི་དབུས་སུ་རེ་ཁ་ནག་པོ་སྐྲའི་ཚད་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བར་གསུངས་སོ།། ངེས་པ་ལྔ་ནི། དུས་ངེས་པ་ཏྲགས་བཅུ་རྫོགས་པའི་མཐར། གནས་ངེས་པ་དབུ་མའི་ནང་དུ། ངོ་བོ་ངེས་པ་རྟུལ་བསགས་པ་མིན་པར་རང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ལ། སྐུ་ངེས་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ། རྣམ་པ་ངེས་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་སོར་སྡུད་ཀྱིས་ཏྲགས་བཅུ་གཅིག་པོ་བསྒྲུབས་པ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་རླུང་ཙུང་ཟད་ལས་སུ་རུང་ནས་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་དབུ་མར་འགྲོ་བ་རྩོམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སོར་བསམ་གྱི་ཉུས་པ་དེས་རྫོགས་པས། མཚམས་དེ་ནས་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་དགོས་ཏེ། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང་སྲོག་འཛིན་ཐུར་སེལ་གཉིས་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཁ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མར་འཇུད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མར་ཚུད་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཉུས་པ་དེས་རྫོགས་པས། དེ་ནས་འཛིན་པ་སྒོམ་དགོས་ཏེ། དབུ་མའི་ནང་དུ་བརྟན་པར་གནས་པ་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ལག་རྗེས་མིན་གྱི་འཛིན་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་དང་བཙུད་པ་དེར་གནས་པ་བྱུང་བ་ན་རྗེས་དྲན་གྱི་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཐུས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཁམས་ཞུ་བ་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་འོངས་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་ནོར་བུའི་རྩེར་ཁམས་དཀར་པོའི་ཐིག་ལེ་གཅིག་གཞན་དུ་གཡོ་མེད་དུ་བྱས་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་ལུས་ཀྱི་ཐེམ་སྐོའི་ཚ་གཅིག་ཟློས་ཤིང་ལས་རླུང་གཅིག་ཟད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་

ཚུལ་གྱིས་རིམ་བཞིན་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དེ་ནས་ལྟེ་བ་དང་༑ དེ་ནས་སྙིང་ག་དང་། དེ་ནས་མགྲིན་པ་དང་། དེ་ནས་དཔྲལ་བ་དང་། དེ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་གནས་དྲུག་པོ་རེ་རེར་ཁམས་དཀར་པོའི་ཐིག་ལེ་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རེ་གཡོ་མེད་དུ་རིམ་པར་བརྟེགས་པ་ལས། དེའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རིམ་པར་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་ལས་རླུང་འགགས་པར་བྱས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་བེམ་པོའི་ཆ་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་ས་གཉིས་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁམས་དཀར་པོའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ནོར་བུའི་རྩེ་མོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱེད་ཀྱི་བར་གཡོ་མེད་དུ་ཡར་བརྟེགས་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བས་སྐད་ཅིག་མ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རིམ་པར་སྐྱེ་ཞིང་། ལས་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ལུས་ཀྱི་བེམ་པོའི་ཆ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། བདེ་བ་དེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་ལམ་དུ་འདོད་དགོས་སོ༎ དེ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱེད་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པའི་བར་ཁམས་དཀར་པོའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་གོང་ནས་གོང་དུ་བརྟེགས་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རིམ་པར་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་སྐྱེ་བ་དང་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་མོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་བྱེད་དང་ཡོངས་རྫོགས་ཁམས་དཀར་པོའི་ཐིག་ལེས་བཀང་བ་ན་བདེ་བ་སྔར་ལྟར་སྐྱེ་ཞིང་ལས་རླུང་དང་བེམ་པོའི་ཆ་སྔར་བཞིན་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་ས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཐོབ་པ་སོགས་གོང་མ་རྣམས་རིགས་འགྲེའོ།། ནོར་རྩེ་རྩེ་མོ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་པའི་བར་དུ་ཁམས་དཀར་པོའི་ཐིག་ལེ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡར་བརྟེགས་པའི་ཚེ། གཙུག་ཏོར་ནས་ནོར་རྩེའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་ཁམས་དམར་པོའི་ཐིག་ལེ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་འོག་ནས་འོག་ཏུ་མར་འབབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཁམས་

དཀར་དམར་འཛག་མེད་དུ་བཅིངས་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པ་ན་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། "བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལ་འཛག་མེད་དུ་བཅིངས་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་རྫོགས་པ་ན་བེམ་པོའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བས་ཁ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་གནས་ཏེ།' ཞེས་པ་ནས༑ 'དེས་ན་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་འཛའ་ཚོན་བཞིན་དུ་སོང་བ་ལ་གྲོད་པ་འོ་མས་བཀང་བ་བཞིན་དུ་མ་འཛིན་ཅིག །"[1]ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྐབས་འདིར་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས། "དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དེ་བླ་མེད་སྤྱིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པའམ། འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བླ་མེད་སྤྱི་འགྲོའི་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་རྫོགས་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལས་དང་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད།"[2] ཅེས་སོགས་དོགས་པ་བསླངས་པར་མཛད་པ་ལ། ལན་ཙུང་ཟད་ཞུ་བ་ནི། བླ་མེད་སྤྱི་འགྲོའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལུགས་འདིའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གཉིས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ལམ་དེ་གཉིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱུར་དུ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བའི་སྟོབས་ཇེ་ཆེར་སྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བའི་རྟེན་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་འཕེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་ཡང་། བྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དུས་འཁོར་ལྟར་ན། བདེ་བའི་རྟེན་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་གནས་གཞན་དུ་མ་བཀྲམ་པར་དབུ་མའི་ལམ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡར་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༩༥(༨ན)

༢ རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ཁ མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་སྣང་བ། འབྲས་དཔར། ཤོག་གྲངས་༨བ༥ གསུང་འབུམ་ནང་ཚིག་སྣ་རིང་ཐུང་དང་བརྗོད་པ་གོང་འོག་མི་མཐུན་པ་འདུག་པས་ལུང་ཚིག་ཇི་བཞིན་མ་དྲངས་པར་ལུང་གི་གོ་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པར་སྣམ།

བརྟེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བའི་སྟོབས་ཇེ་ཆེར་སྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལ་ནི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ།། བླ་མེད་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ན། ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟ་བ་ལུས་ཡིན་པས་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་རྟས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་རྒྱལ་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། "རྫེས་དྲན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྐབས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་དང་། བླ་མེད་གཞན་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་པོ་དེས་ཉེར་ལེན་སོ་སོར་བྱས་པའི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་ནི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་གཙུག་རླུང་གིས་བྱེད་པར་ནན་ཏན་གྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཙུག་རླུང་ལས་སྒྲུབ་པར་འདོད་དགོས་ན། དེ་ལྟར་ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་བསྒྲུབ་གཞི་ནི་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤར་བའི་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྣང་བ་དེ་ལ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཇེ་བཟང་དུ་གྱུར་པ་ལས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པས། སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡང་གཙུག་རླུང་ལས་བསྒྲུབས་པའམ། ཡང་ན་དང་པོར་བསྒྲུབས་པ་མིན་ཡང་ལམ་གྱི་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་བསྒྲུབས་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་གསལ་ཁ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་སྟོན་དགོས་སོ་"[1]ཞེས་དོགས་པ་བསླངས་པར་མཛད་དོ།། དེ་ལ་མཐའ་ཆོད་པའི་ལན་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཞུ་བར་དཀའ་བས། སླར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་

[1] རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ཁ མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་སྣང་བ། འབྲུལ་དཔར། ཤོག་གྲངས་༧༩༥ གསུང་འབུམ་ནང་ཚིག་སྣ་རིང་ཐུང་དང་བརྗོད་པ་གོང་འོག་མི་མཐུན་པ་འདུག་པས་ལུང་ཚིག་ཇི་བཞིན་མ་དྲངས་པར་ལུང་གི་གོ་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པར་སྣམ།

ལ་དྲི་བ་ཞུ་ན། དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་། སྦྱོར་དྲུག་གི་ཟིན་བྲིས་མང་པོ་མཐུན་པར་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་དངོས་གནས་ལ་སྟོང་གཟུགས་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལྡང་བར་གསུངས་པ་དང་། སྔགས་རིམ་ལས། "དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་གནས་གྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་དྲུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྣང་བ་ནི། འབྲས་བུའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལུས་དངོས་པོ་ལ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སོང་བ་མེད་དེ། ཐེམ་པོའི་ཁམས་རྣམས་མ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྐུ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པའི་ལུས་ཉམས་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ནི་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིས་ལྕགས་གསེར་དུ་སྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛག་མེད་དུ་བཅིངས་པས་ཐེམ་པོའི་ཁམས་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་དེ།"[1] ཞེས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་གནས་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཐེམ་པོའི་ཁམས་ཟད་དགོས་པར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་དངོས་གནས་ལ་འགྲུབ་པའི་མཚམས་གང་ནས་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཙུག་མའི་རླུང་ཡང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད་དམ་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་བྱེད་གསལ་ཁ་མི་སྣང་བས་བདག་ལྟ་བུས་ཁ་ཚོན་གཅོད་ག་ལ་ནུང་སྙེ། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་རེ་བའི་བསམ་པས་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རབ་དུས་འཁོར་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དང་། ཐ་མ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་མ་གཏོགས་འབྲིང་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༩༥༥བ༥

བའི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་དེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་ལས་ལོགས་སུ་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཟད་པར་མ་བྱས་པར་དེའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ནི་བླ་མེད་སྤྱིའི་ལུགས་སྲོལ་དང་༑ རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ནི་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་སྲོལ་ཡིན་ལ། འདིའི་ཚུལ་ནི། སྔར་བཞིན་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་ཐིག་ལེ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དགུ་མའི་ལམ་ནས་ཡར་མར་བརྩེགས་པ་ལས། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རིམ་པར་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དང་ལུས་ཀྱི་བེམ་པོའི་ཁམས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཟད་པར་བྱས་ཏེ། ལུས་སྟོང་གཟུགས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་སེམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་མེད་པར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བྱེ་བ་ཐེར་འབུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། །།

འདིར་སྨྲས་པ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རིན་ཆེན་རྟུལ་མང་བརྩེགས།། རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་བཞིའི་བང་རིམ་མངོན་པར་མཐོ།། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཉི་ཟླས་རབ་བརྒྱན་པའི།། ཐུབ་པའི་ལུགས་སྲོལ་ལྷུན་པོ་འདི་ཀོ་མཚར།། བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་མཚོ་ཆེན་བསྲུབས་པ་ལས།། སྟོན་མེད་གཏམ་སྙན་ཟླ་གསར་ཐོན་པ་འདི།། བློ་ལྡན་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མགྲིན་སྟོན་གྱིས།། རྣམ་དཔྱོད་རལ་པའི་རྩེ་མོར་བཀོད་པར་གྱིས།། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད།། བདག་ནི་བློ་སྔོངས་སྦྱངས་པས་རྣམ་པར་དབེན།། དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་འཁྲུལ་བཤད་གང་བགྱིས་པ།། ལྷ་དང་བླ་མའི་སྤྱན་སྔར་སྙིང་ནས་བཤགས།། འདིར་

འབད་ལེགས་བྱས་རབ་དཀར་གཽ་མུ་ཏྲེས།། འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་མུན་པ་ཀུན་འཇོམས་ཤིང་༔ སྲིད་ཞིའི་ཆ་གདུང་མ་ལུས་བསལ་བྱས་ཏེ།། སྐུ་གསུམ་ཀུནྡའི་ཚལ་རབ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག༔ བདག་ཀྱང་མ་འོངས་སྐྱེ་འཕྲེང་ཐམས་ཅད་དུ།། རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཅིང་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་བཟུང་།། མདོ་སྔགས་ལམ་བཟང་གཡོག་ཟུང་འདབ་བསྐྱོད་པས།། ཟུང་འཇུག་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཁལ་ཁ་ཁུ་རེ་ཆེན་མོའི་གྲྭ་རིགས་བློ་དང་མང་ཐོས་ནོར་གྱིས་ཕྱུག་པའི་དཀའ་བཅུ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བའི་དོན་དུ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་བླ་མ་དུ་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ནོད་པ། མང་ཐོས་རིག་པ་འཛིན་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལྷུན་སྒྲུབ་ཅེན་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག । །།

༄༅ ལྷ་རམས་པ་བློ་བཟང་ཚེ་བརྟན་གྱི་
མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

༄༅། །ལྷ་རམས་པ་བློ་བཟང་ཚེ་བརྟན་ནི་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དུས་སྨད་ཙམ་ལ་སོག་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་དུས་མཁས་མང་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་ཅིང་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། རྗེ་འདི་ཉིད་ནས་རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏཱ། རྭ་སྒྲེང་ཁྲི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་སོགས་རྩ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན་པར་མཛད། ཁོང་གི་གསུང་ལ་རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བློ་གསལ་པདྨ་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན་དང་། དྲིས་ལན་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན། ཁྲབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ལྕང་ལུང་ཨཪྻ་པཎྜི་ཏ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཤེལ་སྒོའི་ལྷུད་མོའི་འཕྲོ་འཕྲུད། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ཡིག་ཞུང་དུ་རྣམ་གསལ། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་སོགས་པོད་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་སོ།།

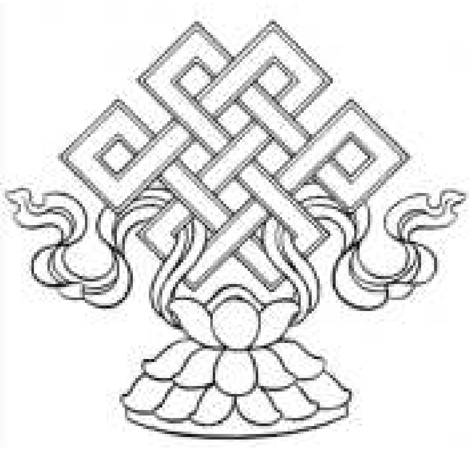

༄༅། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་བྷྱཿ སྐུ་གསུམ་ལྷུན་གྲུབ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་།། གསང་གསུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་ཟློས་གར་གྱིས།། བཤེས་གཉེན་ཚུལ་འཛིན་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ།། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྙིང་གི་པདྨོར་མཆོད།། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག །དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ལ།། ལམ་དང་ས་ཡི་རྣམ་གཞག་ཕྱེ་བའི་ཚུལ།། དམ་པའི་གསུང་བཞིན་བརྗེད་བྱང་ཙམ་ཞིག་བྲི།། སྐལ་མཉམ་དོན་གཉེར་བློ་གསལ་འགའ་ཡོད་ན།།། ཕྱོགས་ལྷུང་དོར་ནས་རྩེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན།། འདིར་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག །རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་དང་ཕུལ་དང་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་འགོད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

ཐེག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག །ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཐེག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་)ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་ཐོབ་བྱ་ཐར་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ལམ་བགྲོད་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཐེག་དམན་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་ཐོབ་བྱའི་

མཆོག་དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་བགྲོད་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཞེས་བྱ་ལ། ཐེག་དམན་ཡང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་མཆོག་དམན་དང་། ལམ་ལ་བསྒོམ་པ་ཡུན་རིང་ཐུང་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ཐེག་པ་གསུམ་མོ།།

གཉིས་པ་(ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་)ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།། དང་པོ་(ཐེག་ཆེན་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་)ནི། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ས་དང་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྔགས་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའོ།།"[1] ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་སོ།། དེ་ཡང་རྒྱུའི་ཐེག་པ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནི། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོངས་དག་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་དུ་མེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་༑ སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྣོད་མིན་ལ་གསང་ཞིང་སྦས་པས་འགྲུབ་པས་ན་གསང་བ་དང་། ཡིད་སྐྱོབ་པའི་དོན་གྱིས་སྔགས་དང་། བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་

[1] ལུང་འདི་མ་རྙེད།

ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོངས་དག་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་དུ་ཡོད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྲོད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག་ལས། "དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པར་བསྡུས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་བསྡུས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་བསྡུས་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྤྱིར་ཐེག་པ་སོ་སོར་འཇོག་པ་ནི། ལམ་གྱི་ལུས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་གང་གི་ཆེད་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། ཚུལ་དང་པོ་ལྟར། ལམ་གྱི་ལུས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་នོ།། དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཐེག་ཆེན་པ་དག་གི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྫོགས་བྱང་གི་གོ་འཕང་ཡང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་མཐོང་ནས། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་

---

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣ་ཨཱ་ཀར་ཤཱནྟི། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡༧༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་བསྡུས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུས་པ་རོ་གཅིག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཐེག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།" ཞེས་སོ།།

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ལས། གཟུགས་སྐུ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་མཛད་ཀྱི། ཆོས་སྐུས་དེ་ལྟར་མི་མཛད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་སྐུ་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ཆོས་སྐུ་དོན་དུ་མི་གཉེར་རམ་ཞེ་ན། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་གཟུགས་སྐུ་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྣོད་ལ་གུས་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྐུ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུ་བསྒྲུབ་པར་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀ་འདྲ་ཡང་། ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པར་ཆོས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བསྒོམས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བསྒོམ་པ་མེད་ལ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་ཆོས་སྐུར་མ་ཟད་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྐུ་སོགས་ཡོངས་དག་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཡོད་པས། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཉེར་ལེན་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་གྱི་ལུས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། དོན་འདི་ཉིད་རྡོ་རྗེ་གུར་ལས། "གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཐབས་ཡིན་ན།། དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར།། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་མེད་ཕྱིར།། ཐབས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན།། ལྟ་བ་རྣམས་ལས་ལོག་རྣམས་དང་།། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཚོལ་རྣམས་ཀྱི།། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར།། རྒྱལ་བ་རྣམས་

གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན།། དེ་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞེས།། བདེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ།།། སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡུན་རིང་མི་འགྱུར།། སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན།། མངལ་བདག་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན།། དེ་ཕྱིར་ཐབས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ།། ཐབས་ནི་སྟོན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། གདུལ་བྱ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན། གསང་འདུས་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པས་འཇུག་སྒོ་མི་འདྲ་བ་ལྟར་འབྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་བད་དཀར་དང་། ཙཎྜ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སོགས་རིགས་ལྔ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐབ་བྱ་དང་ལྟ་བ་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་ན། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལས་གྲངས་ཆེས་མང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སམྦུ་ཊ་ལས། "རྒོད་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་དང་།། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་དང་རྣམ་པ་བཞི།། སྲིན་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་བཞིར་གནས།།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྒོམ་པའི་ལྷ་མོ་ལ་བལྟས་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་ཤིང་། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། བལྟས་པར་མ་ཟད་རྒོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་ཤིང་། དེ་ལས་རགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་། དེར་མ་ཟད་བསྒོམ་པའི་རིག་མའི་ལག་པ་འཛིན་པའམ། ལུས་ལ་འཁྱུད་པ་ཙམ་གྱི་རེག་བྱ་ལ་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༣༡༩༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཐབས་ཡིན་ན།།། དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར།། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར།། ཐབས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན།། ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ལོག་རྣམས་དང་།། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀྱིས།། བདག་ཞེན་བསམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར།། སྟོང་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།། དེ་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞེས།། ཐབས་ནི་བདེ་བའི་སྦྱོར་བ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མྱུར་བར་འགྱུར།། སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན།།། གཙོ་བོ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན།། དེ་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་།། དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྒོད་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་ཉིད།། རྒྱུད་དུ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གནས།། འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་ཡང་།། ཐོས་ནས་སྲིན་བུ་གནས་པ་ཉིད།།" ཞེས་སོ།།

དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་ཤིང་། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། བསྒོམ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་མཚན་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་འབྱེད་ཚུལ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། དེ་བྱེད་པ་ན་ཁྲུས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་བྱ་རྒྱུད། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་ཙམ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་སྤྱོད་རྒྱུད། ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་ཅུང་ཟད་ལྟོས་ཤིང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་གོང་ན་གཞན་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དང་བཅས་བཞིར་འབྱེད་པར་གསུངས་སོ།། མདོར་ན་རྡོ་རྗེ་གུར་ལས། "དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད།། བྱ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྷག་ལའོ།། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་སེམས་ཅན་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དེ་ལྷག་ལའོ།།"[1] ཞེས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་དང་། འབྲིང་དང་། མཆོག་དང་། ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་བཞིའི་དབང་པོའི་རིམ་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་ཕྱེ་བའོ།།

གསུམ་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རིམ་པ་ལྔའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། རིམ་པ་སོ་སོའི་འཐོས་ཚད། དེ་དག་ལ་ལམ་དང་སའི་རྣམ་གཞག་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རིམ་པ་ལྔའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་)ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས།

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༩བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད།། བླ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྷག་ལ།། སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་གོང་མེད་དེ་ལྷག་ལ།།" ཞེས་སོ།།

“སྔགས་ལ་ངེས་རྟོགས་ལུས་ཀྱིས་ནི།། ངག་གི་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་པས།། བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་།། ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་བ་འོ།།”[1] ཞེས་དང་། སྔགས་ལ་ངེས་རྟོགས་ཞེས་པས་རྡོར་བཟླས་དང་། ལུས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་། ངག་གི་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་པས།། བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་པས། ངག་དབེན་གྱིས་སེམས་དབེན་ཚུལ་དང་། རབ་མཆོག་གིས་སེམས་དབེན་དང་། དངོས་གྲུབ་དང་ཞེས་པས་མ་དག་སྒྱུ་ལུས་བདག་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་ཞེས་པས་སྒྱུ་ལུས་དེ་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། མགུ་བའོ་ཞེས་པས། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། རིམ་ལྔ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་རིམ་པ་ལྔར་མཛད་དོ།། ཟླ་བས་སྒྲོན་གསལ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་དང་པོ་དང་། སེམས་དབེན་རིམ་པ་གཉིས་པར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞིར་མཛད་པ་རྣམས་རིམ་པའི་གྲངས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་། དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དེ། རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་མཛད་པ་ནི། ལུས་དབེན་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་བགྲངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྔར་མཛད་པ་ནི། ལུས་དབེན་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རིམ་པར་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། ཟླ་བས་བསྐྱེད་རིམ་བགྲངས་ནས་རིམ་པ་ལྔར་མཛད་པ་ནི་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་རིམ་པ་ལྔར་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་མཛད་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་བཞིར་མཛད་པ་ནི། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་སེམས་དབེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པར་བསྡུས་ནས་རིམ་པ་བཞིར་མཛད་དོ།། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བཤད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༥༤བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔགས་དམིགས་པ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་ནི།། ངག་དང་ཡིད་ལ་བསྐུལ་བྱས་པས།། བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་།། ཡིད་ནི་ཡང་དག་དགའ་མཛེས་པ།།” ཞེས་སོ།།

ཏེ༑ ལམ་འདིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ནི། ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སྣང་ཐ་མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཚོགས་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་དེའི་དངོས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྐུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ།། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གཉིས་སོ་སོར་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། སྐུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་སྒྲུབ་གཞི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་དེའི་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་འགྲུབ་དགོས་པས་སྔོན་དུ་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ནི་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པའི་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པའི་སྔོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རིམ་པ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་དགོས་སོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོར་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་ནུས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོད་ཐུབ་པ་མ་དག་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མཐུས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སོ།། གལ་ཏེ་དེའི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་འོད་གསལ་དེས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མི་བྱེད་ན། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་དག་མ་དག་གཉིས་འཛོག་པ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་དག་མ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་

དེ་ཡང་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེའི་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བར་དོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་དགོས་པས། སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་ལ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་འགྲུབ་པ་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ནས་རླུང་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པར་ཐིམ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་འགྲོལ་བ་ཡང་སྣ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་རྣམ་གསུམ་བསྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་ངག་དབེན་གྱིས་བྱེད་དགོས་པས༑ སེམས་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་ངག་དབེན་འགྲོ་དགོས་ལ། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ནི་རྩ་མདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲོལ་དཀའ་ཤོས་ཡིན་པས། དེའི་སྔོན་དུ་རྡོ་རྗེའི་མར་སྣ་སོགས་རྩ་འཁོར་གཞན་དུ་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱུང་ན། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཆེས་སླ་བར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་རྡོ་རྗེའི་མར་སྣར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་གསུངས་སོ༑། དེ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་དགོས་སོ།། དེ་འདྲའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྒོམ་པ་ལ་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གི་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འཇུག་སྨོན་དང་བཅས་པ་ངེས་པར་དགོས་པས། དབང་གི་སྔོན་དུ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་འགྲོ་དགོས་པས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་། རིམ་ལྔའི་གསལ་བྱེད་སོགས་ལ་གཞིར་བྱས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རིམ་པ་ལྔའི་འཇོས་ཚད་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་

འབྱོར་པས་རླུ་ཧྲིའི་མར་སྣར་ཐིག་ལེ་ཐྲ་མོ་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། རླུང་དབུ་
མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེས་
པ་ནས་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདེ་སྟོང་གིས་
རྒྱས་བཏབ་སྟེ། གང་ཤར་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བསླབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་
གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་བསྒོམ་པ་རྣམས་ནི་ལུས་དབེན་
རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ནོ།། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་རླུང་སྙིང་དབུས་ཀྱི་རླུ་ཧྲིར་ཐིམ་པའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་མི་ནུས་པས་
སྲོག་རྩོལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྙིང་ཁའི་རླུ་ཧྲིའི་ནང་དུ་སྔགས་ཐིག་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས༔ གནས་དེར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་
གསུམ་རིམ་བཞིན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ཏེ་རྩ་
བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ཐམས་ཅད་རླུ་ཧྲིར་ཐིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ངག་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་དུ་
འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། སེམས་དབེན་པ་དེས་རླུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རླུ་
ཧྲིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་རླུང་སེམས་ལས་བར་དོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་ལུས་
མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལྷ་སྐུ་དངོས་གནས་སུ་ལྡང་བའི་ཚེ་སེམས་དབེན་ནས་བདག་
བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པའམ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རིམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲའི་སྒྱུ་
ལུས་པ་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཅན་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་

ཞེས་ཐོབ་པ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་དག་པ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་མངོན་བྱང་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་དེའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དག་པའི་རྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ། རིམ་པ་ལྔ་པའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སླར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ། ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྐུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཚོགས་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་བོ།། དེ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ལམ་དེ་དག་གི་རྒྱུན་བསྐྱང་བ་ཙམ་ལས་ལམ་གསར་པ་གང་ལའང་བསླབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་སོ།། ལམ་རིམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བར་གསུངས་པས་དེས་ན་ལུས་དབེན་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དང་དོན་གཅིག །དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བ་ནས་སྨིག་རྒྱུའི་བར་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ༔ དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པས་འདིས་ཟུང་འཇུག་བསྡུས་སོ༔།། སེམས་དབེན་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་དང་ཆོས་མཆུངས་པས་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གི་མཚོན་ནུས་ཤིང་། མ་དག་སྒྱུ་ལུས་ནི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་ཆོས་མཆུངས་པས་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་མཚོན་ནུས་པས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་ལུང་མ་དྲངས་སོ།།

གསུམ་པ་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག

དང་༑ སའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་(ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་)ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་སམ་ལྔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ་སྐྱེའི་ལམ་དང་འཕགས་ལམ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ལ། དང་པོ་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དང་འདྲ་བས། འོ་ན་སྔགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་ལམ་གང་དུ་འཇོག་ཅེ་ན། གསལ་སྒྲོན་ལས། “ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་རྣ་ཀྲིར་བཙུད་པ་ཐིམ་པས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ནུས་པ་ནས་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཚུན་ཆད་སྦྱོར་ལམ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་མཐོང་ལམ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་དང་སྦྱར་རོ་”[1]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་འདིར་རིགས་ངེས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ལ་བློ་སྦྱངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་མ་ཐོབ་པའི་བར་ཚོགས་ལམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྔགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོགས་ལམ་ནི་དབང་རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་པ་ནས་འཇོག་དགོས་ཏེ་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྔགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་ན། དབང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་སྒོར་བཤད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་འཇུག་སྒོར་གང་ནས་བཤད་ཅེ་ན༑ ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མར། “ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱངས་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ན།།”[2] ཞེས་སོགས་ལ་དཔྱད་ན་ཤིན་ཏུ་འང་གསལ་ཞིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལས། “རྡོ་

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༩༧བ༡

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བུ་ལས་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༣ན༣

རྗེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་ངེས་པར་དབང་བསྐུར་འགྲོ་དགོས་པས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ་"[1]ཞེས་དང་། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། "རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་སྨིན་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་མཚན་ཉིད། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག །ཉོད་པ་སོ་སོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་ཡོད་ཏན།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐོག་མའི་སྒོ་འབྱེད་ཡིན་ན་རིགས་གནས་སྨོས་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་གནས་སྨོས་པ་ནི། ཐེག་པ་འདིར་ཞུགས་ནས་ལམ་གོང་མ་རྣམས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཚུར་སྡུད་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། དེར་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་སྡུད་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོར་གྱུར་པའི་རིགས་གནས་སྨོས་པས། སྦྱོར་ལམ་སོགས་ལམ་གོང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྡུད་ཀྱི། དེར་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྡུད་པའི་ཆེད་རིགས་གནས་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།། གལ་ཏེ་དབང་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་འཐོབ་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་ཀྱང་དབང་ཐོབ་པ་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་འཛུལ་པ་སྟེ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། "ལག་ན་རྡོ་རྗེས་སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཛ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༤༢ན༩

༢ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ང རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཟིན་བྲིས། ཞིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༢བ༤

ཞུགས་པར་བྱའི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པར་དེ་དག་ནི་མི་བྱ་སྟེ།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བཙོས་མ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་དེ་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་ཅི་རིགས་འགྲུབ་པ་སོགས་ཡོད་པ་ནི་མཐའ་མ་ཁེགས་པས་དེ་འདྲའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཆོས་ཅན༑ སྔགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཙོས་མ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཞིང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡོད་པ་ཡང་དེ་བས་ཀྱང་འགལ་ལོ།། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རླུང་དང་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས་རླུང་དྷཱུ་ཏིར་ཐིམ་པའི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་པ་ནས་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་ཐོབ་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ལུགས་འབྱུང་གི་ཉེར་ཐོབ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་དབེན་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་ལམ་མོ།། དེས་ན་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་ཆེན་སྦྱོར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་མང་དུ་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ད ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༩༤བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལག་ན་རྡོ་རྗེས་སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱའི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།

ལམ་དང་། རྫོགས་རིམ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རླུང་རླུ་ཧྲིར་བཙུད་པ་ཐིམ་པས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ནས་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོས་པར་གསུངས་པས་སོ་སྙམ་དོགས་ན་བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ། དེར་མ་ཟད་རླུང་དབུ་མར་སྤྱད་སླ་བའི་གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འོག་སྒྲོའི་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་བདེ་ཆེན་འཛིན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་རྫོགས་རིམ་པར་བྱེད་དམ་སྙམ་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་རྫོགས་པ་རྫོགས་རིམ་དུ་འཕོས་པ་མཐའ་གཅོད་དུ་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་རང་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པར་བྱས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པའི་ལུགས་སུ་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཡིན་ཞེས་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་མཐུན་པར་གླེང་ངོ་༑༑ རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་མཐོང་ལམ་དུ་འཇོག་གོ །འོན་ཀྱང་འོད་གསལ་ནས་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་མཐོང་ལམ་དུ་འཇོག་ཅེས་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ན། སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་དགོས་པས། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངང་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕོ་དགོས་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མེད་ཐེར་དགོས་སོ།། གལ་ཏེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་མཐོང་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་ལ་བྱེད་ན་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉེར་ཐོབ་དེ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲའི་ཉེར་ཐོབ་དེ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་དངོས་སུ་དྲངས་ཤིང་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྐྱན་པོ་ཕྱུང་ནས་སྒོ

འཕར་བཅད་པ་དང་འདྲ་བར་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཇོག་གི །གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་དང་ཟག་མེད་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔའི་གསལ་བྱེད་ལས། "དེ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་དེ་དང་སྦྱར་ན་འོད་གསལ་དེ་ཡུན་ཐུང་ཐུང་ཁྱེམས་པ་གཅིག་ལས་མི་འོང་བ་མ་ཡིན་པས། དེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པར་བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ་"[1]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་བཟུང་སྟེ། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྔ་ལོགས་སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བར་སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་དང་སྦྱར་ཞིང་། འོད་གསལ་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་མི་སློབ་ལམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་མོ།།

གཉིས་པ་སའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དོན་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(དོན་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་)ལ་རྒྱུད་སྡེ་ནས་སའི་གྲངས་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་སྤོང་བ་དང་། དོན་ཐུབ་སྦྱོར་ཚུལ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(རྒྱུད་སྡེ་ནས་སའི་གྲངས་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་སྤོང་བ་)ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་ལ་དབང་བསྐུར་རེ་རེ། ས་རེ་རེར་ཞེས་སའི་གྲངས་བཅུ་བཞི་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གང་བསྟན་པ།། སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།"[2] ཞེས་ས་བཅུ་གསུམ་དང་། མངོན་བརྗོད་བླ་མ་ལས། རབ་དགའ་སོགས་བཅུའི་སྟེང་དུ། "དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།།"[3]

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༧ན༣

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༨༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་གང་བརྟེན་པ།། སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།།" ཞེས་སོ།།

“རྡོ་རྗེའི་ས་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པ།།”[1] ཞེས་སའི་གྲངས་བཅུ་གསུམ་དང་། བརྟག་གཉིས་དང་། སམྦུ་ཊ་ལས། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ནས་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་བར་བཅུའི་སྟེང་དུ་འཐུང་སྤྱོད་དང་ཉེ་བའི་འཐུང་སྤྱོད་གཉིས་བསྣན་པའི་བཅུ་གཉིས་ལས་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཡེ་ཐིག་གི་རྒྱུད་ལས། སའི་གྲངས་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་རྣམས་གྲངས་མི་མཐུན་ཞིང་༔ ཕར་ཕྱིན་ལས་སའི་གྲངས་མང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི། འདིར་མ་སྤྲོས་ལ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རང་ལུགས་སྙིང་པོ་དྲིལ་བ་ནི། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “སྔགས་ནས་སའི་གྲངས་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་གསུམ་དང་༔ བཅུ་བཞིར་གསུངས་ལ། མིང་འདོགས་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། བདུད་རྩི་འོད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། ཀྱཻ་རྡོར་དང་སམ་བྷུ་ཊ་ལ་སོགས་པར་གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པ་དང་། རབ་དགའ་སོགས་བཅུར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་མིང་འདོགས་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་ཀུན་ཏུ་འོད་གཉིས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པར་མན་སྔེ་སོགས་ལས་བཤད་དེ། སྔ་མའི་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱི་མ་དང་འདྲའམ་སྙམ་མོ།། བཅུ་གསུམ་གྱི་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ནི་ཨ་བྷྱ་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་འཕགས་པའི་སར་སྣང་བས་དེ་ལ་མོས་སྤྱོད་བསྣན་ན་རྡོ་རྗེའི་ས་ནི་བཅུ་བཞི་པའོ།། དེས་ན་སའི་གྲངས་ཕར་ཕྱིན་ལས་མང་ཡང་། བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ལས་གོང་མའི་ས་འདོད་པ་མིན་ནོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་ཏུ་འོད་དང་བདུད་རྩི་འོད་སོགས་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་མིང་འདོགས་མི་མཐུན་ཡང་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུའི་སྟེང་དུ་མོས་སྤྱོད་དང་ཀུན་ཏུ་འོད་གཉིས་བསྣན་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ལ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ས་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།” ཞེས་སོ།།

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༥བ༡

བྱེད་པ་འདྲ་བ་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། ས་བཅུ་གསུམ་གྱི་གྲངས་གསུངས་ཀྱང་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་མིང་མ་གསུངས་ཤིང་། མདོན་བརྗོད་ནས་རབ་དགའ་སོགས་བཅུའི་སྟེང་དུ། "དཔེ་མེད་ས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།།"[1] "རྡོ་རྗེའི་ས་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།"[2] ཞེས་སའི་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བའི་ཐ་མ་གསུམ་ནི། ཨ་ནུས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་པ་ལ། ས་བཅུ་པ་ཙམ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ས་བཅུ་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ཙམ༔ ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་དཔེ་མེད། བར་ཆད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ལྡན། ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ས་སྟེ་རབ་དགའ་ནས་བགྲངས་པའི་བཅུ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་ས་ནི་མོས་སྤྱོད་ནས་བགྲངས་པའི་བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན་པས། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡང་འདི་ལ་བྱེད་པར་མངོན་ནོ།། དེས་ན་དཔེ་མེད་ནི་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་ནི་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྨད་ལ་འཇོག་པས། ས་བཅུ་པར་བསྡུས་ཤིང་རྡོ་རྗེའི་ས་ནི་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་དོན་གཅིག །ཀུན་ཏུ་འོད་ས་བཅུ་བཞི་པར་འཇོག་པ་ནི། མདོན་བརྗོད་ནས་གསུངས་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མོས་སྤྱོད་བསྣན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་པས། ཕར་ཕྱིན་ལས་སའི་གྲངས་མང་བར་མི་འགྱུར་རོ།། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། དབང་བསྐུར་བཅུ་བཞི་དང་སའི་གྲངས་སྦྱར་ནས་ས་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཡང་། མདོན་བརྗོད་ནས་གསུངས་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་ལ་མོས་སྤྱོད་བསྣན་པའི་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་ལས། "བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་དང་སའི་གྲངས་སྦྱར་ནས

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མདོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གཟུགས་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མདོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་ས་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།" ཞེས་སོ།།

དབང་བསྐུར་རེ་རེ་ས་རེའོ་ཞེས་ས་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་མདོར་བརྗོད་ནས་གསུངས་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་ལ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བསྣན་པའོ་”[1]ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡེ་ཐེག་གི་རྒྱུད་ལས་ས་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་ནི། རབ་དགའ་དང་པོར་བྱས་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། དེ་ལ་ལྷོག་ཆའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྐུའི་ས། སྤྲུལ་སྐུའི་ས། ལོངས་སྐུའི་ས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སའམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱེ་བ་རྣམས་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བཅོ་ལྔ་དེ་ལ་མོས་སྤྱོད་བསྣན་པས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་ལས་བཤད་དོ།། གལ་ཏེ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་བརྟག་པ་དང་པོ་ལས། “མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད།། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས།། ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་གང་ཐོབ་པ།། གང་གིས་དམ་པའི་བདེ་བས་ཐོབ།། སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད།།”[2] ཅེས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོ་སོར་བཤད་པས། ཀུན་ཏུ་འོད་ལས་གོང་མའི་ས་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ན་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། “ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི།། གང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ།། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས།། བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ་སོར་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་སོ་སོར་བཤད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མན་སྙེ་ལས་ཀྱང་། “སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གོ །”[4]ཞེས་དང་། “རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་ནི་ས་བཅུ་གཅིག་གི་

[1] མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད། ལེའུ་བདུན་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༠༣བ༡

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ ཧེ་བཛྲ། བརྟག་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༥

[3] སྡེ་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤བ༥

[4] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༤༥(ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

དབང་ཕྱུག་ཉིད་དོ།།"[1] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་དོན་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དངོས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་དང་སྦྱར་ཏེ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཐ་མལ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ནུས་ཤིང་། སྣོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྷར་ཤར་བའི་ཡོངས་དག་ཐོབ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པར་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ས་བདུན་པ་དང་སྦྱར་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་འདིས་འདིའོ་ཞེས་མི་སྦྱོར་བར་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ།། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་ས་དགུ་པར་འཇོག་སྟེ། ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཅི་རིགས་ཐོབ་པ་དང་། ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་དག་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི། ས་དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་ངག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་ས་བཅུ་པར་འཇོག་སྟེ། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རླུང་སེམས་ཡོངས་སྐུའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི། ས་བཅུ་པར་ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་དམན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་པ་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཡང་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱར་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་ནི། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡང་ས་བཅུ་པར་འཇོག་སྟེ། ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དོད་ཐུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མཐུས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ནི། ས་བཅུ་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་

1 སྟེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༩༥བ༢

པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡང་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱར་ཏེ། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་ལམ་གྱི་རིགས་གསར་པ་ལ་བསླབ་རྒྱུ་མེད་པ་ནི། ས་བཅུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་རིགས་གསར་པ་ལ་བསླབ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ས་དང་དོན་གཅིག་པས་གང་གིས་ཀྱང་དོད་ཐུབ་སྦྱར་དུ་མེད་དོ།། དེས་ན་སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི། ས་བཅུ་པའི་སྟོད་དང་སྦྱར་ལ། དེ་ཡང་ཨ་ཟུར་ས་བཅུ་པ་ལ་གསུམ་ཕྱེ་བའི་ས་བཅུ་པ་ཙམ་དང་། བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དཔེ་མེད་ཀྱི་ས་གཉིས་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཞིང་། འོད་ཟུང་གཉིས་ནི་ས་བཅུ་པའི་སྨད་ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་ས་དང་སྦྱར་དགོས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་ལ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྟན་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་ནུས་སོ།། དེ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་ལས། "རྒྱུད་གཉིས་ལས་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ཡང་། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ལ་བསྐོས་ནས་ཡིན་ལ། དེས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་མཚོན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ནས་འོད་ཟུང་གི་བར་ས་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ནི། ས་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སམ། དོད་ཐུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དོད་ཐུབ་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན། ས་དེ་དངོས་མིན་ཡང་དེའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། གོང་དུ་ཆོས་མཐུན་རེ་བཤད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་དངོས་ཐོབ་པར་འཛོག་པ་སོགས་ནི། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ལན་དུ་མར་བཀག་པས། དོད་ཐུབ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་ལས། "ཐེག་པ་འདིའི་ལམ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་ས་དེའི་བར་དུ་བགྲོད་པའི་དོད་ཐུབ་པས། དེ་རྣམས་ཐོབ་པས་ས་བཅུའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་ཀྱི་ལམ་ཕན་ཚུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མཚུངས་པར་ཐོབ་པ་མི་དགོས་སོ།།"[2] ཞེས་དང་། རིམ་

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༦ན༥

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༦བ༩

ལྡེའི་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། “བསྐྱེད་རིམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་སྦྱར་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ས་བརྒྱད་པ་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ། དེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ‘ས་བརྒྱད་པ་’[1]ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ལམ་དོད་ཐུབ་རྩེ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོད་ཐུབ་ཀྱི་དོན་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གོང་གི་ཚོས་མཐུན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་གདན་ལྟ་བུ་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ། རིང་ལམ་ཉིན་ལམ་སུམ་ཅུ་པ་གཅིག་དང་། ཉེ་ལམ་ཉིན་ལམ་གསུམ་པ་གཅིག་སྟེ་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉེ་ལམ་ནས་ཉིན་གཅིག་གི་བར་དུ་ཕྱིན་པ་དེ། རིང་ལམ་ནས་ཉིན་ལམ་བཅུའི་བར་དུ་ཕྱིན་པའི་གོ་ཆོད་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉིན་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཅུར་ཕྱིན་པ་གཉིས་ལ་ལམ་རྒྱང་རིང་ཐུང་དང་འགྲོ་ཡུན་རིང་ཐུང་སོགས་ཁྱད་ཆེ་ཡང་ཡུལ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་སུམ་ཆ་བགྲོད་པར་མཚུངས་པས་ན་ཕན་ཚུན་དོད་ཐུབ་པར་འཛོག་ནུས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྒྱུད་གཞན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དངོས་)ནི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་སོ་སྐྱེད་ཀྱི་ས་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཤར་བའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་དང་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པོ།། འདི་ས་དང་པོར་འཛོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་

༡ གཞུང་དུ་“འཚང་རྒྱ་བ་”ཞེས་གསལ།

༢ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༧བ༢

དེ་ནས་སློག་རྒྱུའི་བར་འཆར་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཤར་བའི་མཐར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཚོགས་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནས། ས་གཉིས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པར་འཇོག་གོ །རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྟེང་ནས་སླར་ཡང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོག་མ་འདི་ནས་ཡིན་པས༏ གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པས་ན་མཐོང་ལམ། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་མཐོང་ཟིན་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནམ་སྙམ། ཡང་ན་སྤྲངས་པ་ཟུང་འཇུག་ནས་སྒོམ་ལམ་འཇོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོས་པར་འཇོག་དགོས་སོ།། གལ་ཏེ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་གསུངས་ན། ལུགས་འདིར་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ལས་བཤད་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གཞན་འཇོག་གམ་མི་འཇོག །མི་འཇོག་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ཟེར་བ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སྒྲིབ་གཉིས་གང་ཡིན༏ མིན་ན་དེ་སྔགས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཕར་ཕྱིན་ནས་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་རང་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གཏོགས་སོ།། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་ལས། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ལ་བདེན་འཛིན་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཐ་མལ་རང་ག་བར་ཞེན་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་

གསུངས་པས། དང་པོ་ནི། ཕར་ཕྱིན་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་རྩ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། གཉིས་པ་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་ནི་ལམ་འདིའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ་འོན་ཀྱང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་མིན་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་གང་ཡིན་གསལ་ཁ་གསུངས་པ་མ་མཐོང་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞུ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་བདག་གི་བླ་མ་རྣ་སྒྲེང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤོང་ནུས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མ་ཟད། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པར་གསལ་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཆོག་གམ་སྙམ་མོ།། དེ་སྒྲིབ་པར་འདོད་ཕྱིན་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་འོས་མེད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤངས་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་དགོས་སོ།། འོ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་འཇོག་ཚུལ་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཕར་ཕྱིན་ནས་འཇུག་ཤེས་ལ་རང་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཞེད་ལ། འོན་ཀྱང་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དུ་མ་ཟད་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས། ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་དགོས་སོ།། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་སྒོམ་ལམ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་ཡོད་ལ། སློབ་དཔོན་ཤེར་བཟང་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་སྤོང་ཐེབ་མང་པོ་མི་བྱེད་པར་སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་གསུངས་ཀྱང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་

སྐོར་དགུ་ཕྱེ་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་ན་ས་གཉིས་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་ནས། ས་བཅུ་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། གསལ་སྒྲོན་ལས། "གྲངས་ངེས་འདི་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྦྱོར་ན་རིམ་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་སྔར་ལྟར་བྱ། བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ་དང་། ཀུ་ཀུ་རི་བའི་མཧཱ་མཱ་ཡཱའི་མན་ངག་ལྟ་བུ་སྙིང་ཁར་སྨྱུད་རིམ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དེར་གཞོལ་ཚུལ་རྟོགས་པར་སླ་ལ། དེ་མེད་པར་ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡང་མཐར་སྙིང་ཁར་སྨྱུད་པ་ལ་གཞོལ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལུས་དབེན་གཞན་དུ་ཐ་སྙད་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་ན་འདྲ་བ་དང་། དོན་མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདིར་བཤད་པ་སྙིང་ཁར་སྨྱུད་སླ་བའི་གོ་རིམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་པ་སྦྱར་རོ།། ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནི་ཀུན་ལ་འདྲའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་མཆོག་སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་པོ་འདིར་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་གཞན་ལའང་རིམ་པ་ཐ་མ་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་འོད་ཟུང་གསུམ་ནི། རིམ་པ་ལྔའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་། འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་སྙིང་ཁར་རྡོར་བཟླས་བསྒོམ་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ནི། འདིའི་སྲོག་རྩོལ་དུ་བསྡུས་པར་མ་ཟད། བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ་སོགས་རྡོར་བཟླས་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སྙིང་ཁར་སྨྱུད་རིམ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། སྙིང་ཁར་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ངག་དབེན་ནས་སྲོག

---

[1] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༨ན༢

རྩོལ་དུ་གཞོལ་ཚུལ་ཤེས་སླ་བ་དང་། སྙིང་ཁའི་སྦྱུད་རིམ་སོགས་མ་བཤད་པར་ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་ཡང་མཐར་སྙིང་ཁར་རླུང་སྦྱུད་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ལུས་དབེན་དང་རྡོར་བཟླས་སུ་བསྡུས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། ལུས་དབེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུད་གཞན་ལ་མེད་ཅིང་། རྡོར་བཟླས་སོགས་ཀྱིས་སྙིང་ཁར་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་བཤད་ཡོད་ན་ལུས་དབེན་གྱི་དོན་ཚང་ཞིང་། དེ་འདྲ་ཡང་མེད་ན་འདིར་ལུས་དབེན་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདུས་པ་འདིར་ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་ལུས་དབེན་བཤད་པ་སྙིང་ཁར་རླུང་སྦྱུད་སླ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། རྒྱུད་དང་གདུལ་བྱ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྙིང་ཁར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་གནས་གཞན་དུ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་མིན་པས་མི་འགལ་ཞེས་པའོ།། དེས་ན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རིམ་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་ཅིང་། སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་སྔོན་དུ་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་འབྱུང་བ་ལ་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པ་འགྲོལ་བའི་ཐབས་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པས། གཞན་ནས་གསུངས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རིམ་པ་ལྔ་པོ་དེར་བསྡུས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ།། བསྐྱེད་རིམ་ཡང་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འདྲ་བ་མི་དགོས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་ཚང་ན་འདྲའོ།། དབང་དང་ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱངས་ནི་སྨོས་མི་དགོས་སོ།། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་བཤད་ཚུལ་ཆེས་མི་འདྲ་ཞིང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་འདིར་མི་བསྡུ་བ་མིན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འདུ་བའི་ཚུལ་ནི་བྲི་བར་མི་ནུས་སོ།། སྒྲོན་གསལ་ལས། “འདི་ནི་སྒྲུབ་

པའི་ཡན་ལག་མཆོག །'རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྡུས་པའོ།།"[1] ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པོ་འདིར་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཙམ་ལ་མི་བྱ་ཡི། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་པར་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་པས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་ནས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་བར་གྱི་ལམ་དུ་བསྡུས་ཀྱི། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དོན་ཐུབ་པས་ལམ་རྒྱུད་དེར་མེད་པ་ནི༑ རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་བགྲོད་པའི་མཐར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྟན་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་ནུས་སོ།། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་ལ་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་ཅིང་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཙམ་གསུངས་ལ། དེས་ན་དབང་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ནས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཚོགས་ལམ་དང་། དེ་འདྲའི་སྒོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་སྦྱོར་ལམ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མཐོང་ཟིན་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གཉིས་ལ་ལམ་གྱི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ན༑ ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ཞེ་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་སྐུ་སོགས་ཡོངས་དག་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དངོས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་

[1] སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༣༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'འདི་ནི་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་མཆོག །'ཅེས་སོ།།

ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྐུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་སྦྲུབ་ཚུལ་རྒྱུད་དེར་མ་བཤད་པས། དེའི་ཕྱིར་རང་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་རྫོགས་པའི་མཐར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྒྲོན་པ་འདེབས་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་རང་ལམ་གྱིས་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་བསྒྲུན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་ལམ་བགྲོད་པ་རྫོགས་པའི་མཐར་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བའི་ཚེ་སྟོང་པ་དང་པོ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཤར་ནས་སྟོང་པ་བཞི་པའི་ཚེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལས་ལྡང་བ་ན་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་སྤྱངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ། སླར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཚོགས་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་མཚན་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་མངོན་བྱང་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤྱངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེའི་རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་གྱུར་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཀྱེ་མ། མདུན་ན་འདུག་པའི་རི་བོ་མི་མཐོང་ཞིང་།། ཤ་ཟའི་བུམ་པ་མཐོང་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར།། ཐུན་མོང་སྐབས་འགྲོ་ཙམ་ལའང་མ་སྦྱངས་ཤིང་།། ས་ལམ་མཐོན་པོའི་རྣམ་གཞག་བགྱིས་འདི་ཞན།། འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཆོས་མིན་བྱ་བས་བྲེལ།། གལ་ཆུང་ཆོས་ལ་བྱེད་པའི་དུས་འདིར་ནི།། སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་གཤེགས་ཤུལ་ལས་བརྩམས་པའི།། ཆོས་སྐད་སྨྲ་བའང་སྐལ་བ་ཅེས་མི་བཟང་།། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚུལ་འདི་ཟབ་ཅིང་ཕྲ།། བདག་འདྲ་བྱིས་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་དེ་ཕྱིར།། འདི་ལ་འགལ་འཁྲུལ་ནོངས་ཚོགས་ཅི་མཆིས་པ།།

བླ་མ་ལྷ་སྲུང་བཅས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ།། འདིར་འབད་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་ཚོགས།།། ཀུནྡ་ལྟར་དཀར་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས།། རིང་ནས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ་རྒན་རྣམས།། ས་ལམ་བགྲོད་པར་མྱུར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར།། ལམ་བཟང་དེ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་།། དེང་དུས་འདི་ན་བློ་བཟང་རིང་ལུགས་མཆོག །ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུས་ཀྱང་བསྐུལ་ཞིང་། གཙོ་ཆེར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་བྲལ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་བསྟན་འགྲོའི་རྩ་ལག་ཆེན་པོ་ཨཱཙྰ་པཎྜི་ཏ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བགྱིས་ན་བློ་གསར་པ་འགའ་རེ་ལ་ཕན་སྲིད་པས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུང་གི་གནང་བ་སྩལ་བ་སྤྱི་བོར་མནོས་ཏེ། ལྷ་ལྡན་སློན་རམས་པ་བློ་བཟང་ཚེ་བརྟན་གྱིས་བྲིས་པའོ།། །།

༄ རིགས་གྲྭ་རིགས་པའི་རལ་གྲིའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

༄༅།། འདི་བའི་མཚན་དངོས་ལ་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་ཟེར་ཞིང་། མདོ་སྨད་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གསོ་རིག་གཞན་ཕན་གླིང་གི་གདན་རབས་གཉིས་པ་ཡིན། སྔོན་གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ཏལ་ཏ་ཨོས་ཡོད་ནས་ཁྲིད་འོངས་པའི་མི་སྡེའི་ནང་ཚན་ཐོར་གོད་ཅེས་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་གླང་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༩༥ ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡིག་རིགས་དུ་མ་དང་༑ སུམ་རྟགས། ཐུགས་བསྐུལ་ཐབས་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེར་མ་དགོས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་བྱུང་། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བཀའ་པོཏ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་དབྱིངས་ཕྱིན་པ་མཛད་པས་རིགས་སྨྲ་འབུམ་སྡེའི་ཁྲིད་དུ་སྨྲ་བའི་ལྷུགས་ཡངས་རྐྱོང་བའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དབུང་དུ་སྒྲ་དང་། སྙན་ངག རྩིས་དང་སྡེབ་སྦྱོར་སོགས་རིག་གནས་དུ་མ་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་མང་བྱེ་བའི་དབུས་ན་མགྲིན་པ་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པ་མེད་པར་ལྷ་རིག་སྨྲ་བའི་སྤོབས་པ་མངོན་པར་མཐོ། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་རྗེ་བཙལ་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་ཅིང་། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་སོགས་མདོ་སྨད་ཀྱི་རིགས་སྨྲའི་འདུས་སྡེ་ཕལ་ཆེ་བར་བཀའ་པོཏ་ལྔའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་དེ་ལུང་རིགས་སྒྲོན་མེའི་སྣང་བ་སྤྲོ་བར་མཛད། རྒྱུད་སྡེ་གྲྭ་ཚང་དུ་ལོ་བཅུ་ གསུམ་གྱི་རིང་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་པས་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་ངེས་ཤེས་རྙེད༑ གསུང་རྩོམ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་གང་བློ་མའི་འགྲེལ་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། དཔལ་ལྡན་

ཡོན་ཚོགས་མའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་སྣང་བ་སོགས་ལྷ་དང་བླ་མའི་བསྟོད་ཚོགས་དུ་མའི་འགྲེལ་བ། གསང་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བསྡུས་དོན་མདོར་བསྡུས་སྔོན་འགྲོ་བཤད་ཐབས་དང་བཅས་པ་རྣོ་རྫེའི་ལམ་སྒྲོན། པོ་ཏི་ལྔའི་བཤད་ཐབས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསྡུས་དོན་ཅན་དན་འཕྲི་ཤིང་། དུས་འཁོར་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཐབས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསྡུས་དོན༔ རིག་གནས་ལྔའི་བཤད་ཐབས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསྡུས་དོན་སྙང་རྩེའི་འབྱུང་གནས། ཀུན་གཞིའི་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ལྡེ་མིག ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསང་རྣམ་དད་པའི་འཕྲི་ཤིང་། དྲི་མེད་གྲགས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ཛ་ཏིའི་འཕྲི་ཤིང་། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་བླ་མའི་བསྟོད་ཚོགས་སོགས་མཁས་པ་དགྱེས་པའི་སྐྱན་ངག་མང་དུ་སྤེལ༔ ཕྱིས་སུ་འབོ་རའི་སྔོན་པོ་ཐང་གི་ཁྲིར་ཡང་བྱོན། རྗེ་འདི་བའི་རྣམ་ཐར་རེབ་ཆ་བཀའ་འགྱུར་བས་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས། འདས་ལོ་ཞིབ་པར་མ་ངེས།

༄༅། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག
དྲིས་ལན་སྙིང་གི་མུན་སེལ་
བཞུགས་སོ།།

༄༅། །དཔལ་ལྡན་སྲིད་ན་རྙེད་པར་དཀོན་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་མཆོག་འགྲོ་ལ་མཆོན་པའི་སླད།། བདེ་གསང་འཇིགས་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཟླ་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱི།། རྣམ་རོལ་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་གུས་བཏུད་དེ།། གང་དེའི་མདུན་ས་མཛེས་བྱེད་མཁྱེན་པའི་སྤྲིན་ཡངས་དེ་ཡི་དྲིས་ལན་མདོར་བསྡུས་བྲི།། དེ་ལ་འདིར་སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྲིད་ཞིའི་བླ་ན་མཐོ་བ་རིའི་དབང་པོར་ལྷུན་ཆགས་པར་བཞུགས་པའི་དྲུང་ན་གསེར་གྱི་རི་བོ་ལྟར་ལུགས་བཟུང་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་པར་མཛེས་པ་གང་དེའི་དྲི་བ་འགའ་ཟུང་ཕེབས་པའི་ལན་ཙུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བཤད་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་ནས་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདུས་པ་ལུགས་གཉིས་ལས་འཕགས་ལུགས་གཙོ་ཆེ་བས། འདིར་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དོ།། དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། དང་པོ་ནས་

སྔགས་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གདུལ་བྱའི་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ། རིགས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ཡང་ལམ་ལྔ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན་གོ་བདེ་བས། དེ་ཡང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། "འཇམ་དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ༑ འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བལྟར་མི་གཞུག་གོ། དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།།"[1] ཞེས་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྔོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། "སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།།"[2] ཅེས་གསུངས་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་བཅས་ཆེར་འདྲ་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རབ་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག །འབྲིང་སྐྱེ་བ་བདུན། མ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཆད་ལ་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ།། སྙམ་པའི་སྨོན་སེམས་དང་དེའི་ཆེད་དུ་དབང་ཐོབ་སྟེ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བའི་སྒོ་ནས་

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ད ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༩༤བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འཇམ་དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱའི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ལྟར་མི་གཞུག་གོ །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢བ༥

ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་རིམ་པ་གཉིས། དེ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།། སྔམ་པའི་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་མེད་མི་རུང་པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཙོས་མིན་གྱི་སྦྱོང་བ་ནམ་འཐོན་པ་ན་སྔགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་ནི་ལུགས་འདིའི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས། "ཟླ་མེད་ལམ་འབྲེལ་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས།། བཙོས་མིན་སྐྱེད་པ་ཚུན་ཆད་ཚོགས་ཀྱི་ལམ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ལ། ཟླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ།། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། "ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་རླུ་ཏྲིར་བཙུད་པ་ཐིམ་པས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་འཛིན་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་།"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལའང་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་ཟླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་མ་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བའི་སྒོ་ནས་ཐུན་བཞིར་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་ལམ་ཁྱེར་ཞིང་སྐྱབས་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་ཅིང་༑ དེ་ལ་རྩོལ་མེད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཐོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ༑ དེ་ལྟར་མགོ་སྐད་ཅིག་དཀྱིང་བསྐྱེད་ནས་མཇུག་ཉེར་བསྡུའི་བར་གྱི་དམིགས་རྣམ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བརྟེན་པ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱན་དཀར་ནག་གི་ཆ་ཚུན་ཆད་ལ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་དང་ལག་པས་རེག་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དཀྲུས་ཐོག་

ཅིག་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་ཁྲ་ཧྲོ་མ་ལི་འཆར་ནུས་པའི་གསལ་སྣང་དང་བསྒོམ་བྱ་དེ་དང་དེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དངོས་ཡིན་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཆར་ལ་སྟོབས་མཚུངས་སུ་རྩོལ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་སྐྱེས་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་རང་གི་ངང་གིས་འགོག་ནུས་པ་ན་གང་ཟག་དེས་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ཐོབ་པ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་དོད་ཐུབ་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། "དེས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྣང་བས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་འགོག་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་ན་དེས་དགོས་པ་འགྲུབ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ལྷར་མ་སོང་ཡང་ལྷའི་བཅོས་མིན་གྱི་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ནའང་དེས་དགོས་པ་འགྲུབ་བོ།།"[1] ཞེས་སོ།། འདི་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་གྱི་གནད་ཚང་བར་མཐར་ཆགས་སུ་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་བཅོས་མིན་གྱིས་འཆར་ཡང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འཆར་མི་ནུས་པ་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་། གཙོ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྷ་བུ་རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་འཆར་ནུས་ན་ཡང་། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ཏུ་ས་སྙིང་། སྣ་བར་ཕྱག་རྡོར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱན་དཀར་ནག་གི་ཆ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་འཆར་མི་ནུས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནམ་འདོད་ན་འཆར་ནུས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ་གསུམ་བཤད་དོ།། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་གང་ཡིན་ཡང་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དྲུག་ཆའམ་ཆུ་ཚོད་བཅུ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ནུས་པ་ན། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཚད་དང་༑ ཟླ་དང་ལོ་བ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ནུས་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་ཤེས་བྱེད་མང་དོགས་ནས་མ་སྤྲོས་པས་རྒྱས་པར་སྔགས་

---

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༧༧བ༦

རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་སྤྱིར་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་ལ་བྱིང་རྒོད་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ་སྣེ་ང་འོག་གི་སྣ་རྩེར་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་ཚུལ་གཅིག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ལྷ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་རང་ལྷར་གསལ་བའི་སྙིང་གའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ཕྲ་མོ་སྤྲོས་ཏེ། གདོང་གི་སྣ་རྩེར་ཟླ་གདན་སྲན་མ་ཕྱེད་བཤག་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ་བརྟན་པ་ན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞྭག་མཚན་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གདོང་ཁེབས་དང་། དེ་ནས་མདུན་ཁེབས་ཙམ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཇེ་མང་དུ་བཏང་ནས་མཐར་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་སྤྲོ་ཞིང་། ཕར་སྤྲོ་རིམ་ནས་ཚུར་བསྡུ་བའི་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བསྒོམ་པ་གཅིག་དང་། ཡང་རང་གཙོ་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་གསང་གནས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་སྦྲུར་བ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་བསྒོམས་ནས་སེམས་བརྟན་པ་ན། ཐིག་ལེ་དེ་ཆེར་མ་སོང་བར། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྒོམས་ཏེ་བརྟན་པ་ན། ཐིག་ལེའི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཡང་ཁམས་དཀར་དམར་སྦྲུར་བའི་དབུས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་པ་ལ་བཙོས་མིན་གྱི་སྦྱོང་བ་ནམ་འཐོན་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལས། "རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ།།"[1] ཞེས་སོགས་ལ། ཚུལ་བཞིར་བཤད་པའི་སྤྱི་དོན་དུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གསུངས་སོ།། གོང་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་པའི་ཚེ་ཕྲ་མོའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བསྡུ་མང་དུ་བྱེད་པའི་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོབས་ཆེན་དྲངས་ཏེ་ཟླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཡང་ཐོབ་པར་བཤད་ལ། གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཟླ

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༨ན༢

གབ་མེད་པའི་གནས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒོམ་པས་ཚུ་ཐུབ་པ་དང་། ཚུ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་ནས་དེའི་ནང་དུ་མི་བྱིང་བར་འགྲོ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐས་བཙུགས་ནས་དེ་ལ་འཛེགས་ཏེ་འགྲོ་ནུས་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་༑ བླ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་ཕན་ཚུན་ཆ་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའི་སྐབས་སུ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་སོང་བ་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུནྡ་ཏིའི་མར་སྣར་རླུང་ཐིམ་པའི་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་སྲིད་ལ། དེ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདི་ལ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཡང་ལམ་དུ་འཇོག་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་བྱ་དགོས་གསུངས། ལ་ལས་གང་ཟག་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཡིན་ཡང་རྟོགས་པ་རྫོགས་རིམ་ཡིན་གསུངས། རྫོགས་རིམ་ཡིན་ཕྱིན་ཚོགས་ལམ་དུ་འཇོག་པའི་གནས་མེད་དོ།། ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་ནི། རླུང་ཀུནྡ་ཏིར་ཐིམ་པའི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ལུས་དབེན་ཐམས་ཅད་དོ།། དེ་ཡང་ལྷག་མོས་དང་། ལུས་དཀྱིལ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཉེར་བསྡུའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བལྟ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པ་རང་གི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་ས་ཡི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དཔའ་དྲུག་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མ་དྲུག་ཏུ་བསྒོམས་ཏེ། དབང་པོ་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ན། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ལྷར་བལྟ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ།།

བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཕྱིའི་རྐྱེན་པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཅི་རིགས་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་ཞིང་། ནང་གི་རྐྱེན་མན་ངག་བཞིན་དུ་ནོར་བུའི་བུ་གའི་རྩེ་

མོར་རྒྱ་ཧྲིའི་མར་སྣ་ཡོད་པར་ཉེ་གདན་སྟན་མ་ཕྱེད་བཤག་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པས་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དབུ་མར་བཙུད་པ་ཐིམ་པས་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱི་བོའི་རྒྱ་འཁོར་དུ་ས་བོན་ཧཾ་ཡིག་བཞུ་བའི་བདེ་བ་ལ་སྟོང་པ་གསུམ་གོ་རིམ་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་འཆར་ངེས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་པོ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན༑ དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་འགགས་པ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཐོབ་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ནང་ཚན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ལ་ཡང་རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བདེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་།། དོན་འདི་རྒྱ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། "ཨུཏྤལ་མཐིང་གའི་མདོག་འདྲ་བ༏ ཙ་མོ་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་དུ།།"[1] ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ལས་ཐོན། དེ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དབང་པོ་ལྔའི་ཡུལ་དུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་བལྟས་ཏེ་བསྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སོར་སྡུད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "དབང་པོ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུང་།།' རང་གི་འཇུག་གནས་ཐམས་ཅད་དུ།། འདོད་པ་སོ་སོར་སྡུད་པས་ན།། སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ༑ དེ་ཉིད་རིགས་ལྔ། གསང་བ་རིགས་གསུམ། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ལྔ་བུ་རྗེས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྔའི་དགའ་བདེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་མཉམ་བཞག་དང་། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ།། དེ་ལྔ་བུའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ནི། གཏུམ་མོ་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་འདྲེན་པའི་ལམ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྦྱོར་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༤༤ན༦

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་མ་ཏུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ 'དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་།།' ཞེས་སོ།།

ལམ་དྲོད་ཡིན་ནོ།། ལུས་དབེན་ཞེས་པའི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ནི་རྒྱས་པ་ཉེར་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་བཞི། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །ཡུལ་ལྔ། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རྣམས་སོ།། གང་ལས་དབེན་པར་བྱ་བའི་སྤང་བྱ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ཞེས་བྱ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྙོད་བཙུད་འདི་དག་སྣང་ངོར་ཐ་མལ་དུ་སྣང་ཞིང་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའོ།། དབེན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་སྣང་ངོར་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཤར་ཞིང་ངེས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དྲངས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དབེན་ནོ།། ཇི་ལྟར་དབེན་པའི་ཚུལ་ནི་ཐ་མལ་དུ་སྣང་ཞིང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་ལོག་པ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གང་སྣང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་ལྷའི་རྣམ་རོལ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གང་སྣང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་ཤར་བའོ།། འོན་ཀྱང་འདིའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་རྒྱུའི་སྟོང་པ་ལ། སྤྱིར་མདོ་སྔེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དང་བཞི་ལས། གསང་བ་འདུས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་རྒྱུའི་ལྟ་བ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཙན་དན་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་ཅི་རིགས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡོད་ཀྱི། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ནི་མ་བཤད་དོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། "སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་ལས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་འདོད་ལུགས་སྣང་མོད་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོར་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ནི་མི་སྣང་ངོ་།།"[1] ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། "ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་མདོ་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༢ན༣

དང་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས།། རེ་རེའང་མཁས་རྣམས་དབུ་སེམས་ལུགས་སུ་བཀལ།།”[1] ཞེས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་འདིར་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། ཅི་སེམས་ཙམ་པའམ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་གང་ཟག་དེས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་རྟེན་དམ་མ་རྟེན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་འོག་མའི་ལྟ་བ་དང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་གང་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པས་བདེ་བ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཇོག་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་མཁས་པ་ཤཱནྟི་པ་དང་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་ལྟ་བུའི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་རྟོགས་པ་བརྟེས་པ་ལ་སྐུར་བ་གདབ་པར་མི་ནུས་ལ། དེ་དག་གིས་རྩ་ཀྲིར་གནད་དུ་བསྣུན་པས་བདེ་དྲོད་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དོར་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དཀའ་ཞིང་། ལུགས་འདིའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་ལམ་ནི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་མ་མཐོང་བས་སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ།། དེ་ལྟར་རླུང་ཐིམ་སྟོབས་ཀྱིས་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་མཐར་ཆགས་སུ་འདྲེན་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལུས་དབེན་ལ་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐར་ནོར་བུའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏེ་རླུང་རྩ་ཀྲིར་རྩོལ་མེད་དུ་བསྡུ་ནུས་ཤིང་གང་ཤར་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་མ་བཅོས་པར་འཆར་བ་ན་ལུས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་སྙིང་ཁའི་

༡ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབུམ། ཀ། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག བཀྲས་འཁྱིལ་དཔར་གསར། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༡

དབུས་ཀྱི་རྐྱེ་ཧྲི་ལ་རོ་རྐྱང་གི་མདུད་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་བཅིངས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྐྱེ་ཧྲིའི་ནང་ཉིད་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་མན་ངག་བཞིན་དབྱངས་གསལ་གྱིས་བསྐོར་བའི་ཨ་ཐུང་བཀོད་པ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བསྒོམས་པས་རླུང་སྙིང་གའི་ཐད་ཀྱི་རྐྱེ་ཧྲིར་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འཆར་ངེས་པའི་སྟོང་པ་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ན་དགེ་དབེན་དུ་འཐོབ་པ། ས་དགུ་པའི་དོད་ཐུབ་པའི་ལམ་རྣམས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། སྙིང་འོག་གི་རླུང་སྙིང་གའི་སྔ་རྩེར་རང་དབང་དུ་སྡུད་ནུས་པའི་ཐོག་མ་འདི་ནས་ཐོབ་པས་ངག་དབེན་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་སྙིང་གའི་སྔ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པས་དེའི་རྐྱེ་ཧྲིར་རླུང་འདུས༑ དེ་ནས་གདོང་གི་སྔ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་ཏེ་རླུང་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པས་སྙིང་གའི་མདུད་པའི་ནང་དུ་རླུང་འགྲོ་འོང་གནས་གསུམ་བྱས་ཏེ་རླུང་གི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་འཆར། དེ་ནས་གསང་བའི་སྔ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མའི་བོགས་འདོན་པ་གསུམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐར་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་རླུང་དང་བྱང་སེམས་མཐའ་དག་སྙིང་གར་སྡུད་ནུས་པ་ན། ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རླུང་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ས་རླུང་བསྡམས་པས་གྲུད་སྟོབས་ཅན་གྱིས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པ། ཆུ་རླུང་བསྡམས་པས་ཚ་རེག་དང་། མེ་རླུང་བསྡམས་པས་གྲང་རེག་གིས་གནོད་པར་མི་ནུས་པ་དང་༑ རླུང་གི་རླུང་བསྡམས་པས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་དུ་འཕུར་བར་ནུས་པ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་བཞི་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་མངོན་ཤེས་འཆར་བ་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་མི་འདྲ་བར་མིག་རྣ་གཉིས་སུ་མ་ཟད། སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་དང་རོ་དང་བུད་མེད་མཆོག་གི་རེག་བྱ་སོགས་ལ་

འདོད་དགུར་སྤྱོད་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབར་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་ལ། ཞེས་པར་འདོད་ན་རྒྱུད་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཞེས་པར་བྱའོ།། ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ནང་གི་རྐྱེན་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་དམིགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པར་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་དང་པོ་ཤར་བ་ན་སེམས་དབེན་དུ་འཕོས་པ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པའི་སྔགས་ལམ་ཐོབ་པ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་འཛིན་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ།། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དེ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུས་བསྐྱོད་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་ནི་རང་བཞིན་དང་སྣང་བ་རྣམས་སོ་སོར་ཤེས་ནས། དེའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་སེམས་དབེན་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དེས་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་འཁྲུལ་སྣང་བཟློད་པས་སེམས་དབེན་སྦྱོར་ལམ་བཟློད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་ཏེ། ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུའི་རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པས་སྣང་བར་རང་དུས་སུ་དཀར་ལམ་པ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པས་དམར་ལམ་པ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པས་ནག་ལམ་པ། ཉེར་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་ན་སྟོན་ཀའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་ལ་དེ་ཡང་རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་དཔེའི་འོད་གསལ་ལོ།། སྟོང་པ་བཞིའི་སྔ་མ་སྔ་མའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་གྱུར་པར་ནི་མི་མངོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སེམས་ལ་རགས་པ་དང་། ཕྲ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཕྲ་བའི་སེམས་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གཉུག་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས་སོ།། དེར་མ་ཟད་དོན་གྱི་

འོད་གསལ་ནི། དེ་ལས་ལངས་པའི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་བས་ཀྱང་ངོ་།། དེ་ནས་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་དམིགས་པའི་རྡོར་བཟླས་དང་། བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་པས་མཐར་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པས་སེམས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པར་༧སྐྱབས་མགོན་ཞབས་རྗེ་ཅན་གསུངས། སེམས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྔོན་ནས། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། "བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་པ།། སངས་རྒྱས་འོད་བཟང་པོ་མཐོང་ངོ་།། སངས་རྒྱས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིས།། སྐུ་ཡང་བདག་གིས་མྱུར་དུ་མཐོང་།། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཁམས་གསུམ་པས།། མཆོད་པར་བྱ་བ་དེས་མཐོང་ངོ་།།"[1] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བར་ནུས་པའི་མཚན་མ་དངོས་སམ་རྨི་ལམ་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་པས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་ཐིམ་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ནས། དེ་ལས་ལངས་པའི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་ཁྱད་ཆོས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ལྡང་བ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ཀའི་དོན་ཐུབ་པའི་ལམ་ཐོབ་པ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ལ། དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཡིན་ནོ།།

སྔགས་རང་ལམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་གསུམ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༠བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་པ།། སངས་རྒྱས་འོད་ནི་བཟང་པོར་མཐོང་།། སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཡི།། སྐུར་ཡང་བདག་ཉིད་མྱུར་དུ་མཐོང་།། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཁམས་གསུམ་པས།། མཆོད་པ་བྱེད་པར་དེ་ཡིས་མཐོང་།།" ཞེས་སོ།།

སྐབས་གང་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་བཞིའམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་འགྲེལ་པ་ལས། "གང་ཚེ་ཐ་མའི་དྲོད་གྱུར་ནས།། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དབང་དུ་ནི།། རབ་འབྲིང་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ།། རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་པའོ།།"[1] ཞེས་བསྟན་མོད་གནས་སྐབས་གང་དུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དེ་དང་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་གཞུང་གཞན་ལས་མ་མཐོང་ངོ་།། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དངོས་སློབ་ལྡོ་རིག་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་པའི་གསུང་དུ་འདི་ལྟར་ཡིག་འཇོག་མཛད་སྣང་བས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཡིན་ལས་ཆེ་སྙམ་ནས་བཀོད་པའོ།།

སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེའི་སྒྲུབ་གཞི་ནི་ད་ལྟ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་རགས་པའི་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་སེམས་གཉིས་དང་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་པ་ལ་ནི་རགས་པའི་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་མེད་ཀྱང་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་ཡོད་པས་གཟུགས་ཡོད་དོ།། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་དེ་ནི་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རེ་ལ་འཆི་ཁ་མའི་ཚེ་མ་གཏོགས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་གདགས་གཞི་ཕྲ་མོ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་རང་གི་བཞོན་པའི་རླུང་ཡོད་དགོས་ལ། རླུང་དེ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་གཉིས་ལས་རྩ་བའི་རླུང་དང་། དེ་ལའང་ལྔ་ལས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཡིན་ཅིང་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞིར་བཤད་ཀྱང་བསྒྲུབ་གཞིའི་གཙོ་བོའི་ཉེར་ལེན་ནི་རླུང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐའ་དཔྱོད་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་གྲུ་ལས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་རྣ་ཧྲིར་ཐིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ནས་བཟུང་སྟེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། སྤྱོད་བསྡུས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༡ན༣

པའི་སྒྱུ་ལུས་དག་ཁ་མའི་བར་ནི་ཟླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང་ལས། "དེ་བསྒོམས་སྣང་གསུམ་རྙེད་ཕྱིན་སྦྱོར་ལམ་དང་།།"[1] ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། "དེ་ཉུས་པ་ནས་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཚུན་ཆད་སྦྱོར་ལམ་དང་།"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཀུན་མཁྱེན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ལས་འོངས་པ་དག་ནི་མི་སྤྲོ་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་བྱ་ཁྱུང་དགེ་བཤེས་ཀྱི་དྲིས་ལན་དུ། ནང་ལྡང་ཉིད་འཐད་པར་གསུངས་སོ།།། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱོང་ཞིང་། དེ་ཡང་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོད་སྨད་ནས་མེ་ལོང་ལ་ཧས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་བསྡུས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐར་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་དག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ། ཟླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ།། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལས་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཐོབ་པ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་བཞིན་འགགས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང་ལས། "དེ་མཐར་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དང་།། ཉོན་སྒྲིབ་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ན།། ཟླ་

༡ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ འཇིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་རིམ་གཉིས་བུམ་བཟང་། བཀྲས་འཁྱིལ་དཔར་གསར། ཤོག་གྲངས་༣༣བ༨

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༤༧བ༡

མེད་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ།།”[1] ཅེས་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་མཐོང་ལམ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་།”[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དང་། ས་དང་པོ་པ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ།། དེ་ལས་ལངས་པའི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་ན། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པའི་ཟག་མེད་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ཟུང་འཇུག་ལ་ཡང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མ་དང་༑ ཉོན་མོངས་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ། ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང་ལས། “ཟག་མེད་འོད་གསལ་བཞོན་པའི་རླུང་ཉེར་ལེན།། ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལས།། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཟུང་འཇུག་དུས་མཉམ་ཐོབ།།”[3] ཅེས་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་དང་སྦྱོར།”[4] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས། སྨིག་རྒྱུའི་བར་ནི་རྗེས་དྲན་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སོ།། དེས་ན་ལུགས་འདིར་ས་དང་པོར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་གཉིས་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་པའི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ

---

༡ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ འཇིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་རིམ་གཉིས་བུམ་བཟང་། བཀྲས་འཁྱིལ་དཔར་གསར། ཤོག་གྲངས་༣༣བ༦

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༧བ༢

༣ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ འཇིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་རིམ་གཉིས་བུམ་བཟང་། བཀྲས་འཁྱིལ་དཔར་གསར། ཤོག་གྲངས་༣༣བ༦

༤ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༧བ༢

པ་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་དེ་ལས་རགས་པའི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་པས། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའོ།། སློམ་ལམ་ས་དགུའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞེད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་༑ ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན། ཐང་སག་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་གསུམ་གྱིས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་རྒྱུན་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བར་ནི་སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུར་བྱས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྐོར་དགུ་དང་སྤང་གཉེན་སྦྱར་རོ།། དྭགས་པོ་ནམ་མཁའ་གྲགས་ནི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་གཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་བ་ལྟར་རྒྱུན་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་བ་ཡིན་པས། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་ལམ་ས་དགུའི་རྣམ་བཞག་མི་འཇོག་ཀྱང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་ལམ་ས་དགུར་འཇོག་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་པ་དེ་ད་གཟོད་སྔར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བཞུགས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་སྐུ་ཐུགས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པའི་མཐར་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་བསྒོམས་ཏེ་འབྲེལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་དང་པོ་ནས་སྔགས་ལམ་དུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱིས་ས་བཅུའི་བར་དུ་བགྲོད་དེ་དེ་ནས་སྔགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རིམ་ལྔའི་སྙིང་པོར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ནི་རགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ་ཞིབ་པར་ན་ཕྱག་རྒྱ་སྤྲོག་རྟོལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་

ནས་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་འོད་གསལ་སྐྱེད་དགོས་པས། དེའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། "དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བ་ན་སྔོན་དུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་དག་ནས་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ།།"[1] ཞེས་གསུངས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་འཕགས་གཞན་ལ་ས་དང་པོ་སོགས་ནས་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་ཁོ་ན་ནས་འཇུག་པར་ངེས་པའི་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཏག་གཉིས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རེའི་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞེད་དོ།།

བདག་གིས་མ་སྦྱངས་བློ་དམན་པས།། གསང་བ་བསྒྲགས་པའང་ཆེས་དཀའ་མོད།། བདག་ལ་རིང་ནས་བརྩེ་བ་ཡི།། མཁྱེན་པའི་སྤྱན་རས་ཡངས་པ་དེས།། ངེས་པའི་དོན་ནམ་ཀུ་རེའམ།། ཉམས་སད་པའམ་དགོས་དབང་ངམ།། འདི་ལྟར་དྲིས་པའི་གསུང་གི་ལན།། བློ་ཡིས་དཔག་ཚད་ཞུས་པ་ལ།། གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས།། བརྩེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད།། དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་ལམ་འདི་ཡིས།། སྒྲོལ་བའི་མགོན་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་མདོ་སྨད་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་མཁས་པ་གནས་ལྔ་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་རིགས་གྲྭ་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་རལ་གྲིས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། །།

[1] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཛ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༡༧ན༣

༄ ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

༄༅།། ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་ནི་མདོ་སྨད་ཁི་ཟེ་ཁོ་ཚེ་ལྷ་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞང་ལྷ་རིགས་དཀར་པོའི་རྒྱུད་ཡབ་སྙིང་ཁར་འབུམ་དང་། ཡུམ་ཨ་རིག་བཟའ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ་༡༨༢༥ ལོ་ལ་འཁྲུངས། མཚན་པད་མ་འབུམ་དུ་བཏགས། དགུང་ལོ་ལྔ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཐོག་ཁྲི་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་དཀོན་མཆོག་ཐབས་མཁས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པར་པཎ་ཀུན་བླ་གསར་ཚང་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཡང་དག་མཐའི་ཚོགས་གླེང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་འཇམ་བཞད་གསུམ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། མཚན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལ་བཀའ་བཅུ་གླིང་བསྲེའི་མཚན་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཐེབས། ཁོང་གིས་འཇམ་བཞད་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་། དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། སྡེ་ཁྲི་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསན། སྐུ་ཚེ་ཐ་མའི་མཛད་པའི་སྐོར་གྱི་ཡིག་ཆ་མ་རྙེད། གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་བཞུགས།

༄༅ སྔགས་ཀྱི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱང་དུ་
འགོད་པ་སྤྲོས་མེའི་སྣང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་བཛྲ་ཧླ་ར་ཡ། འདིར་སྔགས་ཀྱི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱང་དུ་འགོད་པ་སྤྲོས་མེའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྲི་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་སྔགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་འཇུག་སྒོ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མ་ཐོབ་པར་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་གི་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དེ། དབང་ཐོབ་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་གསུངས་པ་མིན་དགོས་པས༑ དེ་དང་དེ་ཐོབ་པར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་འཇོག་གམ་དཔྱད། དབང་དེ་སྤྱིར་སྔགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྔགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཅན་དབང་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་དོན་དུ་མཚན་ཉིད་ལ་རིགས་གནས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད༑ རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་བྱས་ན་རས་བྲིས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པའི་ཚིག་འབྲི་འཇུག་ཀྱང་། མིན་བྱས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ལྷ་སྐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་གསུངས་པས་གནོད་དམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད། དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མ་གསུམ་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པས་སྔ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཞེད་པ་འདྲ་སྙམ། ཐབས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྒྱལ་དུ་འདོན་པ་པ་རྒྱུད་ཤེས་རབ་འོད་གསལ་རྒྱལ་དུ་འདོན་པ་མ་རྒྱུད་དེ་དེ་གཉིས་འགལ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་

བོར་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་བླ་མེད་ལ་དེས་ཁྱབ་གསུངས་པས། འོ་ན་བླ་མེད་ཡིན་ན་མ་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདེ་སྟོང་གཙོ་བོ་སྟོན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱས་ན་ཅི་ཟེར། སྤྱི་དོན་དུ་གཉིས་ཀ་བདེ་སྟོང་རྩལ་དུ་འདོན་ཀྱང་། སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྩལ་དུ་འདོན་མི་འདོན་གྱི་ཁྱད་ཕྱེ་བ་ཁས་ལེན་བདེའམ་སྙམ། འོན་ཀྱང་རྗེ་བླ་མས། སྒྱུ་འོད་གཉིས་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་མི་འདོན་གྱིས་ཕ་མའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་བཞག་ནས། གཉིས་མེད་ཀྱི་སྐབས་བདེ་སྟོང་གཙོ་བོར་སྟོན་གསུངས་པ་ལས་རྩལ་དུ་འདོན་མ་གསུངས་པས་ཁྱད་ཅིག་ཡོད་པ་འདྲ་བས་དཔྱད། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་འོད་གསལ་གཉིས་གནས་སྐབས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། དེའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་འབྱེད་པ་ནི་མིང་ཙམ་ལ་རེ་བའོ།། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་སོགས་ནི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱུད་གང་རུང་ཡིན་ན་བཀའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལ་བརྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྙམ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། ཚོགས་ཞིང་སོགས་གཞན་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་བས་དཔྱད། བླ་མེད་ཀྱི་སྔགས་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚད་རིགས་ངེས་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་འཛིན། །དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་སྔགས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྔགས་ལམ་ཡིན་གྱི། མདོ་ལུགས་རྐྱང་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལུགས་ལ་ཟུང་འཇུག་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས། "བླ་མེད་ལམ་འབྲེལ་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས།། བཅོས་མིན་སྐྱེད་པ་ཚུན་ཆད་ཚོགས་ཀྱི་ལམ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད། རིགས་མ་ངེས་པ་

༡ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ འཇིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་རིམ་གཉིས་བུམ་བཟང་། བཀྲས་འཁྱིལ་དཔར་གསར། ཤོག་གྲངས་༣ ༣བ༣

ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་སྔགས་ལ་ཞུགས་པ་ཡོད་དམ་སྙམ། དེ་ཡན་ཆད་ནས་འཇུག་པ་མེད་དེ། གསེར་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ནས་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་རྒྱུར་མང་བ་འདྲ། སྔགས་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་སྔགས་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སོགས་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ། སྦྱོར་ལམ་ལྷུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྐྱེས་པ་ནས་འཛོག་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་གསུངས། དེས་ན་བདེ་སྟོང་ལ་ལྷག་མཐོང་སྦྱོར་ལམ་དུས་མཉམ་གསུངས་པ་ཡང་ལུགས་འདིར་ཡང་འདྲ་འམ། འདྲ་ན་འདི་དུས་རྟོགས་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐིམ་པས་ན་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་ཚུལ་མེད་པས་ལུགས་འདིར་ལྷག་མཐོང་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་འདྲེན་མི་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྲ་ཐིག་སྐབས་ཐིག་ལེ་སྙིང་ཁ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཅིག་ཅར་གྲུབ་པ་དེ་ཐུན་མོང་བ་དང་། འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་ཡིན་བྱས་ན་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས། "བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཕྲ་ཐིག་ལ་དམིགས་པའི།། ཤིན་སྦྱངས་དྲངས་ཆེ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དང་།། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཅིང་གནས།།"[1] གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པ་འདྲ་བས་དཔྱད། ཡང་རྗེའི་གསུང་རྣམས་ལས་སྔགས་ལ་འཇོག་སྒོམ་གཙོ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པོ་ན་ཡིན་བྱས་ཨེ་ཆོག །ཆོག་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་མིན་ཟེར་རམ་དཔྱད། ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་ཕྲ་ཐིག་གི་སྐབས་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་སྙིང་གཉིས་ཀར་དམིགས་པས་ཞི་ལྷག་གྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་སྐབས་འདིར་ཚོགས་ལམ་ན་ཧཱུཾ་ལྷ་བའི་ལྷག་མཐོང་ཡོད་འདྲ། རྫོགས་རིམ་གྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་

1 ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ འཇིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་རིམ་གཉིས་བུམ་བཟང་། བཀྲས་འཁྱིལ་དཔར་གསར། ཤོག་གྲངས་༣༢༤༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཕྲ་ཐིག་ལ་དམིགས་པས།། ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་ཆེ་བསྐྱེད་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི།། ཐུན་མོང་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་དང་།། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཅིང་གནས།།" ཞེས་སོ།།

རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་ལས་གསུངས་པས། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད། ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལ་གང་འཛོག༑ སྣོད་བཅུད་ལ་བདེན་ཞེན་སོགས་འཛོག་གམ། དེ་དག་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པ་འཛོག །དང་པོ་ལྟར་ན་ཐེག་དམན་པས་ཀྱང་སྤངས་ཟུས་པས་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱར་མི་འཐད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྣོད་བཅུད་ཐ་མལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་པའི་བློ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུས་ན་ཚུང་དཀའ་བར་སྣང་། དེས་ན་མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྣོད་བཅུད་ཐ་མལ་བ་བློ་ལ་སྣང་བ་འགོག་པ་དང་། དེ་དོན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཤེས་པར་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས། “རང་དང་ལྷ་ཡི་སྒོ་གསུམ་ཐ་དད་དུ།། ‘འཛིན་པའི་ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་བཟློག་ཕྱིར་དང་།།”[1] ཞེས་དང་། དབང་གི་དག་པ་སོགས་ལ་དཔྱད་ན། སྣོད་བཅུད་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་བཞག་ཀྱང་ཚོག་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་བསྒོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་སྤང་བྱར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤང་བྱར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་སྤང་བྱར་གསུངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་དང་འདུ་མི་བྱེད་གཉིས་སྤང་བླང་གཉིས་ཀའི་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནམ་སྙམ། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཚད་མ་པལ་ཆེ་བ་ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་ཡིན་དགོས་པ་ལྟ་བུས་ཐལ་ཆེ་བར་སེམས༑ སངས་རྒྱས་ལ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྷའི་རྣམ་པར་འཆར་མི་འཆར་ལ་ཚེག་འབྲི་སྣང་ཡང་། སྐྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་ས་གཞི་ཚུས་གང་བར་སྣང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟད་པར་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྣོད་བཅུད་ལྟར་སྣང་བ་སྣང་ཡང་། ལྟར་མི་སྣང་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་སྣང་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྣང་བ་བཞིན་ཡིན་ནམ་སྙམ། སྐྱེ་

༡ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ འཛིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་རིམ་གཉིས་བུམ་བཟང་། བཀྲས་འཁྱིལ་དཔར་གསར། ཤོག་གྲངས་༣༢ན༣

ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་གཞིར་གསུངས་པ་ལ་འདི་ལྟར། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོང་གཞི་ལ་གང་འཇོག །འདས་པ་སྦྱངས་མི་དགོས་པར་གསུངས་ལ། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་ཤི་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་ཅི་ཟེར༔ དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འཕངས་ན་ཚིག་འབྲི་ཆོད་ངེས་ཀྱི་ལན་ཞིག་ད་དུང་བཙལ་དགོས་པར་སྣང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་དོའི་ལྷ་སྐུ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ལ། རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སོང་ན་དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་འདྲ་སྙམ་སྙེ་དཔྱད། རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ལོངས་སྐུ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ། ཡང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྙམ་སྙེ། རིག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་བཞི་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་པ་དུ་མས་གནོད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱངས་རྟོགས་འདྲ་ཞིང་ངོ་བོ་གཅིག་མོད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་སྙེ། དཔེར་ན་རོ་ལངས་མ་འཛིགས་བྱེད་ཡིན་མི་ཟེར་བ་འདྲ་སྙམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ལྷུ་བཞི་གསུངས་པ་སྒོམ་པའི་ལྷ་སྐུ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རིགས་འདྲ་སྦྱར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་གམ་སྙམ། འདི་དག་ལ་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་བཞག་གོ༔ འབྲས་དུས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་། གང་ཟག་དང་ཤེས་པ་མིན་ཏེ་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བཞིན་སྙམ། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དེའི་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྔགས་ལམ་སྒོམ་མི་རུང་ལ། ཐོབ་ནས་ཙ་ལྟུང་མ་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པས། སྔགས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དམན་ལམ་སྔོན་སོང་ཞིག་འཇོག་དགོས་པས་དཔྱད། འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་ལ་ཚད་ལྡན་གྱི་ངེས་པ་མེད་པས་

བཏག༔ གོང་གི་སྦྱང་གཞི་ལ་བཏག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་འཛོག་སྟེ། དེས་ལམ་མ་བསྒོམས་ན་དེ་གསུམ་འོང་རྒྱུ་ལ། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྱུ་ལུས་པས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་འཕོར་བར་ལྡོག་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཏག་པ་མཐའ་བཟུང་དུ་རྗེ་བླ་མས་གསུང་བ་བཞིན་སྣམ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རགས་ཕྲ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གསུམ་གྱི་ངག་ཕྲ་བ་དང་ཤིན་ཕྲ་གཉིས་ལ་གང་འཛོག །ཤིན་ཕྲ་ལ་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གདངས་དང་། ཕྲ་བ་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་གཞན་བཅུའི་གདངས་བཞག་ན། "མི་ཤིགས་ཡི་གེ་མཆོག་གི་རོལ་མོའི་སྒྲ།། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་གདངས་སུ་ཤར་བ་རྣམས།།"[1] ཞེས་དང་༔ རླུང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲིག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། འོག་མར་གཞན་གཉིས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པ་ནི། དགོངས་གཞིར་ཟུང་ཡང་མདོ་རྒྱུད་འོག་མར་མིན་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྲ་རགས་གཉིས་སྦྱོང་བྱེད་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་ཡོད་དགོས་པས་འགྲིག་དཀའ། དེས་ན་ལུས་ཕྲ་བ་ལ་ཡང་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་འཛོག་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས་ཁྲིད་ཡིག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྣང་། རིམ་ལྔ་ལ་འབྱེད་ཚུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་ལྔའི་ཐོག་མ་ངག་དབེན་ནས་འཛོག་པར་གསུངས། དེ་ཡང་ངག་དབེན་དང་དེའི་རིམ་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ལུས་དབེན་ཐོབ་ནས་ངག་དབེན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་སྒོམ་པ་ནས་བཟུང་ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་དེའི་རིམ་པར་འཛོག་ཀྱང་ངག་དབེན་ཡིན་མི་དགོས༔ དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་ལུས་འཐོབ་ཕྱིར་སྒོམ་པ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པར་འཛོག་ཀྱང་སྒྱུ་ལུས་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བཅུ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ནས་འཇུག་གསུངས་པ་ཡིན་

[1] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བུ། གསང་འདུས་མཆོད་ཕྲེང་། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༨༡ན༥

གྱི༑ འོད་གསལ་ནས་འཇུག་མ་གསུངས་པ་ཡིན་སྙམ། ལུས་དབེན་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འབྱེད་ཚུལ། དབེན་ཚུལ་སོ་སོའི་འཕོ་ཚུལ་རྩ་མདུད་དང་སྦྱོར་ཚུལ། དེ་རྫོགས་རིམ་གཞན་ལ་དོད་ཐུབ་སྦྱོར་ཚུལ། གཏུམ་མོ་དང་ཐིག་ལེ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་མི་ཐུབ་སོགས་དཔྱད་དགོས་ཀྱང་མིང་ཙམ་ལས་བྲི་བར་མ་སྤོབས་པས། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུངས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད། དབེན་པ་གསུམ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་ཁྱབ་པ་འདྲ་སྟེ། ངེས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་བྲངས་ནས་སྣང་ངོར་ལྷ་སྐུ་སོགས་ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་རིམ་གཉིས་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཁྱབ་པ་ཅུང་མེད་འདྲ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་པས་རིམ་ལྔའི་རང་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས་པས་ན། དེ་དང་དེའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སོགས་ལམ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་རྫོགས་རིམ་མིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རིགས་ངེས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རིགས་མ་ངེས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་སྔགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་ལས། སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལས་དམན་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་གསུམ་མེད་པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དེ་ལས་ཆེས་མཆོག་ཡིན་ཚུལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བསྡུར་ནས་ཞིབ་དཔྱད་དགོས། ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་རླུང་སྔགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་གསུངས་པ་འདིས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལ་དཔྱད། རྩ་ཐིག་གི་སྐབས་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་སྟེ་མཆོད་པ་བཞི་འབབ་པའི་རྩ་ཞེས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པ་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྒྱུ་བ་ལ་བྱས་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་པའི་རླུང་བཅུ་གཉིས་སྲོག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་གནས་འགྲིག

ཀྱང་གྲངས་འདྲེན་དང་རླུང་སོ་སོའི་གསུང་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། དེས་མཚོན་ནས་བདེ་མཆོག་ཏུ་སོ་དང་སེན་མོ་འབབ་པ། གློ་མཆིན་འབབ་པ་སོགས་ཁམས་ཉེར་བཞི་གསུངས་པ་རང་ལུས་ད་ལྟ་བའི་རྒྱུའམ། བུའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་རིགས་ཀྱི་སྒོས་དཔྱད་དགོས་འདྲ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་མིང་འདོགས་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གཉིས་གསུངས་པ། ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་མ་ནིང་གསུམ། སེམས་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ་གསུམ་སོགས་འདུག་པ་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་དུ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་པས། དེ་དག་ཐུན་མོང་མིན་པར་ཇི་ལྟར་འཇོག །མིང་དོན་སྦྱར་ན་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིག་ཆར་གསལ། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་སུ་ས་བཅད་གསུམ་བྱས་འདུག་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་མེད་པས་ད་དུང་དཔྱད་དགོས། སྣང་བའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་སོགས་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུའི་གྲངས་སུ་ཐག་དོག་སོགས་ཀྱང་འདུག་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་འཇོག །དེ་དག་གིས་སྣང་གསུམ་མཚོན་ཚུལ་བཤད་པའི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་དྲག་ཞན་དང་། སོ་སོའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཚུལ་གསལ་སྒྲོན་དུ་རྒྱས་ཀྱང་གོ་དཀའ་བས་དཔྱད་དགོས། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་དེ་དག་མདོ་ནས་བཤད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་གསུངས་པས་ཀྱང་དཔྱད། གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་ཡིན། སྒྲ་དོན་ལ་དཔག་ན་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། མདོ་སྔགས་སྤྱི་སྐད་དང་འགལ་ལམ་སྙམ། ལམ་དུས་སུ་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་གསུངས་པས་ཚོར་བ་ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་སྙམ། ཡུལ་ངེས་སོགས་ཐིམ་པས་མེད་དམ། མེད་ན་དགེ་སེམས་མེད་ཐེར་རམ། གཞི་དུས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱིས་འགྲུབ་སྙམ། རྟོག་པ་སོགས་ཐིམ་པར་གསུངས་པ་འགག་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་གཅིག་ལ་གྱུར་པ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫས་རྒྱུན་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་སྟེ་དཔྱད། འོན་

ཀྱང་ཏ་ཙང་དཔྱད་ན་བཏགས་དོན་བཙལ་བར་འགྲོ་བ་འདྲ། སྐབས་འདིར་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་ཀྱང་ཚད་མེད་བཞི་གསུངས་པས་ཡོད་པར་གྲུབ་པས། དེ་དག་ནམ་ཐོབ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད་དགོས་མང་བ་འདྲ། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་དེ་དག་མི་འོང་སྟེ། འཇུག་ཤེས་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ། དེས་ན་དེའི་སེམས་རྟེན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་གང་ཡང་མིན་ཟེར་ལུགས་མེད་པས་འདོད་སེམས་ཡིན་ན་ཞི་ལྷག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད། སྒྱུ་ལུས་ཕྱི་ནང་གང་ནས་ལྡང་བ་ཡིག་ཆ་མི་མཐུན་ཡང་། ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་ཏུ་ནང་ལྡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དེ་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྙམ། ཐུང་པོ་རྙིང་པ་འཚང་རྒྱ་གསུངས་པ་འདུག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་སྒྱུ་ལུས་དགོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དོན་མེད་དམ་སྙམ་པ་འཆར། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གསུངས་པ་ཀུན་མཐུན་ཀྱང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྟོག་པ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནམ་དཔྱད་གསུངས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཡིན་གསུངས་པ་ཅི་རིགས་འདུག །དེའི་སྣང་ངོར་ནག་ལམ་ཤར་ཡང་དོན་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་མི་དགོས་འདྲ་བས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཡིན་དཔྱད། དེའི་ཚེ་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་ཀྱང་དབང་ཤེས་ད་དུང་མ་གྲུབ་པ་འདྲ་སྟེ། མཆེད་སྣང་གཉིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་མོ།། གཞན་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་དོན་གང་ཡིན་བཙལ། དེ་ལ་སློམ་ལམ་ཡིན་གསུང་མཁན་འདུག་སྟེ། རྗེའི་གསུང་ལས་ཟུང་འཇུག་ནས་བཟུང་ནས་ས་བཅུའི་ཕྱི་མ་འཛིན་གསུངས་པས་མི་འགྲིག་གམ། སློམ་ལམ་གྱི་དང་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཨེ་ཡོད་དམ་སྙམ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོར་དགུ་འབྱེད་པ་དང་། གཅིག་བྱེད་པ་གཉིས་འདུག་ཀྱང་། མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་སྤོང་ཐེབས་དགུ་མི་བཞེད་ན། གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་འདིས་དཀྱུར་མ་བྱས་པར་སྤོང་མི་ཐུབ་དོན་གང་ཡིན། ཉོན་སྒྲིབ་ཅིག་ཅར་ནུས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་ནུས་པ་དོན་མེད་དམ་སྙམ། གཅིག་བྱེད་ན་ཡང་དེའི་བར་དུ་འོད་

གསལ་དེ་སྙིང་མཐོན་དུ་བྱས་པས་ཅི་ཡང་སྤྱོང་མི་ཐུབ་དོན་དཔྱད། འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུང་སྟེ། དེ་དུས་སྲོག་འཛིན་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་འཁོར་དུ་ཚུད་པ་མེད་པས་ཁ་དོག་ལྔ་པ་ཡིན་དོན་དཔྱད། སྒྱུ་ལུས་ཡང་དཀར་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་དཔྱོད་བྱེད་མང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་གྱི་མཐར་སྔགས་ལ་འཇུག་སྐབས༑ དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བས་སྤྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་སྟེ། དབང་དུས་སུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས། དེ་རྗེས་སླར་སློབ་མཐའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་བཏག་གཉིས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་སོགས་ལས་གསུངས་པས་འོད་གསལ་སྔ་མ་ལ་སྤང་བྱ་མེད་འདྲ། དེའི་འོད་གསལ་ལ་ཞུགས་པ་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བླངས་པའི་ལུས་དེ་མེད་པར་གྱུར་ནས་སྒྱུ་ལུས་སུ་བཞེངས་ཏེ་འཚང་རྒྱའམ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ལུས་རྙིང་པ་དེ་སྤྲུལ་ཡོངས་གང་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་མདོ་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡོད་དམ་དཔྱད། ཡུམ་ཡང་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེར་གསུངས་པས། སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་ཕྱིན་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས། ཞལ་སྔྲོར་དུ་འཚང་མི་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་ཕྱིན་ཆད་རང་སྣང་གི་ཡུམ་ཅན་དུ་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དབང་དེའི་ཚེ་ལྷ་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམ་པ་སོགས་ནི་སྔགས་ལམ་མིན་ཏེ། ད་དུང་འཇུག་སྒོ་དབང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་ཞུང་གསུམ་པ་ཡིན་ཟེར་རམ་དཔྱད། ཡང་མདོའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་མཐའི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་མི་རུང་སྟེ། གང་ཡིན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟག་ལོར་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཆར་སྐྱེ་ན་སློབ་མཐའི་དུས་སུ་དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འཇུག་ཤེས་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་ན། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མདོ་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་ཐལ། འོད་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དྲི་གཙོ་

བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྨས་ཕྱིར།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན༑ ཕྱེ་སྨྲས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་ངོ་།། དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་སྨས་དོན་ལ་ཡོད་ཟེར་དགོས་པ་གདོན་མི་ཟ་ཡང༑ ཕུ་ཐག་ཆོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལེགས་པོ་ཞིག་བཅལ་དགོས་སྣང་། ཕྱིའི་མངོན་བྱུང་ཐོ་རངས་མངོན་དུ་བྱས་གསུངས་པས་འོག་མིན་དུ་ཉིན་མཚན་མེད་པས་དཀའ་སྙམ། འདིའི་ཁུངས་སྤྱོད་བསྡུས་ཡིན་ལ་དེར་ཞིང་འདིར་སྟོན་པ་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྙམ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་སྐུ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་མིན་གསུངས་པ། མདོ་ལུགས་ལྟར་གྱི་དེ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ། སྦྱོར་རྡུལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྡུལ་སྟེད་ཀྱི་ཞིང་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་སྙམ། འགའ་ཞིག་གིས་ཐོ་རངས་སྔ་མ་ལ་དབང་བསྐུར། ཕྱི་ཉིན་གྱི་ཐོ་རངས་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། དབང་དུས་སུ་འོད་གསལ་མཚོན་པར་བྱས། སླར་ཡང་གདམས་དོན་བསྒོམ་པས་འོད་གསལ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བཤད། གསལ་སྒྲོན་ལས། "དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པས་ཐོ་རངས་གཉིས་མི་དགོས་འདྲ། ཞིང་འདིར་སྟོན་པ་ས་གཞི་བཅོ་ལྔ་ལ་སངས་རྒྱས་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་ཀྱང་གནོད་དམ་སྙམ། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་མའི་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་མི་འགྲིག་སྟེ། གང་ཡིན་ཀྱང་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒྲ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ལྟུང་རགས་པ་ཡོད་དེ། བརྟན་གཡོ་རབ་འབྱམས་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གཉིས་རྟོགས་པ་མཉམ་ཡང་། ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་ལུགས་

[1] རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༡༨བ༨

དང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་ལུགས་དང་སྔགས་ལུགས་གཉིས་མི་འདྲ་ཡང་རྟོད་ཚེ་དེ་འདྲའི་རྣ་དབང་མེད་པས་དཀའ་སྙམ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་དྲང་ངེས་ཡོད་ཀྱང་། འདི་དྲང་དོན་ཡིན། འདི་ངེས་དོན་ཡིན་ཟེར་དཀའ་སྟེ༑ ཚིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཇོག་ལས༑ སྤྱིར་དྲང་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མེད་དམ་སྙམ་མོ།། འདི་དག་ནི་གཙོ་བོར་རྟོད་གྲྭའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྔར་ཡང་དོགས་གཅོད་འགའ་ཞིག་བྲི་བར། གོང་གི་དབང་གི་སྐབས་སྨིན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ལ་སྔགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཞུགས་ཟིན་པས་སླར་ཡང་ཐོབ་པ་མི་འགལ་ཏེ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བཞིན་ནོ།། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་དང་གཞུང་ཤིང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། དབང་ཡང་སྔགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ལ་རིགས་གནས་སྤྱིར་དོན༑ དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བའི་རིགས་གནས་གསུངས་པ་དེས་གོ་སླའོ།། ཕ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་འོད་གསལ་སྟོན་པ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། སྒྱུ་ལུས་གཙོ་བོར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱིས་འཇོག་པར་ཀྱི་རྗོར་དང་དུས་འཁོར་གྱི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་གཉིས་ཀར་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཕ་རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀར་ཐལ་བར་འགྱུར་རམ། འདོད་ན་རྗེའི་གསུང་དང་མི་འགལ་ལམ། ཡང་དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་རྒྱུད་འདིར་སྟོང་གཟུགས་གཙོ་བོར་འཆད་ཀྱང་། དེའི་ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་ཙལ་དུ་མི་འདོན་གྱི། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རྟེན་བྱེད་ཚུལ་ཙལ་དུ་འདོན་པས་ན་མ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་གསུངས་པས། གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་རྗེའི་གསུང་གི་ནུས་པ་ལ་དཔྱད་དགོས་པར་སྣང་། སྔགས་ལམ་ལ་ཞུགས་ཚད་གོང་དུ་བཀོད་པ་དེ་ཡང་འཐད་མོད་ཀྱང་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བ་མིན་པས། ཡིག་ཆ་རྣམས་ན་མི་འདྲ་བ་མང་བ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དམ་སྙམ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྔགས་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཡང་སྣང་སྟེ། གོང་བཀོད་དེ་དག་གི་བསམ་ཚོད་ཡིན་པས་དཔྱད་པར་ཞུ། སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་ཚད་རྫོགས་རིམ་

ཐོབ་པ་ནས་འཇོག་པར་ཡིག་ཆ་མང་བས་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ཐོབ་མི་དགོས་པར་ཐག་ཆོད་མོད། དུས་འཁོར་ལས་འདི་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་གྱི། མདོའི་སྦྱོར་ལམ་སྔོན་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པས། གོང་བཀོད་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་གསུང་དང་བསྟུན་ནས་དཔྱད། འདི་ལྟར་ན་ཡང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྔགས་ལམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་སྙམ་སྙེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱོར་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཟེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་མོ།། གང་ཟག་ལ་སྦྱར་ན་དཀའ་བར་སྣང་། ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རིག་བྱེད་མའི་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་དགྲ་བཅོམ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པ་ཡོད་དགོས་པས། "སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས།། སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན།།"[1] ཞེས་པའི་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་ཡང་དངོས་གཉེན་གྱིས་སྤོང་རྒྱུ་མིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས། བདེན་འཛིན་སྒྲིབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རིམ་ལས། ལྷའི་ང་རྒྱལ་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་དགོས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ལ་ལོག་ཤེས་ཤིག་ཡོད་དགོས་འདྲ། འོན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གོང་བཀོད་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་གསུང་ལྟར། རང་དང་ལྷའི་སྒོ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རླུང་སྔགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཞེས་རྗེ་ཡབ་སྲས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ལན་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་སྦྱང་གཞི་གསུམ་ལ་གོང་བཀོད་ལྟར་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཡིན་བྱས་ན་རིགས་པ་ཁེགས་ཐུབ་ཙམ་ལས་མི་འདུག་པས། འཆི་བ་དང་བར་དོར་

༡ སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཁི བསླབ་བཏུས། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༨༣བ༡

འགྱུར་རྒྱུའི་ཕྲ་བའི་སེམས་དང་རླུང་བཞག་ན་གོ་རྒྱུ་ལེགས་འདྲ། དེ་ལྟར་ན་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལ་བཏགས་པའི་ང་ལོངས་སྐུ་དང་། རགས་པའི་ལུས་སེམས་ལ་བཏགས་པའི་ང་སྤྲུལ་སྐུའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་བྱས་ཨེ་ཆོག་དཔྱད། སྣོད་གཞི་དང་སྣོད་བྱ་གཉིས་གཏན་ནས་མི་གཅིག་ཀྱང་། ས་སྐྱའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལས་གཅིག་བྱས་པ་མང་པོ་མཐོང་། སྤྱན་མ་ས་སྙིང་སོགས་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་སུ་འཇོག་པ་སོགས་རིགས་དང་རིགས་ཅན་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ལ། སྣོད་གཞི་དང་སྣོད་བྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་དག་ཆ་སོགས་ཀྱི་འཇོག་ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོར་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འདུག་པས་ཞིབ་དཔྱད་དགོས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་སྔ་མ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་ལ། ཕྱི་མ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དགོས་ཞེས་སྔགས་རིམ་དང་། བླ་མ་རྗེས་གསུངས། དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ཁ་སྐོང་ཞང་ཞུང་པས་མཛད་པར། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དྲངས་པའི་མཇུག་ཏུ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་གཏམ་མོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁུངས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་གསལ་མེད་ལ། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མེད། ཁུངས་འདི་སུས་དྲངས་པ་ཡང་མི་སྣང་བས། ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་དགྱེས་པའི་མཆོད་པར་བསམས་ནས་བདག་གིས་དྲངས་པ་ཡིན་པས། རྗེས་འཇུག་ཚོས་དབུས་དཔར་བརྒྱ་རེ་གཉིས་པར་གཟིགས་དང་། གསལ་པོར་ཡོད་དོ།། གཞན་དུས་འཁོར་པའི་ཟུང་འཇུག་སོ་སྐྱེའི་སར་ཡོད་ལ། འདུས་པའི་ཟུང་འཇུག་འཕགས་རྒྱུད་ཁོ་ནར་ཡོད་ཚུལ། འདི་བའི་ཁམས་སོ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་དང་། འདུས་པའི་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་སོགས་ཕྱོགས་འདྲ་མི་འདྲ། གཞི་དུས་ན་རྩ་མདུད་ཡོད་མེད། རླུང་དབུ་མར་རྒྱུ་མི་རྒྱུ། རླུང་སེམས་དང་ཐིག་ལེ་རིགས་བཞིའི་ཁྱད་པར། སྟོང་གཟུགས་དང་སྒྱུ་ལུས་དོན་ཐུབ་སྦྱར་ལུགས། དེའི་དབང་གིས་

འབྲས་དུས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ལ་ཁྱད་འཛོག་ལུགས། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་རྒྱུད་གཞན་གྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཁྱད་པར། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་མི་དགོས། སྒྱུ་ལུས་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཡོད་མེད། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་གོ་ཆོད་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གཏུམ་མོའི་བྱེད་ལས་ཡིན་ཚུལ། དེ་དང་དུས་འཁོར་བའི་བདེ་ཆེན་འདྲ་མི་འདྲ། ཕ་རྒྱུད་པའི་རྫོར་བཟླས་དང་མ་རྒྱུད་པའི་གཏུམ་མོ་དོད་ཐུབ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་མི་དགོས། མདོའི་ལམ་གྱི་མཐར་དུས་འཁོར་བསྟན་པ་ཡོད་མེད། ཡོད་ན་ཡན་ལག་དྲུག་གི་གང་སྔོན་སོགས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་དཔྱད་དགོས་མང་ལ། གཞན་ཡང་བདག་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣྲང་བུ་རྒྱུད་སྡེའི་གཞུང་ཆེན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་ཕྱོགས་བསླད་དེ། འཕྲུལ་བའི་དོགས་པ་སྲིན་བུའི་དར་སྐུད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འཐུམ་པའི་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་། ཧ་ཅང་གསར་བཤད་མང་ན་བླ་གྲན་གྱི་ཁ་སྨྱུ་ཁྱི་གྲན་གྱི་མཇུག་མར་འགྲོ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ༑༑ དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུང་སྣང་ངོ་།།

སླར་ཡང་སྨྲས་པ། ཤེས་དང་མི་ཤེས་ཆ་མེད་ཀྱང་།། གཞུང་ཆེན་གླང་ཆེན་རྒྱབ་ཁལ་ལ༑༑ ངལ་དང་མིང་ལ་མི་བལྟ་བར།། ཞང་རིགས་ཞང་བཙུན་རྒྱ་པོས་སྤྲངས།། བསྐལ་པ་བྱེ་བར་མཚན་ཙམ་ཡང་།། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འབྱུང་དཀའ་བ།། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས།། བསམ་གྱིན་སྙིང་ནས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དམ་ཚིག་གཙང་མས་གཞི་བཟུང་སྟེ།། ཐོས་དང་བསམ་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས།། ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་མཐར་སོན་ཏེ།། རྒྱལ་ཀུན་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་གྱུར་ཅིག །ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དོགས་གཅོད་ཐྲན་བུ་འདི།། མཁས་པ་རྣམས་ལ་དགོས་པ་མེད་ན་ཡང་།། དམ་བཅའི་ཁུར་བབས་རྩོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པ།། དགག་ལ་ཕན་ཆེད་ཞང་བཙུན་རྒན་པོས་བྲིས།། །།

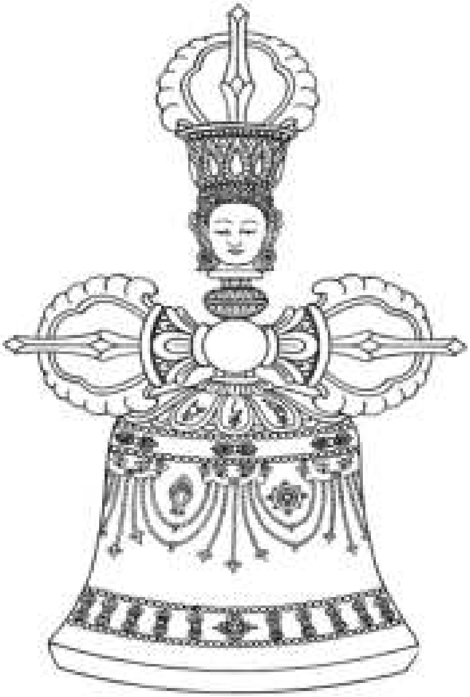

༄༅ སྔགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་འགའ་ཞིག་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །དྲི་བའི་ལན་འབུལ་བ་ལ། དྲི་བ་དང་པོ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ། འཆི་མེད་ཚེའི་རིག་འཛིན་སྒྲུབ་སྐྱེ་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་ཅེས་བླ་མའི་ཞལ་ནས་ཐོས། དབང་དོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་ཚོག་གམ་མི་ཤེས༑ མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་མཁན་ཡོད་པར་རྟག་ངུའི་རྣམ་ཐར་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་གདམས་གོང་མས་གསུངས་པ་ཡོད། དེ་འདྲའི་རིགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་མི་ཤེས། རྗེ་བླ་མའི་གསུང་དུ་ལམ་གྱི་མྱུར་ཁྱད་ཙམ་ཞིག་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མིན་པར་གསུངས་པས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པ་འདྲ། གཉིས་པ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་དབེན་གྱི་འོད་ཐུབ་པའི་ལམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་སེམས་དབེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་སྦྱོར་བ། རྗེ་རང་གི་གསུང་རྣམས་ལ་དཔྱད་ན་ཤེས། མ་རྒྱུད་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། དེའི་རྒྱུ་[1]མཚན་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གྲངས་རིམ་པ་ལྔར་བསྡུས་ལ། འདིར་རིམ་པ་བཞིར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ས་བཅད་ལེན་ལུགས་ཙམ་རེད། འདིའི་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེས་འདུས་པ་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲེན་ཐུབ་ཀྱང་། སེམས་དབེན་ཞེས་མིང་མ་བཏགས་པ་རེད། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་དོན་གཅིག་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འོད་གསལ་དང་དོན་གཅིག་དེ་དག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་རེད། མ་རྒྱུད་པས་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་དང་། ཕ་རྒྱུད་པས་

---

[1] མ་དཔེར་"རྒྱུད་"ཅེས་གསལ།

ཀླུང་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་དབང་གིས་དབེན་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་བྱུང་བ་འདྲ། འོན་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་ཆུང་རེད། སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡན་ཆད་ངེས་ཅན་དུ་འདུས་པ་ནས་ཁ་སྐོང་བ་མ་གཏོགས་མ་རྒྱུད་རང་ལ་གསལ་ཁ་མེད་པར་གསུང་འདུག །གསུམ་པ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། ཡི་དམ་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཞིག་མི་ཤེས་ལགས། བཞི་པ། ཕ་མའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་དཔེ་ཆ་རྣམས་ན་མང་ཞིང་། ངས་བྲིས་པའི་ས་ལམ་ན་ཡང་བྲིས་ཡོད་ཀྱང་ཐག་བཅད་པ་མིན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ། ཀྱཻ་རྡོར་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དབུ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་རེད། དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་གྱི་འོད་གསལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་ཐལ། འོད་གསལ་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐུ་ཐུགས་ཟུང་འཇུག་དངོས་སུ་སྟོན་པར་ཐལ། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་པ་ཡང་དེས་ཤེས་སླ། འདི་ལྟར་ཞིབ་ཆ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཨེ་ཡིན་སྙམ། ལྔ་པ། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་དོན་ལྟའི་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱིས་བཞག་པ་གཉིས་ཀ་འདུག །དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་སྤྱི་དོན་ན་ཡོད་སྙམ་ཡང་། ད་རེས་བལྟ་མ་ཐུབ། སེམས་ཀྱི་ཤར་ཚོད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ནས་ཨེ་འཇོག་སྙམ། དྲུག་པ། ཁྱོད་དང་རྒྱུད་གཅིག་གི་དུས་འཁོར་ཡོད་ན་ཁྱོད་དུས་འཁོར་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐུར་བཞེངས་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གང་ཞིག །སྟོན་པ་ཉིད་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་དུས་འཁོར་གྱི་སྐུར་བཞེངས་པ་དེ་དུས་འཁོར་མིན་ན། དུས་འཁོར་ཡིན་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ།། མདོ་ལུགས་

དང་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གང་ཞིག་གི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་ཀྱང་མཐར་གསང་འདུས་ནས་གསུངས་པའི་སྒྱུ་འོད་ཟུང་འཇུག་གསུམ་མ་སྒྲུབ་པར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་མེད་པས་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོར་གསུང་དོན་དེ་ཡིན་ཞེས་ཨ་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས། དུས་འཁོར་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་རྩ་བ། སྒྱུ་འོད་ཟུང་འཇུག་གསུམ་སྒྲུབ་ལུགས༏ འདི་དག་དང་གཏན་མི་འདྲ་བ་དེས་ཡིན་འདུག །གསང་འདུས་སོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེས་རང་ལམ་གྱི་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་སྒྲུབ་པས་ཆོག་གི་དུས་འཁོར་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་དོན་མེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག །ཐོག་མར་རྟོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་ནས་བཟུང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་མེད་པ་འདྲ་སྙམ་པ་ཞིག་འཆར༏ གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། སྟོང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་དོན་མེད་ལ་གཅིག་གྲུབ་ནས་གཅིག་ཤོས་ལ་དོད་ཐུབ་སྦྱོར་ན་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་མེད་ན་དམ་པ་གོང་མ་ཚོའི་རྣམ་ཐར་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འདུག །སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཅུག་མའི་རླུང་ལས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཡང་རླུང་ཕྲ་མོ་དེ་ལོངས་སྐུར་མ་གྱུར་པར་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ཡང་དཔྱད་མི་ཤེས། ལམ་དུས་སུ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྐུའི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ཐུབ་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་སྐུས་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། འདི་ལ་བྲ་ཕབ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་ཞེས་མེ་ལོང་ལ་བྲ་ཕབ་པའི་གཟུགས་བརྙན་དཔེར་བཀོད་པ་འདི་གནད་ཆེ་ཡང་ཞིབ་མོ་མི་ཤེས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་དབང་གིས་སྣང་བའི་ལུས་དེ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་མི་རུང་བར་གསུངས་ནས། ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་མཁན་གྱི་གཅུག་མའི་རླུང་དེ་སྡུག་བདེན་ཡིན་པས་དེ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་རུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱི་ལམ་ལ་དུས་འཁོར་གྱིས་སྐྱོན་པ་བཏབ་པ་ཞིག་མེད་དམ་

སྙམ༑ འདི་དག་བདག་གིས་སྤར་མང་པོ་ཞིག་བྲིས་ནས་བླ་མ་རྣམ་གཉིས་ལ་ཕྱུལ་ཀྱང་ལན་གསལ་པོ་མ་གནང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་པ་མ་གཏོགས་ད་ཅང་དཔྱད་པ་ཐལ་ཆེ་མི་ནུང་བ་འདྲ། བདག་ལྟ་བུས་གཙོད་ཐུབ་པའི་དོགས་པ་ཞིག་མིན་ལགས༑ བདུན་པ། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་བདེ་སྟོང་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་མིན་ཞེས་བླ་མའི་གསུང་ན་ཡོད། དེ་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཐོབ་པ་དེ་མདོ་ལུགས་ལྟར་གྱི་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ཀྱང་༑ སྔགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ལ། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རིམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པའི་ཚེ་ན་པར་ཕྱིན་དང་ཐུན་མོང་པའི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་མན་ཆད་དེའི་དུས་ནས་བསྐྱེད་ཟིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་ངས་བཤད་མི་ཤེས་ད་དུང་དུས་འཁོར་དང་བསྟུན་ན་མང་ཞིག་ཡོད། འདི་ཐམས་ཅད་ངས་བྲིས་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་རེད། ངས་དོགས་པ་མ་ཆོད་པར་དོགས་སློང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། བརྒྱད་པ། མཐའ་དྲུག་གི་མཐའ་དེ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་མ་ཞུགས་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་མཐའ་དང་འདྲ་བས་ཟད་པའི་དོན་ཨེ་ཡིན་སྙམ། དགུ་པ། བླ་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་བླ་མའི་སྐུ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་པ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱས་པ་རེད། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡང་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ན་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡོད། རྒྱུད་རང་རང་གི་གསུང་ཚུལ་ཡིན་པས་ད་ཅང་རིགས་འདྲ་སྦྱོར་མི་ནུང་། བླ་མའི་སྐུ་རིགས་ལྔ་ཡུམ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ཚོག་ན་མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཀོད་ཚོག་པས་རིགས་འདྲ་སྦྱོར་མི་ནུང་ཞེས་པ་ཡིན། གཙོ་བོར་རང་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་རེད་ལགས། བཅུ་པ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་རེ་རེ་ལ་

བཤད་རྒྱུད་སོ་སོས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དྲང་ངེས་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲོ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དྲང་དོན་དང་། རྫོགས་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངེས་དོན་ཡིན་ཟེར་དགོས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མདོ་ལུགས་ལྟར་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་མི་འདྲ་བས་ཡིན། དཔེར་ན། ཁྲོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་བསད་པར་བྱ།། ཞེས་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེའི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་དྲང་དོན་དང་། རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོའི་སྐབས་སྐབས་ཟིན་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ན་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། མདོ་སྔེ་ལ་དྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་སྐབས་འདིར་ཡང་མདོ་ལུགས་དང་འདྲའམ་སྙམ། སྤྱིར་རྒྱུད་ཡིན་ན་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། མདོ་སྔགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བྱས་ན་ཨེ་ཆོག་སྙམ། བཅུ་གཅིག་པ། ཡང་དག་མཐའ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་སྔགས་ལ་རག་ལས་ཚུལ་ཁྲིད་ཀྱིས་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རེད༑ དེའི་དོན་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པ་གསང་འདུས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། གནད་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ངས་མི་གོ། འདིའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཤད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་པ། ཞེས་ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་འདིས་གོ །ཡུལ་ཅན་ཡང་མདོ་སྔགས་ནས་མང་པོར་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཇི་ཕྲར་སོང་ནས་མཐར་གཉུག་མའི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་ཐུག་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་བསམ། རྗེའི་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་དགོས་པ་ཡོད་དམ་སྙམ། དུས་འཁོར་གྱི་གདུལ་བྱ་དེས་གསང་འདུས་ལ་བསྟེན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དཔྱད་པ་འདི་དག་ནི། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་དང་ཨེ་འདྲ་མི་འདྲ་དཔྱད་པ་ལྟ་བུ་འདི་ངས་མི་ཤེས། རྟགས་དང་རྟགས་སྒྲུབ་ཏུ་སྦྱར་

ཚུལ་གཞུང་དེར་གསལ། བཅུ་གཉིས་པ། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྡ།། ཞེས་སོགས་ལ་འཇུག་བྱ་ནི་གཞུང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་བྱེད་ནི་ཐ་དད་དེ།; དེའི་བཤད་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་གཞི་ཤེར་མདོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བཤད་པ་འཇུག་བྱེད་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།། བཅུ་གསུམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་མཎྜལ་སོགས་ཟུང་འཇུག་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་པ་སྔོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ཚུལ་བླ་མའི་ཞལ་ནས་ཐོས་ལ་ཟིན་བྲིས་ནའང་ཡོད། བཅུ་བཞི་པ་མ་དཔེར་མི་འདུག[1] བཅོ་ལྔ་པ། ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་བརྟན་གཡོ་རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་ཚོག་ན་ནང་མཆོད་དུ་ཤར་ལོས་ཆོག །མཆོད་ཡུལ་མཆོད་མཁན་མཆོད་རྫས་གསུམ་ཀ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པས་དོན་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། མཆོད་པ་དང་ལྷ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཡིན་མིན་སོགས་ཐ་སྙད་ལ་ཏ་ཅང་དཔྱད་མི་རུང་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཐུགས་ངོར་ཤར་ཚུལ་རྟོག་གེ་བའི་བློས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རྣམ་རོལ་དུ་སྒོམ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་བྲམས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱང་བྱེད་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ།། བཅུ་དྲུག་པ། བར་དོ་ཕྱི་ནང་གང་ནས་གྲུབ་པ་ལ་ཡིག་ཆ་མི་འདྲ་བ་མང་བས་རང་ལུགས་གང་ཡིན་མི་ཤེས་འཕེན་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་དམ་སྙམ། བཅུ་བདུན་པ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གསུངས་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལོས་ཡིན། དེ་ལ་དཔྱད་མི་ཤེས། བཅོ་བརྒྱད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ་ཐྲ་མོའི་ཆ་ཤས་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་མཛད་ཐུབ་པ་འཇུག་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགོད་པ་ལོས་ཡོད།

[1] ཞང་སྟོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དུའང་འདི་ལྟར་གསལ།

ཁོ་རང་གི་སྣང་ངོར་བསྐལ་པ་དྲུ་མའི་ཚོགས་རྫོགས་དགོས་པ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་རྨིས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཡིག་ཆ་ན་གསུངས་པ་དེ་རེད། བཅུ་དགུ་པ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལྷ་འདྲེ་ཟེར་བ་དེ་དཀར་ནག་གི་ལས་ཀྱི་སྣང་ཆ་དཔྱལ་བའི་སྲུང་མ་ལྟ་བུ་ཞེ་ཡིན་བསམ། དེ་མིན་པར་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་འདྲེ་གཉིས་རེ་ཡོད་དགོས་ན། གང་ཟག་ཡིན་ན་འདྲེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་སྙེ་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རང་རྒྱལ་གྱིས་རང་གི་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ནོར་བ་ག་ལ་ཡིན། རང་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་འདྲ་ཡང་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་ཚོགས་བསགས་པ་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཐུགས་ན་ངེས་པ་ལྟར་ལགས། རང་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པའི་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་དྲིས་པ་རྣམས་ནི་བདག་གིས་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་པས་ཞུ་རྒྱུ་མ་རྙེད་ལགས།། །།ཞེས་པ་འདི་ནི་ཞང་སྟོན་གྱི་གསུང་འབུམ་ལས་ཟུར་དུ་ཕྱུང་བའོ།། །།

༄༅། སྨོན་ཚིག

གངས་རི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ཞིང་ཁམས་འདིར།།
ཕན་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས།།
སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི།།
ཞབས་པད་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག །

བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་བླ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན།།
བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུས་ས་སྟེང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ།།
བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་རྒྱས།།
བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །

ཅེས་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་སློང་སྐུ་གཞེགས་ངག་དབང་ཕྲུག་རྡོར་ནས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་ཕྲུག་དཔེ་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དཔར་སྐྲུན་གྱི་མཐུན་འགྱུར་ཞུས་པའི་དགེ་རྩས་༧སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་གཙོས་པའི་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཞིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀུན་ཁྱབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་མཆོག་དང་། ཀུན་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ། དགེ་བཤེས་ངག་དབང་རྣམ་གྲོལ། ནང་མི་སྤྱུན་ཉེ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་འབྱོར་བདེ་དགེའི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྐུ་གཤེགས་དགེ་སློང་ངག་དབང་ཕྲུག་རྡོར། འབྲེལ་ཡོད་ཕ་མ་གཉིས་དང་། ཚེ་ལས་འདས་ཚད་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་ལྟུང་རྣམས་བྱང་སྟེ་དཔལ་ཧེ་རུ་ཀའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཐོབ་ཅིང་ཚེ་འདིར་ནང་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གྱུར་ཅིག་གྱུ། །།

༄༅ དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབས་ཀླུང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སློ་མོ་སྡོང་ཐུག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་སོགས།

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ།	༄སྐྱབས་རྗེ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
སློབ་སྟོན་པ།	སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ།	དགེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ།	རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས།	བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།
དཔར་བསྐྲུན་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན།	རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན།	སྐུ་གཤེགས་དགེ་སློང་ངག་དབང་ཐུག་རྗེར།
དཔར་ཁང་།	ནོར་བུ་ཀྲར་སྦྱིག དེལླི་གསར་པ།
དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ།	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨
དཔར་གྲངས།	༡-༥༠༠
དེབ་ཚད།	17.272 cm x 24.13 cm
ཡིག་གཟུགས།	རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྔོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཡིག་གྲངས།	༡༢༥༢༠༠
མཉེན་ཆས།	Adobe InDesign CS3
ཤོག་ཚད།	60 GSM
རྒྱབ་ཤ	སྲུས་ལེགས།
སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་།	བརྒྱད་པ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས།	༩༧༨ ༨༡ ༩༣༢༦༢༩ ༧༨
རིན་གོང་།	ཧིན་སྒོར། 350/-